BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

YANBASTI FETTAH PAŞA ZADE SARSAK MECDİ BEY'İN KÖŞKÜ

Haaa, anladım, siz Sarsak Mecdi Bey merhumun hanımı olan Betül'ü arıyorsunuz. Vallahi şimdi nerelerdedir bilemiyorum. Yanbastı Fettah Paşa'nın köşkü satıldıktan sonra bir daha Betül Hanım'ı hiç görmedim evlâdım. Betül diye ararsanız biraz zor bulursunuz; siz onu Tatlı Betüş diye arıyacaksınız. O zamanlar sosyetede Lokum Betül yahut Tatlı Betüş diye tanınırdı. Çünkü birkaç tane Betül olduğundan, birbirinden ayırmak için Sarsak Mecdi Bey'in karısına Lokum Betüş derlerdi. Sebebi de, şimdi seks bombası dedikleri tip var ya, işte o cinsten, gayetle albenisi olan, yumuşak ve balıketinde bir kadındır. Sarsak Mecdi Bey'in dostu olan yabancılar ve daha çok Amerikalılar Betül'e Türk Lokumu derlermiş de, ondan adı Lokum Betül kalmış. Benim fazla bir malûmatım yok bu hususta... Merhum Sarsak Mecdi arkadaşımdı da, ordan tanırım biraz Betül Hanımı... Şimdi kendisini nerde bulabileceğinizi bilemem. Demek akrabanız oluyor... Yaaa! Vallahi ne diyeyim bilmem ki, adresini bileni hiç hatırlamıyorum. Zaten ben de yıllar var görmedim. Hakkında bilgi mi istiyorsunuz? Benim Mecdi'yle evlenmesinden başka onun hakkında hiçbir bildiğim yoktur. Zaten evlilikleri de altı ay sürdü sürmedi, zavallı Mecdi gümbürdedi gitti... Anlatayım ama, nasıl anlatayım yavrum, akrabam diyorsun... Zararı yok, anlatayım mı? Peki öyleyse.

Hangi padişahın pek iyi bilemiyorum, artık hangisininse, diyelim Sultan İkinci bilmemkim'in, Yanbastı Fettah Paşa namıyla maruf bir Başmabeyincisi varmış. Yanbastı Fettah Paşa Başmabeyinci ama devletin her işi ondan sorulurmuş. İtalya ile Padişahın arasını bulan oymuş; sonra İtalya ile ticarî ve siyasî münasebetleri o kadar iyi yoluna koymuş ki, İtalyanlar da «Biz de eğer insansak bu iyiliğin altında kalmayız» diye o zaman kendi gazetelerine yazmışlar. İtalyan Kralı da Yanbastı Fettah Paşa'ya İtalya'nın en yüksek nişanını göndermiş. Nişan merasiminde İtalyan sefiri Yanbastı Fettah Paşa'ya, iki memleket arasında kurduğu iyi münasebetler için yüzde on komisyona razı olup olmıyacağını sorunca, gayetle namuslu bir adam olan Fettah Paşa «Siz beni galiba bizim Hariciye Nazırı sandınız» diye bozarak yüzde ona katiyyen tenezzül etmiyeceğini sezdirmiş. Paşanın konağındaki bir ziyafette İtalyan elçisi pazarlığa oturmak isteyince de «Katiyen pazarlık istemem. Almanlar yüzde kırk verdikleri halde güzel hatırınız için ben sizi tercih ettim. Sonunda bana böyle mi yapacaktınız? Çok teessüf ederim; bu gibi sözler hissiyat-ı vatanperveranemi rencide eder, katiyyen hazmedemem!..» diye bağırarak sefiri iyice bozmuş. İtalyan sefiriyle Fettah Paşa arasındaki bu konuşma, Fettah Paşa'nın konağındaki ziyafet masasında geçiyormuş. Paşa sözünün sonunda İtalyan sefirine «Hazmedemem!» diye bağırınca, karşısında elpençe duran sofracıbaşı koşup, hep böyle zamanlarda yaptığı gibi, bir şişe karbonatı getirip «Buyrun Paşam!» diye uzatmış.

Yanbastı Fettah Paşa avucuna boşalttığı karbonatı bir bardak suyla içtikten sonra geğirmeye başlayınca bir yandan «estağfurullah» çeker, bir yandan da İtalyan sefirine,

— Affedersiniz ekselâns, sinirlenince hep böyle olurum; hissiyat-ı milliyem galeyana gelince midemde de galeyan başlıyor... demiş.

Siz gençler maalesef tarihimizin bu taraflarını bilmezsiniz. İsminiz neydi sizin? Mahmut... Mahmut Bey oğlum, eskiden gayet celâletli paşalarımız vardı; ben de bir kısmına yetişmişimdir. Koca bir İtalyan sefirine böyle bir lâf söylemek ne demek? Sonra Mahmut Bey oğlum, Yanbastı Fettah Paşa ziyafet sofrasında İtalyan sefir-i kebirini kalp beşlik gibi bozarken, yanında da İtalya'nın şark işleri mütehassısı bulunuyormuş. Bu mütehassıs, Yanbastı Paşa'nın bu jestinden ne demek istediğini derhal anlıyarak sefirin kulağına eğilip bir şeyler fısıldamış. Sefir de gülümsiyerek tercümanına «Sorunuz bakalım: yüzde on hakları bakî kalmak şartıyla, Paşa Hazretleri arsalarından hangisi üstünde bir köşk kurulursa memnun kalırlar?» demiş. Yanbastı Fettah Paşa da, oğlu Sarsak Mecdi'ye kaldığını söylediğim köşk var ya, işte o köşkün yerini tarif edip «O arsa münasiptir» demiş. İtalyanlar sonradan bir de tahkik etmişler ki, Yanbastı Fettah Paşa'nın tarif ettiği arsa kendisinin değil... Tabiî mecbur olmuşlar, evvelâ arsayı satın alıp sonra da üstüne köşkü yapmaya... Bak oğlum bak, sen o zamanki siyaset adamlarımızın ferasetine bak... İşte siyaset diye ben buna derim; Paşa enayi mi kendi arsalarından birini söylesin. Heriflere hem en güzel yerdeki pahalı arsayı aldırtıyor, hem de üstüne köşk kurdurtuyor. Üstelik o arsa da ikinci harem ininmiş. Yani anlıyacağınız efendi oğlum, siz şu siyasete bakın, Yanbastı Fettah Paşa karısının üstünde olan kendi arsasını parasını İtalyanlara verdirterek yine kendi alıyor. O zamanın insanları başkaymış... Şimdi bizde Yanbastı Fettah Paşa gibi birkaç paşa olsa, bak o zaman gör. Evet var, şimdi de var ama ne de olsa eskileri başka... Bugünküler eskilerin eline su dökemezler.

Evet, biliyorum, siz Betül hanım hakkında malûmat almak, izini bulmak istiyorsunuz. Ben de size onun için anlatıyorum ya bunları... Çünkü merhum Sarsak Mecdi'yle Lokum Betül'ün evlenmelerinde ve hattâ Mecdi'nin ölümünde bu köşkün çok mühim rolü vardır.

Uzatmıyalım efendim, İtalyanlar evvelâ arsayı Yanbastı Fettah Paşa'nın ikinci harem inden Paşa namına satın alıp, sonra da üstüne köşkü kuruyorlar ve köşkün altın anahtarını Başmabeyinciye teslim ediyorlar. Siz Yanbastı Fettah Paşa Köşkünü bilir misiniz? Demek bilmiyorsunuz... Mutlaka gidip görün; zaten Betül Hanım'ın izini bulmak için nasıl olsa köşke gideceksiniz ya... Dillere destan bir köşktür evlâdım. Allah sizi inandırsın, helâ taşlarına, mermerlerine, fayanslarına ve aynalarına kadar her bir şeyi İtalya'dan getirilmiş. Hattâ o zaman bizde alafranga kiremit imal edilmediğinden, köşkün kiremitleri bile İtalya'dan getirilmiş. Tavanları ve duvarları kâmilen yağlı boya nakış, resim ve altın yaldızlı tezyinattır ve bunları da İtalya'dan getirtilen nakkaşlarla ressamlar tezyin etmişler. Sarsak Mecdi, nur içinde yatsın, benim çocukluk arkadaşım olduğundan köşkü gayet iyi bilirim... Hey gidi günler, hayatım bu köşkte geçti evlâdım. Evet şimdi de zamanın ekâbiri gayet muazzam ve saraylar misali binalar, iş hanları inşa ettiriyorlar velâkin kendi paralarıyla yaptırıyorlar. Anlattığım tarihin büyükleriyse, milletin on parasına dokunmaz ve bir siyaset dolabı çevirerek kendi köşklerini ecnebilere yaptırtırlardı; nur içinde yatsınlar... Helâsının taşları bile halis İtalyan mermeri, renkli mermerler... İtimat ediniz oğlum, insan o mermerlere şey'etmeye kıyamazdı. Hattâ, sonradan İtalya'yla münasebetlerimiz bozulunca, Yanbastı Fettah Paşa gazaba gelirmiş de, affedersiniz, «Ben böyle dostluğun da, anlaşmanın da içine!..» diye kızarak taşları İtalya'dan getirtilen helâya sık sık koşar, hırsını aldıktan sonra ancak teskin olurmuş. Ben tanıyamadım, velâkin çok vatanperver bir zat imiş; Allah gani gani rahmet eylesin...

Anlatıyorum evlâdım, ben de size Betül Hanım'ı anlatacağım

Hastanelerde boş yatak bulunmuyor. — Gazeteler —

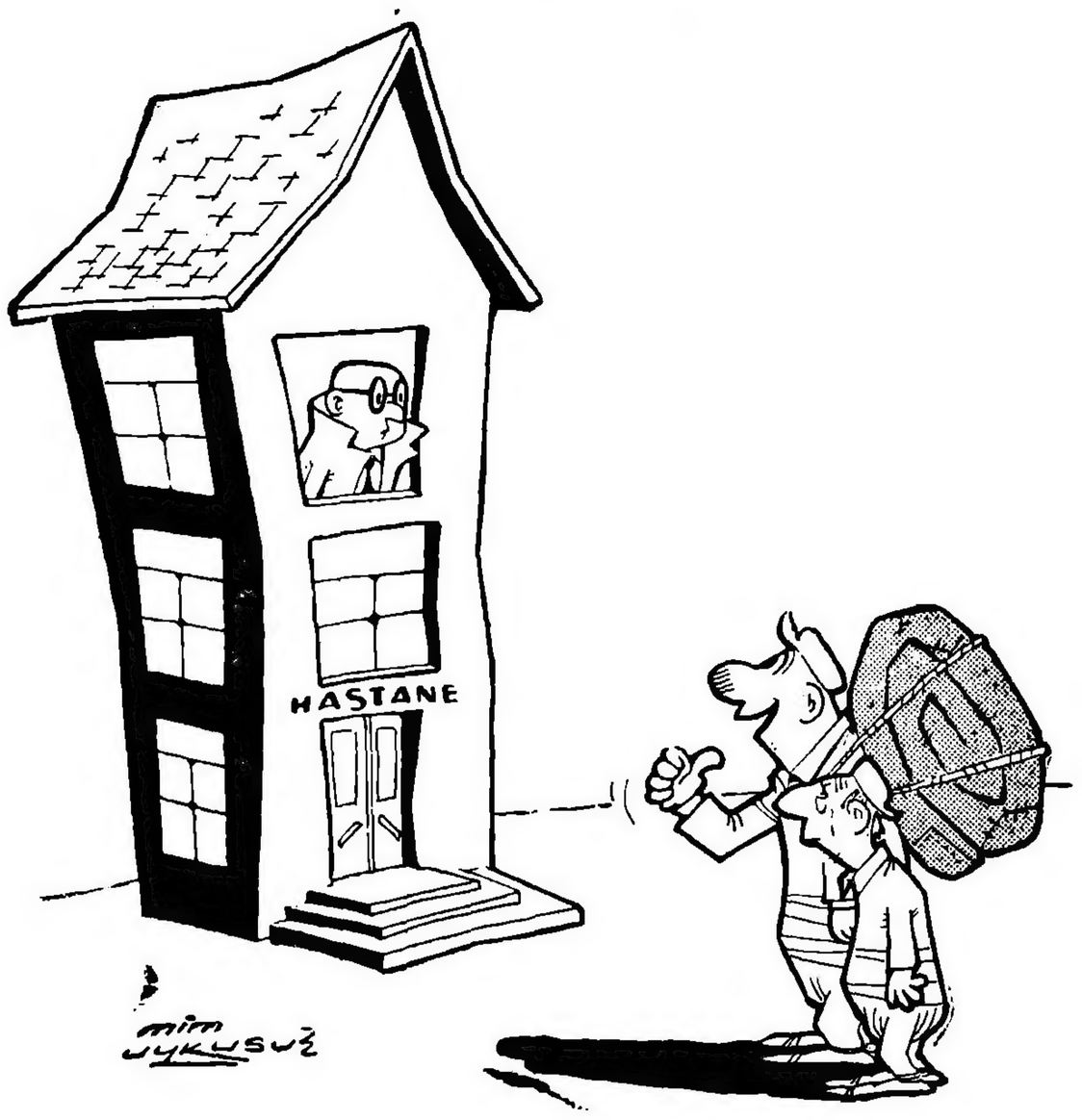

— Aha biz yatağımızla geldik, tohtur bey!.

da ondan bu teferruata girdim. Köşk çok mühimdir de, bilmeniz lâzım... Bizim Sarsak Mecdi, Yanbastı Fettah Paşa'nın torunudur. Pederi gayetle silik bir zat olduğundan ismi anılmaz ve Mecdi bu yüzden Yanbastı Fettah Paşazade namiyle anılırdı. Mecdi, Yanbastı Fettah Paşa'nın hayatta kalan tek varisiydi ve bu yüzden pek kederliydi, çünkü kendisine dedesi merhum Yanbastı Fettah Paşa'dan kalan mirası bitirmeye uğraşmaktan, hayatında bir saat bile bir işte çalışmaya vakit ve imkân bulamamıştı. Bana daima «Beni mahveden o dedem olacak Yanbastı denilen heriftir... Miras bıraktığı serveti bir türlü bitiremiyorum ki, ben de bir işgüç sahibi olayım da, isterse üç kuruş olsun, kendi emeğimle geçineyim» derdi. Zavallı Mecdi çok muztaripti, bütün hayatında çalışarak on para kazanmadığı için çocuk olarak kalmıştı. En büyük kederi de, Yanbastı Fettah Paşa'dan kalan mirası bitiremeden ölmesi korkusuydu. Bu mirasın dibine darı ekmek için bütün gayretiyle çalıştı zavallı. Yiyor içiyor, yedirip içiriyor, harvurup harman savuruoyr, yine de bir türlü Yanbastı Fettah Paşa'nın bıraktıklarını tüketemiyordu. Tükenecek gibi mal-mülk değildi ki oğlum... Ben gözlerimle gördüm, koskoca kalın bir ciltli matbu kitap vardı ve bu cildin üzerinde yaldızla şöyle yazılmıştı: «Başmabeyinci Fettah Paşa Hazretlerinin hafidi Mecdi Efendi hazretlerine bâtapu tesçil edilen çiftlikât»

Çiftlik değil evlâdım, çiftlikât... Bu kitabın içinde kırktan fazla çiftliğin tapu kaydına göre mahalli ve hudutları tarif ediliyordu ki, o çiftliklerden beheri sonradan onbeş-yirmi çiftlik haline getirildi. Ya o hanlar, apartmanlar, hamamlar, dükkânlar... Hiçbir zaman Sarsak Mecdi'nin tek apartmanı yoktu, içine beş mahalle genişliğinde on-onbeş apartmanı alan adaların sahibiydi. Satmakla bitirilecek gibi değil, durmadan satsan ve mezada çıkarıp durmadan «Sattım, sattım!..» diye bağırsan yine bir adamın ömrü yetmez. Zavallı Mecdi neler çekti... Bana kaç defa «Geriye mal bırakır da ölürsem, gözlerim açık gidecek» demiştir.

«Ooooh, Allahıma bin şükür, artık on parasız kaldım...» diye

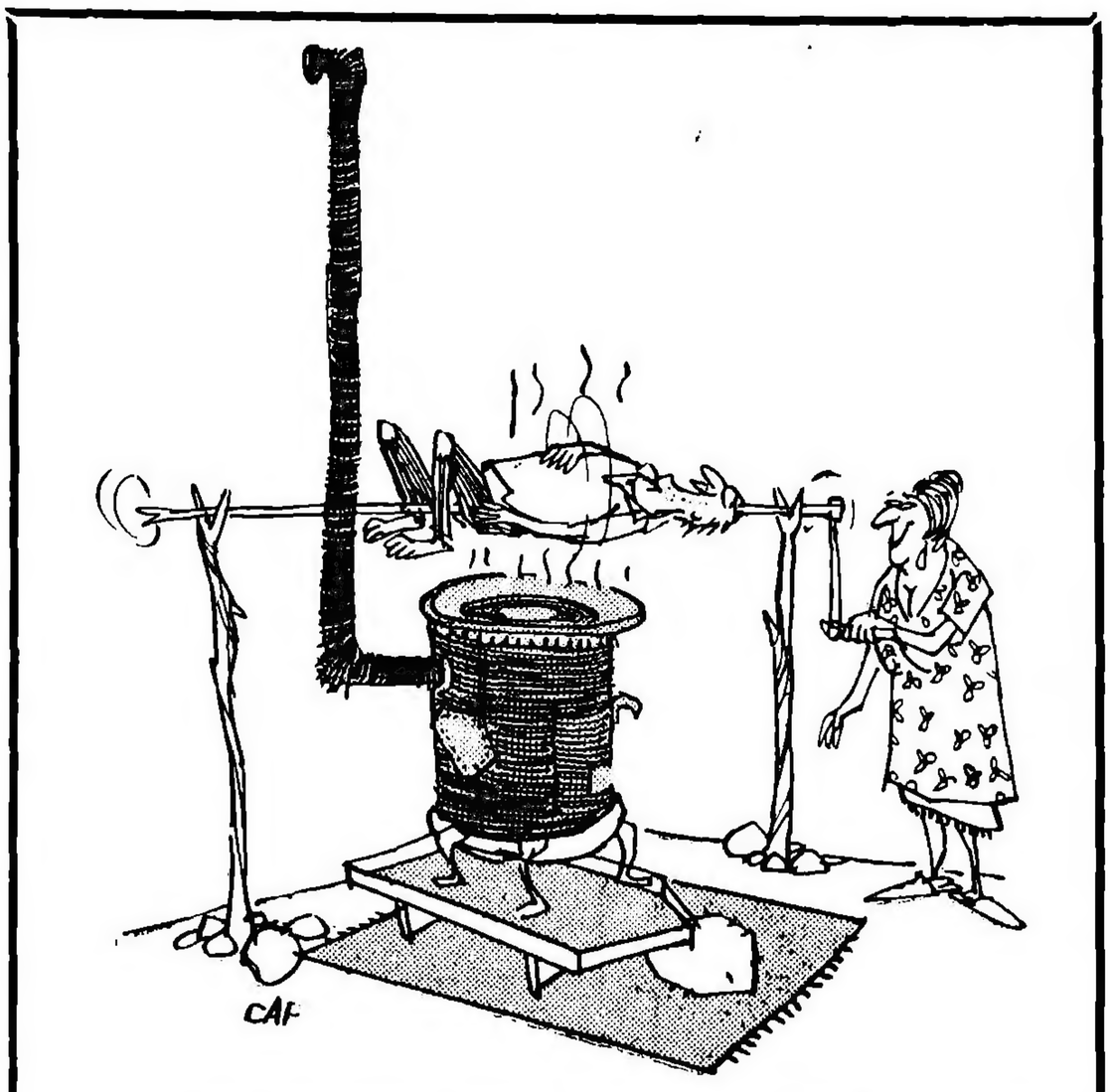

— Çevir karıcığım çevir.. Her yanım kebap olsun!

sevincinden göbek attığı gecenin sabahında avukatlarından biri gelir «Müjde Mecdi Bey, iki çiftliğiniz daha olduğunu keşfettim, altıyüzbin lira veriyorlar, satalım mı?» diye sorardı. Ben kaç defa şahit olmuşumdur, avukatına şöyle bağırırdı: «Yahu sen avukat mısın, çiftlik kâşifi mi? Bu çiftlikleri, hanları, evleri, apartmanları nerden bulup bulup çıkarıyorsun? Yeter yahu... Daha ne dikilmiş duruyorsun karşımda, çabuk sat da gel şunları da kurtulayım be...»

Fakat kurtulamazdı; avukatlarından biri yine bir yerlerden bulur buluşturur, beş-altı apartman, ya da birkaç çiftlik ortaya çıkarırdı.

Nasıl para yerdi bilir misiniz, anlatsam aklınız durur. Bir bölük maaşlı dalkavuğundan başka amatör dalkavukları da vardı. Her akşam bir eğlence - yerine, lüks otellerden birinin paviyonuna veya gazinoya gidilirdi. Ne günler yaşadık, barların, gazinoların dili olsa da anlatsa... Sarsak Mecdi parayı savurur saçardı. Yenilip içildikten sonra vakit gece yarısını az geçti mi Mecdi «Orkestra arkamızdan gelsin!..» derdi. Biz otomobillere binerdik, altı, yedi, bazan on otomobil... Gazinonun orkestrası da otomobillerin önüne geçer, çalmaya devam eder, Beyoğlu caddesinden böylece geçerdik. O zamanlar iyiydi, ne şimdiki gibi trafik mirafik vardı, ne de araba otomobil deresi... Ordan başka bir otele giderdik. Oranın cazbant takımı da bizim otomobil kafilesinin arkasına takılırdı; önde bir caz, arkada bir caz takımı... Hattâ bir keresinde pianoyu da faytona yüklettirmişti de meşhur piyanist Aleksiyef Efendi yol boyunca piyano çalmıştı. Oraya buraya uğraya uğraya incesaz takımı, cazbant takımı, hep beraber ya Bentler'e, ya Belgrat ormanına, yahut Sulukule'ye gidilirdi. Sabaha karşı Sarsak Mecdi iyice coşar, Sulukeleli çingene oyuncuların arasına katılıp «Dedem Yanbastı Fettah Paşa'nın ruhu şad olsun!..» diye göbek atardı. Sabah olunca da bir hamamı kapatırdı, hamamın göbek taşında sızar kalırdık.

Evlâdım, insan böylesine para yer de yine parasını bitiremezse kızmaz da ne yapar?

Lâf lâfı açıyor; bir köpeği vardı rahmetlinin, çok severdi. Köpek günün birinde ölünce Sarsak Mecdi öyle müteessir oldu ki, köpeğin cesedini gömdürdüğü günün gecesi «Bu gece Beyoğlu matem tutmalı» diyerek, Beyoğlu'ndaki bütün barları, gazinoları, meyhaneleri ve affedersiniz bütün genelevleri parasını verip kendi namına kapattırdı. Sarsak Mecdi'den büyük menfaatleri olduğundan herifler kapamaya mecbur; çünkü Sarsak Mecdi yalnız on gün için ortalıktan çekilse hepsinin de kârlarına kesat girecek... Hattâ hiç unutmam, içkili ve sazlı gazinolardan birinin sahibi, köpeğin ölümü yüzünden gazinoyu kapattığı bilinmesin, müşterisi darılıp dağılmasın diye, şöyle bir levha yazdırıp kapısının üstüne astırmıştı: «Çok sevdiğimiz aile büyüğümüzün vefatı münasebetiyle bu gece gazinomuzun kapalı bulunduğunu muhterem müşterilerimize arzederiz.»

Sarsak Mecdi bu ilândan o kadar memnun kaldı ki, gazinonun sahibine bir aylık kazancı ne olduğunu sorarak, parayı derhal verdi. Rahmetli çok iyi kalpliydi ve sevap işlemekten, hayır yapmaktan, fakir fukaranın gönlünü almaktan hiç geri kalmazdı. Kaç kere şahit olmuşumdur, otomobille giderken, yol kenarında pinekliyen, köyden yeni gelmiş işsiz ameleleri toplayıp «Ulan bu gece bendensiniz...» deyip eğlensinler diye götürüp Abanoz sokağındaki evlere bırakmış ve gecelik paralarını mamalara peşin ödemiştir. Yani diyeceğim şu ki, merhum çok hayırperverdi ve fakir fukaranın gönlünü hoş etmesini pek severdi, nur içinde yatsın...

Kendine ve avukatlarına kalsa mirasını yiyip bitiremezdi ya, yine dua etsin Lokum Betül'e... Betüş olmasaydı, o mirası imkânı yok, başka hiç kimse bitiremezdi. Aşkolsun Betüş'e... Kendi yok Allahı var, nemelâzım yaman kadındı ve gayetle hovardaydı. Sizin akrabanız oluyor, değil mi? Hiç görmediniz mi? Yaaa, vah vah... Görülecek kadındı. Şimdi kimbilir nerelerdedir... Mirasını tüketmesi için, doğrusu, Sarsak Mecdi'ye çok yardım etti, yoksa o mal-mülk, o para imkânı yok bitmezdi. Belki bunları size anlatmak doğru değil, ne de olsa akrabasısınız, ama siz öğrenmek için ısrar ediyorsunuz da ondan anlatıyorum.

(Devamı var)

Almanya'ya giden işçilerimiz dönüşte otomobil getiriyorlar. (Gazeteler)

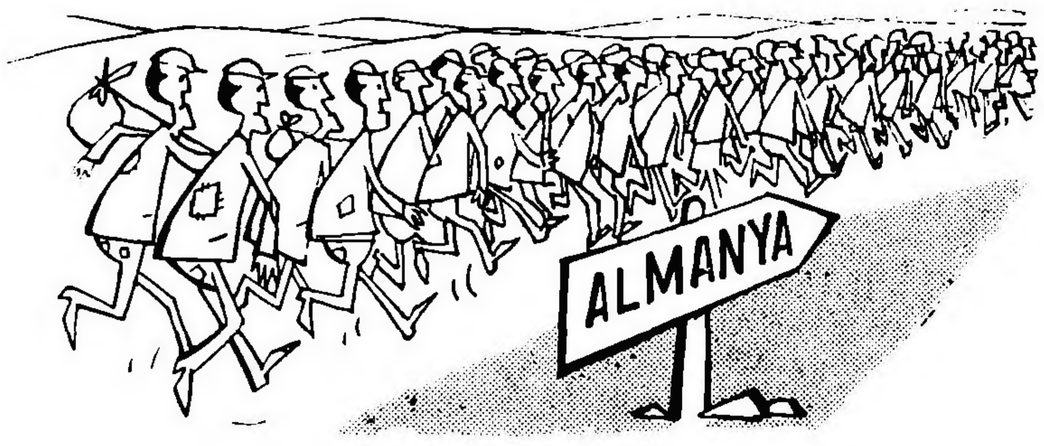

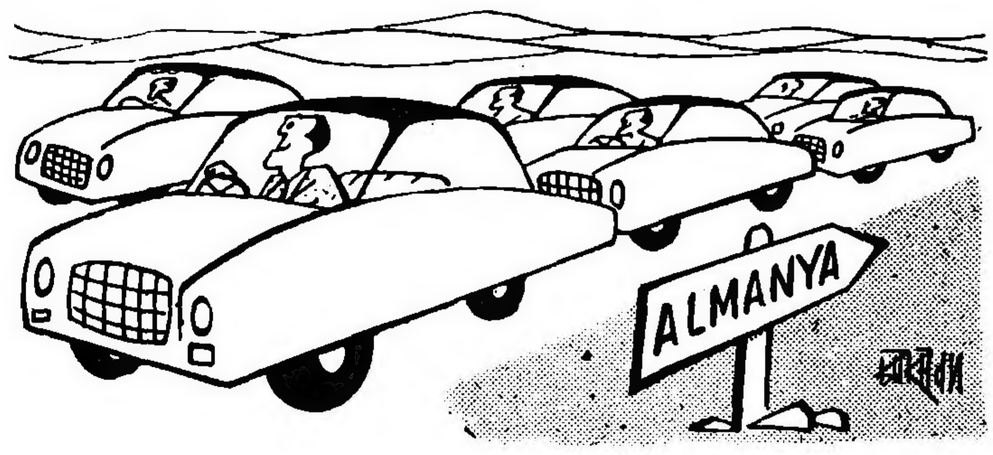

Yaslı gittim ..... Şen geldim!..

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 2 —

Bu bizim Sarsak Mecdi günün birinde evlenme hastalığına tutuldu. Allah kimsenin başına vermesin, çok kötü bir hastalıktır; insanın canı hiç durmadan hep aynı kadınla evlenmek ister. Sarsak Mecdi'ye bu hastalığı Lokum Betül aşılamış. Ben Betül Hanım'ı işte o sıralarda tanıdım, hâzâ kadın ve o zaman Sarsak Mecdi'den otuz sekiz yaş gençti ve de etiketi üstünde: Lokum...

Ben Lokum Betül'ü görünce, bizim Mecdi'ye «Bu karı seni altı aya kalmaz bitirir, ufalar, toz-duman eder» diyemedim de,

— Mecdi Bey birader, dedim, cenabıallah bilcümle güzellikleri yalnız bir kulum istifade etsin diye değil, cemicümle kullarım müstefit olsun diye halketmiştir. Senin Betül Hanım gibi müstesna bir güzeli nikâhın altına sokup inhisarına alman bence doğru değildir; buna kul da, Allah da razı olmaz. Senin bu yaptığının büyük günahı vebali vardır... Böyle bir güzelliği kendine maletmekle birçok hemcinsinin kalbini kırmış olacaksın. Güzel ve cömert kadınlar ay'a, güneşe benzerler; onlar cemicümlenin nurudur. Gel sen bu evlilikten vazgeç de, o güzellikten hem sen istifade et, hem de başkaları...

Sarsak Mecdi,

— Artık çok geç, mümkün değil... dedi.

Bana kalırsa, meselenin içyüzü başka... Bizim Sarsak Mecdi, Lokum Betül'ün birkaç milyoneri iflâs ettirdiğini duyunca, kadının reklâmına kapılıp «Aman, Yanbastı Fettah Paşa'dan kalan mirası bitirse bitirse ancak bu kadın bitirebilir, beni de dertten kurtarır...» sevdasına kapılmış.

Evlendiler ve altı aya kalmadan Sarsak Mecdi cartayı çekti, nur içinde yatsın. Rahmetli son günlerini pek mesut geçirdi. Çünkü Lokum Betül'ün sayesinde on parası kalmadığı gibi, uçan kuşa borçlanmış ve bir kaşık çorbaya muhtaç vaziyete düşmüştü.

Lokum Betül'ün onunla evlenmesine gelince mesele gayet basit; niyeti, Sarsak Mecdi'yi aşk yolunda şehit edip mirasına konmak... Mecdi'ye niçin mi sarsak diyorlar? Sarsak da ondan... Bütün hayatında bu adam, her neye niyet etmiş, her ne yapmak istemişse mutlaka hep onun tersini yapmıştır. Sarsak bir herifti merhum, nur içinde yatsın. Nitekim, Yanbastı Fettah Paşa'nın köşkü de Lokum Betül'e, Mecdi'nin sarsaklığı yüzünden kaldı ya... Anlatayım efendim onu da.

Lokum Betül'ün Cins Bekir dedikleri bir sevgilisi vardı. Bu Cins Bekir denilen herif, Lokum Betül'ün demirbaşı gibi bir şey... Betül kaç kere evlenmişse, evlendiği adamın evine Cins Bekir'i de beraber götürürmüş. Cins Bekir'e «Memuriyetiniz nedir?» veya «Hangi vazifede bulunuyorsunuz?» diye sordukları zaman «Lokum Betül'ün arkadaşıyım» dermiş. Lokum Betül, bizim Sarsak Mecdi'yle evlenince daha ilk geceden bu Cins Bekir de onlarla birlikte köşke giriyor. Betül çok esprili kadındı. Köşke girdikleri akşam kocasına «Sakın beni çeğizsiz evlendi sanma, işte benim çeğizim!» diye Mecdi'ye Cins Bekir'i takdim ediyor. İlk iki ay üçü bir arada gül gibi geçiniyorlar. Ama iki ay sonra Cins Bekir «Betül'ü boşayacaksın!» diye Sarsak Mecdi'nin başına ekşiyor. Çünkü Sarsak Mecdi'nin savura savura bitiremediği o mirası, Cins Bekir'le Lokum Betül bir olup iki ayda bitirmişler. Artık Mecdi, Lokum Betül'e iyice âşık mı olmuş, ihtiyar halinde yalnız kalmaktan mı korkmuş, yoksa inadı mı tutmuş, her nasıl olmuşsa Cins Bekir'e «Ölüm var ayrılık yok... Ben Betülüm'den ayrılmam» diye kafa tutmuş. Cins Bekir de «Bu yaştan sonra elin zavallı garip kızını, ölünce mirasım sana kalacak diye iğfal etmeye hiç utanmadın mı? Sende Allah korkusu yok mu? Madem paran pulun yoktu, ne diye zavallı kadını aldattın, ne diye bu yaştan sonra evlendin?.. Çişini tutamayan senin gibi sarsak bir herifin evlenmek de nesine...» diye barbar bağırıyormuş. Bir gece Cins Bekir'le Lokum Betül bir olup Sarsak Mecdi'nin üstüne yürüyünce o da herhalde can korkusuna düşüp bir yalan kıvırmış: «Ayol, benim servetim kalmadığını size kim uydurdu? Benim asıl servetim, bankadaki kasamda mahfuz bulunan sandıktadır. Ben öldükten sonra Betül'cüğüm, sandığın içindekini âfiyetle yesin... İkinize de yeter.»

Bunun üzerine sevinç içinde üçü birbirine sarmaş dolaş oluyorlar. Bundan sonra iş, Sarsak Mecdi'nin biran evvel ölmesine kalıyor; nasıl olsa bir ayağı çukurda, öbürüne de bir çelme attın mı, tamam... Gelgelelim, Sarsak Mecdi'nin de inadına ölmiyeceği tutuyor, günden güne can-

lanıyor. Betüş'ün bütün gayretleri boşa gidiyor. Betüş gayret ettikçe Sarsak Mecdi açılıyor, gitgide formuna giriyormuş ve de azdıkça azıyormuş. Bunun üzerine Cins Bekir, Betüş'e «Yazıklar olsun, bir sarsak herifin hakkından gelemedin, ben bu herifi tahtalıköye göndereceğim» diye tutturmuş. Lokum Betül de «Olmaz, ben Allah'tan korkarım. Sen onu bana bırak, ben onu kollarımın arasında güzellikle, tatlılıkla öldürürüm» diyormuş. Bu konuşmaları köşkteki hizmetçiler, uşaklar, aşçılar duyuyor; dünyada hangi sır gizli kalır ki... Gelgelelim Sarsak Mecdi açıldıkça açılıyor, hattâ Lokum Betül bile az gelmeye başlamış da, köşkteki hizmetçileri kapı aralıklarında sıkıştırmaya, çamaşırcı kadına asılmaya başlamış. Cins Bekir «Ulan kız, herifi azdırdın... Ben bu moruğu zehirlesem mi, boğsam mı...» deyip dururken Betül de «Pis herif için boşuboşuna elini kana bulama, bilmezler, cinayet sayarlar. Benim tecrübem var, bilirim; bunlar son günleri yaklaşınca böyle dikilirler. Az kaldı, dişini sık şekerim» diyormuş.

Nihayet Lokum Betül'ün dediği oldu. Bir gece sabaha karşı, Sarsak Mecdi, Betül'ün kolları arasında donpaça sarsıla sarsıla, inliye inliye ruhunu teslim etti. Mecdi ruhunu teslim ederken, Cins Bekir de yatak odasının kapısı arkasından Betül'e «Oldu mu? Tamam mı? Ben de geleyim mi? Bitti mi? Öldü mü?» diye sorup durumuş.

Halbuki efendi oğlum, meselenin içyüzü çok başka. Biz yakınları işin esasını biliyoruz. Sarsak Mecdi'nin hakikaten on parası kalmamıştı. «İçinde bütün servetim saklı duruyor» dediği banka kasasındaki çekmece bomboştu. Kala kala içinde oturdukları bir o köşk kalmıştı. Paraların suyunu çektiğini bilse Lokum Betül, zavallıyı yüzüstü bırakıp gidecek. Halbuki zavallı, son günlerini saadet içinde geçirmek istiyor. Onun için, sedef kakmalı bomboş, eski bir çekmeceyi bankadaki kasasına koymuş. Betül'ü hem seviyor, hem de ondan öyle çekmiş ki, annesinden emdiği, yani biberondan emdiği sütler burnundan gelmiş. İçinden «Ben şu kadına öyle bir madik oynıyayım ki» demiş, «oynamazsam, bana da Yanbastı Fettah Paşazade Mecdi Bey demesinler» demiş. Kalan tek serveti köşkün de ölümün-

AKBANK'ın
1964 Yılı çekilişlerine katılmakla

siz de ikramiye kazanabilirsiniz

- Lüks apartman daireleri
- Yurdun dilediğiniz yerinde mesken parası
- Hisse senedi ve Devlet tahvili
- Çeşitli ve zengin para ikramiyeleri

Hesap açtırmakta acele ediniz.....

AKBANK

(AK—24)

den sonra Betül'e kalmasını istemiyor. Onun için, Betül'le Cins Bekir'in üstüne yürüdükleri gecenin sabahı noteri çağırtıp vasiyetini yazdırmış. Bu vasiyete göre, banka kasasında saklı duran sedef kakmalı çekmece ve içindeki serveti Betül'e kalacak, köşkü de bir hayır kurumuna bağışlamış. Kasadaki çekmecede, milyonlar, mücevherler, altınlar var; yani herkes böyle zannediyor. Halbuki Sarsak Mecdi boş çekmeceye pamuk doldurmuş, pamukların içine de, kullanıla kullanıla tüyleri dökülmüş, havı kalmamış, gayetle eski püskü bir nargile marpucu yerleştirmiş. Hasta halinde karyolasının başucuna getirttiği notere diyecekmiş ki «Benim hayatta kala kala iki şeyim kaldı; biri bu köşk, biri de içinde ailemin son serveti bulunan banka kasasındaki çekmecem.» Sarsak Mecdi, sözde kıymeti az olduğu için köşkü bir hayır müessesesine bağışlıyacak, asıl serveti olan çekmeceyi de karısına bırakacak ve aklınca Betül'den intikam alacak. Yani ölümünden sonra Betül'e şunu anlatmak istiyor: «Cekmece icindeki eski, yoluk marpucu gördün ya, sen beni iste bu hale soktun. Onun icin ben de sana bu kullanılmış marpucu bırakıyorum ki, bakıp bakıp beni hatırlıyasın...»

Sarsak Mecdi'nin son günleri mesut geçirmesinin sebebi buymus: ölümünden sonra neler olacağını düsünür, kevfinden boyuna gülermis. Kendisi ölür ölmez, Lokum Betül'le demirbas sevgilisi hemen notere koşacaklar. Mahkemeden tek mirasçı olduğunu isbt eden Betül'ün önünde hâkimle noter vasiyeti okuyacak, sonra banka kasasındaki sedef kakmalı cekmecevi acacaklar, hâkim cekmecedeki pamuklara sarılı eski marpucu cıkarıp Betül'e uzatacak: «Buyrun hanımefendi, merhum kocanızdan size kalan işte budur!»

Yoluk marpucu görünce küplere binecek olan Cins Bekir de Lokum Betül'e, «Sarsak Mecdi ölmeden, cekmecede bıraktığım sana veter, demisti, simdi al da gule gule kullan kocanın mirasını!» diverek cekip gidecek.

Sarsak Mecdi'nin ölüm döşeğinde bile keyfinden kıkır kıkır gülmesinin sebebi buymuş. Eski marpuç önünde Cins Bekir'le Lokum Betül'ün nasıl bozulacaklarını hayal ettikçe mesut olurmuş zavallı. Gelgelelim, işler Sarsak Mecdi'nin düşündüğü gibi yürümemiş. Bütün hayatında sarsaklıktan kurtulamayan Sarsak Mecdi, son sarsaklığını da notere vasiyetini yazdırırken yapmış. Artık zihni mi karışmış, dili mi dolanmış, her nasıl olmuşsa «Çekmecedekini karım Betül'e, köşkü de falanca hayır müessesesine bırakıyorum» diyeceği yerde sarsaklığı yüzünden «Köşkü karım Betül'e, çekmecedekini de falanca hayır müessesesine bırakıyorum» demiş. Ama böyle dediğinden haberi yok zavallının. İşte böylece, Sarsak Mecdi öldükten sonra köşk Betüş'e, eski marpuç da hayır müessesesine kaldı.

Sonra efendi oğlum, Cins Bekir helâ taşları İtalyan mermerinden yapılma o güzelim köşkü Betül'e sattırdı, efendime söyliyeyim, sonra da paraları cebine indirip savuştu, Betül dımdızlak kaldı. O günden sonra bir daha Betül Hanım hakkında hiç bir malûmat alamadım ve kendisini göremedim. Köşke gelince, o tarihî köşk birkaç el değiştirdikten sonra büyüklerimizden birinin yüksek irşatlarıyla «Yüksek Kulüp» oldu. Ben de birkaç kere Yüksek Kulüp'te verilen balolara gittim, ama uzun zamandır sosyeteyle temasımı kestiğimden gitmiyorum; ihtiyarlık oğlum, malûm ya... Siz şimdi Yüksek Kulüp'e gidip, Betül Hanım'ı kulüp âzalarına soracaksınız; zannederim onlar bilir...

Akrabanız demiştiniz, değil mi? Betlü Hanım'ı aramanızın sebebi nedir? Yaa, demek bir akraba bağlılığı yalnız... Hiç görmediniz öyle mi? Demek yakın akraba... Peki oğlum, güle güle... Güle güle...

Kıbrıs Türklerinin «Bayrak Radyosu» yayınlarından..

MİLLÎ GELİR KAYNAKLARIMIZDAN BAYAN DÖVİZ

Kim gönderdi dediniz? Yüksek Kulüp'ten mi? Başkan gönderdi... Eveeet... Siz demek Betül Hanım'ı arıyorsunuz... Bilirim, bilirim, bilmez olur muyum hiç. Ama çok yıllar var görmedim kendisini. Ne zamandır Kulüp'e de gittiğim yok ya... Kulüp'tekiler bilmiyorlar mıymış? Yaaa... Nerde acaba, ne oldu? Demek sizin halanız oluyor, yani babanızın kardeşi... Hiç görmediniz öyle mi, babanız da görmedi... Vallahi ben size ne diyeyim bilmem ki... Bildiklerimi anlatayım. Evet, Lokum Betül de derlerdi, Tatlı Betüş de denirdi. Ama biz gümrükçüler ona «Bayan Döviz» adını takmıştık. Hattâ Gümrük Vekâleti'nde bile Bayan Döviz diye anılır... Bana eski günleri hatırlattınız. Dediğiniz gibi Sarsak Mecdi Bey isminde birisiyle evliliğini duydum, o köşk hikâyesini de işittim, ama ben onu daha sonraları tanıdım. Bu Bayan Döviz adını da ona biz takmadık, Amerikalılar Mis Döviz, Fransızlar da Madam Döviz diyorlardı, ismi ordan kaldı...

(Arkası var)

Şehrin muhtelif yerlerine çöp odaları yapılacak. — Gazeteler —

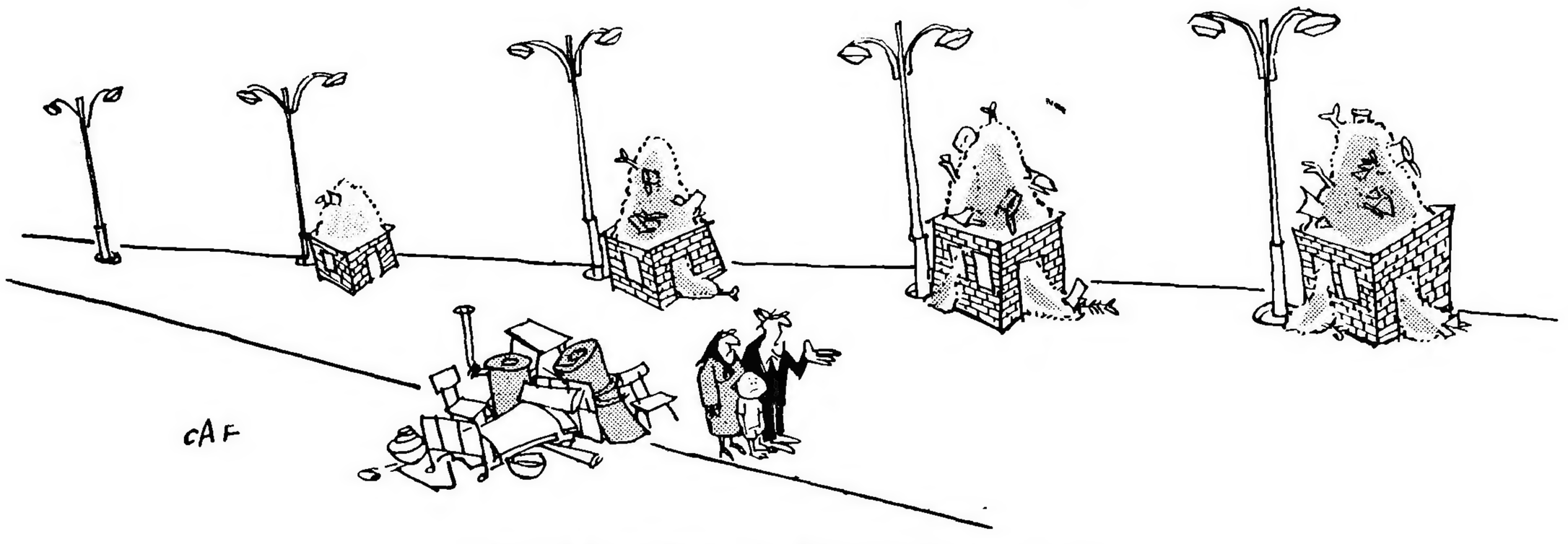

— Yazık karıcığım, şu çöpler kadar olamadık!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 3 —

Yooo, milletlerarası bir şöhreti vardır. Eğer Türkiye'deyse siz onu mutlaka bulursunuz; bulmamak imkânsız.

Efendim, ben onu İstanbul Gümrüğünde muayene şefi bulunduğum zaman tanıdım. Hattâ hiç unutmam, o günlerde gazeteler Gümrükçülerle çok uğraşıyorlardı. Bir Amerikan şilebiyle Brezilya'dan kahve gelmişti. Kahve çuvalları anbara konuldu. O sırada da külliyetli miktarda nohut ihraç ediliyordu. Nohut çuvalları da anbardaydı. İhraç edilecek nohutların gemiye yüklenip İngiltere'ye gönderileceği gün, Avrupa limanlarından gelen bizim bir yolcu gemisi rıhtıma yanaşmıştı. Biz bermutad yolcuları aradık ve bermutad yolculardan çıkan kaçak eşyayı anbara teslim ettik. Yolcuların üstünden ve bavullarından o kadar çok kaçak eşya çıkmıştı ki, bu eşyalar anbardaki çuvalların üstünü kâmilen kapladı ve hattâ sığmadı da bir kısmını başka anbara yerleştirdik. Ertesi gün de İngiltere'ye gönderilecek nohutlar gemiye yüklendi ve gemi yola çıktı. Aradan bir zaman geçtikten sonra İngiliz Gümrük İdaresinden bir telgraf gelmiş: «Yolladığınız kahvelerden pek memnun kaldık, tüccarlarımız elinizde ne kadar kahve varsa aynı fiyattan almaya taliptir.»

Telgrafı biz görmedik ama, işte böyle bir şeymiş. Bu telgraf gelince İstanbul gümrüğü birbirine girdi, karmakarışık oldu. Çünkü İstanbul'dan İngiltere'ye kahve filân ihraç edilmedi ki... Bizimkiler telgrafa cevap vermişler: «Adı geçen gemiyle limanınıza kahve gönderilmiş olmayıp nohut gönderilmiştir. Muayene memurlarınız tarafından yanlışlık eseri olarak nohutların kahve zannedilmesi muhtemeldir. Malların tekrar muayenesiyle... Falan filân...»

İngiltere'den bir telgraf daha gelmiş: «Sizin nohut sevkettiğiniz hakkındaki ısrarınız, her türlü fikre olan hürmetimizden dolayı bizce de muteberdir. Herhalde aramızdaki anlaşmazlık, sizin nohut dediğiniz gıda maddesine, bizim burda kahve ismi verilmesinden ve sizin nohut dediğiniz maddenin burda kahve olarak kullanılmasından ileri gelmektedir. Falan filân...»

Bu telgraflar epiy sürdü. İngiliz tüccarları bizden gönderdiğimiz cinsten olmak şartıyla daha başka ve külliyetli miktarda nohut istediler. İki gemi dolusu daha nohut gönderildi. Bu sefer de İngilizler telgrafla «İkinci sevkiyatınızda çuvallardan ne nohut ne de kahve denilebilecek, daha çok kum, ufak çakıl, taş ve toprak cinsinden inşaatta kullanılabilecek malzeme çıkmıştır. Gerek inşaat ve gerek yol malzemesine ihtiyacımız bulunmadığından, falan filân...»

Telgraflar gidip gele dursun, Brezilya'dan kahve getirten bizim tüccarlar da bir türlü anbardan kahveleri çekmiyorlar. Çekmeyişlerinin başlıca sebebi, piyasadaki kahve bitsin de kahve sıkıntısı iyice başlasın ki, kahveleri bir kalemde piyasaya sürmek kolay olsun. Sonra anbarda kaldıkça her gün anbar kirası da biniyor, kahvenin maliyeti artıyor; maliyet arttıkça da satıştaki yüzde kâr nisbeti artıyor. Doğrusu bu bizim de işimize geldiğinden tüccarı zorlamıyoruz. Efendim? Sizi alâkadar etmez mi? Aaa, siz sordunuz diye anlatıyorum; kahve işinden Bayan Döviz'e geleceğiz. Tabii... Benim onu tanımam, bu kahve vesilesiyle oldu da onun için... Sonra efendim, günün birinde tüccar kahvesini çekmeye kalkınca bir de ne baksın, kahve yerine çuval çuval nohut... Bre aman, Brezilyalılar böyle dalavere yapmaz. Yoksa bizim tüccarlardan biri mi gitti de Brezilya'ya, kahve yerine bize nohut yutturdu? Ve fakat nohut çuvallarının içinde nohuttan daha çok taş-toprak olduğundan, bunların İngiltere'ye sevkedilecek bizim tüccarın malları olduğu, İngiltere'ye nohut diye bize Brezilya'dan gelen kahvelerin gönderildiği anlaşıldı. İngilizler bize telgraf çektikçe, bir Allahın kulunun aklına da anbardaki çuvallara bakmak gelmemiş. Zira, çuvalların üstü, yolculardan çıkan kaçak eşya ile silme dolu olduğundan, altta kalan çuvalları biz unutmuşuz. Bu yanlışlığı kimin yaptığı o zaman bir türlü anlaşılamadıysa da, ben sonradan anladım. İngiltere'ye kahveleri götürecek olan şilebin sahibi gümrükten bir arkadaşımızla gizlice anlaşmış, gemisine fazladan navlun çıkarsın diye bu değişikliği yapmışlar. Aynı şilep İngiltere'ye götürüp boşalttığı kahveleri alıp geri getirdi, yerine de nohutları götürdü; bunlar hep navlun...

Her neyse, gelelim biz Bayan Döviz'e... İşte bu kahvelerin, nohutların birbirine karıştığı ve karışıklığın da anlaşıldığı o telâşlı günde, Avrupa'nın Akdeniz limanlarından gelen bizim yolcu gemisinde külliyetli miktarda kaçak eşya bulunduğu ihbar edildi. İhbarı yapan vatandaş da, muhbirlik hakkını almak için gümrükte bekliyor. Daha gemi limana girmeden Bakanlıklardan birinin kırmızı plâkalı makam arabası rıhtıma gelip durdu. Ayrıca başmüdürlüğe de telefon edilmiş... Edilmiş diyorum, çünkü böyle meselelerde telefon edenin kim olduğu devlet sırrı olduğundan bilinmez. Bizi başmüdür çağırıp, «Yolcular arasında bulunan Betül Hanım'a makam arabasının beklemekte olduğunu haber verin!» dedi. Biz işareti aldık. Az sonra da gemi rıhtıma yanaştı. Arama yapılacağı için yolcuların inmesi yasak. Ben işte Betül Hanım'ı o zaman gördüm. Sizin akrabanızdı değil mi, halanız öyle ya... Velâkin Allah sahibine bağışlasın, böyle bir kadın cihana kırk yılda bir gelir, makam arabasının beklediği kadar var. Biz Betül Hanım'ı vapurdan usuletle indirip bekleyen arabaya bindirdik. Yaz ortasında kürk kadına bir başka hususiyet veriyor ve Avrupa seferinden döndüğü derhal anlaşılıyor. Arabaya binince üstüste giydiği iki kürkü çıkarıp, valizlerini, bavullarını arabanın içine, şoför mahalline ve bağaja yerleştirdikten sonra «Kalan eşyalarımı iyi muhafaza edin, ben sonra adam göndertir, aldırtırım» dedi. Biz Betül Hanım'ı selâmetledikten sonra gemiye daldık, aramaya taramaya başladık. Ben o kadar senelik gümrük memuriyetimde hiç bu kadar çok kaçak eşya getiren gemi görmedim. Akıl durur, hokkabazın, içinden tavşanlar çıkan şapkası kaç para eder... Bir küçük kutudan bir tuhafiye mağazasını dolduracak kaçak eşya çıkıyor. Benim takdir ve hayranlığımı celbeden nokta, kaçak eşyaların gayet muntazam ve cinslerine göre ayrı ayrı konulmuş olması... Hattâ bizim arkadaşlardan biri «Aşkolsun adamlara» dedi «Bizim gümrük anbarlarında bile eşyalar bu kadar iyi tasnif edilmiş değil.» İşin içinde bir gümrükçü parmağı olacak, çünkü kaçak eşyanın vapurda gizli yerlere tıkılışı, tamamiyle bizim gümrük anbarlama talimatına harfi harfine uyuyor. Yalnız bir yanlışlık yapmışlar, talimatnameye göre patlayıcı maddeleri sıcak yere koymamak lâzım gelirken, kaçak mermileri vapurun kazan dairesine saklamışlar. Katiyen yanlıştır. Bunun haricinde, çakmakları, saatleri, losyonları ve naylon kadın iç çamaşırlarını, hepsini ayrı ayrı yerleştirmişler.

Başka bir arkadaş da, «Bir kaçakçıyı bizim anbarları tasnife memur etmezsek, günün birinde gümrük anbarlarının içinde kaybolacağız» diye kaçakçıların intizamına hayranlığını ifade etmişti. Kamaralardan birinde açtığımız deliğe kolunu sokan bir memur delikten boyuna takma meme ve sutyen çıkarıyordu. Elini deliğe sokup çektikçe beş-on sutyen çıkarıyor. Çıkar çıkar bitmez, kamara doldu, salon doldu, hâlâ çıkıyor... Yahu bu gemide sutyen madeni mi var, yoksa gemi için-

Gaza zam yapılıyor.. — Gazeteler —

— İyi ki elektrik almışım!

de gizli bir sutyen fabrikası var da boyuna sutyen mi imal ediyor. Elini deliğe sokan memur,

— Aman, yandım!.. diye birden bağırdı.

— Ne oldu, neyin var? dedikçe bağırıyor, elini de delikten kurtarıp dışarı alamıyor. En sonunda zavallı,

—. Dişlerini geçirdi, elimi ısırdı... diye inledi.

Ayaklarından yapışıp çekiyoruz ama,

— Kolum kopacak, bırakın!.. diyor.

Nihayet deliği büyülttük, bir de bakalım ki, arkadaşın eli koca bir fare kapanına sıkışmamış mı? Kan içinde kalan kolunu kapandan kurtarıp arkadaşı hastaneye gönderirken kaptan da iftiharla,

— Gemimizde farelere karşı her türlü tedbir alınmıştır!.. dedi.

O kadar çok kaçak eşya çıkardık ki, kaptan şaşırıp dehşet içinde kaldı,

— Bu eşyalar katiyyen bu gemiden çıkmış olamaz, dedi, çünkü bizimki yolcu gemisidir ve bu kadar yükü kaldıramaz. Siz bu eşyaları geminin neresinden çıkardınız?

— Kıçından, dedim, geminin kıç anbarı kaçak eşya dolu...

İkinci kaptan da,

— Artık aramayın, dedi, aradıkça eşya çıkıyor; bu gemi bu kadar yükü taşıyamaz, sonra durduğu yerde gemiyi batıracaksınız. Biz mesuliyet kabul edemeyiz...

Kaçak eşyaları bulmak kolay ama, kaçakçıyı bulmak imkânsız. Geminin süvarisinden dümencisine kadar, ne personel ne yolcu eşyalara sahip çıkmıyor; «Bu senin mi?» diye kime sorsak «Hayır, benim değil...» diyor.

Uzatmıyalım efendim... Affedersiniz isminiz neydi? Mahmut... Evet Mahmut Bey oğlum, Betül Hanım'la tanışmamız işte böyle oldu. Gemiden çıkardığımız sahipsiz zannedilen eşyaların Betül Hanım'a ait olduğu sonradan anlaşılarak eşyalar bir tamam kendisine teslim edildi.

Ondan sonra Avrupa seferinden dönen birçok vapur yolcuları arasında sık sık Betül Hanım'ı görürdüm. Fakat sonradan her nasıl olmuşsa, Betül Hanım himayeden mahrum kalmış. Yolculuktan dönerken gümrükte onu karşılamaya eskisi gibi makam arabası gelmedikten başka, sıkı şekilde aramamız için de emir verildi. Eh ne yapalım, biz emir kuluyuz, değil mi ya... Çok dedikodu mu olmuş, gazetelerin diline mi düşmüşler, yoksa Betül Hanım'ı himaye eden zat gözden mi düşmüş, her ne olmuşsa... Bizde zaten devlet işleri hep böyledir, bir türlü istikrar kurulamaz. Bir bakarsınız, falan yolcuyu aramıyacaksınız diye emir gelir, bir bakarsınız, o yolcuyu sıkı sıkıya arayacaksınız diye emir değiştirirler. Bir memleketin düzelmesi için beyim, her şeyden önce istikrar lâzımdır.

(Arkası var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Rejisör ne zaman sana tecrübe filmi çevirtecek?
— Karısı seyahate çıktığı zaman!

Kaza

Saat 10 olduğu halde müdürün en sevdiği, en takdir ettiği muhasebeci ortalıkta yoktu. Birden kapı açıldı, içeri ayakları kanlı sargılar içinde, koltuk değnekleriyle güç belâ yürüyen, bitkin muhasebeci girdi.

— Özür dilerim Müdür Bey, dedi. Bu sabah büyük bir kaza geçirdim. Pencereden bakarken boş bulundum ve altıncı kattan düştüm.

— Daha neler? dedi kızgın müdür, altıncı kattan düşmek bir saat sürmez ki.

Yazısız

Sinyal!

Şifalı banyolarıyla meşhur Baden-Baden şehrinde çok şişman bir adam, otelin masajcısına vücudunu ovduruyordu. Masajcı aniden müşterinin kabaetlerine üç tane, oldukça sesli tokat indirdi.

Canı yanan adam:

— Oh! dedi. Bu da masaja dahil mi??..

— Tabii. Hayır mösyö! dedi masajcı, zilim bozulmuş, yardımcıma öbür müşteriyi yollaması için işaret verdim..

* * *

Gelin! Görün!

Panayırda en ilgi çeken yerlerden biri de otuz gündür ağzına bir şey koymayan kadının bulunduğu pavyondu.

Seyircilerin arasındaki bir doktor dayanamayıp sordu:

— Otuz günden beri hiçbir şey yemedi mi?

— Hiçbir şey yemedi!

— Peki, hiçbir şey de olmadı mı?

— Olmaz olur mu? dedi pavyonun sahibi. On tane İskoç O'na evlenme teklifinde bulundu.

— Bir sigara!
— Hayır, kocam sigara içmemi istemiyor!

*

Sakın ha!!

Sinirli bir kadın ruh doktorunun karşısındaki iskemleye oturdu.

— Doktor! diye haykırdı, korkunç! Korkunç! Her dakika vücudumda akrepler, çiyanlar, kırkayaklar, solucanlar dolaşıyormuş gibi geliyor bana!

— Dikkat edin, dedi doktor geriliyerek, üstünüzdeki iğrenç hayvanları sakın buraya silkelemeyin!!!...

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 4 —

Betül Hanım yine böyle bir Avrupa seferinden dönüyordu. Üstünü başını, bavullarını iyice aramamız hususî şekilde emredilmişti. Betül Hanım önce itiraz edecek oldu, sonra vaziyetin ciddiyetini anlayınca pek şaşırdı,

— Allah Allah... Hükûmet mi değişti, nedir? Ne oluyor böyle? Hükûmetin değiştiğini de duymadım... dedi.

— Hükûmet değişmedi, dedim.

— Bakan mı değişti yoksa?..

— Hayır efendim.

— Peki, ne oluyor öyleyse? Mevzuat mı değişti?

Doğrusu Betül Hanım haklıydı.

— Vaziyet değişti, o kadar, arıyacağız... dedim.

Aradık Beyim. Muayene salonunda kadın bir memurumuz Betül Hanım'ın koynundan, söylemesi ayıp daha başka yerlerinden, bir kuyumcu dükkânını dolduracak kadar mücevherat ve kadın süs eşyası çıkardı. Demek ki, vaziyetin değiştiğini Betül Hanım da sezmiş ki, bunları bir yerlerine saklamış. Vücudünün gizli aksamından o mücevherat çıktıkça Betül Hanım da hayretler içinde kalıyor,

— Çok şaştım, diyordu, bunların hiçbiri benim değil. Allah Allah, acaba hangi ahlâksız alçak bunları benim haberim olmadan orama burama tıkıştırmış?

Ben müddet-i hayatımda bu kadar zekî kadın görmedim Mahmut Bey. Kadının güzeli aptal olur derler ya, itimat buyurunuz Betül Hanım bir istisnadır.

Uzun zaman dış seferler yapan vapurlarda yolculuk etti. Hattâ bir seferinde hiç unutmam, o kadar kaçak eşyası yakalanmıştı ki,

— Bunlar benim değil... Sakın bu eşyalar dış yardım malzemesi olmasın... dedi.

Müfettiş,

— Dış yardım gizli mi gelir? diyince,

— Asıl yardım gizli olur, dedi, iyilik kimin tarafından yapıldığı belli olmayandır. Memleketimizin bu kadar sıkıntıda olduğunu görüp halimize acıyan bir yabancı dostumuz, gururumuz incinmesin diyerek, bu malzemeleri gizlice bavullarımıza yerleştirmiş olmaz mı yani?

Fikrimi sorarsanız Mahmut Bey, Betül Hanım memleket için gayet faydalı bir insandı, maalesef bizde hiç kıymeti bilinemedi. Dış sefere giden her vapurumuzda onun gibi, fazla değil, üç kadın daha yolculuk edip de memlekete eşya getirseydi, emin olunuz şimdiye kadar bu memleket çoktaan kalkınırdı. Düşününüz beyim, bir zavallı kadın kendi başına on parasız Avrupa'lara gidiyor, dönüşünde memlekete yüzbinlerce liralık eşya getiriyor, daha ne isteriz? Yahu biz, Amerikalılar bize para versin, borç versin, yardım etsin diye senelerden beri uğrasmıyor muyuz kuzum? Yalnız bu Betül bir başına Amerikan yardımına bedel. Sen böyle bir kadını hiç durmadan «Aman kızım Avrupaya, Amerikaya git de gel» diye zorlıyacağına, ona yalvaracağına, bir de üstelik mâni oluyorsun... Yok yok, bizim aklımız başımıza gelmez beyim... Biz kıymet bilmeyiz. Neler yaptık bu kadıncağıza, anlatmakla bitmez. Bir keresinde de hiç unutmam,

— Bunların hiçbiri benim değil, dedi, olsa olsa bunlar vapurda unutulmuş eşyalardır. Biliyorsunuz, son zamanlarda insanlar çok dalgın oldular, her şeylerini bir yerde unutuyorlar. Hattâ otobüslerde takma dişlerini düşürüp unutanlar bile var. Eh bu koca vapur... Her seferinde her yolcu bir eşyasını unutsa, bu kadar eşya birikir. Bunda şaşacak ne var sanki, hiç anlamıyorum.

Geminin süvarisi,

— Olamaz, dedi, çünkü gemi yenidir, bu dördüncü seferi... Dört değil, dörtyüz sefer yapsa, bir gemide bu kadar eşya unutulmuş olamaz.

Betül Hanım Avrupa'ya giderken, üstünde neler olduğunu tesbit ediyorduk. Yolculuğa çıkarken pek basit giyinirdi. Ama dönüşü pek mükellef olurdu. Bir keresinde müfettişlerden biri,

— Hanımefendi, siz giderken bu eşyaların hiçbiri yanınızda yokmuş, dedi, beşyüz lirayla çıktınız burdan, bunları nasıl aldınız?

Betül Hanımın kızdığını ilk defa o zaman gördüm. İki eliyle kürkünün yakasını, sonra da ceketinin yakasını açıp, parmağıyla çıplak göğsünü gösterip,

— Var mı bir diyeceğiniz, kazandım... Mal benim değil mi? dedi.

Müfettiş pek mahcup olarak, gözlerini Betül Hanım'ın göğsünden yere indirerek,

— Mal sizin, dedi, hakkınızdır, helâl olsun...

Gümrüğünü ödeyip mallarını aldı.

Yani diyeceğim şu ki Mahmut Bey, beynelmilel bir kadındı. Memleketimizin döviz kaynağıydı, ama ne yazık ki kadrini bilemedik. Bir komşu devletin gümrükçüsü bana aynen «Bu kadın bizde olsa el üstünde tutarız ve sizde yaptığı vazife karşılığında ayda ellibin lira maaş bağlarız» demişti.

Size bir şey söyliyeyim mi, bunca senelik gümrükçüyüm, gümrüklerin bir faydası olduğuna kani değilim. Elinde Betül Hanım gibi birkaç kadın olacak, salacaksın Avrupa'ya, Amerika'ya... Sermayesi de kendinden, sen bir şey koymıyacaksın, kazanıp kazanıp getirecekler memlekete beyim. Sonra, neme lâzım, eli gayet açık bir kadındı. Bu işler maaşla olmaz beyim. Betül Hanım gibisi olduktan sonra ben ne yapayım maaşı, değil mi ama... Böyle bir beynelmilel şöhret kolay kolay yetişmez, zaten bizde malûm, adam kıtlığı var. Betül Hanımı bütün yabancı gümrükçüler tanırdı. Fransızlar ona Madam Döviz, Amerikalılar da Misis Döviz derlerdi. Bizim gümrükte de çoğu asıl ismini bilmez, Bayan Döviz diye tanınır.

Ah beyim ah... Halanız sizin öyle mi? Şimdi nerelerdedir bilmiyorum, uzun zamandır da göremedim. İnşallah kavuşursunuz. Çok insana iyilik etmiştir, bu memlekette kaç kişiyi zengin etti. Gayet iyi biliyorum, sevdiği adamın birine Avrupa'dan getirdikleriyle bir kuyumcu dükkânı açtı, bir başkasına da kürkçü dükkânı açtı, daha neler neler... Ama hiç kimse onun kıymetini bilemedi, herkes işi görülünceye kadar, sonra yüzüstü bıraktılar kadını. Yani bütün İstanbulun işsiz güçsüz erkeklerini zengin edecek değildi ya kadın...

Durun bakayım, neydi adı? Haa, evet evet, en son duyduğum, Klarkçı Muammer namında birine bir mağaza açmış demişlerdi. İki sefer Avrupa'ya gidip geldi, koca bir mağaza açıp herifi adam etti. Yaa, halanız işte böyle bir kadındır. Hey gidi hey... Ah bendeki bu kafa, eşek kafa... Bir gün bana, ama çok rica ederim, aramızda sır kalsın, «Niçin serbest hayata atılmıyorsunuz da gümrük anbarlarında ömrünüzü çürütü-

(Reklâmcılık: 5775—30)

yorsunuz?» dedi. «Sermayem yok ki...» dedim. Güldü. «Ben varım, size yardım ederim» dedi. Ah kafa...

Başka mı? Vallahi başka bir malûmatım yok... Bildiklerim işte bu kadar. Siz o Klarkçı Muammer'i bulsanız iyi olur. O bilir nerde olduğunu Bayan Döviz'in. Belki de hâlâ beraber oturuyorlardır, bilemem... Eskiden Yüksek Kulübe arasıra gider orda görürdüm. Ama emekli olduktan sonra hiç gidemedim oralara... İhtiyarladık ta... Heh heh heh... Gidiyor musunuz? Estağfurullah... Güle güle... Bulursanız benden de selâm söyleyin, çok iyiliğini gördüm, anlatın kendisine böylece, olmaz mı? Ne kadındı, ne kadın... Güle güle Mahmut Bey...

ŞANLILAR KÖYÜNDEN
Hüseyin Kızı GÜLLÜ

Radyoda Kayıp İlânları saatinde spikerin okuduğu kayıplar arasında bir de şu ilân vardı:

«Otuzdokuz yıl önce, kızkardeşimiz Şanlılar köyünden Hüseyin kızı Güllü, vilâyetin hükûmet tabibine evlâtlık olarak verilmiş, o tarihten beri âkıbeti hakkında hiçbir bilgi alınamamıştır. Hâlen nerde olduğunu bilenlerin adresini bildirmeleri rica olunur. Arıyanlar: Kardeşi Yusuf Yaranlı ve annesi Keziban Yaranlı; Sirkeci'de Yeni Otel.»

Radyodaki bu kayıp ilânını umursamadan dinliyenlerden hiç biri, otuzdokuz yıl önce, altı yaşındayken bir doktora evlâtlık olarak verilen Güllü'nün milyonluk bir mirasa konduğunu ve bu yüzden arandığını bilmiyordu.

Şanlılar köyünden Hüseyin askere giderken karısı Fatma gebeydi. Dört buçuk yıl askerlik yaptıktan sonra terhis olup köyüne dönünce Güllü adında bir kızı olduğunu gördü. Çünkü askerdeyken, köyden hiç mektup almamıştı. Karısı bir daha gebe kaldı, hastalıklı bir kadındı. Hem gebe hem hasta olduğundan işe koşamıyordu. Hüseyin ikinci kere evlenmek zorunda kaldı. Tarlasını sürmek için öküzü, pazara gitmek için eşeği yoktu. Ona bir yardımcı gerekiyordu. Bir yıl sonra da üçüncü karısını aldı. O günlerde evlenmek kolaydı. Köyde erkekler azaldığından kız babaları evlenecek kızlarına başlık istemiyorlar, sofralarından bir boğaz eksildi diye seviniyor, kızları erkenden evlendirmek istiyorlardı. Savaş dönüşü erkeğe kıran girmişti oralarda.

Hüseyin'in kendinden on yaş küçük kardeşi Hasan'ın işte güçte gözü yoktu, evlenmiyordu da...

Hüseyin'in üçüncü karısı çok zorluydu, dağa bayıra koşan, her yana yetişen, evi çekip çeviren oydu, acardı, gençti de... Bu yüzden evde her dediği oluyordu. Hüseyin'in ikinci karısından bir, üçüncü karısından iki çocuğu daha olup, evdeki çocukların sayısı beşi bulunca, genç gelin, ilk kumasından olma Güllü'nün evlendirilmesini istedi.

(Devamı var)

Zavallı bayram

PREMİDİLİ Bayram Caşet, tarlasının vereceği ilk kokoroz mahsulünden ödenmek üzere, kasabanın ileri gelenlerinden Ramazan Hopa'dan on lira borç almıştı.

Nasılsa, o sene mısır tarlalarına bir hastalık ârız oldu. Başakların her biri, yerden iki karış yükselir yükselmez, esrarengiz bir kuvvet onu kemiriyor, yapraklarından cüda edip kamçı sapına döndürüyordu.

Bayram Caşet, bu vaziyet karşısında, ağlamalı oldu. Gözleri yaş, hançeresi hıçkırıklarla dolu olarak Ramazan Hopa'nın yanına gitti.

— Tinyat bre, zoti Ramazan!

— Tinyat bre Bayram! Siyemir?.

Bayram Caşet, kederli kederli başını salladı:

— İç sorma, mori kardaş!.. dedi. Bitum (bütün) kokorozları maft oldu, billaçis!. Veremeceğim senin parası!..

— Ne soylersin bre?! Ben isterim mutlaka!. Gunçi verdim haniya ki, alacayim.

— Ne yapalım?.. Yok, yok!.. İstiyorsan al martini, holdür bana. Yoktur başka çarası fakat!.

Ramazan Hopa'nın meşru dahi olsa hiçbir mazeret dinlemeğe niyeti yoktu. Kollarını göğsüne kavuşturdu; gözlerini Bayram'ın gözlerine dikti; kayaların arasından yaz kış fasılasız esen rüzgâr kadar sert bir ifade ile:

— Bak bana mori Bayram! dedi, kasma kadar sana hizin veriyorum, fıkdanı hasebilen.. Dimekçi var daha içi ay!. Kasma cirdi zaman bana vereceksin efendim dizet, yaniyaçi yirmi lira. Yoksama senin koliba, tarlası, kuyumları, hepsi neçi malları var, zaft edeceğim vellahi billahi ve tallahi!.

Biçare Bayram, başı yerde, süklüm, püklüm, Ramazan'ın yanından ayrılıp, düşüne düşüne kendi evine döndü.

Bugün on liradan ibaret borcunu ödiyemediği halde, iki ay sonra yirmi lira vermenin hiç imkânı yoktu. Kimden himaye görecek, kime iltica edecekti? Bu, Ramazan denilen adam öyle acar, şirret bir mahlûktu ki, pusu kurup memlekette beş on kişinin kanına girmişken, hiç kimse ağız açıp da: «Ne için yaptın?» diyemiyordu. Elbette, borcun vadesi gelince, bir daha ihmal etmiyecek, gelip, Bayram'ın nesi var, nesi yoksa çatır çatır alacak, damına yerleşecek, fıkaralığına rağmen kasabada az çok mevki ve haysiyet sahibi olan bütün bir aileyi hem rüsvay, hem de perişan edecekti.

Bu kuvvetli ihtimaller karşısında, zavallı Bayram Caşet, düşüne düşüne ancak bir çarei halâs buldu: Hicret etmek.

Gün kaybetmeden dağarcığını doldurup sırtladı; çocukluğundanberi yamacında yaşadığı yalçın ve çıplak dağları aşarak sahile indi.. Oradan da vapura atlayıp soluğu İstanbulda aldı.

— Artık, Ramazan ne isterse yapsın! diyordu. Benim gözlerim görmiyecek ya?!

Arife günü rıhtıma çıktı. Henüz ilk defa gördüğü muazzam şehrin yüksek binalarına, tramvaylara, otomobillere hayran nazarlarla baka baka, Yenicami'deki kahvelerin birine düştü.

Vakit ikindi idi. Bu saatten sonra, uzunca bir deniz yolculuğunun verdiği sersemlikle, çıkıp da iş aramaktan bir fayda hâsıl olamazdı. Bayram, okkalı bir kahve getirtti, bir de sigara yaktı; geride bıraktığı sevgililerini göz önüne getirerek hayalâta daldı...

— Bom!. Bom!. Bom!.

Güldür güldü toplar atılıyordu. Derinden gelen bu ses, Bayramı rüyasından uyandırdı. Kulak kabarttı.. dinledi.. Bu top sedalarına bir mâna veremedi. Elinde tepsi ile müşteriye kahve götüren çırağı çevirdi ve sordu:

— Hoy bre arkadaş! Ne bu toplari?..

Çırak:

— Ramazan geldi! dedi.

— Ramazan?! Hancisi Ramazan?!

— Kaç tane var, babalık?

Bayram Caşet'in korkudan gözleri büyüyüvermişti. Uzaklaşmak istiyen çırağın koluna yapıştı.

— Bizim melmeçetteki Ramazan celdi burada?

Çırak herifin saflığına güldü. Dünyada amma budala insanlar vardı!..

— Evet, ya! dedi; sizin memleketteki Ramazan!

Zavallı Bayram Caşet'in birdenbire kolları kesildi. Önündeki alçacık, tahta masanın üzerine yığılırken, boğuk boğuk haykırdı:

— Hay Allah belânı versin, bre!. Bu kadar mesarif yaptım da celdim buraya.. Yeşek oğlusu Ramazan benim arkasından celdi, bre! Hu.. Hu.. Hu!

Ercümend Ekrem

Bayram edelim!

Geçti mâh-ı ramazan, üç gece bayrâm edelim!
Yetişir artık oruç, buseler ikrâm edelim!
Sine-i vasla çekip tâlii gel râm edelim!
Geçti mâh-ı ramazan, üç gece bayrâm edelim!

★

Şeb-i ömrümde benim doğ, geceler nûr olsun,
Câm-ı busenle senin Akbaba mahmur olsun,
Şu gönül adlı çocuk bir kere mesrur olsun,
Geçti mâh-ı ramazan, üç gece bayrâm edelim!

Çimdik

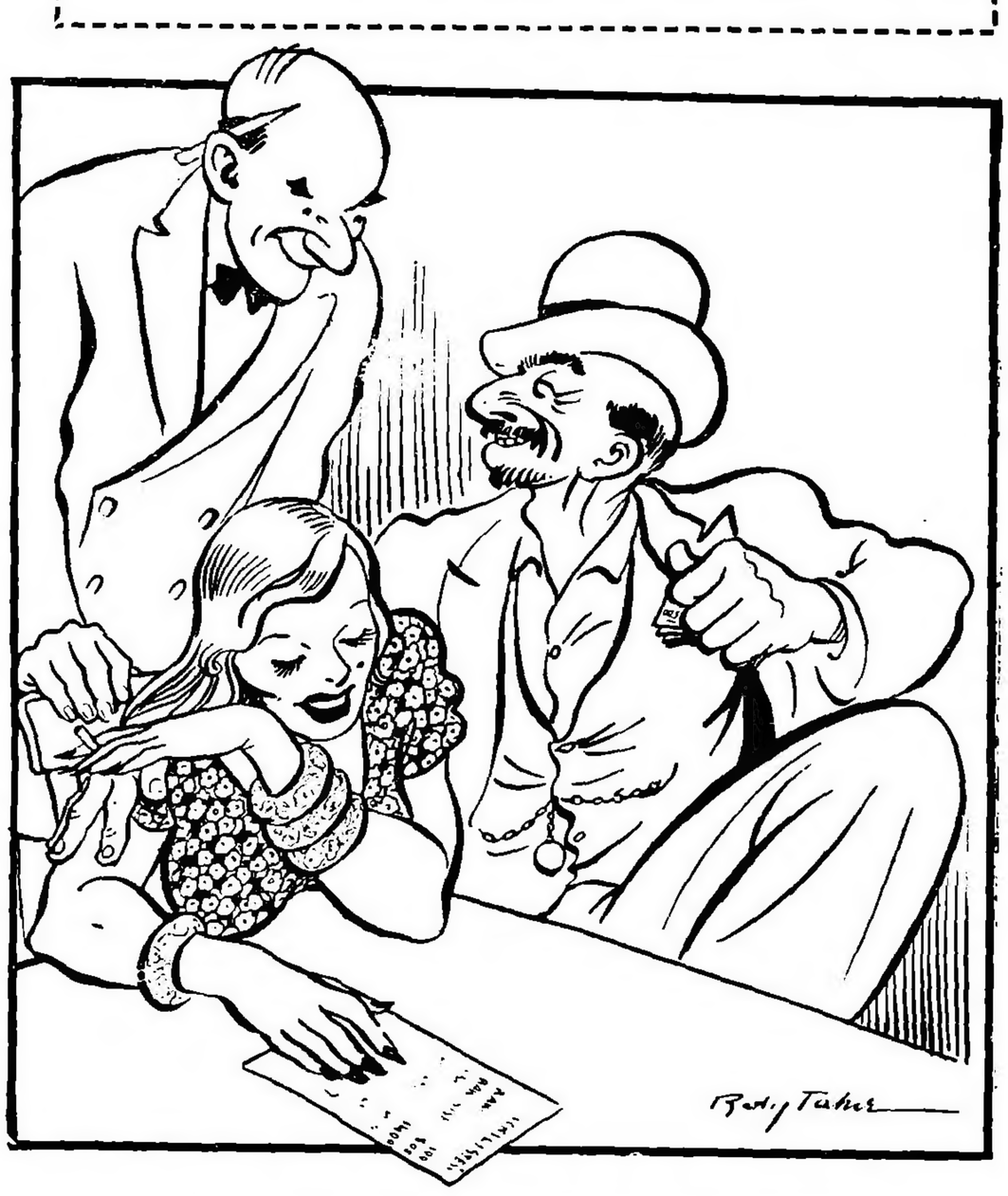

— Ne yiyeceksiniz ağa efendi hazretleri?..
— İstanbulda ne yinir ulen? Para yiyecen para!.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 5 —

Hiç değilse bir boğazdan kurtulacaklardı, zati zor geçiniyorlardı. Güllü altı yaşındaydı daha...

Hasan «Daha döşeğine işeyen altısında bebe everilmez!» diye ağabeyisine karşı koydu. Güllü'yü gelin edip evine alacak, onu büyüttükten sonra oğluna karı edecek adam da hazırdı. Ama Hasan'ın karşı koymaları yüzünden Güllü'yü evden çıkaramadılar. Beriyandan Hüseyin'in üçüncü karısı, taze gelin baskın çıktı. Hüseyin karı sözüne uyup, bir sabah tarlada mısırlar arasında oynayan Güllü'yü kapıp kasabaya götürdü, yalınayak sapsarı kızı hükûmet tabibine evlâtlık verdi. Üç ay sonra ciğerine evlât acısı düşüp, Güllü'yü görmek için kasabaya gittiyse de, doktorun ordan İstanbul'a gittiğini öğrendi. Bundan sonra da Güllü'nün ne olduğu, nerede olduğu hiç bilinemedi.

Güllü'yü çok seven amcası Hasan, onun evlâtlık verilmesi yüzünden ağabeyisi Hüseyin'le çok çekişti, iki kardeşin araları açıldı. Hele küçük Güllü'nün İstanbul'a götürüldüğünü de öğrenince ağabeyisine küstü. Gelenek gereğince saygısı da olduğundan, evden ayrılamadı, kahretti. «Avrat sözüyle evlât atana erkek denilmez!» deyip köyden çıktı, gurbetlere düştü. Güllü gibi, amcası Hasan'ın da ne olduğu, nerede olduğu hiç bilinemedi.

Hasan'ın ağabeyisine kahrederek köyden çıkışından tam otuzdokuz yıl sonra, köydeki akrabalarına ölüm haberi geldi. Herhangi bir adam olsaydı, öldüğü bilinmezdi. Ama Mısır'a yerleşen Hasan orada büyük bir milyoner olmuştu. Bu adam, bütün ömrünce, mısır püsküllü saçlı altı yaşındaki sarışın Güllü'nün, tarlada oynarken yakalanıp, evlâtlık verilmek için kasabaya götürüldüğünü hiç unutamadı. Babası Güllü'yü, bir yaban yaratık yavrusu gibi yakalamıştı. Küçük kız, başına gelecekleri sanki biliyormuş gibi, gitmemek için direniyor, ağlıyor, Hüseyin'in kucağında çıplak ayaklarını sallayıp duruyordu. Hasan, işte o gün düşman kesildiği ağabeyisine arkadan bakıp yiğeni için ağlamıştı. O manzara hiçbir zaman gözünün önünden gitmedi.

Çok büyük zengin olduğu halde, niçin yiğeni Güllü'yü bunca zamandır aramamış olduğu bilinemiyor. Bilinen şey, köye gelen haberdi, hem de resmî haber: Ölümünden sonra vasiyeti açılmış, Hasan Bey'in bütün mirasını, Şanlılar Köyündeki yiğeni Güllü'ye bıraktığı anlaşılmıştı. Güllü her nerdeyse bulunup, miras kendisine verilecekti. Amcası Hasan Bey hiç evlenmemişti, kimsesizdi.

Miras haberi köye gelince ordakiler şaşırıp kaldılar. Köyde Güllü'yü de, Hasan'ı da hatırlayan hemen hemen kalmamıştı. Hüseyin öleli çok olmuştu. Güllü'nün annesi başka bir köye kocaya gitmiş, orada ölmüştü.

Onu zorla evden attırıp evlâtlık verdiren üveği anası Keziban sağdı. Keziban'ın çocuklarından da yalnız biri, Yusuf, yani Güllü'nün bir erkek kardeşi yaşıyordu. Yusuf, kardeşi Güllü'yü de, amcası Hasan'ı da hiç hatırlamıyordu. Onlar köyden gittiklerinde Yusuf daha yeni doğmuştu. Şimdi köyün zengini sayılıyordu, oğlu Mahmut'u da kasaba lisesinde okutmuştu. Mahmut, yirmisinde bir delikanlıydı.

Köyün yaşlıları, miras haberi geldikten sonra Güllü'yü hayal meyal hatırladılar.

Yusuf'la oğlu Mahmut haberi alınca hemen şehre gidip bir avukata danıştılar: Mısır'da ölen Hasan Bey'in mirasından onlara da bir şey kalır mıydı?

Avukat diyordu ki: Mirasın hepsi Güllü'ye kalamaz, kanuna göre öbür akrabalara da kalır. Hasan Bey, tüm mirasını Güllü'ye vasiyet etmiş ama, kanun böyle, öbür akrabalara da kalır. Ama çoğu Güllü'nündür. Hele Güllü ölmüşse, o zaman ona düşen mirası da akrabaları bölüşür.

Şöyle bir yuvarlak hesap Güllü'ye kırk milyon lira kalıyordu. Bu durumda avukatlar kendiliğinden üçleşti, üç avukat dâva sonuçlanıncaya kadar avukatlık parası almadan bu işle uğraşacaklardı; haklarını dâva kazanılınca alacaklardı. Bütün iş Güllü'yü bulmaktaydı. Yaşıyorsa daha iyi... Yeter ki izi bulunsun, yaşadığı ya da öldüğü anlaşılsın...

Güllü'nün en yakın akrabası, baba bir ana ayrı kardeşi Yusuf'un oğlu Mahmut, bir de üveği annesi Keziban'dı. Ama mirasın büyüklüğü duyulunca akrabalar bu kadarla kalmadı, daha başka ondört akraba çıktı ortaya. Bunlardan ikisi, işçi olarak çalışmaya gittikleri Almanya'dan mirası duyunca dönüp gelmişti. Hepsi de fıldırfıldır Güllü'yü aramaya başladılar.

Nüfus müdürlüğündeki kütük kaydında Güllü sağ görünüyordu, demek bulunabilirdi. Akrabalar büyük şehirlere yayılmışlar, Ankara'ya, İstanbul'a, İzmir'e dökülmüşlerdi. En küçük bir ipucu yakaladım sanan ordan oraya koşup duruyordu.

Güllü'nün ağabeyisi Yusuf'un avukatı diyordu ki, Güllü bir hükûmet tabibine evlâtlık verildiğine göre, aramaya önce o doktordan başlamalı, ilkin doktorun izini bulmalı. Sonrası kolay. Kasabadaki yaşlılardan, kaymakamlık kaleminden mahzene kaldırılmış bazı evraktan otuzdokuz yıl önceki doktorun adı sanı bulundu. Bu bilgi üzerine Ankara'ya giden avukat Sağlık Bakanlığına başvurup aradığı doktorun, yirmidört yıl önce emekliye ayrıldığını öğrendi. Tuttuğunu koparan takımından olan avukat, bu sefer de maliyeden, doktorun nerden emekli maaşını aldığını sorup öğrendi. Bütün bu bilgileri elde etmek bedava olmuyordu. Kasaba avukatı kesenin ağzını açmıştı, bütün bu masrafları da on katıyla hesaba geçiriyordu.

Doktorun emekli maaşını alırken oturduğu İstanbul'daki evin adresi tesbit edilmişti.

Yusuf'un oğlu Mahmut, ailenin tek okumuş olanıydı; genç irisi, yakışıklı, güleç yüzlü, sevimli bir köy delikanlısı. Babası, bir-iki tarlasını satıp, parayı Mahmut'a verdi. Mahmut, bu miras işinden sonra adını duyduğu Güllü'yü arayıp bulacaktı. İstanbul'a gelirken, Avukattan Doktorun adresini almıştı.

İstanbul'a gelen Mahmut Sirkeci'deki otellerden birine yerleşti. Avukatın verdiği adrese gitti. O evde doktor yoktu. Mahmut uyanık bir delikanlı olduğundan yılmadı. O mahalledeki başka evlerin kapılarını çaldı, yaşlı kadınlara, o isimde bir doktor tanıyıp tanımadıklarını sordu. Evet, bir kadın tanıyordu. Emekli Doktor eskiden o evde otururdu, öleli yıllar olmuştu. Doktor öldükten sonra da, çocukları bu evi satıp başka yere gitmişlerdi ama, nereye gittiklerini bilen yoktu; çünkü arada yıllar geçmişti.

Mahmut soruyordu, doktorun bir evlâtlığı olacaktı Güllü adında. Güllü halasıydı, onu aramaktaydı.

Evet, vardı bir evlâtlığı doktorların, ama adı Güllü değil, Makbule'ydi. Bütün evlâtlıklara yapıldığı gibi, Doktorlar da evlâtlık kızın adını değiştirip, moda olan evlâtlık isimlerinden birini vermişlerdi ona. Makbule'nin esas ismini bilen yoktu mahallede. Ama onun çok güzel bir kız olduğunu hatırlayan birkaç kadın vardı burda.

Makbule Doktorların evinden kovulmuştu. Sebep mi? Galiba kız gebe kalmıştı da, Doktorun hanımı da kovmuştu. Günahı boynuna, Doktordan gebe kaldığı söylenmişti o zaman. Evden kovulduğunda Makbule onbeşinde varyoktu. Epi zaman kızın ne olduğunu bilemediler. Aradan bir yıl mı iki yıl mı geçti, mahalleden bir şoför, Makbule'yi gördüğünü söyledi. Şoförü tanımıştı da, arabadan inerken mahalledekilerin ne yaptığını sormuştu. Bostanın arkasındaki çeşmeye bitişik kulübede oturan üç çocuklu kadın nasıldı? Makbule şoföre, ertesi gün için eve gelip kendisini almasını rica etmişti; üç çocuklu fakir kadını gidip görmek istiyordu.

Mahalledeki birkaç kadın,

Makbule'nin otomobille mahalleye gelişini, o üç çocuklu fakir kadının evine gidişini çok iyi hatırlıyorlardı. Bütün pencerelerden kadınlar başlarını uzatmışlardı, Makbule'yi seyretmek için. Aman ne kadar da süslüydü, tangoydu... Çocuklar arkasından ona baka kalmışlardı. Doktorların evinin pencere perdeleri de oynayıp duruyordu.

Makbule, arabadan elinde birçok paketlerle inmiş, şoför de arkadan daha başka paketler çıkarmıştı arabadan. Bunlar hep o üç çocuklu kadınındı. Para da vermiş diyorlardı kadına.

Yine otomobille gitmişti. Otomobile binerken de, Doktorların evine öyle bir bakmıştı ki... Bir daha onu gören olmamıştı buralarda. Kötü kadın oldu diye söyleniyordu. O zaman gördüklerine göre, kötü yola düştüğü de halinden belliydi zaten.

Mahmut araya taraya, yıllar önce halasını otomobille bu mahalleye getirmiş olan şoförü buldu. Yaşlanmıştı, şoförlüğü bırakalı çok olmuştu. Tarlabaşındaki ara sokaklardan birinde kahvehane işletiyordu.

ASALETİN SON PERDESİNDE BİR HANIMEFENDİ

Allah Allah... Pek şaştım. Demek şimdi sen, Betül Hanımefendi'nin akrabası oluyorsun, öyle mi? Allah Allah... Allah Allah!.. Acaip bi iş... Bunda şaşacak ne mi var? Bre oğlum, senin bi Anadolu çocuğu olduğun yüzünden belli. Sen bu Betül Hanımefendiyi görmeliydin ki, senin gibi bir akrabası olur mu, olmaz mı diye bana hak veresin. Demek sen, onun yiğenisin şimdi? Bunda bir yanlışlık vardır ya... Neden mi dedin? Ben de Anadoluluyum canım, bilmez miyim hiç, bizim Anadoludan böylesi bir kadın çıkamaz katiyen. Ben epeyi zaman yanında çalıştım, bilirim. Gayetle asâletli bir kadın ki, asâleti halis Avrupa ayarı. Dur bakayım, seni bana Şoför Muzaffer mi göndermişti? Şimdi kahvecilik ediyor, öyle ya... Demek Muzaffer Efendi, senin aradığın kadın odur dedi... Öyleyse bir diyeceğim yok, doğrudur. Muzaffer Efendi Betül Hanımefendi'yi benden eski tanır.

(Devamı var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 6 —

Şimdi mi? Vallaha oğlum, şimdi nerdedir bilemem, yıllar var ki gördüğüm, işittiğim yok... Zaman zaman, ben aklımdan, bu kadın buralarda edemez, gene kalkıp Nis'e gitmiştir, diye düşünür dururdum. Bana sorarsan, gene de öyledir, Nis'e gitmiştir, o Nis denilen yer her neresiyse... Çünkü öyle bir asâletli kadın buralarda yaşıyamaz mümkünü yok. Nasıl anlatsam sana asâletini canım, yani sertçe bir rüzgâr üfürse bedenine, hemen örselenir, bir ay hasta yatar, artık anla...

Madem öğrenmek istiyorsun, anlatayım. Ben tezkereyi alıp bizim köye dönünce, amcam oğlu Kel Şerif İstanbul'dan mektup yazdı ki «Sana iş buldum, tez gel!»

İstanbul'a varışımda, amcam oğlu Kel Şerif,

— Seni bir Hanımefendi'ye gösterecekler, beğenirse yanında çalışacaksın... dedi.

Beni Nişantaşı'nda bir apartımana götürdü. Apartımanda bir başka adam beni bir odaya soktu. İşte Betül Hanımefendiyi ben ilk o zaman gördüm. Yastıklar içine gömülüp uzanmış. Yattığı yerden, eline bir saplı gözlük alıp bana baktı da baktı, saplı gözlüğü o yana bu yana çevirip her yanımı muayene ediyor. Saplı gözlüğe gayet meraklıydı ve hiç yanından eksik etmezdi.

Bir zaman bana böylece baktıktan sonra, beni oraya getiren adama, ecnebi dilince bir şeyler söyledi. Beni beğenmiş. O adam bana,

— Vale oldun, gözünü aç! dedi.

Cahillik, ben vale nedir ne bilirim. Herif bana «vale oldun» deyince, ben bu lâfı «Vali oldun» anladım. Demek bu İstanbul şehrinin âdeti budur, zengin karı kısmı adamı saplı gözlükle muayene edip beğenirse vali yapıyor dedim. Sonra sonra, vale'nin bizim bildiğimiz uşak'ın gâvurcası olduğunu öğrendim.

Efendim, gayetle asâletli olduğundan çok ters bir kadındı. Bak meselâ, bu İstanbul'un zengini yaz geldi miydi, Boğaziçi, Büyükada gibi yazlığa tasınır değil mi? Bu bizim Betül Hanımefendi yazın sıcağında Nişantaş'ındaki apartımanında oturur, kısın da Boğazicinin Anadolu yakasındaki yalısına taşınır. Böyle bir ters kadın Allah selâmet versin...

Onun yanına vale durduğumun haftasına mı, ayına mı, geçmiş gün aklımda iyi kalmadı, kış bastırdığından yalıya tasınıldı. Koskoca bir yalı ve de o yalıda tek basına vasıyor, hizmetçi, aşçı, usak takımını kativen yalıya sokmuyor. Yalının arkası, fundalıklı dik bir sırt: bu sırtta bir ev var, biz usak, hizmetci, aşçı, şoför filân bu sırttaki evde kalıyoruz. Betül Hanımefendi, her ne hikmetse insanoğlundan nefret etmekteymiş, ondan bir başına yaşıyor, bir de kedisi var... Kadın dertli, melânkoli denilen bir hastalık varmış, ondan olmuş... Sebebi de, bunun bir kocası varmış, prens... Prens ile Nis'te yaşarlarmış ve de prens gayetle kumarbaz bir herifmiş. Sonra prens intihar etmiş, Betül Hanımefendi de İstanbul'a gelmiş.

Yalıya taşınıncaya kadar, o ilk gördüğümden sonra bir daha ben onun suratını görmemiştim. Yalıya taşınınca, biz de o dediğim dik sırttaki eve yerleştik. Bana dediler ki,

— Sen daima evde oturacaksın, hiçbir yere ayrılmıyacaksın. Yalıdan eve zil vardır. Zil çaldı mıydı, anla ki Betül Hanımefendi seni çağırıyor. Hemen koşup «Buyur!» diyeceksin.

Ben zilin başına çöktüm. Dört gün zil çalmadı. Kış da iyiden iyiye bastırdı, oraları dizboyu kar oldu, daha da kar yağmada... Bir gece uyuyorum, zil sesiyle yataktan fırladım. Bir zil çalıyor ki durmamasıya, aman Allah... Uyku sersemi şaşırmışım da, apartopar giyinmemle «Eyvah, kadının başına bir iş geldi...» diye seğirttim. Velâkin, o karın üstüne gece don çıkmış, yerler hep don... Kaldığımız ev de bayıraşağı olduğundan, adımımı atmamla yuvarlanıyorum. Düştüğüm yerden kalkıp tutunayım demeye kalmadan bir daha yerdeyim... Zil de hiç durmadan çalıyor. Hey Allah ben ne etsem... İçimden «Bunca zaman bir iş görmeden yiyip içip yan geldim, yattım. Nasılsa Hanım bir iş buyuracak, ona da yetişmenin imkânı yok...» Yerler buz olmuş, hem de dimdik... Hop ayaktayım, pat yerdeyim... Kafam gözüm patladı ya, aldırdığım yok, şu zil sesine yetişsem bir... Baktım olacağı yok ve de dağbaşında sakatlanıp kalacağım, o yana bu yana tutunmayı bırakıp, kendimi bıraktım, yuvarlanarak, kayarak yalının kapısına düştüm. Anahtarı bana vermislerdi. Kapıyı açıp girdim. Gelgelelim, Hanım'ın odası nerdedir, bana göstermediler. Koskoca bir yalı bre oğlum, içinde var belki kırk oda... Masallardaki gibi bir şey bu. Betül Hanımefendi hangisinde ne bilirsin? O kapıya saldırıyorum, helâ... Öbüründen dalıyorum, mutbak... Öteki, banyo... Beriki, bomboş bir salon... Zil sesinin geldiği odayı bulamıyorum. Kutudaki kibritler de bitti mi sana, ben kaldım karanlıkta. Elektrik düğmesini bulamam... Allah bilir o koskoca üç katlı yalıyı beş-on sefer döndüm dolandım durdum. Sonunda ayağıma bir şey dolanıp merdivenlerden yuvarlandım da Allaha şükür, düşüp yattığım yerden bakınca, bir kapı aralığından ışık sızdığını gördüm. Kalkıp davrandım. Kapıyı tıklattım. İçerden sesi geldi: «Kamin!» Allah selâmet versin, ya «Antre» derdi ya da «Kamin». «Buyrun, girin» demezdi, asâletinden...

İçeri girdim. Tüyler ve tüller içinde uzanmış, yatıyor. Cennetteki huriler de olursa böyle olur işte... Gözleri tavanda, başını çevirmeden,

— Nicin geciktin? dedi.

Gündüz gözüyle evden yalıya beş dakikada zor gelinir, ben o karda donda gecenin bir vakti daha çabuk nasıl geleyim? Hiç sesimi çıkarmadım.

— Ben seni bir sey için cağırmıstım, ama neydi unuttum... dedi.

Gene sesimi cıkarmadım.

— Ben seni nicin çağırmıştım acaba? dedi bir daha.

Sonra birden hatırladı:

— Haaa, okurken uyuya kalmışım da kitap düşmüş elimden... Şu kitabı versene!

Evet, yerde bir kitap duruyor ama, istediği bu kitap olamaz. Çünkü, yattığı yerden eli sarkmış kitaba dokunuyor. İstese, eğilmeden kitabı alır, ne diye dağbaşlarından gecenin bir vakti beni çağırsın buraya?

— Hangi kitabı efendim? dedim.

— Yerdeki kitabı görmüyor musun? dedi.

Eğildim, yerden kitabı aldım,

— Buyrun... dedim.

Kitabı aldıktan sonra, öbür elindeki saplı gözlükle bana bakmasıyla,

— O nedir öyle? diye bağırması bir oldu.

Ellerim, yüzüm sıyrılmış düşmekten, azıcık kan sızıyor; onu soruyor sanarak,

— Bir şey değil efendim... dedim.

Saplı gözlüğü elinden bırakmadan bana bakarak,

— Nasıl bir şey değil, sen ona bir şey değil mi diyorsun... dedi.

(Reklâmcılık: 5775—41)

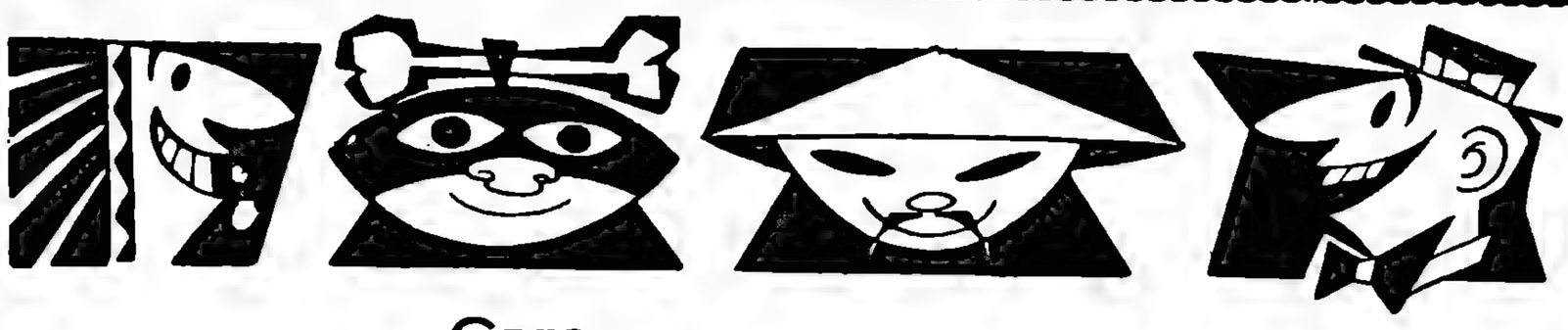

MİLLETLER GÜLÜYOR

Çare

Büyük bir şirketin müdürü olmuştu ama, Jacques hasislikten bir türlü vazgeçememişti... Bir gün bütün şefleri topladı:

— Bir hafta sonra yeni yıla gireceğiz dedi, bu münasebetle şefler ve işçiler arasındaki bütün anlaşmazlıkların ortadan kalkmasını istiyorum. Ama üç şartım var: Bir, bu iş bana çok pahalıya mal olmamalı, iki, bütün şehir bundan bahsetmeli, üç personel memnun olmalı...

Birkaç gün sonra Jacques masasında şöyle bir not buldu:

— «Gayet basit ve kolay!... Kendinizi Eiffel kulesinin üçüncü katından atın! Size hiç pahalıya mal olmaz! Bütün Paris sizden bahseder, ve bütün personel çok memnun olur!...»

Nasıl?

Müşteri, bir saattir, yirmi takım elbise giymiş, çıkarmış, ama hiçbirini beğenmemişti. Kullanılmış elbise satıcısı, ötekilerden elli frank daha pahalı olan bir takımı teklif etti. Müşteri elbiseyi giydi, aynanın önünde kendini şöyle bir süzdükten sonra, almağa karar verdi.

Adam gittikten sonra satıcının karısı merakını yenemeyip kocasına sordu:

— Bu kadar kararsız bir adama en pahalı elbiseyi satmak için ne yaptın Allahaşkına?...

— Oh! dedi, satıcı, gayet basit cebine boş bir portföy koydum!!...

— Şunun cakasına bak.. Arabam var diye amma kuruluyor!..

— Yalan!.. Ben dün gece Albert'le değil, Pol'le beraberdim!

Pot üstüne pot!

Turistler tarihî bir şatoyu geziyorlardı. Bunların arasında yaşlı bir adam, bir ara yanındakine dönüp,

— Şuna bakın hele!.. diye önlerindeki kısa saçlı, pantalonlu birini gösterip, «Ne acaip şey!..» dedi, «İnsan, kız mı erkek mi, ayırt edemiyor bir türlü!»

— Nesi acaip?.. Tabiî ki kız, üstelik benim kızım!.. diye cevap verdi.

İhtiyar pot kırdığını anlamıştı.

— «Ah, çok affedersiniz babası olduğunuzu bilmiyordum...» diye hatâsını düzeltmeğe çalışırken, öbürü cevap verdi sertçe:

— Babası değil, annesiyim!..

Sesimi çıkarmayınca,

— Huzuruma bir daha böyle istemem, önüne ardına bak da toparlan!.. dedi.

Bir de baktım ki, aman ne baksam... Tuuu, rezillik. Uyku sersemi, zil sesiyle yataktan fırlayıp pantalonu ayağıma çektim ya, o zaman mı düğmeleri ilikliyememişim, yoksa bayırda yuvarlanırken mi çalılara takılıp pantalon düğmeleri çözülmüş...

Arkamı dönüp toparlandım. O da güler ha güler, güler ha güler... Bir mahcup oldum ki, hiç sorma.

— Zil çaldı, koştum geldim efendim, emriniz? dedim.

— Kitap için çağırmıştım, gidebilirsin... dedi.

Döndüm, o don havada yokuşu tırmanıp odama geldim ki, yeniden zil çalmakta... Hay Allah! Demek benden ne istiyeceği sonradan aklına geldi, diye düşündüm, döndüm geri. Ayağım alıştığından odayı buldum, kapıyı vurdum.

— Antre!

Girdim.

— Emriniz?

— Bir şey yok...

— Zil çaldınız da...

— Ben çalmadım...

Döndüm geri ki hâlâ zil çalıyor. Demek hanımefendi benimle eğleniyor. Bir daha vardım yanına.

— Zil çaldınız... dedim.

— Haaa, dedi, farkında olmadan belki elim dokunmuştur, demin parmaklarımın arasında oynuyordum da...

Avucunda armut biçimi zil düğmesi duruyor.

Ters bir kadındı canım. Geceleri hiç uyumaz, gündüzleri uyur. Kışın yazlıkta oturur, yazın da şehir içinde... Yanında çalışanların hepsini kovdu, bir şoförle bir de ben kaldık... Her şeyi neyse ya, ille zil çalmalarından bıktım. Sabaha kadar durdurak yok. O koca yalıda bir başına kalmaktan da hiç korkusu yok. Bizi de yalıda yatırmaz. Bunlar hep neden? Asâletinden...

Hiç unutmam, unutulacak gibi değil ki, gene bir gece sabaha karşı zil çaldı. Koşup gittim. Gene elinde kitap.

— Buyrun! dedim.

— Çabuk, bana kremşantiye bul, gel! dedi.

— Başüstüne efendim, dedim ya, acep bu kremşantiye dediği ne ki?

(Devamı var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 7 —

Başını bana döndürmeden bir daha,

— Kremşantiye, kremşantiye... dedi.

Tepedeki eve geldim, şoförü uyandırdım:

— Kalk arkadaş, Hanımefendi kremşantiye istiyor...

— Ulan, sabah olacak nerdeyse, bu saatte bu karı kremşantiyeyi ne yapacak? diye bir sunturlu savurdu.

Ben o zamanlar daha dünya görmemişim, kremşantiyeyi yüze sürülür bir çeşit krem sandığımdan,

— Bir açık nöbetçi eczane bulur, ordan alırız... dedim.

Şoför,

— Yürü dangalak, çok konuşma... dedi.

Arabaya bindik.

Hanımefendinin bir de huyu var, asâletinden geliyor, katiyen paraya elini sürmez. Onun bir adamı var, avukatmış, herif desteyle pangınotu getirir. Hanımefendi, başıyla,

— Koyunuz oraya lûtfen... der.

Adam, şöminenin mermeri üstüne para destelerini koyar gider. Altın para olmayınca, hele kâğıt paraya elini değdirmez bizimki... Satın alınacak bir şey istedi mi benden, yine başıyla paraların durduğu yeri gösterip,

— Al ordan!.. der.

«Para al» bile demez, yani lâfından iğreniyor paranın, gayri anla sen nasıl bir asâlet...

İstanbul'un Anadolu yakasını hep dolaştık, açık bir dükkân yok. Araba vapuruyla karşı yakaya geçtik. Aşçı, muhallebici dükkânlarının kepenklerini döğüyoruz: «Aç hemşerim, aç hele... Paradan yana hiç çekinme, iste ne istersen. Aman bize bi kremşantiye!..» Kimisi söver dükkâncıların, kimisi kovar, kimisi «Ulan polis nerde?» diye bağırır.

Uzatmıyalım oğlum, sonunda bir muhallebiciden bu kremşantiyeyi bulduk. Araba vapuruyla karşıya geçtik. Yalıya geldik, gün de ağarmak üzere...

Aldım elime kremşantiyeyi, Hanımefendiye götürdüm. O daha olduğu yerde kitap okumakta.

— Getirdim efendim... dedim.

Demiştim ya, pis bir kedisi var, boncuk adında...

— Boncuk, Boncuk... diye kediyi çağırdı.

O sünepe pis de divanın altından çıktı. Benim getirdiğim kremşantiyeyi, tabağıyla kedinin önüne koymaz mı?.. Vay babanın canına... Kedi, burnunu uzatıp bir-iki kokladı, yemedi yahu... Yemedi be!..

Tepem attı iyicene,

— Yemiyor Hanımefendi!.. dedim.

— Varsın yemesin, dedi, ben insaniyetliğimi gösterdim ya... Benden günah gitti, canı isterse yesin...

Böyle bir asâlet görülmemiş dünyada bre oğlum...

Hanımefendinin Beyoğlunun en işlek bir yerinde bir hanı varmış, hanın altı gepegeniş bir bodrummuş ve de hiç kullanılmıyor. Ben bunları, bir gün gene Hanımefendinin odasındayken, avukatının getirdiği adamdan öğrendim. Adam,

— O boş bodrumu bana verin, orda iş yapacağım, size her gün ikiyüz lira... Seneliği de peşin... diyor.

Ne dese iyi bizim Hanımefendi:

— Aaaa, daha neler... Ben iş mi yapacağım? Bana iş mi teklif ediyorsunuz?

«İş» derken, ağzına pis bir şey girmiş de, iğrenip tükürüyor gibi...

Adam da avukat da diller döküyor:

— Yok Hanımefendi, siz iş yapmıyacaksınız estağfurullah... İşi biz yapacağız. Siz kiranızı alın... O kadar.

Yahu, ayda altıbin, senede altmışaltıbin... Hem de o zamanın parası.

— Rica ederim, bana iş teklif etmeyin... İstemem!

Adamları kovmadan beter etti. Sen şimdi deli dersin, delilikten değil oğlum, asâletinden böyle yapıyor. Kadındaki, asâletin son perdesi...

Yalnızlığı seven bu kadına sonradan nasıl bir iş olduysa, o yalıdan aldı başını gitti ve bir zaman uğramadı. Şoföründen duydum ki, gene kendi gibi gayet asâletli bir herifle evlenmiş. Ben bir ay kadar o yalıda bekçilik ettim. Bir gün şoförü geldi, alacağım olan paramı bitamam verdi bana...

O gün bugün Hanımefendiyi bir daha hiç görmüş değilim. Kiminle evlendi? Bilemiyeceğim oğlum... Dur bakayım... Yanılmıyorsam, Hasan Köselek namında biri, evet, evet, Hasan Köselek... Hattâ, aşçı dükkânı açmıştım da ben, bir gün kapı yoldaşlığı ettiğimiz şoför benim dükkânımda yemek yedi.

— Hanımefendi nasıl? diye sordum.

— Ben yanından çoktan ayrıldım... Şimdi malın gözü oldu, kocası Hasan Köselek isimli gavat bizim Hanımefendiyi randevu evinde bastırdı... dedi.

Günahı onun boynuna... Katiyen inanmadım.

— Olmaz arkadaş, dedim.

Şoför,

— Karıda hiçbir suç yok, kocası olacak dürzüde kabahat... Kadını oyuna getirdiler... dedi.

Yağışlar başladı!

Hasan Köselek dediği de ekâbirden biriymiş... Daha çok şeyler anlattı ya, geçmiş gün, unuttum. Sonradan o Hasan Köselek'in resimlerini gazetelerde çok gördüm de ordan adı aklımda kaldı. Sen de adını duymuşsundur belki... Ama nerden bileceksin, eski işler... Şimdi onun da adı sanı duyulmaz oldu.

Yaaa, demek sen şimdi Betül Hanımefendiyi arıyorsun, öyle mi? Senin aradığın belki de başkadır oğlum, o kadın gayetle asrî idi... Güle güle aslanım, güle güle...

Yaaa... Öyle mili? Demek siz Betül Hanım'ın akrabası oluyorsunuz? Nesi olursunuz? Yiğeni... Çok güzel... Efendim ben Betül Hanım'ı Klarkçı Muammer Bey dolayısıyla tanırım. Klarkçı Muammer namında birini duymuş muydunuz? Öyle ya, siz İstanbullu değilsiniz sahi... Hey gidi günler hey... Bizim Muammer'in Betül Hanım'a klark çekişini hatırlarım da hâlâ gülerim... Ne günlerdi! Allah selâmet versin Muammer'i hem de herkesin içinde çok fena bozmuştu. Siz o günlere yetişmediniz, bilmezsiniz, Muammer'in üzerine de memlekette Klark çeken yok, öyle bir usta Klarkçı. Hattâ derlerdi ki Avrupa'da ve Amerika'da bile üstüne Klark çeken yokmuş. İşi mi dediniz? İşi Klarkçılık, adı üstünde Klarkçı Muammer. Yüksek sosyetede gözüne kestirdiği kadınlara klark çekerek senelerce mis gibi geçindi, lordlar gibi yaşadı. Neme lâzım, kendisi yok şimdi burda Allah'ı var, gayetle mahirane klark çekerdi... Nerdeee şimdi onun gibi klarkçı... Klarkçılık o zamanmış. Hani kendimi methetmek gibi olmasın, haddim olmayarak ben de iyi klark çekerdim ve fakat bizim nesil içinde klark çekmede Muammer'in üstüne yoktu. Klark çekmek mi dediniz? Nasıl mı çekilir? Aaaa, sahi bilmiyor musunuz? Hayret vallahi... Hiç duymadınız ha... Anlatayım efendim... Klark Geybıl namında bir Amerikan artisti vardı bizim zamanımızda. Bildiniz mi? Evet, adını duymuşsunuzdur, işte o... Tıpkı işte bu artist gibi rol kesmeye klark çekmek tâbir olunur. Ama bunun bir usulü var, gayetle hüner ister. Meselâ, bir kadını gözünüze kestirdiniz farzedelim. Bir fırsatını bulup kadının karşısına geçeceksiniz, kaşınızın birini yukarı, ama ta yukarı kaldıracaksınız. Bu sırada alnınız

da kırım kırım kırışacak. Ne kadar kaşınızı kaldırırsanız o kadar makbul kadınların gözünde. Ondan sonra efendime söyliyeyim, sol elinizde de bir sigara olacak. Kadının gözbebeklerinin ta elifine keskin keskin bakacaksınız. Baktınız mı baktınız, ondan sonracaazıma söyliyeyim, arada bir de gözlerinizi baygın baygın süzerek, sigarayı gayetle raconlu bir şekilde ağzınıza götürüp derin bir nefes çektikten sonra içinize, dudağınızı yuvarlaklaştırıp hafiiif hafif sigaranın dumanını karşınızdaki kadının yanaklarını okşayacak surette üfliyeceksiniz. Sigara dumanları havada halkalar yaptı mı, bu en iyisi... Ondan sonra efendim, bakışlarınızı kadının gözbebeklerinden hiç ayırmadan, tekrar sigarayı derin derin içinize çekeceksiniz, ama öyle derin çekeceksiniz ki, kadın kendisini sigara dumanıyla birlikte içinize süzülüp akıyor zannedecek; maharet işte burda. İki üç kere böyle sigara çekip duman saldıktan sonra yavaş yavaş kadın da kıvama gelir... Geldi mi geldi, artık tamam. Siz sigarayı çektikçe kadın size yaklaşır, dumanını savurdukça biraz açılır. Yaklaşır, açılır... Açılır yaklaşır... Artık sallana sallana gider gelir, bırakın gidip gelsin... Ondan sonracaazıma efendim, kadın kıvamını buldu mu, kayıktabağında pelte gibi tirtir titrer, âfiyetle ye...

İşte Klark çekmek diye buna derler. Kolay mıymış! Amma da yaptınız, ben böyle anlatıverince size kolay geldi. Herkes beceremez. Sonra karşındaki kadına kepaze olmak da var işin içinde. Maazallah, bir erkek klark çekti de kadına, klark tesirini göstermedi mi, rezalet... Adamı tefe kor çalarlar. Ben kaç kişi bilirim, klark çektiği kadınlar gülmüştür de, bozum oldular diye bir daha sosveteye girememişler, insan yüzüne çıkamamışlardır, siz ne diyorsunuz?

Bir bu bizim Klarkcı Muammer bu işin tam ustasıydı. Düşünsenize beyim, herif klark çekmekle hayatını kazanıyor... Bir klark çekti mi, karşısındaki kadının ciğerini fethediyor. Ağzından savurduğu sigara dumanı var ya, onun klarkına çarpılanların söylediğine göre, kadınların boynuna zincir gibi dolanırmış; artık ondan sonra kadın boynunu bir daha sigara dumanının halkasından kurtarabilirse kurtarsın... Bir kadın, Muammer'den bir klark yedi mi, artık ondan bir daha öldür Allah çözülemiyor... Adamdaki klarkı anlayın, ne klark...

Muammer'in klark çekişine ben kaç kere şahit olmuşumdur. O zehir gibi bakışlarını bir kere karşısındaki kadının gözünün bebeğine sapladı da, sigarasının dumanını üfledi mi, başını kadına doğru bir yaklaştırır, bir uzaklaştırır. Böyle böyle, derken kadın ona uymaya başlar; sonra efendime söyliyeyim, ikisinin başı birlikte gider gelir sallanır. Kadını böyle adamakıllı tesiri altına aldı mı bir kere, sanki hiç bir şey olmamış gibi Muammer kalkar gider... (Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

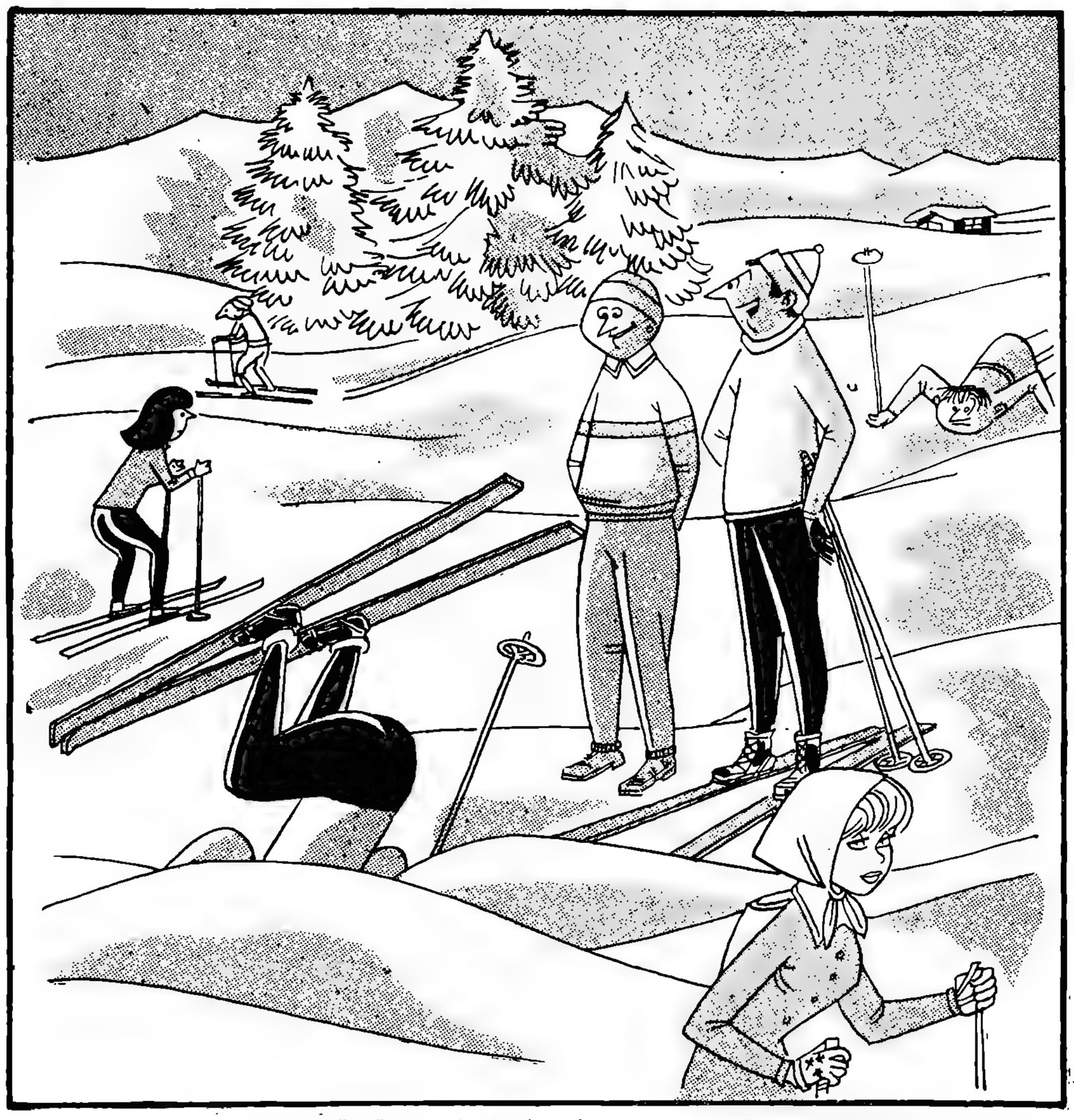

— Şu kıza onbeş gündür kayak dersi veriyorum, daha yüzünü görmek kısmet olmadı!

Yaşlı hayran!..

Ünlü violonist Yasha Heifetz'in yeni taşındığı apartmandaki kiracılar, komşuları meşhur şahsiyetten günün her saatinde bahsediyorlar; O'nunla konuşmak selâmlaşmak, hattâ bir şeyler içebilmek için can atıyorlardı:

Yasha Heifetz'in yanındaki dairede oturan, yaşlı, beyaz sakallı, ihtiyarcık, yaşının verdiği ürkeklikten midir nedir, ünlü virtüozun kapısını bir türlü çalamıyordu... Ama bir gün utangaçlığını yendi ve kapıyı açan hizmetçiye Yasha Heifetz'i görmek istediğini söyledi. Hizmetçi:

— Mösyö bu gece geç geldi, uyuyor, şimdi uyandıramam dedi.

— Oh!

Beyaz sakallı ihtiyar ziyaretinden tam vazgeçeceği sırada, kapıdaki konuşmalardan uyanan ünlü violonistin sesi duyuldu. Kendisini ziyarete gelenin yaşlı başlı, hürmete lâyık bir ihtiyar olduğunu görünce o'nu hemen salona aldı, en rahat koltuğa oturttu: ve o'na en sevdiği şahane melodilerden birini çalmağa başladı...

Kemanını kutusuna yerleştirirken o'nu hayret ve hayranlıkla dinlemiş olan ihtiyar kendini tutamayıp haykırdı:

— Nasıl? Siz keman da mı çalıyordunuz?...

Modern apartman

Jacques'le, Janette aldıkları modern apartman katında arkadaşlarına parti veriyorlardı.

Birden dâvetlilerden biri ayağa kalktı:

— Jacques! dostum! Bu kadar modern bir apartmanda fare mi var? Kulağıma devamlı tıkırtılar geliyor!...

Ev sahibi, pişkinlikle:

— Hayır! dedi. Herhalde yanımızdaki dairedeki komşular kızarmış ekmek yiyorlar.

Nasihat

Muhasebeci Mösyö Ernest'in üstü başı dökülüyordu. Gömleklerinde bir tek düğme kalmamış, pantalonu akordeondan farksız, ceketi leke içindeydi. Müdür onu bu berbat kılıkla karşısında görünce dayanamadı:

— Bak Ernest dedi, işine karışmak gibi olmasın, sana bir nasihatta bulunacğım.

— Buyurun dedi Ernest, memnun olurum!

— Eğer bekârsanız hemen evlenin, şayet evliyseniz hiç durmayın boşanın!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 8 —

Ondan sonnra kadını tutabilirsen tut, zincirle bağlasan durmaz, haydi Muammer'in arkasından, Muammer nereye o da oraya... Muammer'in klarkını yiyen kadın bir daha iflâh olmuyor. Yaa, işte böyle...

Hiç unutmam, Paslı Pervin'e bir klark çekti, Allah Allah... O ne klarktı yarabbim!.. Evvelâ size Paslı Pervin'i anlatayım. Efendim bu kadın, dünyanın en cimri insanı... Kocasının söylediğine göre, eskir, aşınır diye kocasına dudağından öptürtmezmiş; anlayın artık ne cimri kadın... Paslı Pervin demelerinin sebebi de, kadının kirli çıkıdaki altınları bile nerdeyse paslanacak da ondan bu lâkabı takmışlar. Bu Paslı Pervin'in Lokman Hekim'in ye dediği cinsten, affedersiniz, bir kızı var, ilik, ilik... Lüp diye yut kızı. Yine o günler aklıma geldi, hey gidi hey... Efendim, bu bizim Klarkçı Muammer, bir toplantıda Paslı Pervin'in kızını görmüş; görmesiyle kızı gözüne kestirip şipşak kıza kalarkı basmış, ama ne klark... Görenler söylerdi, körpe kız klarkı yer yemez çarpılmış. Muammer klarkı çekti ya, basıp gitmiş... Kız artık durabilir mi beyim, ne mümkün, haydi Muammer'in arkasından, Muammer nereye kız da oraya.

Efendime söyliyeyim, bu iş hemen duyuldu, dilden dile yayıldı. Paslı Pervin küplere binmiş, kıza etmediğini bırakmıyor: «Yazıklar olsun sana verdiğim emeklere. Hem de herkesin içinde herifin arkasından gidip ş'apmaya utanmadın mı? Ailemizin şerefini iki paralık ettin, tuuu!...»

Kız iki gözü iki çeşme durmadan ağlar, annesine yalvarırmış: «Annecim, benim bunda ne kabahatim var. İstiyerek mi yaptım yani... Herkes gördü işte, bana inanmazsan ordakilere sor. Namussuz herif bana klark çektikten sonra ben kendimi kaybettim zaten, kendimde değildim ki... Ne yaptığımı hiç bilmiyorum. Ben klarkı yiyince kendimden geçmişim. Cümle âlem söylüyor, bu herifin klarkını yiyen kadın elinden kurtulamazmış... Ben klarkı yedim, ondan sonrasını hiç hatırlamıyorum...»

Paslı Pervin «Sen o ağızları bana yutturamazsın... Senin annen ne klarklar yedi de Allaha şükür dillere düşmedi...» diye kızı evden dışarı çıkarmıyormuş.

Neyse efendim, galiba bir baloda mı ne, bu Paslı Pervin herkesin içinde Klarkçı Muammer'e ağzına geleni söylüyor: «Klark numarasıyla masum kızların sâfiyetinden istifadeye kalkmak alçaklıktır. Parmak kadar kıza hiç klark çekilir miymiş... Klarkını o bana çeksin de ben onun erkekliğini göreyim bakayım...»

Aksilik bu ya beyim, Paslı Pervin bağırıp çağırırken kalabalık arkasından Muammer de dinliyormuş. «Göreyim onun erkekliğini!» sözüne pek alınmış.

Haa, şunu da söylemeyi unuttum, bizim Muammer Allah selâmet versin, öyle her kadına klark çekmezdi haa... Gönlü olacak da, içi çekecek de bir kadını klarklıyacak. Kadının güzeli olacak bir, körpesi olacak iki... Çünkü öyle kadınlar vardı ki, Muammer kızsın da onları klarklasın diye «Hıh... Muammer'inki de klarkmıymış... Ben ne klarklar yedim de gene bozulmadım. Bana Muammer'in klarkları vız gelir...» diyerekten onu tahrik ederlerdi. Muammer onların maksadını bildiğinden güler geçer, boş yere klarkını ziyan etmezdi. Çünkü efendim, o günlerde Muammer'in klarkı sosyetede gayet kıymetli, öyle her kadını klarklamıyor... Fakat bu sefer Paslı Pervin'in lâfları kanına dokunuyor. İçinden «Dur ulan, sana bir klark atayım da kitaplara geçsin...» diyor. Paslı Pervin de bağırıp çağırdığından çok sinirlenmiş, koltuğa çökmüş, başına toplananlar limon ciceği kolonyasıyla boynunu, bileklerini ovuşturuyorlar. Muammer «Az müsaade efendim, müsaade ediniz rica ederim...» diyerek, kalabalığı eliyle açа açа, Paslı Pervin'in yanına geliyor, kadına bir klark çekiyor ki beyim, Allah Allah... Daha ilk klarkta kadının işini bitiriyor. Maalesef ben göremedim. Şahit olanların anlattığına göre, Klark Geybıl'in kendisi bile böyle klark çekemezmiş... Ben görenlerin yalancısıyım, daha Muammer kaşının birini yukarı kaldırır kaldırmaz Paslı Pervin «A dostlar, beni zaptedin, bana bir şeyler oluyor... Eyvah, ben bittim, bu da mı başıma gelecekti... Kızımın yerden göğe hakkı varmış...» diyerek tirtir titremeye, sıtma nöbetine girmiş gibi zangırdamaya başlıyor. Muammer sigarasının dumanını Paslı Pervin'in kulak memesine doğru bir-iki üfürüp, başını ona birkaç kere yaklaştırıp uzaklaştırdıktan sonra «Sana bu kadarı yeter» diyerek kalkıp gidiyor ordan. Artık Paslı Pervin durabilir mi? Yallah arkasından... Uyurgezer gibi iki elini ileri uzatıp hem Muammer'in arkasından gidermiş, hem de ordakilere «Hepiniz şahitsiniz, işte gördünüz benim bunda hiçbir kabahatim yok... Eğer vicdan sahibiyseniz, kocama benim suçum olmadığını söylersiniz... Ah zavallı kocacığım, beni affet!..» diye söylenirmiş. Böylece mırıldanarak Muammer'in arkasından merdiveni çıkıyor.

Paslı Pervin'in dedikodusu sosyetede günlerce çalkalandı. Tabii en sonunda kocasının kulağına kadar gitti. Adam, onca yıllık karısını boşamaya kalkmış. Paslı Pervin kocasına «Ayol herkesler gördü işte, bana inanmazsan başkalarına sor, bu oğlanın klarkına dayanılmıyor, ben ne yapayım...» dermiş. Adam da karısının suçu olmadığını anlıyor ama, başına gelenleri de bir türlü hazmedemiyor. Paslı Pervin'in kocası için de dedikodular vardı doğrusu... Adamın bazı huyları varmış sözüm meclisten dışarı, şeymiş yani... Ama ne de olsa koca, değil mi ya... Dedikodu da ayyuka çıkmış artık. Herkese «O Klarkçı Muammer denilen hergeleyi gözüm görmesin, vuracağım o iti...» diye yayıyor. İç cebine bıçak, kıç cebine de tabanca koymuş, Muammer'i eline geçirse tamam... Ama adam gene de namuslu, başı belâya girmesin diye Muammer'in olduğu yerlere adımını atmıyor. Bir yandan da «Gözüme görünmesin, işini bitireceğim...» diye de haber gönderiyor.

Aslına bakarsanız, bütün sosyete erkeklerinin kuyruk acıları olduğundan kocalar Muammer'e kızıyorlar. O yüzden de Paslı Pervin'in kocasını kışkırtıyorlar ki, herif Muammer'i temizlesin de kocalar da klark derdinden karılarını kızlarını kurtarsınlar. Elaman demişler canım... Muammer bir belâ başlarına, klark çektiği kadını evliya çarpmışa döndürüyor. Muammer benim arkadaşımdı ama, aslına bakarsanız bu klark çekmek insan haklarına da aykırı bir iş.. Çünkü kadının rızası yok ki, iradesi elinden gidiyor. Ne olacak, kadın dediğin iradesi zayıf bir mahlûk, zaten çözülmeye, çarpılmaya bahane arıyor; bir de ona klark çektin mi, tamam... Aklı başında bazı kocalar Muammer'in yüksek sosyete muhitine girmesini yasaklamak istediler ama, muvaffak olamadılar, çünkü kadınların çoğu onun tarafından...

Neyse efendim, günün birinde her nasıl olduysa bir gece Yüksek Kulüp'te Paslı Pervin'in kocasıyla Klarkçı Muammer karşılaştılar. Ben de o gece ordaydım... Bakın siz aksiliğe...

Paslı Pervin'in kocası «Gözüme görünmesin, yoksa vururum...» diye aylarca haber yaymış her yana... Adam başka türlü namusunu nasıl temizlesin, hiç değilse lâfını ediyor. Ne bilsin günün birinde hapahap karşılacaklarını. Adamcağız görmezden gelip çekip gitse rezil olacak, vursa, nasıl vursun beyim, adam vurmak kolay mı? Bir kere de vuracağım diye söz vermiş; siz şu içinden çıkılmaz belâya bakın... Allah kimsenin başına vermesin... Bir yandan da ordaki erkekler «Hadisene, hadisene!.. Tam sırasıdır, gebert şu namussuzu!» diye tahrik ediyorlar.

Paslı Pervin'in kocası ister istemez tabancayı cebinden çıkardı. Demek, dediği doğruymuş, cebinde tabanca taşırmış, yine cesur adam neme lâzım...

O koca salonu dolduran insanlarda çıt yok, hava son derecede gergin, tıpkı filmlerdeki gibi... Pervin'in kocası, tabanca tutan eli titriyerek ağır ağır, adım adım Muammer'e doğru yürüyor.

(Arkası var)

(AK—51)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 9 —

Ah orda olmalıydınız da o hali görmeliydiniz bir. Zavallı Muammer duvarın önünde durmuş, ölümü beklemekte. Elinde de sigarası... Kaçsa, bırak rezil olmayı, Pervin'in kocası büsbütün azıp kovalıyacak, pisipisine elinden kaza çıkacak. Halbuki onun bize sonradan söylediğine göre, Pervin'in kocası içinden «Allahım kaçsa da, beni cinayet işlemek zorunda bırakmasa...» diye dua edermiş, adımlarını ağır ağır atması da ondanmış ki, Muammer fırsat bulup da kaçsın... Muammer de, kaçarsam, herif azar, tetiği arkamdan çekmek zorunda kalır, diye düşünürmüş.

Beyim, öyle zamanlarda bir Allahın kulu da çıkıp, etme eyleme diyerek adamın elinden tabancayı almıyor.

Pervin'in kocası geldi geldi, Muammer'in önünde durdu, tabancayı göğsüne dayadı, tetiği ha çekti ha çekecek... Ben böyle heyecanlı bir manzara ömrümde görmedim. Klarkçı Muammer baktı ki kurtuluş yok, papuç pahalı, artık can havliyle karşısındakinin erkek olduğuna bile aldırmadan, efendime söyliyeyim, buna bir klark çekti ki beyim, yahu ne klark... Siz klarkın tesirine bakınız, Pervin'in kocasının eli aşağı sarktı ve tabanca elinden düştü. Muammer insafsız, hâlâ da klark çekiyor, herifi bitirecek... Sigarasının dumanını herife savurarak, başını ona bir uzatıp bir çekiyor. Adamın da başı gidip geliyor, koca adam sallanıyor ayakta... Bu sefer Pervin'in kocası yalvarmaya başladı: «Aman klarkı kes, ben ettim sen etme... Beni elegüne rezil etme, ben namuslu bir adamım...»

Muammer döndü gidiyor, Pervin'in kocası arkasından... Dönüp de Pervin'in kocasına ne dese iyi: «Bırakın peşimi!.. Benim öyle huyum yoktur.»

Adamın iradesi gitmiş klarkı yiyince, nasıl gitmesin arkasından... Herif «Karıcığım haklıymışsın...» diye inliyor. Bunun üzerine Muammer salondakilere döndü «Siz şahitsiniz vatandaşlar» dedi. «Ben bu adama vallahi billâhi de klark mlark çekmedim. İşte gördünüz o kendiliğinden arkamdan geliyor...»

Herkes gülmeye başladı. Paslı Pervin'le kızını görmeyin... «Çöz klarkı Muammer Bey...» diye yalvarıyorlar.

Bu vakadan sonra Klarkçı Muammer'in şöhreti sosyetede büsbütün yayıldı. Kadınlar «Ah bir klark çekiyor kardeş...» diye ballandıra ballandıra birbirlerine anlatıyorlar. Kimi kadın «Hadi canım lâf... Öyle şey olur muymuş...» deyince, öbürü «Büyük söylemeyin, o klarka can dayanmıyor...» diye kendisini müdafaa ediyor.

Muammer'i o zamanlar görseniz, burnu kafdağında... Paşa gönlünün beğenmediği kadınlara katiyen klark çekmiyor. Canı çekmezse bir kadını «Hanımefendi boşuna ısrar etmeyiniz rica ederim. Sizin iradeniz çok kuvvetli, sağlamsınız maşallah, size klark tesir etmez!» diye başından savıyor. Biliyor, bir baygın göz süzüp kaşını kaldırsa kadın üstünde kalacak... Kadınlar «Efendim bir kere deneyin bakalım...» dedikçe «Sizi klark tutmaz hanımefendi...» diyor.

Ne buyurdunuz? Eveeet... Benim de anlatmak istediğim size Betül Hanım.

Yiğenisiniz değil mi, tamam... Ben Betül Hanım'ı Klarkçı Muammer vasıtasıyla tanıdım da... Akrabanızdır alınmayın, Betül Hanım Klarkçı Muammer'i perişan etti, mahvetti adamı. Ben hakikatleri söylüyorum... Mahvetti ama, çok merhametli bir kadın, sonradan acıdı Muammer'e, yardım etti... Tabii...

Efendim, nasıl olduysa iyi bilemiyorum, bir ara Muammer'in malî durumu sarsılmıştı. Klarkçılıkla geçiniyor ama, demek o sıra klark çekecek münasip bir kadın bulamamış. İşte o günlerde Beyoğlu'nda Paslı Pervin'e rastlıyor. Demek çok sıkıntıda olacak ki, hemen oracıkta ayaküstü kadına bir klark çekiyor. Artık nasıl bir klark çekmişse, ikisi birlikte hemen pasaportlarını alıp ver elini Paris... Paslı Pervin altı ay sonra Paris'ten kocasına mektup yazmış: «Biricik kocacığım, tahmin edeceğin gibi benim hiçbir günahım yok. Muammer beni yolda görüp hem de ayaküstü klark çekmek suretiyle irademi elimden alıp beni peşinden Paris'e sürükledi. Benim suçlu olsa bile daima senin olan ruhum bigünahtır. Kirlenmiş olan bedenimi affetmesen bile, tertemiz kalmış olan ruhumu affet... Hiçbir zaman sana ruhumla ihanet etmedim. Her zaman için ruhum seninle beraberdir.»

Bu mektubu alınca kocası «Benim için önemli olan beden değil, ruhtur. Beden fanî, ruh bakîdir. Ruh temizliği bana yeter, acele dön gel ey ruhum!» diye mektup yazıp karısını İstanbul'a çağırtıyor.

Ama kadın bu mektuptan sonra da uzun zaman Muammer'in klarkından çözülemediğinden Paris'te kaldı. Sonra İstanbul'a döndü ama ruhu kocasının, bedeni Muammer'in... Paslı Pervin'in kirli çıkısındaki paracıkları da yavaş yavaş suyunu çekiyor. Derken efendim Bayan Döviz... affedersiniz, ağzımız alışmış ta... O zamanlar halanıza Bayan Döviz denilirdi de... Evet, duyduk ki Bayan Döviz Avrupa seyahatinden dönmüş. Herkesin ağzında bir Bayan Döviz'dir gidiyor. Namını duymuşum ama, o zamana kadar görmemistim. Bir koktelvde tanıdım kendisini, yani Lokum Betüs dedikleri bosuna değil... Affedersiniz, halanıza öyle derlerdi de...

Bir gece bir toplantıda Paslı Pervin'in kocası galiba fazlaca içmiş, sarhoş olmuş «Ben karımın yalnız ruhuvla tatmin olamıyorum, bedenini de isterim, ille de karımın bedeni...» dive ağlamava baslamıs. Doğrusu Betüs, çok merhametli kadındı. «Neve ağlıyor bu koskaca herif?» dive sormus. Onlar da, karısının Klarkcı Muammer'in eline düstüğünü anlatmışlar... Betüs sadece «Yaaa...» demiş, o kadar... Bu «Ya...» lâfında cok mânâlar gizli. Bu «ya» öyle bir

«Ya» ki, Betüş açıktan açığa Muammer'e meydan okuyor, belli.

Sosyetede aylarca konuşuldu durdu. Muammer de duymuş «Ona öyle bir klark çekeyim ki» demiş «Lokum Betül iyice şekerlensin...» Lâfı hemen Betül'e yetiştirmişler. O da o zaman anlatmış:

— Ayol, bu klark mlark, bunların hepsi numara... Kadınlar zaten dünden razı bu işe de, herif klark çekti, ne yapalım diye bahane uyduruyorlar, kocalarını uyutmak için suçu Muammer'in üstüne yıkıyorlar. Bizim sümsük Muammer ne zamandan beri başımıza klarkçı kesildi? Ben onu bilmez miyim, benim bildiğim Muammer pantalon düğmelerini iliklemeyi unutan, pantalonunu beline çekmekten âciz bir oğlandır...

Bu lâfı da hemen Muammer'e yetiştiriyorlar. İşte böyle böyle derken iki taraf da muharebeye hazır. Muammer, hayatının en büyük klarkını Lokum Betül'e çekip zafer kazanacak. Betüş de Muammer'in klarkını foslatacak... Hepimiz heyecan içinde aman bir karşılaşsalar diye bekleyip duruyoruz. Yüksek sosyete aylarca bu maça hazırlandı. Aman efendim, ne heyecan... Vallahi, Galatasaray - Fenerbahçe maçının heyecanı hiç kalır... Aylarca bu mesele konuşuldu, tartışıldı. Herkes Muammer'den yana... Çünkü, Betüş haklı çıkarsa bütün kocalar çok zor durumda kalacaklar, karılarının foyası çıkacak meydana... Klark yemiş kadınlar da istemiyor Muammer'in yenilmesini. Hele Muammer, onu hiç sormayın, yenilirse mahvolacak, mesleği elinden gidiyor, lâf değil geçim meselesi...

Neyse efendim maç gecesi geldi çattı. Yüksek Kulüp'te balo veriliyor. Betüş'le Muammer de baloya geldiler. O kadar meraklı ve heyecanlı ki, Ankara'nın, İzmir'in yüksek sosyete mensupları da sırf bu maçı görmek için İstanbul'a gelmişler.

Ah o Lokum Betüş... O gece neydi yarabbim! Bir âfet... Üstünde o zamanın parasıyla beşbin liralık bir tuvalet... Herkesin gözü onun üstünde. Hepsi de kızıyor. İçlerinden «Ah!» diyorlar, «bir klark yesin de düşsün Muammer'in arkasına... Zaten biz onun klark yemek için bu numarayı yaptığını biliyoruz.» (Devamı var)

(AK—54)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 10 —

Gece yarısına doğru, herkes sabırsızlanmaya başladı artık, heyecan son haddinde... Bir taktik kullanıp bunları karşı karşıya getirdiler. Muammer, en keskin pozlarını almaya başladı. Sigarasını çekip çekip dumanını savuruyor, Betüş'ün hiiç aldırdığı yok... Sol kaşını kaldırıyor Betüş oralı değil, sağ kaşını kaldırıyor, Betüş'ün aldırdığı yok... Bir de üstelik alay ediyor:

— Ayol Muammer, sen klark çekip kadınları bitiriyor muşsun, öyle mi?.. Hah hah hah... Güleyim bari...

Muammer gözlerini dikmiş, Betüş'ün gözlerine... Betüş,

— Karşımda öyle pis zampara numaraları yapma soğuk soğuk... diyor.

Erkekler başladı mı gülmeye... Muammer deli olacak, son gayretini gösteriyor.

— Ayol deli misin sen, nedir öyle kaşını gözünü oynatıp duruyorsun... Aaa, delinin zoruna bak! Maskaralığı bırak, çekil karşımdan!..

Katiyen Betüş'e klark sökmüyor. Muammer kıvranıyor, Betüş'ün kılının kıpırdadığı yok, üstelik alay ediyor oğlanla...

— Yetti mi rezilliğin, dedi, hadi kalk ordan...

Muammer eğilip Betüs'ün kulağına bir şeyler fısıldadı. Meğer, «Beni rezil etme, hayatımla oynuyorsun», diyormuş...

Lokum Betül kalktı ordan gidiyor... Bu sefer ne görsek, bizim Klarkçı Muammer arkasına düşmez mi, alenen yalvarıyor kadına...

Betüş,

— Ben karşımda erkek görmek isterim, dedi, yalvarıp durma, iğreniyorum.

Evet Beyim, bizim Muammer'in de böylece sonu geldi, o gün bugün kimseye klark çekemez oldu. Maskaralığının meydana çıkmasından sonra, başka kadınlar da utandıklarından klark numarasına yatmadılar. Fakat sizin halanız vicdanlı kadınmış gene, Muammer'e bir iyilik etti. Muammer'i de yanına alıp iki ay için Avrupa'ya gitti. Dönüşünde getirdikleriyle Muammer'e bir kadın süs eşyası dükkânı açtı. Ama Muammerde iş yok, dükkânı batırdı. Son zamanlarda yaşlı dullara klark çekerek geçiniyordu, sonra ne oldu bilemiyorum, uzun zamandır göremedim. Betül Hanım'ın da ne olduğunu hiç bilemiyorum. Hüüüü, seneler var, hiç duymadım da kimseden. Yaman kadındı doğrusu... Siz Muammer'i bulabilirseniz, belki o bilir Betül Hanım'ın nerde olduğunu...

Müsaade sizin... Ne acele ettiniz? Konuşuyorduk... Peki efendim... Güle güle, gene buyrun beklerim... Halanızdan bir haber alırsanız bana bildirin ne olur.

YÜKSEK SOSYETENİN ŞİFRELİ BAYANLARI

Kimi istediniz? Efendim?... Nasıl? Aaaa!.. O iş için gelmedin mi?.. Öyleyse ne iş için geldin aslanım? Ayol burası devlet dairesi değil... Peki, ne istiyorsun yani? Benimle mi görüşmek? Aaa, daha da neler... Yavrum, sen aklını mı kaçırdın? Hadi işine... Evde bu kadar kız varken, gönlün beni mi çekti aslanım? Anlaşıldı, sen kaşınıyorsun Tosunum!.. Hadi be, git işine!.. Çaylak! Bana bak, benimki gelirse vallahi seni... Alyanak oğlan, git şurdan, kafana iskarpini yemeden...

Aaa, delinin zoruna bak, benimle ne görüşecekmişsin... Ulan, sen İstanbul çocuğu değilsin... Nasıl da anladım, vay sığırcık... Bizim evin adresini kimden aldın sığırcık?.. Hah haah haaah... Bak, salonda bu kadar kız var... Paradan ne haber? Sen galiba İstanbul'a para yemeğe gelmişsin sığırcık? Yoksa moruğun mangırlarını yürüttün mü? Yapmadın mı?

Ay sen hoşuma gitmeye başladın...

Ne dedin? Halanı mı arıyorsun? Bizde çalışan kızlar işte burda... Ayol ben sana tekmil vereceğim, şuna da bak! Sen baska evde ara halanı Alyanak!

Kimmiş senin halan? Betül mü? Hangi Betül? Neee!.. Aaa, sen Lokum Betül'ün yiğeni misin? Sahi mi? Hay Allah iyiliğini versin... Deminden beri öyle söylesene oğlum ...

Gel bakayım benimle, gel... Bu odada daha iyi konuşuruz. Otur şöyle... Hay Allah... Demek Betüş senin halan oluyor? Peki nerde şimdi? Sen de onu mu arıyorsun? Vah vah vah... Vah Betülcüm!

Biz onunla görüşmiyeli hanidiiir... Hiç bilmiyorum. Onun hakkında ne mi biliyorum?.. Ne içersin? Viski içer misin? Konyak? İç, iç bir tane...

Sen benim ismimi hiç duymadın mı? Aaa, daha neler... Ayol gazetelerde de mi rastlamadın adıma?

Neydik ne olduk... Yoo, ben memnunum hayatımdan. Ama beni bu mesleğe sokan senin halandır. Nasıl oldu bak anlatayım. O zaman evliydim, dünyadan haberim yok. Kocam da çok zengin bir tüccar... Aaah ah, ben çok talihsiz bir kadınım. Betüş'ü çok severim, bana çok iyiliği vardır... Bir tane içmez misin? İç, iç!.

Kocam çok yakışıklıydı, ama gözü hep dışarda. Onu aile yuvamıza bağlamak için ne fedakârlıklara katlandım, neler... Her gece süslenir püslenir, pencere önüne oturur yolunu beklerdim sabaha kadar. Kaç kış gecesi pencere önünde uyuyakalmışımdır. Benim çektiklerim dille anlatılmaz...

Aşçıya en güzel, onun en sevdiği yemekleri yaptırır, ne harika sofralar kurardım, tek kocamın gözüne gireyim diye... Anneciğim, «Erkeklerin kalbine midelerinden girilir» derdi. Ne yaptımsa kâr etmedi namussuz herife... Ne yaptımsa yuvamıza bağlıyamadım. Herifin gözü hep dışarda, fingirdeyenlerde, bar kızlarında... Yani, süflî ruhlu bir herifti anlıyor musun? Ben de o kadınların kılığına girmek için ah neler yapmadım, onlara benziyeyim de dedim, aklımca, kocamın gözü dışarda olmasın...

Seviyor muydum? Tabiî... Hem de deli gibi severdim. Ayol sevmez olur muyum, adam çok zengin diyorum sana. Yoksa bir dakika durmaz, hemen ayrılırdım.

Ağla ağla ağla, iğne ipliğe döndüm.

Bir gece gene kocamın yolunu gözlerken pencere önünde uyuyakalmışım. Gözümü açtım sabah, benimki yok... Başladım ağlamaya... Yatağa kapandım, hıçkıra hıçkıra ağlıyorum. Öğleye doğruydu, hizmetçi,

— Betül Hanım geldi... dedi.

— Salona al! dedim.

Hemen ayna önüne geçip tuvaletimi tazeledim ama nafile, ağladığım besbelli, gözkapaklarım şiş şiş...

Betül'le Yüksek Kulüp'te tanışmıştık; bir gece kocamla baloya gitmiştik de oraya... İşte ondan sonra ahbap olmuştuk. O zamanlar Betüş, Merterek İbrahim derler bir adamla evliydi; gayetle sert bir adam... Herif zengin olduğu için, ne yapsın Betüşcük, tahammül ederdi zavallı.

Beni o halde görünce,

— Neriman nedir bu halin, neyin var? dedi.

— Hiç... dedim, bir şeyim yok...

— Ayol ağlamışsın, gözlerin kan çanağı... Gençliğine, güzelliğine yazık değil mi şekerim?.. dedi.

— Aman Betüş, dedim, bana bir akıl ver, ne yapayım da kocamı kendime bağlıyayım?

— Aman dert o olsun... dedi, Ondan kolay ne var? Koca çok bulunur ama, gençlik güzellik bir gitti mi, bir daha geri gelmez... Onun için gençliğinde güzelliğinin kıymetini bil... Bak, sana bir akıl vereyim, verdiğim aklı tut, eğer kocan terbiyeli sirk köpeğine dönmezse, gel yanıma, ne istersen söyle bana... Bu benim kaçıncı evliliğim, kocalarımın hepsi de beni el üstünde tutarlar! Ben bütün kocalarıma böyle yaptım da ondan...

— Ne yaptın, aman anlat... dedim.

— Allahıma çok şükür, bu usulle çok muvaffak oldum. Ama bak, bu anlatacaklarım aramızda kalsın, sır... dedi.

— Aaa, tabiî... Ölsem kimseye söylemem! diye söz verdim.

— Eğer birine çıtlatırsan, yarın bilmiş ol, öbür dünyada iki elim yakandadır...

Yemin billâh ettim kimseye söylemeyeceğime. Onun keşfettiği usulü bütün kadınlar öğrenir de yaparlarsa, hiçbir koca açıkta kalmazmış...

— Sen, dedi, ne yapıp edip kocanı kıskandıracaksın...

— Aman Betüş, dedim, yapmadım mı sanıyorsun.. Ne yaptımsa kıskandıramadım. Hattâ kendi kendime aşk mektupları yazıp kendi adresime postaladım. Bana gelen mektupları açmaz ki... Benden hiç şüphelenmez. Ben gösterdim ona mektubu... Ne dese beğenirsin: «Bütün erkeklerin âşık olduğu kadına yalnız ben sahibim» demez mi? Bir keresinde de kocama imzasız mektup gönderdim: «Karınız sizi aldatıyor» diye... Şu kadarcık kızmadı, «Seni çekemiyorlar da ondan dedikodu çıkarıyorlar» dedi. Kocam beni hiç kıskanmaz, bana sonsuz itimadı vardır. Kendisini deli gibi sevdiğimi, gül üstüne gül koklamıyacağımı bilir...

Betül,

— Kız sen ne safsın, dedi, bu seferki dedikodu olmayacak ki... Kocan seni kendi eliyle yakalıyacak, anlıyor musun? Seni başka bir herifle koyun koyuna yakalar da her şeyi gözüyle görürse, artık inanmaz olur mu? İster istemez, inanacak... Hoş, ikinci kocamın da bana o kadar büyük itimadı vardı ki, beni yatakta başkasıyla bastırdığı halde, gözlerine inanamadı, bana itimadı hiç sarsılmadı. Onun için ben bu işi artık yalnız kocama değil, beş-on kişiye birden gösteriyorum ki şahitli isbatlı olsun... Hattâ işin içinde hükûmet eli de karışmalı.

Benimle şaka ediyor sandım,

— Aman hükûmetin elini sokturmayalım... dedim.

— Hükûmetin eli girerse zabıt filân tutulur gazeteler yazar, kocan da gık diyemez... dedi.

Sonra ne yapacağımı anlattı:

— Şekerim, dinle beni. Bu senin kocan çeşidinden herifler bir kere evlendiler mi, nasıl olsa evdeki karı torbada keklik diye, dışardan otlamağa kalkarlar, gözleri hep sağda solda olur. Evdeki elde bir, gelsin başka kadınlar...

(Arkası var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 11 —

Anlıyor musun? Onların bir zamanlar yanıp tutuştuklarına mı inanıyorsun, hıh şaşarım aklına!.. O gösterişler hep evleninceye kadar. Bir kere evlendiler mi, üç ay geçmeden evdekine doyarlar. İnan olsun böyledir bu erkek milleti. Enayiler sanırlar ki, kendi karıları çirkin, ya da beceriksiz de, hiçbir erkek yüzlerine bakmaz. Kendilerine pek güvenirler, karılarının gözünde kendilerinden üstün erkek yok sanırlar. İşte o zaman erkek milleti hapı yutar kardeşim. Erkek değil mi, hepsi böyle, kökü kurusun... Ağzımdan yel alsın, neler de söylüyorum. Kökleri kurumasın da huyları kurusun inşallah.. Sen benim teccrübelerime inan. Ne zaman ki, karıları kendilerine ihanet eder, onlar da kendi elleriyle yakalarlar, hah, işte o zaman akılları başlarına gelir, «Vay anasını, demek bizim karıda iş varmış!..» diye başlarını taşa vururlar. Öyle ufak tefek şeylere bir türlü inanmak istemez aptallar haa... İyice her şeyi gözleriyle görecekler. Dünyada kendilerinden başka erkek yok sanırlar aptallar... Dünyanın en yakışıklısı o, en akıllısı o, en iyi kalplisi o, en akıllı erkeği o, en şakacı erkeği o, en kibarı o...

— Ayol Betüş, dedim, tıpatıp benim herifi anlatıyorsun.

— Bilmez miyim, dedi, elimden ne kocalar geldi geçti... Ne ağlayıp duruyorsun kız aptal, kalk hemen kocana ihanet et!..

— Kendi kendime dünyada yapamam.

— Ben sana yardım ederim. Hadi giyin, kendine çeki-düzen ver. Ben seni tanıdık bir randevu evine götüreyim...

— Aaa... Sen çıldırdın mı Betüş, o nasıl söz? Ben namuslu bir kadınım, dünyada öyle şey yapmam...

Ben, yabancı bir adamla beraber yolda gezerken, yahut muhallebicide otururken kocam bizi görecek sanıyorum. Karının zoruna bak!

Betüş'e,

— Madem bu iş olacak, dedim, hiç olmazsa randevu evinde olmasın. Şerefimizle mütenasip bir yerde olsun. Meselâ Boğaziçi'ndeki turistik lüks otellerin birinde basılayım...

Turistik otellere düşük seviyeli kadınlar devam ediyormuş, öyle yerler çok âdileşmiş, yine en iyisi lüks randevu evleriymiş.

İnsan ne olacağını bilir mi? Ben o zaman günün birinde randevu evi işleteceğimi nerden bileyim? Alın yazısı işte...

— Bir şey yapacak değilsin ki... dedi. Hem namusla benim bu dediğimin ne ilgisi var? Sanki sen namuslusun da, ben senin kadar namuslu değil miyim, şuna bak... İyilik de yaramıyor. Kötü bir niyetle randevu evinde yakalanmıyacaksın ki... Sen insanın içine bak, içinde kötülük olmasın da...

— Ay bir de yakalanacak mıyım?.. dedim.

— Tabiî ya... Yakalanmazsan, kocan nasıl duyacak da inanacak? Kocanı evine bağlamak, yuvanı korumak için buna katlanacaksın, anladın mı? Madem sen bir dişi kuşsun, kocanın yuvasını da yapacaksın. Neden demişler, yuvayı dişi kuş yapar, diye... Yani sen randevu evinde yakalanmıyacaksın da, kocan mı yakalanacak? O yakalanırsa, daha mı iyi?..

— Yapamam.

— Ayol, sen bir şey yapmıyacaksın ki!.. Bu randevu evi, senin bildiğin randevu evlerinden değil. Yoksa sen öyle mi sandın? Aaa, daha neler! İyi dinle beni. Sana parayla bir adam tutacağız. Eli eline değmiyecek, anladın mı? Namusun yine namus... Namusuna hiçbir şey lâzım gelmez. Senin içinde kötülük yok ya, sen ona bak...

Evde gül gibi karısını bırakıp sürtüklerin peşinde koşan senin kocan gibi kızgın heriflere böyle yapmak lâzım. Bazı kocalar bundan hoşlanıyor, ne yapacaksın? Seninkisi de o cins kocalardan. Karısından kazık yemeyince rahat edemez böyleleri...

Kirayla tuttuğumuz adam, senin eline dokunmıyacak ki, sen neden korkuyorsun... Sen o adamla randevu evinde buluşmadan önce, «Filânca yerde randevu evi var!» diye Ahlâk Zabıtasına telefon edeceksin.

— Kim, ben mi?.. Sen çıldırmışsın...

— Tabiî, sen kendin edeceksin... Yalnız «Randevu evi var» diye telefon etmek, yetmez. Çünkü her yerde randevu evi var, Ahlâk Zabıtamız hangi birine yetişsin... Onlar da insan, değil mi ya.. Onlarınki de can... Programları var. Programlarına göre ev basarlar. Meselâ daha üç gün önce bastıkları evin sahibinin başka bir yerdeki ikinci randevu evini hemencecik basmazlar. Kimse kimsenin kısmetine mâni olmamalı... Beklerler, kendilerince münasip zamanı gelirse, onu da basarlar. Onun için senin benim «Filân yerde randevu evi var» dememiz para etmez. Bakalım onların programına göre, senin haber verdiğin randevu evine basılma sırası, münasip zaman gelmiş mi?

İki sene önceydi, bizim sokağın sonundaki apartımanda bir randevu evi açıldı, apartmanın üçüncü katı randevu evi oldu. Kimseyi de rahatsız ettikleri yok ama, o apartmanda oturan erkekler, «karılarımız baştan çıkar» kadınlar da, «kocalarımız geç vakit sarhoş gelir de kapıyı şaşırır» diye korkularından, Ahlâk Zabıtasına şikâyette bulundular. Hiçbir cevap çıkmadı. Sonra o sokakta oturan bütün aileler, «namuslu mahallemizde randevu evi istemiyoruz» diye altı yüz imzalı dilekçe verdiler. Gene bir ses çıkmadı. Hattâ benim o zamanki kocam Ahlâk Zabıtasından bir tanıdığına gidip sormuş da «Randevu evinin yerini bulamıyoruz, yerini bulunca da içindekileri bulamıyoruz, içindekileri bulunca da uygunsuz vaziyette bulamıyoruz» demişler. Malûm ya, öyle her yer randevu evi diye zarttadak basılmaz. İçerdeki çiftleri ille uygunsuz vaziyette yakalamak lâzım. E doğrusu, her insan da enayi değil, uygunsuz vaziyette yakalanmaz. Bir kere böyle bir evi basmışlar. Adam «Ben uygunsuz vaziyette değildim, esas vaziyetteydim» demiş, kurtulmuş. Yaa, insanı uygunsuz vaziyette yakalamak kolay mı cicim? Ne yaptıksa o evi bir türlü kapattıramadık. Aradan iki yıl geçince kendiliklerinden evi bastılar, kapadılar.

Türlü dedikodular çıktı. Randevucunun verdiği haracı mı, maaşı mı az bulmuşlar ne... Her neyse, aradan ne kadar zaman gecti de, ancak ondan sonra evi bastılar. Her işin programı var. Bir kere program bozuldu mu, işler karışır, kapatılmaması gerekli ev kapatılır, kapatılacak ev kapatılmaz. Onun için sen telefon ederken, «bu randevu evine yüksek sosyeteden bayanlar devam ediyor, abone olmuşlar» diyeceksin ki, hemen bassınlar. Ahlâk Zabıtası, randevu evinde yüksek sosyeteden kadın yakalamağa pek meraklıdır. İnsanoğlu meraklı... Bakalım kimlerden, hangi yüksek familyadan diye merak ederler. İşte böyle telefon ettin mi, ev basılır, sen de içerde yakalanırsın. Ama «Kocamın bana çok güveni var. Yakalansam bile inanmaz» diyorsun. Doğru, inanmaz bu herifler. Benim de kocalarımdan kimisi inannmadı. «Karıma tuzak kurmuşlar, yalan söylüyorlar» dedi. Hattâ hiç unutmam kocalarımdan biri, dünyanın parasını verip anahtar deliğinden poz poz resimler çektirdim de «Fotomontajdır» diye inanmadı. İnanmıyacak herif, ne yapsan inanmaz. Onun için sen Ahlâk Zabıtasına telefon ederken, başka biri de kocana telefon edip, senin gittiğin evin adresini söyliyecek. Yani baskında hem Ahlâk Zabıtası, hem kocan bulunacak ki, en küçük bir şüpheye yer kalmasın...

(Arkası var)

Bahar rüyası!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 12 —

— Betüş, verdiğin aklı beğendim ama, ya kocam boşarsa beni...

— Boşamak mı, dedi, ayol deli misin, tecrübeyle sâbit, herif seni yakalasın bir, bak nasıl «karıcığım, ruhum, canım, şekerim» diye eteğinin etrafında pervane olacak... Böyle heriflere böyle lâzım cicim.

Eh, ne yapayım, tek yuvamda saadet olsun da, her şeye razıyım.

— Benimle bastırılacak adam nerde? dedim.

— Var, o da hazır... dedi.

Şimdi bu işi yapan, bu işlerle geçinen adamlar varmış. Betül'le. onun tanıdığı ve namusuna son derece güvendiği bir adama gittik. Herif bizden iki bin lira istemez mi?..

— Aman, ne diyorsun sen, iki bin lira olur muymuş!..

Ne dese beğenirsin... «Ben kellevi koltuğa alıyorum Hanımefendi» dedi. Sonra eliyle kendi ensesine şap şap vurup,

— Rica ederim Hanımefendi, şu kelleye bakın. Böyle bir kelle iki bin lira etmez mi? dedi.

Adamın kellesi kulağı yerinde... Ne diyeceğimi şaşırdım da,

— Allah kellenizi bağıslasın ama. kellenizin neden tehlikede olduğunu anlamıyorum, dedim.

— Ya kocanız bizi bastırınca, çekip vurursa?..

Doğru söylüyor ama o çekip vurma işi benim kocama göre değil. Zavallının bıçağı yok, tabancası yok, neyi çekecek de kimi neyle vuracak? Biz iki bine razı olduk. Hep birlikte güzel bir plân kurduk.

O gece kocam, sabaha karşı eve geldi, hem de zil-zurna sarhoş... Ertesi gün öğleden sonra evden çıkarken,

— Ben bugün annemlere gideceğim, dedim.

Hiç sesini çıkarmadı. Kocam gidince ben de sokağa fırladım. Doğru Betül'e...

— Aman Betüş, dedim, hiç olmazsa aile seviyemizle mütenasip bir yerde basılsaydım. Meselâ Boğaziçi'ndeki turistik oteller bu iş için daha uygun değil mi?

— Aaa... Ayol turistik otellere artık düşük seviyeli, bayağı kadınlar devam ediyor yine en rahatı randevu evidir... dedi.

Betüş beni bir apartmana götürdü. Adam, daha önceden gitmiş, bizi orda bekliyormuş.

Bir odaya girdik. Düşününüz, yabancı bir erkekle, bir odadayım. Helecandan elim ayağım zangır zangır titriyor.

Bu odada telefon da var.

Odaya girer girmez hemen telefona koştum, Ahlâk Zabıtasına telefon edeceğim. Adam,

— Aman, ne yapıyorsunuz hanımefendi, böyle olmaz! dedi;

— Ya nasıl olur?

— Soyunmadan olmaz. Once, bir güzel soyunun. Kocanız sizi böyle giyinik görürse, olmaz ki...

Mantomu çıkardım, adam,

— Daha, daha soyunun... dedi.

Benim çekindiğimi görünce,

Hanımefendi, dedi, biz bu işi ilk yapmıyoruz. Bizim geçimimiz de bu yoldan. Elimizden neler geldi, geçti... Herkesin rızkı bir başka yoldan... Biz de çoluğumuzu çocuğumuzu bu yoldan geçindiriyoruz. Bendeniz, sizin gibi kaç hanımefendinin saadetini temin etmişimdir, yuvalarını yapmışımdır. Hattâ hizmetimden öyle memnun kalanlar var ki, hâlâ beni evlerine çağırırlar. Bendeniz de ziyaretlerinde kusur etmem. Soyunun, soyunun. Hiç çekinmeyin! Ben sizin bildiğiniz erkeklerden değilim. Size kötü gözle bakarsam gözüm kör olsun,

Senin gözünün önünde soyunamam! dedim.

— Ben başımı duvara çeviririm. Dönüp bakmam. Dünya ahiret kardeşim olun! dedi.

Adam yüzünü duvara çevirdi. Ben de soyunmağa başladım. Adam.

— O ne büyük ben, kırk bir buçuk maşallah... Hiç o kadar büyük ben görmemiştim. Allah nazardan saklasın... dedi.

Benim şuramda bir iri ben vardır. Hınzır herif benimi nerden gördü? Oramdaki beni kocam bile görmüş değildir.

— Hani yüzünü duvara çevirecektin? diye bağırdım.

— Yüzüm duvara dönük, dedi.

— Öyleyse benim gizli yerimdeki beni nasıl gördün? diye sordum.

— Benim, dedi, ruh gözüm vardır; önümdekini de görürüm, arkamdakini de...

Bir de dönüp bakayım ki, ne görsem beğenirsin... Evet, herifin yüzü duvara dönük ama, duvarda boy aynası var.

— Tuuu, utanmaz! diye bağırarak kendimi yatağın içine attım. Hemen telefona yapıştım. Önceden ezberlediğim Ahlâk Zabıtasının telefon numarasını çevirdim. Telefona çıkana, evin adresini verip,

— Burası randevu evidir, acele gelin, yetişin! dedim, telefonu kapadım.

Adam,

— Şimdi gelirler, dedi, benim de soyunmam icap eder.

— O neden? diye sordum.

— Siz yatakta, ben giyinik olur mu? Sonra kocanızı inandıramayız. Bu kaçıncısı bilmez miyim: Kocaları inandırmak kolay olmuyor.

— Soyun ama, bana bir adım yaklaşırsan, sonra karışmam... dedim

— Siz hiç karışmayın... dedi.

Adam da soyundu. Vücudu hiç de fena değil. Hattâ güzel bile denilebilir. Sakın baktığımı sanma ha!.. Bakmadım, hiç bakar mıyım.. Aynadan görüyorum.

Beklemeğe başladık. On dakika, on beş dakika geçti. Evi basan masan yok... Bir daha telefonu açtım:

— Hani gelecektiniz. Neye gelmediniz? Yarım saattir sizi bekliyorum, dedim.

Telefondaki adam,

— Neresi orası? dedi.

Bir daha adresi söyledim. Ayrıca kolay bulsunlar diye de tarif ettim. Bekle bekle, basan yok... Yavaş yavaş canım sıkılmaya başladı. Adam,

— Ben böyle çıplak üstüdüm, zatürree olacağım. Müsaadenizle hanımefendi, artık yatağa giriyorum, dedi.

— Gir ama arkanı dön, dedim.

Adam da yatağa girdi. Ben bir daha telefon ettim.

— Gel de bugünkü işini yarına bırakma!

— Ayol, hani gelecektiniz?

— Nereye?

— Demin siz bana geleceğiz diye söz vermediniz mi? Adresini verdiğim yer randevu evidir.

Telefondaki ses telâşlandı:

— Aman adresi bir daha verin?

— Kaç defa vereceğim canım? Bir daha adresi verdim.

Bekle bekle kimse gelmez. Bir daha telefonu açtım:

— Ayol basacaksanız basın artık şu evi...

— Neresi orası?

Bir daha adresi verdim. Heyecandan tirtir titriyorum. Hadi Ahlâk Zabıtası gelmiyor, ya kocam neden gelmez? Betüş ona dışardan telefon edecekti. Duyar duymaz hemen koşup gelmesi lâzımdı. Ne kocam geliyor, ne ahlâk zabıtası...

Birden telefonun zili çalınca korkup hopladım. Bana, şaşkınlıktan kapının zili çalınmış gibi geldi. «Eyvah, basıldık!..» diye bağırdım. Yanı başımda yatan adam «Ne korkuyorsunuz Hanımefendi, biz buraya basılmaya geldik. Telefon zili korkmayın...» dedi. Aklım başıma geldi, alıcıyı kaldırdım. Telefon eden Betül'müş.

— Ne yaptın Betüs, işler yolunda mı? diye sordum.

— Ayol, bir türlü kocanı bulamıyorum, dedi.

— Bu saatte yazıhanesinde bulunur.

— Yazıhanesini bulamıyorum ki.. Telefon hatlarında gene karışıklık var. Senin kocanın telefon numarasını çeviriyorum, hep başka yerler çıkıyor. İki saattir telefonun başındayım. Kaç kişiye telefon ettim. Karınız filân yerdeki randevu evinde diye adres verdim. Telefonda konuşan heriflerin seslerini bir duysaydın, gülmekten ölürdün; boğuluyormuş gibi... Kimisi ağladı, kimisi inledi, kimisi bağırdı, kimisi de küfür etti... Kimisinin hiç sesi çıkmadı. Neden sonra telefon ettiğim adamların kocan olmadığını anladım. Adamın birisi «Yanlış hanımefendi, benim karım randevu evinde basılamaz, çünkü bekârım. Numarayı yanlış çevirmişsiniz» dedi de aklım başıma geldi. Ben de artık, karşıma kocan çıkmayınca, sizin olduğunuz yerin adresini vermiyeceğim.

— Peki, ne olacak?

— Bekle biraz daha... Kocanı bulmağa çalışıyorum. Sen ne yaptın?

(Arkası var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 13 —

— Ben de sabahtan beri telefon ediyorum, geleceğiz, diyorlar, hâlâ gelmediler.

Betül telefonu kapattı. Ben bu sefer bir daha Ahlâk Zabıtasına telefon ettim.

— Beyefendi neden hâlâ gelmiyorsunuz? diye sordum.

Telefondaki adam,

— Nereye Hanımefendi? diye sordu.

— Nereye olacak, randevu evine... Demin size adresi verdim ya...

— Adresi lütfen bir daha tekrarlar mısınız?

— Yazın da unutulmasın...

Adresi verdim. Telefondaki adam,

— Şimdi acele işim var, gece gelsem olmaz mı dedi.

— Gece olmaz, benim de işim var... dedim, küt diye telefonu kapattım.

Benim durumumu düşün! Yabancı bir adamla bir yataktayım. Evet herifle aramızda mesafe var ama, olsun..

Adam,

— Göreceksiniz, dedi, hiç merak etmeyin. Kocanız ikimizi bir yatakta yakaladıktan sonra sizi affedecek. Kocanıza «Aramızda hiçbir şey yoktu!» diye yemin edeceksiniz. Yalan mı yani? İşte aramızda hiçbir şey yok: Siz de çıplaksınız, ben de... Aramızda iççamaşırı bile yok...

Boyuna gülüp duran adamı,

— İleri git! diye ittim.

— Üşüyorum! dedi.

— Öteye git canım...

— Ben gidiyorum, siz boyuna yaklaşıyorsunuz, karyoladan düşeceğim... demez mi?

Açtım ağzımı herife..

Adam en sonunda,

— Affedersiniz, dedi, biz buraya iş için geldik, siz benimle sahici karı-kocaymışız gibi kavga ediyorsunuz.

Ağlamağa başladım. Adam, saçlarımı okşıyarak,

— Ağlamayın rica ederim, diye yalvarmağa başladı.

— Çek elini, ben namuslu bir kadınım. Canım isteyince ağlarım... Kocam bile karışamaz... diye bağırdım.

Adam,

— Sizi böyle görürler de zor kullandım sanırlar... Ağlamayın rica ederim... diye yalvarmaya başladı.

Erkeklerin hepsi böyle... Kocam da öyledir, hemen uyuya kalır. Yanımdaki herif horlamaya başladı.

Ahlâk zabıtasının da, kocamın da geleceği yok. Kalktım, giyindim, dışarı çıkınca ev sahibi kadın bana,

— Avağınız masallah çok uğurluymuş, bizim eve hiç bu gecekî kadar müşteri gelmezdi... dedi.

Kadın, ahlâk zabıtasına telefon ediyorum diye ona buna telefon edip eve boyuna müşteri çağırdığımı ne bilsin?

Sen şu aksiliğe bak: Her gece sabaha karşı eve gelen kocamı, eve gelince bulmıyayım mı? Gelmiş, beni bekliyor.

— Çok merak ettim şekerim, neredeydin? dedi.

Hayatımda ondan işittiğim ilk tatlı söz budur. Ertesi gün Betüş'e bunu anlatınca,

— Bak gördün mü, dedi, ben sana söylememiş miydim, daha şimdiden tesirini gösterdi. Bu herifler bundan anlar. Hele bir de sık sık yapsan bu işi, kocan sana kul-köle olur...

Ne yapayım, tek kocamın sevgisini kazanmak, onu yuvamıza bağlamak için her fedakârlığa katlandım. Kocam kuzu gibi oldu. Ne desem yapıyor, sözümden dışarı çıktığı yok... «Şu saatte gel!» «Peki!» «Şu saatte git!» «Peki!..»

Ben o kadar telefonla çağırdığım halde, hiçbiri gelmedi de, bir gece ben yine o evdeyken şırak diye odanın kapısı açılmaz mı? Ahlâk Zabıtasına basıldık. Ertesi gün bütün gazeteler benden bahsediyordu: «Yüksek sosyeteden, tanınmış bir iş adamının eşi olan Bayan N. F. randevu evinde uygunsuz vaziyette basıldı!»

Ondan sonra «Bayan N. F.» meşhur oldu, sık sık adım gazetelere geçti.

Hiçbir şeye yanmam da, hakkımı yemeğe kalktılar, ona yanarım. Nermin Fırtına adında bir kadın vardı. Gazeteler benden. «Yüksek sosyeteden Bayan N. F.» diye bahsettikçe kendi üstüne alınmaz mı? Açıkça bir şey söylemiyor ama, sanki basılan kendisiymiş gibi övünüyor ki, kocası kıymetini anlasın... Benim adım Neriman Festikez, onunki Nermin Fırtına... Ben kimsenin hakkını yemek istemem. O da başka bir yerde basılmış olabilir. Ama gazetelerin «Yüksek sosyeteden Bayan N. F.» şifresiyle yazdıkları bendim. Başkasının muvaffakiyetlerini kendime maledip övünmek ne ayıp değil mi?

Sonra kocam ne mi yaptı? Ne yapacak, hiiiç!.. İlk basılışımda kocama «O adamla aramızda hiçbir şey yoktu!» diye yemin ettim. Kocam yemine inanır. «İyi ki tam zamanında yetişip baskın yapmışız karıcığım, yoksa namusum iki paralık olacaktı...» dedi. Ondan sonra mum oldu mum... Ne desem yapardı, bir dediğimi iki etmez. Gazetelerde «Bayan N. F.» diye şifrem çıktıkça ayaklarıma kapanır «Aman karıcığım, o eve gitme de ne istersen yap kendi evinde...» diye köpek gibi yalvarırdı.

Ne, seviyor muydum? Yok canım, artık bende sevgi filân kalmadı. Önceleri kocamı deli gibi saviyordum. Eşek herif bunu anlamadı. Her şeye katlanan, köpek gibi yalvaran bir koca hiç sevilir mi? Eskiden ben ona «Ne olur, dışarda içme! Gel evinde iç! İstersen arkadaşlarını da getir!» diye yalvarır, içki sofraları kurardım evde. Sonraları o bana «Karıcığım, dışarda kalma, evinde yap ne yaparsan... İstediğini getir eve!» diye yalvarmaya, kendi eliyle içki sofraları hazırlamaya başladı. Üstelik kıskançtı da... «Ne yaparsan yap, yeter ki benim haberim olsun... Benden saklı yapma!» diyordu. Bu da bir acaip kıskançlık işte... Benimkisi sevgi değildi canım, alışkanlık. Aile yuvamız bozulmasın diye ben de kendi evimde çalışmaya başladım. Kocamın da içi rahat etti. Alışmıştı. Avunmanın yolunu da bulmuştu: «Onlar sanki adam mı? İki para etmez, pis, sünepe sümsük herifler...» diyordu. Hattâ bana bile kaç kere «Çok zevksizsin, tuuu midene!..» derdi kızınca. Aklınca ben gene onu seviyordum, kalbim onundu. Arasıra azıtır da sözümü dinlemezse, gözü dışarda, başka kadında olursa, o zaman ondan üstün, genç birisiyle onu aldatırdım, hemen aile yuvasına dönerdi.

Senin halan da bizim evde çalışırdı. Tabii... Evliydi. Kocasıyla beraber geldikleri bile olurdu, aile dostlarımızdı. Sonra ne oldu bilmiyorum, Ankara'ya gitmiş, orda ev açmış diye duydum, bir daha da görmedim. Halan çok iyi kadındır, ben onun çok iyiliklerini gördüm neme lâzım... Ah Betüş ah... Öyle göreceğim geldi ki... Seneler var görmedim... Ne olur, görürsen söyle, bana gelsin... Uzaktaysa bir mektup yazsın... Ah nasıl severim, anlatamam...

Bir Merterekzade İbrahim Bey vardı, onu bulsanız, o size Betüş'ün nerde olduğunu söyler, bilse bilse o bilir yerini... Betüş'e o zaman Tatlı Betül derlerdi, namı öyleydi, ne tatlı kadındı, ne tatlı... Dünya bu işte, bir zamanlar sosyetenin taptığı kadın bile unutuldu gitti... Gidiyor musun, neye acele ettin öyle... Güle güle... Mutlaka bir haber bekliyorum. Güle güle...

DAYAK DÜŞKÜNÜ MUTLU BİR ÇİFT

Buyrun efendim... Beni mi aradınız? Oturun rica ederim... Kim efendim? Betül Hanım mı? Kim acaba? Hiç hatırlamıyorum, hangi Betül? Bilemedim... Ben onunla şey mi? Allah Allah... Hiç böyle bir vaka hatırlamıyorum... Kim gönderdi dediniz?.. Haaa, evet evet... Siz, Müstesna Hanımefendi'yi söylüyorsunuz, hay Allah iyiliğinizi versin, şimdi anladım. Bildim efendim, tamam... Hıh, hıh, hıh!.. Çok eski bir iştir, ben tamamiyle unutmuştum vallahi...

(Arkası var)

— Aman sesini çıkarma karıcığım, bu kelebek kısmı çok ürkek olur!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 14 —

Geçmiş gün... Siz ne yapacaksınız Müstesna Hanımefendiyi? Yoksa siz mi talipsiniz? Hıh hıh hıhı.. Vallahi dayanabilirseniz iyi, işiniz iş demektir... Maşallah siz güçlü kuvvetli bir delikanlısınız. Kendinize güveniyorsanız, iyidir, tebrik ederim. O zaman ben de gençtim ama, sıska, zayıf, çelimsiz bir oğlandım... Dayanamadım kadına, elinden canımı zor kurtardım. Deneyin bir kere maamafih... Efendim? Siz başka bir şey için mi? Akrabanız mı dediniz? Halanız demek... Yaaa... Halanızı arıyorsunuz? Güzeeeel... Yani, babanızın kardeşi... Hiç mi görmediniz? Allah Allah... Çok zengin bir kadındı. Sizi himaye eder tabii... İyi tanırım efendim. Yaa... Ama şimdi ne oldu, nerdedir, bilmem. Ondan sonra ben evlendim, çoluğa çocuğa karıştım... O günlerde bir maceraymış işte, geldi geçti... Anlatayım, yalnız rica ederim, yavaş konuşalım, bizim hanım duymasın... Malûm ya kadınlar bir acaip olur...

Gençliğimde tüberküloz geçirmiştim... Bakmayın şimdiki halime, sonradan şişmanladım böyle... O zamanlar bir hayalifenerdim. Sanatoryomda altı ay yatırıp çıkarıyorlar... Tedavi filân hak getire... Sonra başka bir hastanenin sırasına giriyorum, sıra gelince yatardım hastaneye ...Altı ay o hastanede, altı ay bu hastanede, sürün dur... Birinden çıkınca öbür hastaneye hemen girilse, yine iyi... Bazan bir yıl, birbuçuk yıl ortada kalırdım. E ben fakirim, işim gücüm de yok, kolay mı? Hastanede bir kilo alırsam, çıkınca beş kilo verirdim... Yaşım da o zaman yirmibeş, hortlak gibi bir oğlan...

Anadolu'da bir yerdeki babasının gönderdiği parayla İstanbul'da ünivresitede okuyan bir arkadaşım vardı, Harbiye'de bir evde iki arkadaşıyla birlikte kiracıydılar. Bu arkadaşım bir gün bana,

— Bu senin hastalığın zengin hastalığı, parasız tedavi olamazsın, gel seni Müstesna Hanımefendi'yle tanıştırayım, seni himayesine alır... dedi.

— Kimmiş Müstesna Hanım? dedim.

— Bizim zemin katındaki küçük dairesinde oturduğumuz koca apartımanın sahibi...

Benim de aklıma o zaman «siz neden himayesine girmiyorsunuz da beni düşünüyorsunuz?» diye sormak gelmedi.

Arkadaşım,

— Senin için kaçırılır fırsat değil, dedi, ömrün oldukça prensler gibi yaşarsın; buna karşılık yapacağın vazife, elin değdikce kadını döğmek. Hem bu kadını döğmenin büyük sevabı var, Allah yanında makbule geçer. Çünkü dayak kadının ilâcı, dayak yemedi mi, krizi tutuyor, kim gelirse önüne saldırıyor; dayak yiyince de dünyanın en iyi insanı... Sopayı çekip zavallı kadının duasını aldıkça vallahi cennetlik olursun.

Ben evvelâ alay ediyor sandım, meğer hakikatmiş... Kadın dayak oburuymuş, yedikçe iştahı açılır, köteği yedikçe «Allahaşkına daha hızlı, biraz daha vur!» diye yalvarırmış.

Sakın bunları anlatıyorum diye alınmayın; siz ısrar ettiniz diye anlatıyorum. Halanızmış madem... Yok, yani istemezseniz... Pekiy, anlatayım...

Arkadaşım,

— Memlekette işsizlik var, bundan iyi ekmek kapısı bulamazsın, sen gel bu kadını kaçırma! dedi.

Kadına «Müstesna Hanımefendi» deyişlerinin sebebi de dayağa düşkünlüğündenmiş... Biraz horlayınca küsen karılarına kocalar o kadını örnek gösterirlermiş de, kadınlar da kocalarına «O müstesna, ben onun gibi olamam!» derlermiş; bu yüzden kadının adı Müstesna kalmış... Kadınların hiç birine benzemeyen cins, müstesna bir kadın...

Vaktiyle çok güzelmiş, İstanbul'un en güzel kadınıymış. Ben gördüğüm zaman, çok sisman bir kadındı; ne cami ne mihrap yerinde kalmış... Sakın böyle söylüyorum diye gücenmeyin bana... Rica ederim... Yaşlı değildi ama, şişmanlıktan belki, yaşından büyük görünüyordu. Onu yüksek sosyetede herkes tanırmış, tarih gibi bir kadın... Müstesna Hanımefendi'nin Harbiye'de altı katlı bir apartımanı varmış. Başka apartımanları da varmış ama, anlatacağım olay o apartımanda geçiyor. Efendim bu kadın yakışıklı bir adama tutulmuş; adam da erkek güzeli dediklerinden: Uzun boylu, geniş omuzlu, esmer üstüne yeşil gözlü, saçları şakaklarında hafiften kırlaşmış, kalın, tok sesli... Sosyetenin kadınları bu herife bitiyorlarmış. Sizin de dediğiniz gibi, halanızın adı, evet Betül... Bir erkeği gözüne kestirdi mi ne yapar eder onu elde edermiş. Bu yakışıklı adamı da ağına düşürmüş, evlenmişler. Müstesna Hanımefendi'nin, yani halanızın erkekten istediği, okşanmak, tatlı söz, güler yüz... Lâkin bu izbandut gibi herif, daha ilk gecesi kadına basmış sopayı... Ne zaman yatağa girip sevisecek olsalar herifin sinirleri tutar kadını dövermiş. Meğerse nevmiş biliyor musunuz? O gösterişli adamın erkekliği yokmuş da, kudretsizliğini bastırmak için erkeklik gösterisine kalkar, başbaşa kaldığı kadınları dövermiş. Ruh doktoruna gitmişler, işte böyle demiş... Allahın bir işi işte; kimisine kalıp verir ötekini vermez, kimisine de benim gibi gani davranır, ama kalıp vermez.

Doktorlar her ne yapmışlarsa adamı bir türlü tedavi edememişler. Sonunda beyim «Bu herifi erkekleştirmekten tıp âcizdir» deyip işin içinden çıkmışlar. Gelgelelim, kadın herifin kalıbına, efelenmesine, basbariton sesine, geniş omuzlarına, kalın ensesine tutkun; bi türlü ondan vazgeçemiyormuş. Düşünsenize beyim, karısı soyunup döküldükçe o koca herif nasıl heyecana gelirmiş ki, kadını karyolanın demirine iple bağlar, kayışla dövermiş. İşte böyle dayak yiye yiye, kadın iyice alışmış dayağa... Dayak yemeden duramaz olmuş. Demek kadının içinde de böyle bir gizli yanı varmış ki, sopayı yiyince o yanı fışkırıp dışa vurmuş. Çok da iştahlıymış hani... Bir toplantıda filân birden heyecanlanır «Hadi kocacığım çabuk eve!» dermiş. Bazan eve kadar bile dayanamaz, misafir oldukları yerde bir tenha odaya çekilirlermiş. Koca herif bir iki tekme tokat, birkaç çimdik silleyle kadını kendine getirirmiş... Ne hastalıklar var yani şu dünyada... Müstesna Hanımefendi, yani halanıza o zamanlar her nereye giderse oranın güzeli derlermiş. Şişli'de oturuyorsa «Şişli Güzeli», Ada'da oturuyorsa «Adalar Güzeli.» Âşıklarının okşamaya kıyamadığı güzelin ayışığı teni, dayaktan çürük içinde, mosmormuş... Artık kadın nasıl dayak düşkünü olmuş ki, o aygır neslinden gelme kocası bile, dayak atmaktan bitmiş, tükenmiş, kuru sopaya dönmüş de karısına eski ilgisini gösteremez olmuş. Bunun üzerine her kadın gibi Müstesna Hanımeefndi de başka erkeklerden yardım görmek zorunda kalmış; ama kocası onu başkalarının dövmesini kıskanmaya başlamış. Kendisi de lâyıkıyla dövüp karısını tatmin edemiyor. Bunun üzerine «Karıcığım, gayri bende takat, derman kalmadı. Sen kendi başının çaresine bak, hadi bana eyvallah!» deyip çıkmış, gitmiş...

Müstesna Hanımefendi dayaksız duramıyor ki... Dayak yedikçe de semiriyormuş, şişmanlığı da ondan...

(Devamı var)

(Basın: 4914—71)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 15 —

Kocasından ümidini kesince, bu altı katlı apartımanın en üst katına taşınmış. Apartman katlarının da dört bir yanı balkonmuş. Alt kattaki kiracılardan biri, bir yanılıp da balkona çıkmaya görsün... Alt kattakilerden birisi balkona çıktımıydı, Müstesna Hanımefendi yukardan bir kova suyu boca ediyormuş aşağı... Gelgelelim, kadınlara su dükmüyormuş. İlle de erkek olacak, hele hele genç erkek olursa, yandı. Müstesna Hanımefendi, elinin altında bir kova su, gözü aşağı katlarda.

Kiracılar «yapmayın, etmeyin Hanımefendi!» diye yalvarmaya başlamışlar. Onlar yalvardıkça Müsnesta Hanımefendi azıtmıya başlamış. Bu sefer de yukardan çöp tenekelerini boşaltıyormuş. İşi gücü, dolu bulaşık tası, çöp tenekesi, çirkef suyu kovası yanı başında, sabahtan akşama kadar aşağı kat balkonlarını gözetlemek. Bir erkek balkona çıkacak olsa, çöp tenekesi başından aşağı geçiyor. Adam «Ne oluyor?» diye bağırarak, bakmak için ağzı açık başını yukarı kaldırdı mı, bu sefer bulaşık suları başından aşağı geciyor.

Arkadan bir kahkaha savurup,

— Kız koş, çabuk bulaşık suyu yetiştir! diye hizmetçisine bağırırmış.

— Hanımefendi, neden böyle yapıyorsunuz? diye soran olursa,

— Aa, ayol pis bir su değil ki... Vallahi bulaşıkların durulama suyu... dermiş.

Yani insanın kanını iliğini kurutup deli edecek.

Anlattıklarımdan canınız sıkılmıyor ya... Ne de olsa akrabanız... Maamafih ben hakikatları aynen naklediyorum, siz çok ısrar ettiniz de ondan...

Sonra efendim... Kadında para çok, kendisine bir koca daha buluyor. Birkaç gün sessizlikten sonra kadın yine azıtıyor, üst kattan aşağı kat balkonlarına çıkan erkeklerin başına pis sular, çöpler dökmeye başlıyor. Demek ki kocası umduğu gibi çıkmamış.

Bir böyle, iki böyle, beş böyle en sonunda kiracılardan birinin canı burnuna gelmiş, adamcağız sabah sabah pijamasıyla, tavan süpürgesinin sopasını kaptığı gibi, basamakları ikişer üçer atlayarak üst kata fırlamış, yer misin, yemez misin? Ver etmiş sopayı, basmış köteği... Ama kime? Müstesna Hanımefendiye değil, kocasına... Kiracı herif Müstesna Hanımefendi'nin kocasını yere yatırmış, çalarmış sopayı... Vurdukça da bağırırmış: «Ulan namussuz, karını zaptetsene!»

Kocası dayak yerken Müstesna Hanımefendi «Ayol kocamın kabahati yok... Bulaşık suyunu ben döktüm. Erkeksen beni dövsene!... diye adamı kışkırtıp duruyormuş ama, kiracı «Hanımefendi rica ederim, benim kadınlara saygım vardır!» diyormuş.

Müstesna Hanımefendi'nin kocasının kiracılardan yediği dayak bir-iki-beş değil. Canına yetmiş artık...

Adamın dayaktan pestili çıkınca, artık milyonları gözü görmemiş, Müstesna Hanımefendi'yi boşamış. Ama huylu huyundan geçer mi? Müstesna Hanımı, yine çirkef sularını alt kat balkonlarındaki heriflerin başından aşağı dökmeğe devam etmiş. Bakmışlar başa çıkılacak gibi değil, kiracılardan birinin eline, ayağına tetik delikanlı oğlu, bir gün kadını ayağının altına alır. Onun da canına minnet, istediği dayak.

Dayaktan sonra kadının bir-iki gün sinirleri yatışıyor, edepsizlik etmiyor. Ama sonra başlıyor çirkef atmaya... Ondan sonra kiracılar işi nöbete bindirmişler, Müstesna Hanımefendi'yi posta posta dövmeye başlamışlar. Sabahleyin birinci kat dövecekse, öğleyin dayak atma sırası ikinci kattakilerde, ikindide üçüncü, akşama dördüncü, gece beşinci kat kiracılarına nöbet geliyor. Kadın, dayağı yedikçe açılıyormuş. Bu da bir hastalık... Bu sefer tutturmuş, «kocasız bir kadının yabancı erkeklerden dayak yemesi ayıp oluyor, evleneceğim...» demeye.

Öyle milyoner kadına koca mı yok? «Eli yüzü düzgün, elfâzı lâtif» kendine uygun bir herifle evlenmiş. Yahu sen işe bak kardeşim, bu kadar ters tesadüf olur. Bu herifin de bütün zevki, kadından dayak yemek değil miymiş? Yalnız Müstesna Hanım dayaktan sonra keyiflenir güler, kocası dayağın ardından hüngür hüngür ağlarmış. «Ulan, hem dayağa kaşınırsın, hem de âfiyetle dayağı yedikten sonra neye oturur, ağlarsın?» diye soranlara «Ağlamayınca dayak yediğimi nerden anlıyayım, dayağın tadı öyle çıkıyor» dermiş. Kardeşim, bunlar ruh hastalığı, kitapta yeri var.

Evliliklerinin ilk günleri çok zor geçmiş. İlk zamanlar, birbirleriyle kedi-köpek gibi dalaşmışlar. Herif bekliyor, karısı onu dövecek; kadın bekliyor ki, kocası onu dövecek... İkisi de birbirinden dayak yemek için hiç yoktan hır çıkarır dururlarmış. En sonunda erkek, bakmış ki Müstesna Hanımefendi'nin insafa gelip de Allah rızası için kendisini döveceği yok, o da kiracılara bel bağlamış. Kiraları herif toplamaya başlamış. Maksadı kira toplamak değil, kiracıyla bir hır çıkarıp dayak yemek. Daha ay başına üç-dört gün kala, «kira!» diye kapılara dayanırmış. Kiracılar «Ayın biri değil daha...» derlerse, herif göz göre takvimi bile yalancı çıkarır, «Hayır, ayın biri» diye iddia edermiş. Böylesini dövmezsin de ne yaparsın? Ayın biriydi, beşiydi, derken sonunda herif bir temiz sopa yer, rahata kavuşurmuş. Dayağı yedikten sonra «Hay Allah sizden razı olsun. Elleriniz dert yüzü görmesin...» diye keyfinden ağlar, kirayı da almadan gidermiş. Kira yüzünden hır çıkaramazsa, bu sefer başka bir sebep bulurmuş. Vay, dıvarları çizmişsiniz, vay siz birinci katta hızlı yürüdünüz de, biz altıncı katta rahatsız olduk... Vay, kiracı dediğin haddini bilmeli de, o kadar yüksek öksürüp, geceleri ev sahibinin uykusunu kaçırmamalı, filân... Herifin meramı, ille dayak yemek.

Bu herif bir gün, katlardan birine yine kira için girmiş. Evdekiler de hep işte güçte. Bir çocukla, kötürüm bir dededen başka evde kimse yok. Herif, ihtiyar kötürüme «Çok tepiniyorsunuz!» diye çıkışmış. İhtiyar, aldırmamış, «Ben yürüyemem ki, tepineyim...» demiş. «Biz alt kattayız, yukarıya gürültümüz gelmez ki...» demiş. Ne demişse dinletememiş. Sonunda kötürüm ihtiyarın bile sabrı tükenmiş, zavallı hırsından kötürüm olduğunu da unutup, herifin üstüne yürümüş. Torunuyla birlikte, bunu bir iyi benzetmiş. Ne dersin, o hırsla kötürümün ayakları bile açılmış...

Kiracılar, bunlara kira vermez olmuşlar. Onların da isteği kira değil, dayak... Gelgelelim, kiracılar dayak atmaktan usanmışlar. Üste para alsalar, dayanılır gibi değil. Dayak atmaktan kiracıların elleri, kolları hamlamış. Hâlâ da karı-koca «Aman bize altı katlı apartman yetmiyor. Şunun üstüne iki kat daha çıksak da, iki öğün fazla dayak yesek» der dururlarmış. Bir dedikoduya göre, sözde iyiliksever bir adam çıkmış da, herifi döve döve öldürmüş. Kalb sektesinden ölmüş ama bunun da aslı dayak... İşte, dördüncü kocasının ölümünden beri, bu Müstesna Hanımefendi boşta zavallı... Kadın gidip gidip şurda burda kendisine zorla, kimi zaman da para vererek dayak attırıyormuş. Masaj gibi bir şey bu, ruh masajı... Ara sıra, kadının huyunu iyice bilmeyenler, parasını yeriz diye birkaç zaman onunla birlikte yaşıyorlarmış ama, sonunda dayak atmaktan dermanları kesilince, canlarını zor kurtarıyorlarmış. (Devamı var)

Yazısız

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 16 —

Müstesna Hanımefendinin de dediği şu: «Benim de bir kocam olsun da kimden dayak yiyeceğimi bileyim, yabancı erkeklere muhtaç olmıyayım...»

Arkadaşımın teklifi üzerine, hasta halimde çürük tahtaya basmamak için, sorup soruştu-rup, işte bu size anlattıklarımı öğrendim. Arkadaşıma,

— İyiliğimi düşündüğün için çok teşekkür ederim ama, dedim, ben çürük bir insanım, ayakta duracak halim yok... O kadına dayak mayak atamam. Elimi zor kaldırıyorum. Anlatılanlara göre o kadın ne babayiğitlerden dayak yemiş de memnun kalmamış, ben onunla başedemem...

Arkadaşım,

— Hazır böyle bir kısmet ayağına gelmişken tepme, kaçırma şu kadını... dedi, kadın zengin. Sen ona biraz ümit ver, seni bir güzel tedavi ettirir, aslan gibi olursun. Belki seni tedavi için İsviçre'ye bile götürür. Seni tedavi ettirmek onun menfaatine. Öyle ya sen ne kadar sağlam olursan o kadar memnun edersin onu...

Aklım yatar gibi oluyor ama, bir yandan da korkuyorum kadından. Neyse efendim ben bu işten vazgeçtim. Fakat hastalık da beni yedi bitirdi. Para yok pul yok, hastanelerde boş yatak yok ...Neylersin? İnanır mısınız kaç kere intiharı düşündüm; öleyim de kurtulayım... İntihar fikri kafama iyice yerleşince, kendi kendime «Yahu, ne var sanki şu kadına bir iyilik etsem, hem kadının gönlü olur hem de ben ölür kurtulurum» dedim. Gittim arkadaşa:

— Razıyım birader, açlıktan, soğuktan öleceğime, hiç olmazsa bir kadının gönlünü ederek öleyim... dedim.

Müstesna Hanımefendi'ye söylemişler, hiçbir şey saklamadan benim halimi, hastalığımı anlatmışlar. O da «Böylesi daha iyi... Tedavi ettiririm, minnet duyar, benden hiç ayrılmaz...» demiş. Ben de haber gönderdim: «Evlenmiyelim de, birbirimizi önce deneyelim. Belki muvaffak olamam... Hanımefendi benden memnun kalırsa evleniriz...»

Müstesna Hanımefendi beni gördü, beğenmiş sözde... «Nikâh olmazsa çabuk gider, ben onu kısa zamanda tedavi ettiririm» demiş. Uzatmıyalım kardeşim, biz yıldırım nikâhıyla - çünkü onun acelesi vardı - evlendik... O ilk geceyi hiç unutamıyorum. Bana önceden öğretmişlerdi:

— Başbaşa kalır kalmaz tokatı indireceksin!..

Yahu hiç olur mu, düşünseniize!.. Size anlattıklarımı o zaman bana söylüyorlardı da, vallahi inanmıyordum, «Hadi canım olur mu hiç öyle şey, mübalâğa ediyorlar» diyordum. Fakat hakikatmiş beyim... İlk gece... Ayıptır söylemesi, biz bununla yatak odasına girdik. Yahu durup dururken kadın dövülür mü? Ama bana arkadaşlar «Sen hiç merak etme, o ne yapar eder, seni zıvanadan çıkartır, kendini dövdürtür» demişlerdi.

Odaya girdik... Ben içimden «Şuna bir yumruk indirsem mi acaba?» diye geçiriyorum ama, bende yumruk indirecek hal yok... Odaya girince, tabii soyunulacak, değil mi ya... Ben,

— Elektriği söndürsek iyi olur, dedim.

Sebebi, efendim ben o zaman iskelet gibi zayıfım ki, nasıl zayıflık, kemiklerim sayılıyor. Soyunurken kadın beni iskelet gibi görünce korkar diye, elektriği söndürmek istiyorum.

— Karanlıkta kördövüşü mü olacak, insan ne yaptığını görmeli... dedi.

— Peki, nasıl isterseniz... dedim.

Her ne dese peki diyorum ki bir maraza çıkmasın. Bizim bildiğimiz, peki deyince kavga olmazmış. Hava gayet soğuk, şiddetli bir kış... Nazik bir eda ile,

— Pencereyi açar mısınız lütfen... dedi.

Hani «Açmam» diyeceğim de ondan bir maraza çıkaracak.

— Peki... deyip pencereyi açtım.

Zehir gibi soğuk giriyor içeri. Pencere önündeki koltuğa oturdu, beni de yanına çağırdı. Hiç itiraz etmedim, o soğuğun önüne oturdum. Soğuk hasta ciğerime işliyor, sabaha sağlam çıkacağım şüpheli...

— Hava ne güzel değil mi? dedi.

— Çok güzel... dedim.

— Ay aman sıkıldım, kapıyı da açalım da ceryan yapsın...

— Pekiy...

Ne dese bende peki... Kadın çıldıracak... Birden,

— Ayol sen hiç hayır demez misin? diye bağırdı, ben hayır diyen erkek isterim...

— Peki... dedim.

Baktı olmayacak,

— Ben, dedi, peşin olarak söyleyim ki hiç ağır muameleye gelemem. Bana bir fiske vuracak olsan, beni kaybedersin...

Hoppala...

—Kocam bana elini dokundurmamalı...

Allah Allah, benimle alay mı etti herkes...

— Ben dayak kaldırmam...

— Ne münasebet efendim... dedim.

Dünyada en acaip bir evlilik ilk gecesi. Kadın çok zengin, ben de çok fakir olduğumdan, üstelik evlenmemiz de bir acaip, hiç karıkocaya benzer halimiz yok...

— Hele bir vur...

— Ne münasebet canım, nerden aklınıza geldi böyle şey...

— Bir dene de gör... Hele bir dene, bir dokun istersen...

Karı deli yahu, düpedüz deli...

— Hanımefendi, durup dururken ne diye ben size...

— Yaa, demek durup dururken olmasa...

— Onu demek istemedim, müsaade buyrun...

— Bir dokun... Bana el kaldıracak erkek daha anasının karnından doğmamıştır, anladın mı?

— Hiç şüphesiz...

— Erkeksen vur bakayım... Vur da göreyim seni...

Eee, ama yavaş yavaş bozuluyordum.

— Sen erkek misin ulan?

— Ağzınızı bozmayın rica ederim... dedim.

— Bozsam ne lâzım gelir? Ben karşımda erkek görmek isterim, erkek!..

Hay Allah... Bir belâ ki birader...

— Bana elini dokunduracak erkeğin alnını karışlarım... Hadi vur bakayım, vur!.. Vur da gör...

Kendi kendime lâhavle çekip susuyorum.

— Yaaa!.. Vuramazsın işte. Her kadın bir olmaz... İstersen dene... Dene de gör ananın örekesini...

Derken beyim, nasıl olduysa, ben kendimi kaybettim, bu sağ elim, vallahi iradem haricinde birden kalktı, Müstesna Hanımefendi'ye bir tokat savurdum ki, yani anlayın artık, bende zaten derman yok, vurduğum tokatın tesirinden yere yuvarlanıp öksürmeğe başladım. Müstesna Hanımefendi yanıma çöküp hem ağlayıp hem yalvarmaya başlamaz mı:

— Ah canım... Ben senin kıymetini daha ilk görüşte anlamıştım... Vur, ne olur bir daha vur... İyice vur... Beni bağla da öyle vur... Ellerin dert görmesin aslanım!..

Yahu, ben can derdine düşmüşüm, canımla uğraşıyorum, bak şu kadına ne derdinde? Çok affedersiniz yani, halanız için böyle söylediğimden özür dilerim. Ben olup bitenleri aynen naklediyorum yani, siz ısrar ettiniz de... **(Devamı var)**

Bazı çiftçiler toprak reformuna karşı konuştular...

— Gazeteler —

Yazısız

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 17 —

Anlattıklarımın size bir faydası olur mu, bilmem... Yaa, işte böyle...

Ondan sonra beyim, şunu da söyliyeyim ki, benim hayatımı kurtaran o kadındır. Verdiği sözü tuttu kadın doğrusu... Evet beni tedavi ettirdi, lâkin, ne yalan söyliyeyim, ben dayanamadım... Sonunda pes ettim... Bu şimdiki şişmanlığımın başlaması daha o zamandan... Ne bakım, ne bakım!..

İnsana uzaktan kolay gelir, ama değil... Dayanamadım kardeşim... Kaç sene olduuu... Arasıra o ilk geceyi hatırlarım da kendi kendime gülerim, başkasına da anlatamam... Size anlattım da şimdi bayağı rahatladım, biliyor musunuz! Kendi başımdan geçmemiş olsa da başka biri anlatsa, inanmam... O günler de bir rüya imiş, geldi geçti... Yani hayatımı kurtaran, emin olun, Müstesna Hanımefendi'dir. Hakikaten hanımefendiydi. İki seneye yakın evli kaldık... O kadar dayak atardım da, dayaktan sonra yine ona «Hanımefendi» derdim. Şimdi size belki komik gelir ama, hakikat budur. Hiçbir erkek o kadına hürmetsizlik edemez, saçından tırnağına hanımefendiydi. Birbirimize karşı daima hürmetimiz vardı... Dayak mı dediniz? Aman efendim, o dayak hastaya verilen ilâç gibi bir şey... Meselâ bir insan başı ağrıyan karısına aspirin verse, aspirin verdi diye ona olan saygısı azalır mı? İşte bunun gibi... Kadın hastaydı. Sonra öğrendim, yaşı da çok gençmiş, çok çekmiş, şişmanlamış da ondan öyle görünürmüş, benden iki yaş küçüktü. Ailesi hakkında hiçbir şey söylemedi. Yalnız başkalarından duyduğuma göre prensesmiş. Bir Arap prensiyle evlenmiş de, ordan geliyormuş prensesliği... Kendisi bana bu hususta bir şey söylemiş değildir. Asil bir kadındı, katiyyen övünmezdi. Zenginliği de eski kocası prensten geliyormuş; yani kocası ya Arap prensi yahut Arap paşası...

Ben kaçtıktan sonra arkamdan beni çok aramış, çok aratmış, duyduğuma göre.

Yıllar sonra bir gece Beyoğlu'nda arkadaşlarla bir gazinodan çıktık, yolda iki adamın kolunda ona benzer bir kadın gördüm ama, doğrusu o muydu, değil miydi, pek kestiremedim... Yüzü benziyordu ama, bana daha gençleşmiş gibi geldi, sonra da zayıflamış... Belki de oydu kimbilir. Sarhoştu, iki adamın kolunda yalpalıyor, bir şarkı mırıldanıyordu. Hayır, o olamaz. Söylediğim illetinin dışında gayetle ağır, oturaklı bir hanımefendiydi.

İşte böyle... Başka? Başka bir şey bilmiyorum. Hayır! Hiç duymadım... Bayan Döviz mi? Onu da bilmiyorum... Kimin karısıymış? Yanbastı Fettah Paşa Zade mi? Duymadım...

Estağfurullah... Müsaade sizin. Güle güle... Sizi tanıdığıma çok memnun oldum. Babanız nerde şimdi? Köyde demek... Siz halanızı arıyorsunuz? Biz de akraba sayılırız, öyle ya... Babanız, benim eski kayınbiraderim oluyor... Güle güle...

EVLÂTLIK MAKBULE'NİN TAKUNYESİNİN İZİ DURUYOR!

Kimmiş o beni arıyan? Ulan Keriz Ali, Keriiiz!.. Çağır onu, yukarı gelsin bakayım... Ne istiyormuş? Beni mi soruyor? Gelsin buraya...

Ne o delikanlı? Kimi aradın? Evet, benim: Çakır Muzaffer. Tamam, üstüne bastın... Ne meselesine dair? Hususî mi görüşeceksin? Peki... Siz açılın bakalım... Buyur, otur şöyle delikanlı. Kim dedin? Betül mü? Hangi Betül bu?.. Ne istiyormuş yani? Sen onu arıyorsun... Ben ne bileyim be oğlum? Haaaa, şimdi çaktım... Öyle söylesene be delikanlı... Yaaa, demek senin halan oluyor... Yapma be... Üüüüv, kaç sene oluyor, kimbilir nerdedir!.. Halan senin ha? Peki sen nerden çıktın be oğlum? Halanı arıyorsun ha? Tamaam, ta kendisi. Demek şimdi sen bir ipucu arıyorsun... Peki, bilgi toplıyacaksın da n'olacak? Ben anlatırım aslanım, anlatırım... Bizim eski mahalleye gittin ha, ordan mı söylediler sana burda olduğumu? Eksik olmasınlar, sayarlar hatırımızı... Demek namımızı unutmamışlar... Eski mahalleyi de boşladık ya, seneler var gittiğim yok oralara. Son gidişimde içime dokundu, mahallenin manzarası bozulmuş kâmilen... O bizim zamanımızdaki bostanı parselleyip satmışlar, düdük gibi apartımanlar sarmış her tarafı... Bostanın yanında bir çeşme vardı, duruyor hâlâ öyle mi? İşte o çeşmenin arkasında bizim Akbaş tekkesi vardı. Bakma sen şimdi bu halime... Hoş bir şikâyetim yok, hamdolsun... Ben Akbaş Tekkesinin şeyhi Rüstem Efendi'nin oğluyum. Bizim tekkenin arkasındaki boş arsada koca bir çitlenbik ağacı vardı. Mahalleye en son gidişimde, baktım, o çitlenbiği de kesmişler... Ulan kesilir mi be, kesilir mi ulan? Vallahi kanıma dokundu... Ne hâtıralarımız vardı o ağaçta... Vay gidi vay!.. Ben senin halanı da o çitlenbik ağacında tanıdım ilk. Anlatayım mı hepsini? Ama bak, bizde harbi, sonra bozulma... Halan diye filân bozulmak yok. Seni Allah mı gönderdi be... İçini dökmek ferahlıktır; yabancı kısmına da anlatılmaz ki...

Peder merhum keramet ehli bir zatdı, daha o zamandan bana «Oğlum, sen adam olmazsın» derdi. Hakikat, dediği çıktı. Kim derdi ki, Akbaş Tekkesi Şeyhinin oğlu Muzaffer, Tarlabaşı'nda kahve ocağı işletecek? Hayat bu delikanlı...

Ben o sıralar, tığ gibi delikanlıyım... Pederin kuvvetine, asker kaçağı olarak hem de ortada geziyorum. O dediğim çitlenbik ağacı var ya, işte o ağacın olduğu arsanın bir yanında bizim tekke, bir yanında da Doktor'ların evi. Doktor da tarikattandı ha... Her çarşamba bizim tekkeye zikre gelirdi. Tabiî İstanbul'da oldukları zamanlar... Çünkü Doktor Anadolu'da çok gezerdi, memurdu yani... Tekaüt olunca, Doktor'lar evlerine gelip temelli yerleştiler. Anadolu'nun her neresindeyse, ordan gelirken bir de evlâtlık getirmişler yanlarında. İşte senin Betül dediğin o... Bak şu Allahın işine yahu, nerden nereye be... O zaman adı Betül değil, Makbule... Makbule, derlerdi.

Evet, bak şimdi hatırladım yahu, evet öyle ya... Hakiki adı Güllü'ymüş; bana söylemişti o zaman... Güllü köylü adı diye, Doktor'un karısı değiştirmiş kızın güzel adını, Makbule yapmış... O zamanlar öyleydi, evlâtlıklara hususî isim takılırdı. Efendim, bu evlâtlıklar, kurban olduğum Yaradan'ın bir hikmeti, her bidaim gayetle güzel olurlar. Evin hakikî kızı zannedilmesinler diye bunlara ayrı bir isim verilir ki, hemen evlâtlık oldukları bilinsin, çaktın mı? Makbule diye, İkbal diye çağrıldı mı, bunun evlâtlık olduğu hemen anlaşılır. (Devamı var)

GÜR VE NET SESLİ

transistorlu

THOMSON

Radyolarına

YÜZDE YÜZ İTİMAT EDEBİLİRSİNİZ

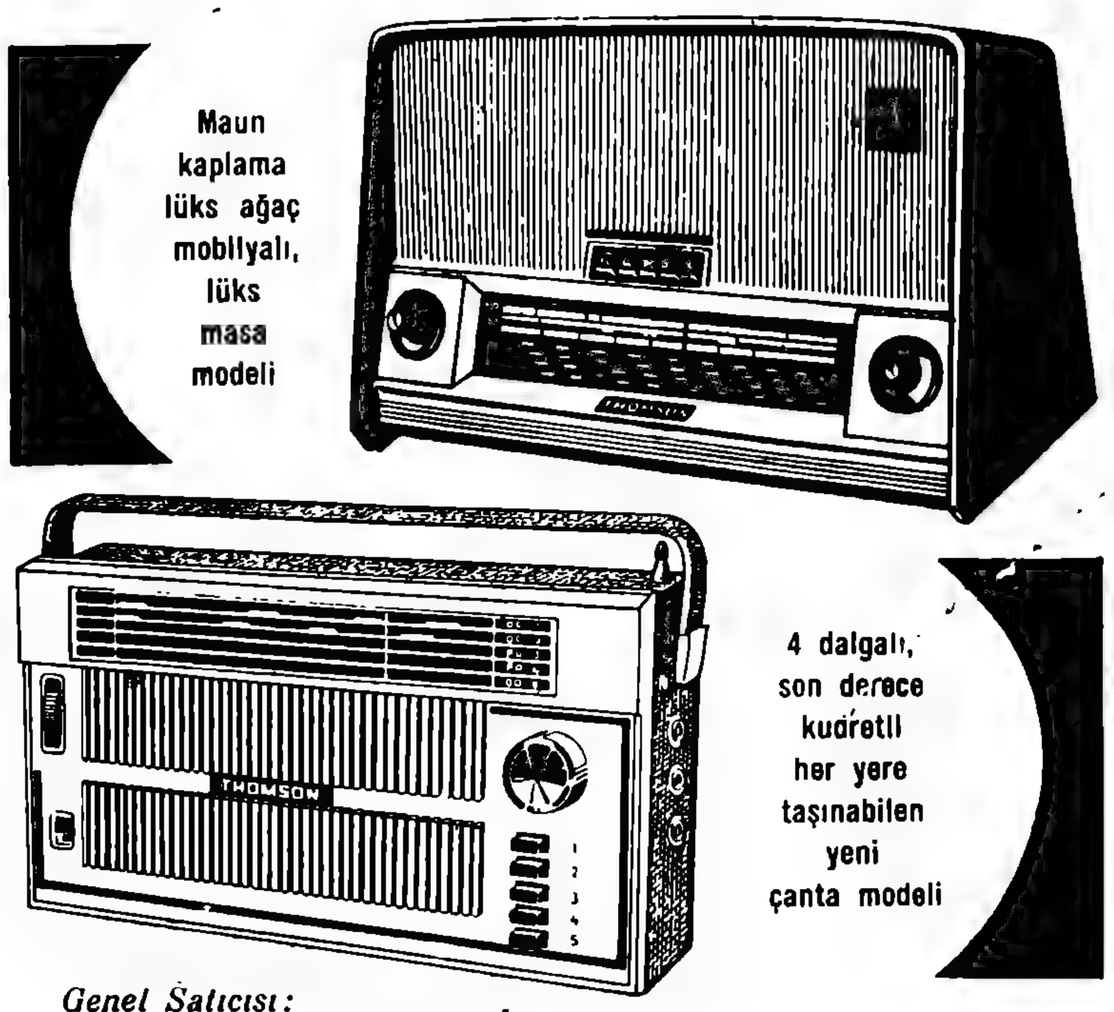

Maun kaplama lüks ağaç mobilyalı, lüks masa modeli

4 dalgalı, son derece kudretli her yere taşınabilen yeni çanta modeli

Genel Satıcısı:

BEKO TİCARET A. Ş.

İstiklâl Caddesi 349, Beyoğlu - Tel.: 49 35 00

(Faal: 3200—82)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 18 —

Sonra anam babam kardeşim, bu güzelim evlâtlık kızların saçlarını da dibinden sıfır numara tıraş makinesiyle keserler ki, kız iyicene madara olsun da evin beyi ile oynaşmasın; sen şu dalgaya bak be...

Neyse efendicağzım, Doktor tekaüt olup gelince, mahalle delikanlısının dilinde Makbule adı da dolanmaya başladı. Evet kız onüçünde var yok ama, yani, maşallahı var, bir kalçalar var kızda... Hani halan diye alınmıyorsun ya... Bizde yalan yok aslanım... Tamam mı? Tamam... Biz evdeki kadınlardan duyuyoruz; Doktor'un karısı dermiş ki, güya Makbule'nin başından hiç bit eksik olmazmış, kızın saçına, sürür derler bir zehir vardır, ondan sürerlermiş bitler ölsün diye de gene de bit kaynarmış... Ondan dolayı kızın saçlarını kesiyorlar. Gelgelelim, herkes işin aslını biliyor. Doktor ihtiyar ama, havada uçan dişi sineği kaçırmaz, öyle bir azgın zanpara herif... Ne de olsa dervişandan. Bizim peder rahmetli de öyleydi... Doktor, kızı orda burda sıkıştırırken, karısı birkaç defa yakaladığından, çirkinleşsin de kocası yüzüne bakmasın diye kızın saçlarını kökünden kesiyor, anladın mı?

Bizim orası fakir fukara semti, anladın mı, mahallede evde evlâtlık yalnız bir tane, o da Doktor'un evinde... Öbür aile kızlarına hallenemediğimizden bütün mahalle delikanlıları Makbule'ye yeşilleniyoruz, azmış mart kedileri gibi kızın arkasında dolanıyoruz.

Neyse anam babam kardeşim, ben bir gün arsadan geçerken Makbule'yi çitlenbik ağacının tepesinde görmiyeyim mi? Vay anam babam... Ben hemen yüksek ökçelileri fora, tak, ağacın tepesindeyim... Ne günlerdi be... Makbule beni görünce bir çığlık attı. «Kız sus!» dedim, «duyarlarsa, seni Doktorlar evden kovarlar ,bana ne?» «Kurban olayım beni bırak!» diye yalvarmaya başladı. Vah yavrum, kanarya gibi avucumda çırpınıyor be... Ulan delikanlı, gönül yaralarımı depreştirdin be... Başında saçı yok ki yapışsam da çeksem kendime, oğlan çocuğundan beter... «Bırak, sonra karışmam...» demez mi? «Karışmazsın da n'olurmuş yani...» diyerek ben buna bir elatmamla, kız tırnağıyla yüzümü kazıyıp kendini aşağı atmaz mı? Allah Allah... Yahu, ağacın tepesindeyiz be, kız kendini ordan hayda edip attı aşağı be... Çitlenbiğin tepesi bizim tekkenin damından daha yüksek... Bende korkudan yürek nah böyle... Hemen ağaca sarılıp indim aşağı... O da düştüğü yerden ayağa kalktı. Takunyeleri ağacın dibindeymiş, takunyeleri giydi, kaçacak benden... «Bir yerin incinmiştir meleğim» dedim, elimi uzattım. Ve şak diye takunyenin kafama indiğini biliyorum, o kadar. Nah, bak alnıma, kaç sene oldu, hâlâ takunye yerinin izi var... İşte bu, halanın hâtırası... Helâl olsun ona...

Takunyeyi de kafama yedikten sonra, ben bunu o kızın yanına koymam diye ahdettim. Fakat kızı ele geçirmek ne mümkün... Arkadaşlar, alnına n'oldu diyorlar, Arapcami'de kavga ettim de diyorum...

Neyse uzatmıyalım aslanım, evde Makbule'yi bir dövüyorlar, bir dövüyorlar, geceleri kızın bağırmalarından konukomşu uyuyamaz oldu. Doktorun karısı bir yandan, Doktor bir yandan, Doktorun oğlu bir yandan kızı döverlermiş... Hem de nasıl, fukaranın ağzından burnundan kan gelmecesine... Niye mi? Niyesi var mı be aslanım... Karı, Makbule'yi kocasından kıskanıyor. Kocası olacak moruk da, kendi oğlundan kıskanıyor. Oğlu olacak puşt da, kızı babasından kıskanıyor. Hangisi boş bulursa kızı marizliyor. Doktorun karısı kaç kere kızı merdivenlerden aşağı atmış yahu...

Bir gün ben bu Doktorların evinin arkasından geçerken, pencerenin kafesi tıktık vurulmaz mı? Pencereye baktım, bir şey göremedim. Hayırdır inşallah... Kafamı takunyeyle kıran Makbule olmaz ya bu... Pencerelerin önü de saksı saksı çiçek, karanfil var, ıtır var, fesleğen var... Ayağımın dibine bir kırmızı karanfil düşünce, ben pencerenin dibine yanladım...

Bir fısıltı: «Başın iyi oldu mu ki?»

Kafamı kaldırmadan «Az daha ölecektim» dedim.

«Oy elim kırılaydı da benim...» dedi, «oy kırılası elim...»

Birisi görecek diye de ödüm kopuyor. Efeliği elden bırakmadan «Ne istiyorsun şimdi benden?» dedim .

«Sana diyeceklerim var. Çitlenbiğin altına gel!» dedi.

Ben hemen mahsustan kahvenin arkasından dolanıp çitlenbiğin altına geldim ki bu orda... Hiç umurlamazdan gelip «Ne var kız?» dedim. Birden ağlamaya başlamaz mı? Bir hoş oldum, anlatamam... Benim de içim kabardı. «Beni istiyor musun? İstiyorsan al götür, ne yaparsan yap... Beni bunlar öldürecekler... Bak biyol her yanım çürük içinde, öldüm ben... Ölüm çıkacak o evden...» dedi.

Kollarını gösterdi, mosmor çürük... Yüzü de öyle... Ben o zaman koca delikanlıyım ama, baba eline bakmadayım. Sonra benim niyetim, doğrusu ya, kızdan çöplenmek... Doktora şapurşupur bize gelince yarabbi şükür... Benim niyetim başka... Velâkin kızın o hali, benim içime dokundu... Postnişin bir şeyh Efendinin oğluyum, ne demek yahu... Kala kala bir evlâtlık parçasına mı kaldı diye, anam duyarsa, kahrından ölür. Ben şimdi ne yapayım?

«Hele sen şimdi eve git de, sonra düşünürüz» dedim.

Başımdan savayım da, sonra bir yolunu buluruz diyorum...

«Ben kendimi öldüreceğim» dedi, «onlar öldüreceğine beni, kendim öldürürüm kendimi... Daha dayanamıyacağım... Beni al götür, kulun kölen olayım, kurtar beni, ne dilersen öyle yap!»

Gözlerim doldu, ağlasam karı yanında rezillik... Bir bahane bulmak için «İyi ama» dedim, «mahallede senin için çok dedikodu var; Doktor seninle yatıyormuş, doğru mu?»

Oğlum, senin halan gibi erkek karı yoktur be... Ne dedi biliyor musun: «Allahından bulsun, beni zorla alıyor yatağına... Allahın bildiğini kuldan ne saklıyayım» dedi. Bak bak, sen o yaştaki kızdaki namusa bak be. Vay namussuz moruk, ulan torunu yaşında kıza ha...

«Oğlu da şey'ediyormuş; öyle diyorlar mahallede, doğru mu?» dedim.

Sicim gibi yaş akıyor gözlerinden... «Ben yalan diyemem, sana hiç yalan diyemem. Doğru... Doktorun karısı beni zorla oğlunun koynuna sokuyor ki, kocası bana bakmasın...»

Ağlıyor fukara...

Baktım ben de ağlıyacağım, hem de ağlıyorum... Kız ağladığımı görmesin diye arkamı dönüp «Hadi hadi, sen git eve... Ben seni ararım...» deyip yürürdüm.

Ah ulan ah... Sen bendeki kafaya bak... Kızoğlankızla evlendik de ne oldu be; karı bize taktırdı, hem de yaldızlısından. Altı sene mapusluğum o yüzden...

Neyse aslanım, bu anlattığımın ayına kalmadı, o moruk Doktor cartayı çekti. Altmışından sonra azanın sonu bu... Makbule koynundaymış, demek moruk zora gelince, tahtalıköyü boylamış. Moruk titriye titriye kaskatı kesilince fukara Makbule de çığlık çığlığa kaçıyor yataktan. Ev halkı uyanıyor. Hemen gecenin bir vakti kızı kapıdışarı ediyorlar, sokağa atıyorlar fukarayı... O zaman kim arar, kim sorar...

Biz Makbule'yi unuttuk. Aradan seneler geçti. Peder rahmeti rahmana kavuştu. Mektepte okumuşsundur, tekkeler kapatıldı. Senin anlıyacağın, ben de düdük gibi ortada kaldım. Bereket askerlikte, İstanbul çocuğu olduğumdan, biraz da okuryazarlığımız var, bizi kayırdılar.

Terhisten sonra şoförlük öğrendim, İstanbul'da birisinin taksisinde şoförlük yapıyorum. O zamanlar İstanbul'da taksi az, nerde şimdi... Ben gece çalışıyorum, gündüzleri de başka bir şoför...

Bir gece, sabaha karşıydı, Beyoğlu'ndan Büyükdere'ye bir müşteri götürmüştüm. Dönüşte, daha Bebek'e gelmeden, baktım yolda bir hususî araba bozulmuş, şoförü de tamir etmeye uğraşıyor. Yanında durdurdum benim külüstürü, şoföre,

— Ne oldu arkadaşım, bir şey lâzım mı? dedim.

Şoför,

— Bu meret gitmiyecek... Sen bizimkilerini al götür arkadaşım... dedi.

Son model kız gibi arabadan bir kadınla bir herif indi, benim arabaya bindi. Kısmet işte... Karıyla herif Fransızca konuşuyorlar, demek ecnebi milletinden. Şoföre,

— Nereye gidecek bunlar arkadaşım? dedim.

— Şişli'ye... dedi.

Arabaya binerlerken baktım; kadın bebek, bebek, sarışın bemek... Herifi dersen göbekli bir kalantor.

Arabayı gazladım, dikiz aynasından onlara bakıyorum. Hiç durmadan vırvır konuşuyorlar. Kavga ettikleri belli. Fransızca da olsa kavga anlaşılıyor. Birbirlerine bağırıyorlar. Herifin bağırdığı yok ya, karı bayraklılardan... Herif alttan aldıkça karı bayrağı açıyor. Vay zilli vay... Nerdeyse herifi dövecek. İkisinin sarhoş olduğu belli, zom olmuşlar.

Karı Fransızca konuşurken birdenbire,

— Eşşoğlu eşşek!.. diye bağırmasın mı?

Karının yerlimalı olduğunu çaktım.

Kadın bağırıyor, bağırıyor, hızını Fransızca alamayınca aradabir Türkçe olaraktan sunturluyu savuruyor:

— Pezevenk!..

Biraz sonra bir kantarlı daha:

— İtoğlu it!..

Daha ne yakası açılmadık küfürler... Erkeklik namına benim yüzüm kızarıyor. Karının Türkçe küfür edişine bakılırsa, herif Türkçe çakmıyor.

Karı bir kere daha, herife,

— Boynuzlu! diye bağırınca, ben artık dayanamadım,

(Devamı var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 19 —

— Affedersin hanım abla, dedim, muhabbetinize karışmak, dalganıza taş atmak gibi olmasın ama, «Eşşoğlu eşşek»in, «Pezevenk»in Fransızcası yok da ondan mı Türkçe sallıyorsun?

— Fransızca küfürün tadı olmuyor, dedi, anadilinde sövünce rahaltıyorum.

Baktım, karı malın gözü.

— Sen boş versene, dedim, adam Türkçe çakmıyor diye boyuna kalaylıyorsun zavallıyı.

Karı,

— Sana ne ulan inek, sen önündeki zımbırtıya bak! diye beni de kalaylamaz mı!..

Tepem attı,

— Ağzını bozma! dedim.

— Bozsam n'olurmuş?..

— Ayıp be!.. Kılığınıza baktım da ben de sizi yüksek sosyeteden zannettim. Abanozdakiler bile senin gibi ağzını bozmaz.

— Ne zannettin? Yüksek sosyete malı işte böyle olur.

Kadının bu sözü bayağı hoşuma gitti. Yoksa arabadan indirecektim namussuzum.

Bu sırada herif ona bir şey sordu. Kadın ona cevap verdikten sonra, bana,

— Ne konuştuğumuzu soruyor, ben de pazarlık ediyoruz, çok para istiyor... dedim.

Arkadan gene kavgaya başladılar. Türkçe olaraktan herife boyuna sövüyor. Dayanamadım, firene bastım,

— Bu araba gitmez! dedim, inin aşağı!..

— Enayiliği bırak, dedi, yüz papel sızdıracaksın heriften...

Haa, anlaşıldı, karı sahiden mal... Vay namussuz! O zamanın parsayla yüz lira ne demek? Biz o zamanlar haftada yüz lira kazanmıyoruz. Fakat, kadının herife küfürleri, erkek olaraktan kanıma dokundu, yüzümü döndüm,

— Sen bana baksana, dedim, yüz lira değil, bin lira versen, bu araba gitmez. İnin aşağı!..

Kadın benim yüzümü görünce,

— Muzaffer! diye bağırmaz mı!..

Donup kaldım. Kadına alıcı gözle bakıyorum, hiç tanışlığımız yok...

— Beni tanımadın mı? dedi.

— Hayır...

Elini uzattı alnıma, saçlarımı itti,

— Takunyemin izi duruyor hâlâ alnında... dedi.

— Makbule... dedim.

— Ben artık Makbule değilim, Lokum Betül'üm ben... dedi.

Öyle oldum ki, vallahi kıtır kıtır kesseler bir damla kanım akmaz.

— Hadi sür arabayı!.. dedi.

Sesimi çıkarmadan gaza bastım. Herif, şaşırmış olacak, Betül'e bir şeyler soruyor. O da cevap veriyor ama, artık kızgınlığı yok... Sesi de bir tuhaf, ağlıyor belli... Herif de onu teselli için mırıl mırıl bir şeyler söylüyor. Dikiz aynasından onlara bakıyorum. Adam, Betül'ün yumuşadığını görünce, elini omuzuna atacak oldu; Betül adamı itti. İkisi de sarhoş...

Mahallede olup bitenleri sordu. Ben de anlattım.

— Habibe kadın ne yapıyor?

— Ne yapsın fukara, hep bildiğin gibi işte... İhtiyarladı artık. Evlere tahta silmeye, gidemiyor artık. Hastalıklı...

— Çocukları?

— İki küçüğü mektebe gidiyor. Büyük oğlan pazarcılık ediyor.

— Bana bu dünyada bitek o Habibe kadın iyilik etti. Doktorun öldüğü gece, ben onun koynundaydım, çırılçıplak... Be- Gözlerimin önünde geberdi. Hiç unutamıyorum...
ni hep anadandoğma soyardı.

— Ağlama!..

— Bırak, ağlıyayım... Deli gibi fırladım yataktan, öylecene... Doktorun karısıyla oğlu «Kaatil!» diye üstüme yürüdüler. Beni sokağa attılar döverek... Düşün, ayağımda donum bile yok... O soğuk kış gecesi... Habibe kadının evi önünden geçerken baktım, lâmbası yanıyor. Bizim evdeki gürültüye uyanmış. Kolumdan çekip aldı içeri... Sabaha kadar hem ağladı, hem anlattı. O da evlâtlıkmış, onun da başından tıpkısı geçmiş. Sabah erkenden beni giydirdi, para verdi bana... Kimse görmeden mahalleden çıkardı. «Bundan beteri olmaz, hiç korkma. Başın sıkışınca gel bana. Sen de benim bir kızımsın» dedi.

— Adam şüphelenecek, sus!.. dedim.

— Püff... Vız gelir, dedi, ben orospuyum ayol... Anlamadın mı hâlâ... Hem de yüksek sosyete orospusuyum... Doktorun karısı ne yapıyor?

— Onlar çoktan taşındılar mahalleden, evi de sattılar, seneler oldu...

Arada bir adam Betül'e bir şeyler soruyor, Betül de adamı tersliyordu.

Adamın neden Betül'ün horlamalarına aldırmadığını anlar gibi olmuştum. Altyanı bir gecelik yatacağı bir kadın... O yüzden adamın kim olduğunu soramıyordum.

— Çok yazık, dedi, seni öyle bir zamanda gördüm ki... Biz yarın gidiyoruz...

— Nereye?

— Kahire'ye.

— Neye?

— Kahire'de işte bu pezevenkle evleneceğim...

— Kocan olacak adama böyle söyleme...

— Tabii pezevenk... Pezevenk olmasa benimle evlenir mi? Benim ne mal olduğumu bilmiyor mu sanki... Dünyada kadın mı kalmadı...

Birdenbire,

— Dur ama, yarın gitmem, su koyveririm, dedi.

Adama Fransızca bir şeyler söyledi. Bu sefer adam da kızdı ona, sesini yükseltti. Bir zaman hırlaştılar. Bir gün daha İstanbul'da kalmak istediği için kızmış adam. Ama sonunda razı olmuş.

— Yarın sen bana gel de, beni Habibe kadına götür! dedi, öğleden sonra gel!..

— Olur, dedim.

— İçki de yok ki, dedi, içkiler arabada kaldı.

— Seni hiç tanıyamadım, dedim.

— Nasıl tanıyacaktın, dedi, sen beni hiç saçlı görmedin ki...

Şişli'de bir apartıman önünde indiler arabadan. İkisi de yalpalıyordu.

— Unutma, yarın öğleden sonra...

— Olur...

— Şimdi işte bu pis herifin koynuna gireceğim... İçmiyeyim de ne yapayım. Daha içerim...

Adam sanki onun dediklerini anlıyacak gibi geliyor da sıkılıyordum.

Ağız dalaşı yaparak apartımandan içeri girdiler. Bizim mahalleye döndüğüm zaman sabah yeni oluyordu. Hemen eve girmedim. Bir zaman çitlenbik ağacının oralarda dolandım durdum.

Yaa, işte böyle anam babam kardeşim... Film gibi bir şey bu bizim başımıza gelenler... Bunları anlattım diye bana darılmadın ya...

Ben bu yaşıma kadar bunca kadın tanıdım, ama senin halan gibi erkek karı görmedim ve de tarihler böyle erkek karı yazmamıştır.

Sonra imanım, arabada gündüz çalışan arkadaşa gittim,

— Arkadaşım, dedim, benim bugün bir dalgam var. Araba gündüz bende kalsın, sen gece çalışırsın...

Aldım arabayı, doğru Şişli'deki o apartımana... Yahu, o ev nasıl bir ev be oğlum, ben hayatımda, haddim olmıyarak, çok lüküs yerler görmüşümdür, velâkin bu yaşıma geldim, böyle bir lüküs mahal görmedim... Yahu, o ne eşya, saray gibi bir yer... Evin içi hizmetçi, uşak dolu... Ben eve girince feleğimi şaşırdım. Nereye otursam, kirleteceğim sanıyorum. Beni bir salona aldılar. Betül, geleceğimi geceden söylemiş. Sen bendeki şaşkınlığa bak ki, beni buyur eden hizmetçi kızı ilkin Betül sanmaz mıyım? Hizmetçi de güzel ki, tasviri mümkün değil... Ben gece vakti zaten Betül'ü iyi farkedememiştim. Çünkü eski Makbule'den hiçbir eser yok üstünde...

Neyse aslanım, az sonra Betül geldi. Vay babasının canına; ilik be, ilik... Şimdi ben buna ne diyerekten hitap etsem? Samimiyetliğe vurup «Betül» desem, ayıp kaçar... «Hanımefendi» desem, yakışık almaz dilime... Elimi sıktı.

— Bugün vazgeçtik gitmekten, yarın tayyareyle gideceğiz, dedi.

— İyi... dedim.

— Seninle önce Habibe Kadın'a gideriz bir... Ne içersin?

— Ne olsa...

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 3751—92)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 20 —

Adını bilmediğim bir tatlı buruk içki geldi. Derken efendi, bu Betül güler ha güler... Ben gene bozuldum. Demek, kızın sinirleri bozulmuş... Suratımın asıldığını görünce,

— Neye gülüyorum, biliyor musun? dedi, ayol bu benim herif Türkçe bilmiyor muymuş meğersem...

— Ne diyorsun... Şimdi ayıp ettin işte.

— Yaaa, ben onu Türkçe bilmiyor diye boyuna kalaylıyordum, meğersem bilirmiş de Türkçeyi, bozuntuya vermemek için bilmezden gelirmiş...

— Nasıl çaktın? Kendisi mi söyledi?

— Söyler mi hiç? Gece sabaha kadar Türkçe sayıkladı. Şaştım kaldım. Sonra onu tanıyanlara telefon edip sordum, biliyormuş...

— Ama sen de fazla kaçtın küfürde... Hiç doğru değil.

— Asıl bundan sonra daha rahat kalaylarım.

— Sen bilirsin ama, benden söylemesi... Madem sana bu hayatı kurmuş, hiç uygun düşmez...

— Ayol, bu herif benim ne mal olduğumu bilmiyor mu sanki... İnadıma yapıyorum... Randevu evinde çalıştığımı bile bile benimle evlenecek herif... Niçin?

— Bilmem...

— Göğsümü, kalçamı, butumu, baldırımı beğeniyor da, satın alacak mal diye... Böyle dürzüye acıyacak değilim ya...

Birdenbire ciddileşip,

— Araba kendinin mi? dedi.

Önce fiyaka yapıp «Tabiî benim» demeyi düşündüm, ama onun dobradobralığı karşısında, doğruyu söyledim:

— Nerde be Betül abla...

Hah, buldum, ona abla demek münasip...

— Ben bu herifle çok kalmam, dönerim... O zaman sana bir araba...

Bir ağırıma gitti... Sesimi çıkaramadım.

— Hazırlanayım da çıkalım... dedi.

Sana esas niyetimi söyliyeyim mi? Biliyorum, bende eskiden gözü vardı ya... Benim niyetim evine gidince mercimeği fırına vermekti, ne saklıyayım... Hamama gidip temiz giyinmişim, sinekkaydı güveyi tıraşı olmuşum... Velâkin, o lüküsü görünce çok kötü bozuldum, iyice kesildim.

Giyinmiş geldi anam babam, vay vay vay... Aşağı indik. Hususî arabası kapıda...

— Ben taksiyi getirmiştim... dedim.

— Daha iyi, dedi, senin arabayla gideriz...

Yanıma oturdu.

— Betül abla, dedim, çok affedersin yani, yahu sen bu Fransızcayı nerden öğrendin?

— Ben daha neler öğrendim, dedi, Fransızca bir şey mi... Beraber yaşadığım her erkekten bir şey öğreniyorum. Uzun zaman da Avrupa'da kaldım...

Beyoğlu'nda birçok mağazalara uğradık, araba paketle doldu. Ver elini Habibe kadının evi... Sen bizim mahalleye girişimizi görecektin... Pencerelerde salkım salkım kadın başları... Arabayı çeşmenin orda bıraktık, bir raconla girdik sokağa... Habibe kadının evine beş sefer mi, on sefer mi, otomobilden paket taşıdım. Ne dersin efendi, Habibe kadın Betül'ü katiyyen tanımadı. Ben tanıdım mı sanki... Betül'ü bir görecektin... Başını Habibe Kadının göğsüne dayadı, bir ağladı, bir ağladı. Habibe Kadın ağlar o ağlar... Habibe Kadın,

— Vah benim Makbule'm, garip Makbulem... diyor.

Ben dayanamadım, çıktım dışarı... Çitlenbiğin dibine gittim.

Bir zaman sonra döndüm. Baktım konuşuyorlar. Betül, Habibe Kadınla çok ağırdan konuşuyor, hanım hanımcık... Benimle konuştuğu gibi argo üstüne değil... Evli olduğunu söyledi. Habibe Kadın,

— Kaç çocuğun var kız? dedi.

— Olmadı çocuğum Habibe Teyze...

— Daha sen çocuksun... Olur...

Ayrılırken para verdi kadına bir tomar,

— Habibe Teyze, ben de senin bir çocuğun sayılırım, dedi, kocamla seyahate çıkıyoruz. Dönüşte geleceğim gene... Ararım seni...

Arabaya bindik, sürdüm arabayı... Arkamızdan mahalleli yollara döküldü. Ne saklıyayım imanım, benim gene gönlüm kabardı, yeniden ümitlendim. Akşam da oluyor... «Artık beni evde alakoyar» diye geçiriyorum içimden... Bir elim direksiyonda, kıyınkıyın yanaştım, iyicene sokuldum, öbür elimi de beline attım atmadım, bana bir baktı,

— Muzaffer... dedi.

Bir bozuldum ki... Hemen elimi çektim. Anladım ki, ekmek çıkmıyacak. Bana, iş yok... Ama suratım da asıldı haaa...

Yaman kadın efendi, lâfı çevirdi, ordan burdan çıtıpıtı diller dökmeye başladı. Ben hiç sesimi çıkarmıyordum. Birden nasıl olduysa, sen bendeki hayvanlığa bak,

— Tabiî... dedim, biz zengin değiliz...

— Zengin olsan ne olacakmış...

— Öyle ya, bizim gibilerine iş yok...

— Artık benden hiç kimseye iş yok...

Sesi ağlamaklıydı. Apartıman kapısına gelinceye kadar sustuk ikimiz de...

— Hadi gel eve... dedi.

— Ben gideyim artık... dedim.

Alnımdaki takunye yarasının kabarık izini okşadı,

— Darıldın mı? dedi.

— Yooo... dedim, neye darılayım... Ne var darılacak...

Orda bir lâf dedi ama, geçmiş zaman, aklımda kalmadı, doğrusu iyicene anlıyamadım ya... Yani, bütün erkeklerin kendisiyle yatmaktan başka bir şey düşünmediklerinden şikâyet etmeye getirdi de, gönlümü almak istedi. O zaman cahillik işte, sonra sonra anlamaya başladım ne demek istediğini...

Elimi sıktı, indi arabadan. Ben arabadan bile inmedim.

O gün bugün bir daha görmedim onu. Zaten hemen arkadan evlendim, bir sene geçmeden de mapusa düştüm...

Seni Allah mı gönderdi be delikanlı... İçimi döktüm de ferahladım be... Hey gidi Makbule heeey... Bak, hâtırası işte alnımda...

Peki, sen onu niye arıyorsun şimdi? Yaaa... Ben de aramalıydım ya, felek komadı yoksa...

Buralarda bulacağını sanmam, o şimdi Arabistanlarda bir yerlerde olmalı. Zengindir gayetle... Kadının gönlü gani... Haaa, estağfurullah, sonradan duydum, bir kere de ben mapustayken aramış beni mahallede... Dedim ya, araba verecekti bana... Kısmet işte. Almazdım tövbe arabayı... Of ooof... Ulan Keriz Aliiii, ulan Keriiiiz... Koş bana bir şişe yarım kiloluk al oğlum... Efkâr bastı be...

Şimdi burda kahvecilik yapıyorum işte, kahvede kumar da var ufak ufak... Ben kahvenin üstündeki bu odada otururum. Geçinip gidiyoruz...

Neye kalktın? Ufaktan çekerdik be... Demek sen Makbule'nin yiğenisin... Ulan Keriiiiz, rakı nerde deyyus?

Selâmetle aslanım... Yerimizi öğrendin artık, gene gel, bekleriz.. Bir haber alırsan, bana bildir, emi aslanım... Artık onunla nasıl konuşulacağını biliyorum... İyi kızdı, iyi... Güle güle... Ben de haber beklerim... Ulan Keriiiiz, itoğluit, nerde rakı ulan... Bizi gönülden çıkarma oğlum, güle güle...

KIMILDAYAN PERDENİN ESRARI

Siz mi aramıştınız; üç-dört kere yazıhaneye geldiğinizi söylediler. Eve de uğramışsınız. İki haftadır yoktum İstanbul'da, bir iş için gitmiştim. Neydi efendim, ne mevzuda? Hususî bir mesele mi? Ne gibi? Bir kadın... Betül Hanım? Hatırlıyamadım... Hasan Köslek Bey mi gönderdi sizi? Yaa, çok iyi arkadaşımdır... Otursanıza...

Betül Hanım'ı tanıyormuymuşum? Hasan Köslek mi söyledi? Acaip!.. Betül adında bir hanımı arıyorsunuz... Ne için?

Yaaa... Bir zamanlar bana şoförlük teklif etmiş demek... Katiyyen hatırlamıyorum. Benim şoförlükle hiçbir ilgim yok ki... Tabiî... Perde arkasındaki mi? Haaa, şimdi anladım. Hay Allah iyiliğinizi versin... Bildim, bildim... Canım, o eski bir macera... Evet, ben bu vakayı Hasan Bey'e anlatmıştım bir zamanlar. Ne tuhaf... Nerden nereye!.. Siz Betül Hanım deyince birdenbire hatırlıyamadım. Çünkü ben o kadını Müzayede Hanım diye tanımıştım. Hattâ o zamanlar onun hakikî ismi Müzayede sanmıştım, meğer takmaymış... Çok iyiliksevermiş... Hayır kurumları yararına verilen balolarda dudaklarını arttırmaya çıkarırmış da, ondan Müzayede Hanım adını takmışlar... Yaaa... Efendim, bir apartıman parasına kadar hızlanırmış arttırma...

Peki, niçin arıyorsunuz? Mahrem mi? Bilsem neden aradığınızı, daha başka olur tabiî... Değil mi ya? Akrabanız filân değil... İyi öyleyse. Hasan Köslek eski dostumdu, hatırını kıramam, madem sizi o gönderdi...

Hakkında sonradan çok şey duydum ama, benim onu tanımam yalnız kısa bir müddet, bir gece içinde... Rüya gibi bir şeydi bu.

Şimdiki gibi değil, nerde... Bizim gençliğimizde okumak daha zordu, hele fakirler için... Maalesef liseyi bitiremedim. Askerlikten sonra, Tapu dairesinde bir küçük memur oldum. Evet, okumak zordu ama, o zaman iş bulmak da şimdikinden kolaydı; çünkü lise mezunu parmakla gösteriliyor...

Maaşımız çok az, geçim zor. O zaman annem var, bir ablam, bir de mektebe giden küçük kardeşim; bunların hepsi elime bakıyor. Ellidokuz lira yetmiş kuruş mu ne, maaş alıyorum, düşünün artık... Dairede aynı odada çalıştığımız bir arkadaşımız var, Kenan adında. Çingeneye benzediğinden Jipsi Kenan derdik. Ama çok yakışıklı bir oğlandı. Üstelik de gayet şık giyinir ve bol para harcardı. Pek öyle işde güçte gözü yoktu. Dairede biz çalışırken, o başını masaya dayar uyuklardı akşama kadar. Hem paralı hem de çok cömert olduğundan ona âmirler de sesini çıkarmazlardı. Memur arkadaşları sıksık büyük lokantalara götürüp ziyafet çekerdi. Çok para harcadığından hepimizin gözü üstünde... Oysa memuriyete o benden sonra başlamıştı. (Devamı var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 21 —

Daireye ilk geldiği zaman da üstübaşı dökülüyordu. Sonra birdenbire kılığını düzeltti, iki dirhem bir çekirdek oldu. Miras filân kaldı zannetmiştim; o da değilmiş... Jipsi Kenan'ın parayı nerden bulduğu hepimize merak olmuştu. Bir küçük memur nerden bulur parayı, besbelli rüşvet alıyor. Ben rüşvet almadım dersem yalan... Ama bizim gibi küçük memurların aldığı rüşvetten ne çıkar, sigara parası bile olmuyor.

Bir akşam beni Boğaz'da bir lokantaya dâvet etmişti. İçerken bir punduna getirip,

— Arkadaş, sen bu kadar zenginsin de neden bu memurluk yüküne katlanıyorsun? dedim.

— Yok canım, ben zengin filân değilim... dedi.

— Öyleyse bu kadar parayı nerden bulup da harcıyorsun?

— Pek kurcalama... Herkesin bir dalgası var...

Bu üstükapalı söz üzerine daha çok şüphelendim. Kollamaya başladım, rüşvet alırken bir yakalasam... Hep arkasındayım, bir dalaveresini yakalıyamadım. İş yapmıyor ki rüşvet alsın... Bir gün buna açıktan açığa, geçim sıkıntısı çektiğimi anlattıktan sonra işi tehdide bindirip,

— Aldığın parayı kırışacağız, bana da pay ver, yoksa ihbar ederim... dedim.

Umursamadan,

— İyi ya ihbar et! dedi.

Bir zaman dargın durduk. Çok geçmeden de memurluktan ayrıldı, gitti daireden. Beni de işten çıkardılar... Halim perişandı. Ne halt edeceğim diye pispis düşünüp duruyordum. Bir gün Beyoğlu'nda avare avare dolaşıp dururken Jipsi Kenan'la karşılaştım. Aramızda bir şey geçmemiş gibi bana yakınlık gösterdi. İşten çıkarıldığımı öğrenince acıdı halime. Bir pastaneye girdik.

— Senin gibi bir delikanlı işsiz kalır mı hiç? dedi.

— Elimde bir zenatım yok, diplomam yok, torpilim yok...

— Kendine yazık ediyorsun... Boyun uzun, omuzların geniş, aslan gibisin, yakışıklısın da üstelik... Tam arayıp da bulamadıkları cinsten. Seni görseler kapışırlar be...

— Kim kapışır... Ne diyorsun sen; aylardan beri ortalıkta dolanıp duruyorum da suratıma bakan bile yok...

— Hani sen bana bir zaman, nerden para bulduğumu sormuştun ya...

— Evet?

— Sana bir arkadaşlık yapacağım...

Anlattıklarına göre, o gece Yüksek Kulüp denilen yer her neresiyse, orda balo varmış, beni oraya götüecekmiş. Oraya gidince, benim gibi bir delikanlının iş bulmaması imkânsızmış.

— Yalnız kılığı düzmelisin biraz... dedi.

Beni evine götürdü. Maçka'da küçük bir apartımanda tek başına oturuyor. Fazla bir smokini varmış, çıkardı.

— Giy şunu!

Giydim, büyük geldi. Hem bol, hem de uzun...

— Yahu aksiliğe bak, kiralık elbise veren yerler çok ama, vakit geçti, şimdi hepsi kapalı... Vakit olsa bir terziye de düzeltirirdik bunu da...

Bir zaman düşündükten sonra,

— Dur, bir kolayını buluruz... dedi.

Giydirdi bana smokini... Elinden de her iş geliyor. İğnelerle tutturarak pantalonun ağını, belini darlaştırdı, paçalarını kısalttı, ceketin kollarını kıvırıp iğneledi. Sonra da smokini sıkıca bir ütüledi. Giyip baktım kendime aynada, eh tam olmuşum... Elbisenin iğreti olduğu hiç belli değil. Teftişe hazır uçaksavar topu gibi pırılpırıl parlamışım.

Sonra efendim, Jipsi Kenan'ın bir arkadaşı varmış, o arkadaşı nişanlısıyla geldi eve. Hususî arabaları da var, bizi de alıp götürdüler. Anadolu yakasına geçtik, o dediği Yüksek Kulüp'e geldik.

Bu Yüksek Kulüp denilen yer, koskoca bir bahçe içinde ve deniz kıyısında büyüüük bir köşk... Bahçedeki kapıcı yeri, benim o zaman anamla, kardeşlerimle oturduğum Şehremini'ndeki evden daha büyük.Araba, bir kanadı açık, demir kapıdan girdi, bir zaman kumlu, çakıllı yoldan, ağaçlar arasından gittik... Köşkün önünde indik arabadan. Başka hususî arabaların durduğu yerde park yaptı bizim araba da...

Siz İstanbul'un acemisisiniz, değil mi? Bilmezsiniz oralarını... Biz gittiğimizde hava kararmıştı iyice. Ama o koca köşk, ışıl ışıl donanmış elektrikle. Bahçedeki ağaçlara da renkli lâmbalar asmışlar. Bahçe yollarında da süslü demir lâmba direkleri var...

Ben hayatımda böyle muhteşem bir yer görmemişim, yürürken elim ayağım dolanmaya başladı. Hem geldiğime pişmanım, hem de burasını merak ediyorum.

İki yandan geniş basamaklı mermer merdivenle çıkılıyor köşke. Sonra beyaz boyalı, işlemeli demir kapı... O kapıyı geçince bu sefer, yine işlemeli, oymalı, gayetle süslü bir tahta kapı... Daha sonra camlı bi koca kapı daha. Ordan salona giriliyor. Salon dersem, ova gibi bir yer, içinde at koştur... Salona girince, birden suratıma çarpan ışıklardan burnuma yumruk yemiş gibi sersemledim, gözlerim kardı. Biraz da ürkeklik var bende, ondan... Demek yıllardan beri duyduğum yüksek sosyete denilen yer burası, şimdi ben yüksek sosyetenin içine girdim, iyice serseme döndüm. Gözüme çarpan ışık bir yandan, burnuma çarpan kokular bir yandan, kulağımı dolduran kahkahalar bir yandan, evet, çarpıldım...

Salon, süslü kadın erkek dolu... Karşılıklı kapılar açılıyor salona. Bu kapılar oymalı, işli, yaldızlı ve boyalı... Duvarlar tirşe yağlı boya, yaldızlı kabartma yapraklarla duvarlar bölüm bölüm çerçevelenmiş. Bizim bildiğimiz üç katlı ev yüksekliğindeki tavan da boydan boya renkli, yaldızlı süslerle bezeli. Koca man salkım salkım sarkan avizelerin merceklerinden yansıyan ışıklar, fıskıyeden fışkırırcasına salona dağılıyor, kadınların tozpembe, matesmer, durubeyaz, kaysı kumralı, duru ak, kadife tenli çıplak omuzlarına, enselerine, sırtlarına, boyunlarına, gerdanlarına, avize merceklerinden renk renk yelpazelenen ışıklar serpiliyor.

Şaşkınlık içindeydim... Burası, çocukluğumda gördüğüm bir filmdeki muhteşem bir salona benziyordu. Viyana saraylarından bir salon...

Şimdi nerdeyse, yaldızlar, nişanlarla süslü kaskatı bir mareşal elbisesi içinde, rugan çekmesinin altından geçen sübye, pantalonun ütüsünü, kalıp gibi gösteren Avusturya imparatoru, merdivenlerden ağır ağır salona inerek, tafta tuvaletinin içinde taşbebek gibi duran ve elindeki ipek dantel mendili uğuşturan kadının sol elinin parmaklarının ucundan yavaşçacık tutup, dansa başlıyacak, bir Viyana valsi kadınlarla erkekleri saracak. Sonra monokollu prensler, arşidükler, prensesler dansa katılacaklar. Kıyıya çarpan dalga fışırtılariyle ipek, atlas, dantel, tafta fistanların uzun etekleri yerden kesilecek. Kadınlar, erkeklerin ellerinden savrulup tüy tüy, renk renk havada uçuşacaklar.

Hafta izninde Yenicami avlusuna gelip de, hiç görmedikleri İstanbul kalabalığının korkusundan kaybolacaklar diye elele tutuşan askerler vardır ya, ben de işte öyle oldum, Jipsi Kenan'ın eline yapıştım. Bir de baktım, bizi arabasında getiren adamla nişanlısı yanımızdan yok olmuşlar. Kenan elini çekip kurtardı benden. Dibe doğru yürüdük. Kenan beni kalabalıktan bir yana çekip,

— Bu gece, dedi, kendini iyi kullanabilirsen yıldızın parlıya bilir.

— Nasıl iyi kullanayım ken dimi?

— Satış meselesi bu... Kendini satmasını bileceksin. Ağırdan al, dirhem dirhem sat kendini... Parlak bir istikbal hazırlıyabilirsin kendine. Benden arkadaşlık bu kadar, gerisi senin erkekliğine kalmış bir iş... Bu gece burda bir iş çıkaramazsan, anla ki sende iş yok, ömrün oldukça sürünmeye mahkûmsun demektir. Ondan sonra kaldır kendini Sarayburnu'ndan aşağı at...

Sanki burası İş Bulma Kurumu'ymuş gibi konuşuyor. Bilmediğim bir yer, tanımadığım insanlar, herkes buraya eğlenmeye gelmiş, kimden gidip de iş istiyeyim?

Kimseden iş istemiyecekmişim. İş kendiliğinden benim ayağıma gelirmiş burda. Yalnız ben salına salına boy gösterecekmişim...

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 4300—102)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 22 —

Ayrıca birisinin tanıştırması da istemezmiş, önüme gelenle senli benli konuşmalıymışım. Zaten beni bulurmuş onlar... -Onlar dediği kimlerse-

— Önce sana Kulüp'ü gezdireyim. Altta bar var. Yukarda da odalar, bir de oyun salonu...

Üst kata çıktık. Geniş, uzun bir koridor sonunda bir salon daha.

En üst kattaki geniş balkon hemen deniz üstünde gibi, sanki bir gemi güvertesinin burnundayız. Ellerinde tepsi, garsonlar beyaz boyalı demir masalarda oturanlar arasında gidip geliyorlar.

Dalgalar ay ışığında yalap yalap yalazlanarak yumuşak bir fışırtıyla kıyıya çarpıyor. Az öteden geçen vapurun ışıkları titriye titriye yansıyıp uzuyor.

Büyük salona indiğimiz zaman, dans ediyorlardı. En alt kata indik, orası da pavyon... Pavyonun uzun bir girişi var, bu girişin iki yanı aynalarla kaplı. Aynaları duvarlara öyle düzenlemişler ki, insan aynaya bakınca kendisini on, onbeş tane görüyor. Öyle ki bir an büsbütün şaşırıp bocaladım; çünkü Jipsi Kenan çoğaldı birden, onbeş, yirmi tane... Hangisi sahisi, hangisi aynadaki yansısı, anlaşılmıyor. Az kalsın aynaların içine yürüyecektim. Ama aynalı koridordan pavyona girince daha da kötüsü geldi başıma. Paviyonun orasına burasına kalın camdan duvarlar koymuşlar. Camlar da pırıl pırıl, üstünde bir tek leke yok ki, insan cam olduğunu anlasın. Ben yallah edip camın içine yürümez miyim... Başımın kalın cama çarpmasıyla gözümden şimşekler çaktı, feleğimi şaşırdım. Jipsi Kenan yetişip tutmasa, camın dibine yuvarlanacaktım... İnsanların hödükleri seçilip ayırt edilsin diye mi bu camları dikmişler buraya nedir... Paviyonun rüstik barına geçtik. Bir caz da burda var, pistte beş çift yekbeden olmuş, dansediyorlar...

Efendim? Betül Hanımı mı? A kardeşim, ben size ordaki şaşkınlığımı anlatmazsam, o perde meselesini nasıl açıklarım? Kulübü inceden inceye anlatmaktan maksadım da bu ya... Hoş, o Kulüp'ü saatlerce anlatsam bitmez...

Amerikan barda kadınlı erkekli sarmaş dolaş olup, ahtapot gibi birbirlerine kaynaşmışlar. Paviyonun dört bir yanında localar var, locaların kapıları kafesli, kimisinde de hamam peştemalı gibi peştemallar asılı. Her locadan bir cıvıltı geliyor. Kanarya çiftehanesi gibi bir yer burası... Asıl curcuna sabaha karşı olurmuş...

Biz de oturduk bar önündeki o dik sandalyelere, başladık içmeye... Bereket versin burası, salon gibi parlak ışıklı değil, gayet loş bir yer. Yoksa kafam cama çarpınca herkes görür rezil olurdum.

Yukarı salon o kadar parlak aydınlıkken, burasının neden böyle loş olduğunu sordum. Yarı karanlık, gözgözü görmüyor. Ortada hiç lâmba filân görünmüyor, ışıklar gizli hep... Hem de hep renkli ışık: sarı, kırmızı, yeşil...

Jipsi Kenan böyle yerlerin kurdu olmuş. bilmediği yok. Bu loşluğun sebebi varmış. Bir kere burada içilirmiş. İçkinin etkisi bir yandan, bu kör ışıklar bir yandan, burda en kaknem karılar bile erkeğin gözüne dünya güzeli görünürmüş. Bu ölü gözü gibi kör ışıklar var ya, seksen yaşında karıyı onsekizinde taze gösterirmiş. Buruş buruş çizgiler, bu renkli yarı aydınlıkta rötuş olur, gülpembesi ten olurmuş. Jipsi Kenan bir keresinde bu paviyonda anca yirmisinde bir kızla tanışıp evlenmeye bile kalkmış. Birbirlerini deli gibi sevmişler, çekmişler kafayı, çekmişler kafayı... Ama kız bir türlü paviyondan dışarı çıkmazmış. Kenan, «üst salona gidelim bir az...» dedikçe, kız şarabı dayar «Kalabalıkta ne yapacağız, mutluluğumuz bozulmasın... Sabah olunca burdan doğru gider, yıldırım nikâhı kıydırırız...» dermiş. O yirmi yaşındaki körpecik kızı, bir de o ışıklı üst salona çıkarmış ki, ne görsün: Yetmişini aşkın bir gudubet karı değil mi!

Duvarla, dallar, yapraklar arasına gizli bu renkli kör ışıklar, büyülü peri değneği gibiymiş; sekseninde karının buruşuk suratına değdi mi, yirmisinde gelinlik kız yapıyor.

Sonra bu kör karaltıda kadın erkek birbirini şaşırır, sözde farkına varmazdan gelip değiş tokuş olurlarmış. Tabii aydınlığa çıkınca yanlışlığı anlayıp birbirlerine «*Pardon!*» diyorlarmış.

Yalnız ne var ki, her kadına her renk pudra nasıl gitmezse, her kadının kendi tenine göre ayrı renk pudra kullanması gerekiyorsa, bu yarı aydınlık renkli ışıklar da kadınına göre değişirmiş. Onun için yüksek sosyetenin her kadını, kendisine hangi renk ışığın gittiğini bilirmiş. Kimi kadın varmış, kırmızı ışıkta otuz yaş gencelir de, yeşil ışık altında hortlağa dönermiş. Kimisi sarı ışıkta tazelenir, mavi ışığa yatınca bir cadı olurmuş. Bu dalgalar hep bilinecek... Yüksek sosyete kadınlığı kolay değilmiş...

Dekoratörlük diye bir meslek varmış ki, bu mesleğin esası, gözboyama, insan gözüne yutturmakmış. Bu renkli ışıkları, bu yarı aydınlığı yapmak zormuş. Bu paviyonu, gözgözü görmez bir süslü kömürlük haline getirmek için, Fransa'dan çağrılan bir dekoratöre avuç dolusu para verilmiş.

Yetmişinde karı... Berber, makiyaj, süt banyosu, manikür filân, yirmi yaş gençleşip, ellisine iniyor. Moda üstüne fistan giyinip on yaş daha küçülüyor, oluyor kırk... Aşk ile meşk ile on yaş daha iniyor, ediyor mu otuz... E bunun cilvesi var, dökmesi var, dansı, zıplaması, hoplaması, beş yaş ta ordan indi mi: Karı yirmibeşinde oluyor. Bir de kendine uygun renkli kör ışık altına yattı mı, karı oluyor onsekizinci baharında bir fidan ki, insan koklamaya kıyamaz. Sonra namussuz Azrail, yetmişinde onsekizlik tazeyi kapıp gidiyor.

Jipsi Kenan anlattıkça, onun ne kadar çok şeyler bildiğine şaşıp şaşıp kalıyordum.

Yanımızdaki duvar boydan boya, tahta kabartmayla bir süslü... Kabartmaya bakıyorum: İğrelti otları arasında üç tane geyik, geyiklerle iğrelti otları arasında da anadan doğma çıplak kadın erkek figürleri...

Biraz cesaretleneyim diye, hababam içiyorum. Jipsi Kenan,

— Benimkisi nerdeyse gelir, diyor, ben seni yalnız bırakacağım...

Aman... Ben burda yalnız başıma ne yaparım... Hiç yalnız kalmazmışım. Zaten bu, Muhtaç Çocuklara Yardım Balosuymuş, eh ben de muhtaç bir çocuk sayılırım, elbet merhametli biri çıkar, bana da yardım edermiş. Jipsi Kenan alay ediyor benimle: Gözüme kestirdiğim bir kadına yanaşıp «Hanımefendi, ben de bu vatanın yardıma muhtaç kimsesiz bir evlâdıyım» demeliymişim...

Rezil olacağım. Ama burda rezil de olunmazmış. Çünkü ne yapsan, espri derlermiş. Onun için, bir kadına sokulup «Hanımefendi, ben hem yetim hem öksüzüm, gönlünüzden ne koparsa...» derseymişim, kadın beni «Aman ne espitüel delikanlı...» diye, bir de kocasına takdim edermiş... Yani burda istesen de rezil olamazmışsın, mümkün değil... Geğirsen bile, ya taklit, ya espri oluyor. Ders veriyor bana Jipsi Kenan: Yüzsüzlüğü ele alacaksın bir, espri yapacaksın durmadan iki... Gülmeye bahane ararlarmış, zırt etsen gülerlermiş, pır etsen gülerlermiş...

Jipsi Kenan beni orda bırakıp gitti. Sabaha kadar ordaymışız, daha çok görürmüşüz birbirimizi. Bereket birkaç liram vardı, iyice çektim kafayı. İçkiye de alışık değilim o zaman, sarhoş olmuşum... Bir yere gidip de yüzümü yıkıyayım, açılayım dedim, ama buranın helâsı neresi... Paviyonu dolandım, salonun olduğu katı, üst katları dolandım, helâya benzer bir yer göremedim.

Kapalı kapıları da açamıyorum korkumdan... Jipsi Kenan, bir pot kırmıyayım diye bana dersimi vermişti:

— Burda öyle her yer karıştırılmaz, ellenmez. Sakın orasını burasını kurcalama! Hattâ kapılar, insanın kendi kaldığı odanın kapısı bile olsa, küt diye birdenbire açılmaz. Her yerin kendine göre bir usulü var. Kapıyı açmadan önce öksüreceksin. Birinci öksürük, ihbar demek. Sonra bir daha öksüreceksin.

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 4301—107)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 23 —

İkinci öksürük, hazırlıklı bulunun demektir. Üçüncü öksürük: Toparlanın, geliyorum... Yani, elinizi çabuk tutun, benden günah gitti, geliyorum, demek... Ondan sonra da yine kapı açılmaz. Yavaş yavaş yirmiye kadar sayar, sonra kapıyı açarsın. Yine de içerdekiler, toparlanamamışlarsa, pardon, der dönersin... Olur a, içerdekiler, heyecandan, aceleden belki kapıyı kitlemeyi unutuvermişlerdir.

Bu durumda hangi kapıyı açabilirim?

Bahçeye çıktım ki, o yaz gecesi, ışıklı yollarda kolkola geziniyorlar, fısırfısır da cilveleşiyorlar öpüşerek... Bahçedeki ara yollara saptım, oraları karanlık... Çayırlara sereserpe serilmişler, sevişiyorlar... Burası nasıl bir yer, şaştım şaştım kaldım...

Evet, evet, onu anlatacağım size... Sonra ordan deniz kıyısına doğru yürüdüm, bir kayalığın üstünden denize bakıyorum. Serin rüzgâr yüzüme çarpınca ayıldım biraz. Durduğum kayalığın altı kumsal, mehtapta ortalık gündüz gibi... Kumsalda birkaç delikanlı yüksek sesle tartışıyorlar. Beni görmüyorlar.

Müzayede'nin ismini ilk onlardan duydum. Kadının vücudünde bir ben varmış, delikanlılar ben'in yerinde anlaşamıyorlardı. Biri sağ kabasında olduğunu, biri sol kalçasında, biri de poposunda olduğunu iddia ediyordu. Müzayede'nin ben'i yüzünden tartışmaları öyle kızıştı ki, birbirlerine sövüp saymaya başladılar, nerdeyse yumruk yumruğa kavga edecekler. Hepsi de birbirine «Sen benden daha mı iyi bileceksin?» diyordu. Sonunda üçyüz lirasına bahse tutuştular. Hangisinin dediği doğru çıkarsa, öbürlerinden üçeryüz lira alacak. Şu işe bak, ben altmış liraya bir ay çalışmaya razıyım da iş bulamıyorum, burda oğlanlar karının ben'i nerde diye üçyüz lirasına bahse giriyorlar. Sonunda içlerinden biri,

— Çağıralım Müzayede'yi buraya, atalım kayığa açılalım, bakalım ben'i nerde? Kimin dediği doğru çıkacak? dedi.

Döndüm ordan köşke girdim. Çekine çekine kalabalığın arasından geçerken, bir kadının öbürüne beni gösterip arkamdan,

— Maşallah, dibek gibi oğlan... dediğini duydum.

İndim paviyona, üç kadeh daha içtim ardarda. Sonra salona çıktım, taa dipteki pencerelerden birinin önüne gidip durdum, olup biteni seyrediyorum ayakta. İçkiyi de çok kaçırmışım, basım dönüyor.

Ne olup bitiyor diye etrafımı seyrediyorum, dalmışım. Arkamdan bir acaip fısıltılar gelmeye başladı. Dönüp baktım, arkamda pencerenin vişneçürüğü rengi kadife perdesi var. Allah Allah... Bu fısıltılar nerden geliyor? Böyle cıvılcıvıl bir sesler. Derken o kadife perde kıpır kıpır kıpırdamaya, dalgalanmaya başladı. Pencere açık değil ki, rüzgârdan oynasın perde...

Nasıl olduysa arkamdan birisi ceketimin eteğinden çekti. Boş bulunup az kaldı düşecektim. Tutunayım diye çabalarken nasıl olduysa perdenin arkasına geçiverdim. Beni burda tanıyan yok, bu şakayı kim yapar? Sendeliyerek perde arkasına geçince düşmiyeyim diye tutunmaya çalışırken perdeye iyice dolandım. Elimi attığım yer, sıcak ve yumuşak; bir kadının pek seçemediğim uygunsuz bir yerine el attığımı anladım. Ama kadınla perdeye dolanmışım, kurtulamıyorum ki... Kadın çığlık atacak da rezil olacağım diye ödüm patlıyor.

Perde dersem, bildiğimiz bayağı ev penceresi perdesi sanmayın; yüz metre mi, bin metre mi, öyle bir perde, bir sirk çadırı olur.

Ben kadına,

— Affedersiniz! diyorum boyuna, ama sarhoşluktan bir türlü toparlanıp da perdenin altından kurtulamıyorum. Kurtulmak için döndükçe, ikimiz birden perdeye dolanıyoruz, kundağa girmiş gibi orda sarmalandık. Perdenin yırtmaç yerini bulamıyorum ki aydınlığa fırlıyayım. Kadın mırıl mırıl mırıldanıyorsa da, artık şaşkınlıktan mı, yoksa sarhoşluktan mı, ne dediğini anlıyamıyorum. Meğersem, sonradan Jipsi Kenan'ın söylediğine göre kadın, benim bonservisimi sorarmış. Ne bilirim ben? Yüksek sosyetenin yabancısıyım. Böyle durumlarda bonservisi ortaya çıkarmak varmış.

Debelenip, perdeyle savaşıp dururken, bir karambol oldu, ikimiz birden yere yuvarlandık. Dalgalarla boğuşur gibi perdeyle uğraşıyorum. En sonunda kadının dediğini anlıyabildim:

— Dur ayol, ne çırpınıp duruyorsun, telâşın ne?

Boğulacağım yahu... Salondaki onca kalabalıktan helâl süt emmiş bir Tanrı kulu da çıkıp, beni dolanıp sarmalandığım perdelerin arasından kurtarmıyor. Halbuki, böyle durumlarda kimse kimseye karışmazmış. Kibarlığın bir icabı olarak görmezden gelirlermiş. Çünkü herkes benim neden perde altına düştüğümü bilmezmiş ki... Bizi orda, keyfimizden debelenip çırpınıyoruz sanırlarmış. Halbuki ben de sanıyorum ki, herkes perde önüne toplanmış, kahkahalarla bizi seyrediyor.

Kadın,

— Telâşlanma şekerim, dur ayol!.. deyince biraz rahatlar gibi oldum.

— Nerdeydin kâfir? Ne zamandan beri burda seni bekliyorum... dedi kadın.

Hoppala...

— Beni mi?

— Seni tabii, kimi olacak hain!..

Kalın kadife perde arkasında, karanlıkta yüzlerimizi göremediğimizden, telefonda konuşur gibi konuşuyoruz. Belli ki kadın yanlış telefon numarası çevirmiş, beni başkası sanıyor, birine benzetmiş.

— Bir yanlışlık olacak efendim, ben size söz vermedim ki...

— Aşkolsun Pertev, beni böyle mi karşılayacaktın?

— Sesimi benzettiniz, ben Pertev değilim ki...

— Aaa... Ne kadar da benziyorsunuz... Sen Tekin'sin vallahi, kokundan tanıdım işte...

— İnsan insana, ses sese, koku kokuya benzer... dedim.

Kadın bu sefer el atıp, bedenimi yoklamaya başlamaz mı! Bir zaman pazımı mıncıkladıktan sonra,

— Hah tanıdım, dedi, Aydın'sın, nasıl bildim ama...

Bileğimi kadının elinden kurtarıp,

— Bilek bileğe benzer... dedim.

— Aaa... bildim işte, Sühâ'sın...

— Değil...

— Beni kandıramazsın, bıyıklarından tanıdım.

— Aman Hanımefendi, benim bıyıklarım yok ki...

— Aaaa, bıyığın değil miydi o...

— Saçımı tuttunuz...

— Yalçın'sın öyleyse, nasıl da tanıdım.

— Siz beni ille de benden başka birine mi benzeteceksiniz?

— Kimsin öyleyse?

— Tanımazsınız efendim. Ben bu semtin yabancısıyım. Buraya yeni düştüm.

Bu sözümden bir hoşlansın...

— Aman ne espritüelsin!.. diye kahkaha atıyor.

Sonra,

— Tanıdım işte, Muzu, Muzu!.. diye üstüme atıldı birden. Çok da keskin, bayıltıcı bir koku sürünmüş. Boğulacağım, soluğum kesiliyor. Kollarını boynumdan çözüp,

— Rica ederim Hanımefendi... dedim.

— Aman şu perdeyi kaldır aramızdan!.. dedi.

Hay Allah razı olsun, ama nasıl kaldırayım perdeyi?

— Nasıl kalkar perde, bir kurtulsak şurdan...

— Ben o perdeyi söylemiyorum canım...

— Ya hangi perdeyi?

— Resmiyet perdesini... Sizli bizli konuşma öyle, senli benli olalım artık...

Derken bu sefer kadınla boğuşmaya başladık, perde bir yandan, kadın bir yandan... Nasıl olduysa birden, ben can havliyle bir sıyrıldım, kendimi perdenin öte yanında, ışıklı salonda buldum. Aman kurtuldum şükür, demeye kalmadan bir de baktım ki kadın tepemde... Kadın bana sarılıyor. «Rica ederim bırakın!» diye kadını nezaketle itiyorum. Kadın yere çöküyor.

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 4302—111)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 24 —

Fırsat deyip kaçarken paçama yapışıyor... Yahu, böyle belâ görülmüş şey değil... Herkes görüp ayıplıyacak diye etraftan da utanıyorum. Bir ara şöyle, göz ucuyla etrafta ne olup bitiyor diye bir baktım ki, aman, tıpkı benimki gibi her erkeğin yakasına paçasına bir kadın yapışıp asılmamış mı?

Kim kimden imdat istiyecek, bütün erkekler can derdine düşmüşler. Her erkek, benim gibi, bir kadınla boğuşup duruyor.. Yahu bu ne iş!.. Demek biz perde altında boğuşurken, her kadın bir erkeği bir perde altına sıkıştırıp bastırmış. Ben artık Yüksek Sosyeteyi filân unuttum. Şu koca salon Kırkpınar çayırına döndü. Kadın erkek bir birine girmiş.

Sonra kardeşim, biz basbayağı kadınlarla muharebe ediyoruz. Anlamadığım bir şey var. Biz kadınlarla gırtlak gırtlağa, paça paçaya, yaka yakaya gelmişiz, bir yandan da caz durmadan çalıyor. Sanırsın ki, Yeniçeriler Viyana kapılarına dayanmış da mehter takımı da marş vuruyor. Yahu, kadın deyip geçme... Bir yapıştı mı, yakanı söküp almadan pençesinden kurtulamıyorsun. Ben kadın milletini böyle bilmezdim.

Prensip itibariyle kadına saygı duyarım. Fakat saygı maygı kalmadı birader. Biz böyle boğuşurken, saksafoncu da tepeme dikilmez mi? Biz altalta üstüste fır dönüyoruz, o da tepemizde borcunu öttürüyor. Herhalde bizim gürültümüz dışardan duyulmasın, rezaletimiz dışarı vurmasın diye hababam caz yüksek perdeden çalıyor.

Kadını dövmek de ayıp oluyor ama, ne yaparsın, can pazarı kardeş... Artık dayanamadım,

— Heeeeyt, yeter be!.. diye bağırıp kadının üstüne yürüdüm. Ben bağırınca ordakilerin hepsi birden,

— Heyyy, yuuu heeeyyy... Yiii heyyy... diye bağırmağa başlamaz mı!

Demek Yüksek Sosyetenin huyu böyle; bir bağırdı mıydı, öbürleri onu yalnız bırakmıyorlar, onlar da bağırarak imdadına yetişiyorlar.

Asıl rezalet, ondan sonra oldu. Jipsi Kenan, eğreti verdiği smokinin orasını burasını iğnelemişti ya, bana uysun diye... Biz kadınla caza uyup tepinirken, iğneler gevşemiş, yerlerinden oynamış, ben iğneli fıçıya girmiş gibi oldum. Apış arama, kabama, buduma, en nazik yerlerime iğneler batıyor. Ben bu sefer can acısıyla sahiden feryada başladım:

— Amaaan!..

Kadınlı erkekli zıpzıp zıplayanlar benim amanıma çığlık çığlık cevap veriyorlar:

— Yuu heyy!..

— Ay aman...

— Yuu heyyy!..

Elinden kurtulmak için ben kadını savuruyorum da, kadın duruyor mu? O da kolumdan yapışıp yapışıp beni savuruyor salonun ortasına. Ben zaten sarhoşum, ayakta dikilecek halim yok, kendiliğimden yıkılıyorum. Kadının aşka gelip beni yine böyle bir savurmasında ben o kaygan döşemeye yuvarlanıp da hart diye iğne ta dibine kadar altıma girmez mi!. Vallahi iğnenin hart ettiğini duydum. Can acısıyla,

— Yandım!.. diye bağırdım.

Kadın başıma dikilip,

— Yanalım şekerim, ben de yandım! diye beni yerde kaydıra kaydıra sürükleyip havaya fırlatmaz mı!.. Kıpırdadıkça iğneler hart hart batıyor. Kurtulamıyorum ki kadının elinden...

Kadınları tepelemeğe başladılar. Kadına saygı yok mu? Kadın, erkek eşit dedikse, bu kadar da mı eşit olur? Pençe pençeye birbirimize girmişiz. «Ayağınızı öpeyim Hanımefendi, ne olur bırakın...» diye yalvar yalvar yalvarıyorum. Fakat kadının gözü dönmüş bir kere. Baktım başka çıkar yol yok, Allah yaratmış demeden ben kadına tekme, yumruk, sille, tokat giriştim. Kadının tiftiğini savuruyorum. Oldu olacak kardeşim. Elimden bir cinayet çıksa bile, nefis müdafaasına girer «Ne yapayım, canımı kurtarmak için öldürdüm» derim. Bastım şamarı buna, bastım şamarı... Kolundan tutup tutup havaya savuruyorum. Koca kadın topaç gibi dönerken «Yuuu heeeyyy!» diye bağırıp, yine üstüme yapışıyor.

Derken caz birden durdu. Ortalık mayna oldu. Ben soluk soluğa sırtımı duvara dayadım. Elimi arkadan apışıma sürdüm ki, yaş... Alt yanım iğne yaralarından kan içinde kalmış. Ben kana tere bulanmışım ve tepinmekten iyice köpüklenmişim. Ordan biri geldi. Elimi yakalayıp salladı.

— Tebrik ederim, dedi.

Salonda bir alkıştır koptu. O yapışkan kadın kolumun altına sokuldu. Bir kadını hırpalamaktan ötürü tebrik edilmek bana ayıp geldi doğrusu. Kadını da tebrik ettiler. Herhalde onu da dayanıklı olduğu için tebrik ediyorlardı.

Adam,

— Kral seçildiniz, tebrik ederim! diye kolumu sallar ha sallar...

O beni sallayıp sarsaladıkça, iğneler batıyor.

— Dur Beyim sallama!..

Alay ettikleri belli...

— Kral seçildiniz!

Kral burda seçimle mi?

Biz birinci olmuşuz. Ben dans kralı seçilmişim, dayak attığım kadın da dans kraliçesi seçilmiş. Meğer biz dans ediyormuşuz da haberim yok kardeşim. Dans müsabakası varmış. Perdenin altından kurtulunca biz de araya katılmışız. Ondan her erkek yakaladığı kadını havaya savurup duruyormuş. Senin gösterdiğin bir adam vardı, yanıma geldi. Elimi sallar da sallar. Bir yandan da,

— Tekrar tekrar sizi tebrik ederim, dedi, şimdiye kadar bir çok yerlerde müsabakalarda çok iyi dans edenler gördüm ama, sizin kadar kaidesiyle, erkânı ile dans edeni görmedim. Pes doğrusu, pes... Sizin dansınız Parislilerin apaş dandına biraz kaçıyor ama, sizinki rock'n roll'un daha bir raconlusu...

Benim o zaman dans filân bildiğim yok, hiç dans etmiş değilim. Demek sarhoşluktan, biraz da kadının zorlayıp savurmasından, ama esas iğnelerin zorundan zıpzıp zıpladıkça dans edermişim de haberim yok. Kadını yerden yere çala çala, kendim de düşe yuvarlana dans kralı olup çıktım.

Tebrik edenlerden bir kadın,

— Dans stiliniz çok orijinal! diyor bana...

A Hanımefendi, senin de altına bir avuç topluiğne batırsam, bak stilin nasıl orijinalleşir! Ama denilmiyor ki... Karı hâlâ ayrılmıyor benden, bedenime marangoz tutkalı ile yapışmış bir belâ...

Ben kadınla tepişmekten kan ter içinde kalmışım. Kadın hâlâ elime yapışmış, bırakmaz. Elimi çekerim, yakama tutunur. Yakamı kurtarırım, paçama yapışır. Sinek kâğıdı gibi... Bir elimden silkelendikçe, bileğime yapışıyor. Baktım, yapışkanın elinden canımı kurtaramıyacağım. «Hanımefendi, vicdanınıza hitap ediyorum. İnsaniyet namına yakamı, paçamı bırakın!» diye yalvarmaya başladım. Kadında vicdan nerde? kıkır kıkır gülüyor. İşte o zaman «Sizinle bir Rock'n Roll daha yapmak mecburiyetinde kalırsam, namussuzum, sizi boğar parçalarım. Allahını, Peygamberini seversen, beni kaatil edip elimi kana bulama. Gençliğime acı!» diye bağırdım. Bunun üzerine etrafımızı çevirenler birbirlerine «Aman ne espirtüel genç, değil mi?» demez mi! Onlar da «Çok şeker bir delikanlı» gibi lâflar edince cinlerim başıma toplandı. Benimle açıkça alay ediyorlar. Şeytan diyor ki, yaradana sığın, «ya Allah!» diyerek kadına bir tokat çarp, feleğini şaşırsın... Haydi yine burası yüksek sosyetedir deyip kendimi tutuyorum. Kendi kendime «Uyma kör şeytana!» diyorum.

Bana verdikleri dans kralı kupasını kadının eline tutuşturup, yürüdümse de, kolumdan çıkmadı.

Kadını dans diye o kadar tepip tekmeledim de, bana mısın demiyor, vız geldi. Öyle bir kadın ki, beş posta daha dövsem «Hay ellerin dert görmesin!» diyecek.

Sonradan Jipsi Kenan söyledi, meğer kadın dayak hastasıymış. Aman, yarabbi sen büyüksün, ne hastalıklar var şu dünyada. Günde beş vakit dayak yemezse sinirleri bozulurmuş. E zavallı, önüne gelen erkeğe de «Bana dayak at, ne olursun...» diyemediğinden, işte böyle dans numarasına getirip, tepişip tekmelenerek kurdunu döküyor, rahatlıyormuş.

Kimmiş bu kadın, anladınız mı; hani size Müzayede Hanım demiştim ya, işte o kadın...

Bir gece işret meclisinde ben bu macerayı Hasan Köselek Bey'e anlatmıştım. Meğer Hasan Köselek Bey, o kadını çok yakından tanırmış. O bir zamanlar milletvekiliydi ya, yüksek kulüp'e üyeymiş galiba, Müzayede Hanım'ı o zamandan tanırmış. Hattâ, o köşk eskiden Müzayede Hanım'ınmış da sonradan satmış. Satmış ama, kadın öyle zenginmiş ki... Yani kocası... O köşk gibi istese, on köşk yaptırırmış... (Devamı var)

Evinizdeki

NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ

için

KONYALI

daima emrinizdedir.

(AK—117)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 25 —

Ben Müzayede Hanım'ın kocasını da tanıdım.

Yaa... Hasan Köselek Bey, sizden iyi olmasın, çok iyi insandır. Ben çok iyiliğini görmüşümdür. Sıkışık zamanlarda elimden tuttu, neme lâzım... Onun hatırı büyüktür, kıramam.

Kuzum, size neye lâzımdı bu hikâye?.. Yoksa muharrir filân mısınız?.. Siz de o kadını arıyorsunuz!.. Hasan Köselek Bey bilmiyor muymuş nerede olduğunu?..

Kocası mı? O gece tanıştırdı beni kocasıyla da...

HÜKÛMET GİBİ KADIN

Sonra efendim... Müzayede Hanım koluma girdi, abanır da abanır, beni iyice duvara sıkıştırdı. Kulağımın dibinde mırıl da mırıl mırıldanarak beni bir yere sürüklüyor. Bende derman kalmamış ki, ağzımı açıp da bir şeyler konuşayım. Merdivenden iniyoruz.

Bir de baktım, Jipsi Kenan'ın kolunda kıpkırmızı suratlı, tombalak bir kadın, geliyor. Beni Müzayede'nin kolunda görünce güldü, sağ elinin beş parmağını birleştirip «İyi» anlamında sallıyarak bir de göz kırptı. Yanımdan geçerken de,

— İşin iş!.. diye fısıldadı.

Paviyona indik, localardan birine girdik. Loca dediğim yer, kafes çıtalarıyla bölünmüş, çıtalar arasından da yapma sarmaşık dalları dolanıyor. Duvarı da ağaç yongularından küfe gibi örmüşler. Alçak tavandan hasırlar ve kuru ot sapları sarkıyor. Burası samanlık gibi bir yer.

Müzayede, masa lâmbasının düğmesine basınca, orası kırmızı ışıkla doldu. Bu kırmızı loş ışıkta, Müzayede'nin durarak, içinden ışıldayan teni daha bir belli oldu. Yüzü penbe penbe yaldızlandı.

Onca itişip kakıştık da, kadını daha yeni yeni seçebiliyorum. Gayet güzel bir kadın... Otuzunda var yok... Açık kırmızı boyalı dudakları, dişlerini daha parlak beyaz gösteriyor.

Yanyana oturuyorduk, öyle sokulmuştu ki, sağ dirseğim sıcak bir yumuşaklık içinde gömülüp erimiş gibi sanki... Garsona cin-soda söyledi.

— Niçin öyle rahatsız oturuyorsun, bir sıkıntın mı var? dedi.

Sıkıntım olmaz mı? İğneler hâlâ batıp duruyor. Kadının elinden kurtulamadım ki, bir toparlanıp da kendime çekidüzen vereyim.

— Diken üstünde gibisin... dedi.

— Yayır, iyiyim... dedim.

— Öyleyse çok utangaçsın... Bayılırım utangaç delikanlılara... Kocam görse seni çok beğenir...

— Kocanız mı?

— Bırak şu bizi sizi... Resmiyet perdesi kalksın artık aramızdan... Kocam ya... Yukarda danstan sonra seni ilk tebrik eden oydu...

Kadının göğsüne gömülmüş dirseğimi çekip,

— Ya gelirse buraya... dedim.

Umursamadan,

— Gelsiiin, dedi, ama gelmez ki... Şimdi yukarda ya dans ediyordur, ya da kumardadır... Beni çok ihmal eder... Aaaah... Çok dertli bir kadınım ben...

Gözlerini yumup öyle anlatıyor, sonra açıyor gözlerini. Bakışları bir dudaklarımda, bir gözlerimde... Projektör gibi tarıyor bakışları...

Hayatı bir romanmış... Kocası bugünlerde yine ihmal ediyormuş onu. Meselâ bu gece onunla bir kere bile dans etmemiş. Gözü hep başka kadınlardaymış.

— Gözlerinden belli, sen iyi kalpli bir delikanlısın...

İstersem ona dünyanın en büyük iyiliğini yapabilirmişim. Yoksa yuvası yıkılacakmış. Yardım elimi uzatmalıymışım bu zavallı bahtsız kadına... Ağlıyordu. Ağlarken daha da sokulmuştu bana, sanki vücudünde hiç kemik yok, öyle yumuşak, kaygan bir şey... Göğsüme başını dayadı:

— Saadetimi kurtar ne olur... Kocam bana dönsün... Bu da senin elinde, yuva yapmak sevaptır... Bu yuvayı yıkılmaktan sen kurtarabilirsin...

Ne diyor kadın, hiç anlamıyorum ki... Ben sarhoşum ama, o benden de sarhoş... Sonunda kızdı da,

— Evliyim diyorum sana, anlamıyor musun? dedi.

— Anladım... dedim.

— Çocuğum da olmuyor, anladın mı şimdi? O dertten de kurtuldum.

Anladım diyorum ama, anlamıyormuşum. Kadın bana başka işaret veriyormuş, ne bilirim ben?

Kocası onu her erkekle kıskanmıyormuş ki... Artık alışmış. Kendinden üstün biri olmalıymış ki, genç, yakışıklı, benim gibi, işte o zaman kıskanırmış. Artık alışmış kocası. Bir de üstelik «Tuuu midene! Öyle sümsük, sünepe bir herifle... Yazıklar olsun, zevksiz karı!» diye kadına hakaret ediyormuş, alay ediyormuş... Halbuki beni kıskanır, yuvasına dönermiş... Bu fedakârlığa katlanırsaymışım, o da bu iyiliğin altında kalmazmış...

— Yapamam ki...

— Bir şey yapmıyacaksın... İnsaniyet namına senden yardım rica ediyorum.

Ağlıyordu:

— Zaten ben hayatta yalnız bir kadınım... Kimse anlamıyor beni... Ruhumu anlıyan yok... Gördün ya her şeyi anlattım sana, beni herkes bilir, istediğine sor, içim dışım birdir, hiç gizlim kapaklım yok...

Yarıdan çok çıplak, bir şey giymemiş ki üstüne, gizlisi kapaklısı olsun...

Aradan zaman geçtikten sonra düşünüyorum da, ben o zaman ya çok toymuşum ya da çok sarhoş olmuşum. Çünkü kadına durmadan,

— Bana müsaade edin, ben gideyim... Ben yaralıyım... deyip duruyordum. Ben «yaralıyım» dedikçe o da bana,

— Ben de yaralıyım, kalbimden yaralıyım... diyor.

— Benim yaralarım başka yerden... Bildiğiniz gibi değil. Yaralanmışım diyorum size... Altım hep kan içinde...

— Bilirim, gönül yarasını bilirim...

— Gönül yarası değil canım, benimkisi başka... İğne yarası...

Sonunda ben buna, buraya neden, nasıl geldiğimi anlattım. Bir arkadaşımın bir iş bulmak için beni buraya getirdiğini anlatınca,

— Hah, tamam!.. dedi, iyi ya işte... Sen beni biliyorsun değil mi?

— Yooo...

— A sahi mi?

Gazetelerde her gün ismi geçermiş, dedikodu sütunları onun maceralarıyla doluymuş...

— Bu gazetecilerin hiç mi işleri yok nedir, dolamışlar dillerine beni... Demek duymadın hiç? Daha bugünkü gazeteler yazıyordu...

Gazeteler «Şoförünü, hizmetçisinden kıskanan kadın» diye yazmışlar bugün.

— Aaa tabiî kıskanırım... Şofor bu... Ama gazeteler başka türlü yormuşlar, ne olacak içleri fesat... Bu zamanda iyi bir şoför bulmak kolay mı? Doğru doğru dosdoğru, kocamdan geçerim, şoförümden geçemem...

Koca çoookmuş, elini sallasa ellisi, ama şoför nerde... Hem onun şoförünün gördüğü işi, başka on şoför göremezmiş. Daha bugüne kadar hiçbir kaza yapmamış. Yalnız bir kaza çıkmış elinden, o da işte bu hizmetçiyle olan... Onda da şoförün günahı yokmuş, hizmetçi çıkarmış baştan... Bunun üzerine o da hizmetçiyi bir güzel dövmüş. Hizmetçi de karakola gidip «Hanım, şoförünü benden kıskanıp dövdü beni...» diye şikâyet etmiş. Gazeteler de dillerine dolamışlar... Beni çok beğenmiş, şoförü olur muymuşum?

— Ehliyetim yok ki... dedim.

— Hadi hadi, tevazu gösterme... Ben bir erkeğin suratına bir bakışta anlarım ehliyeti olup olmadığını. Bal gibi de var senin ehliyetin, her işte ehliyetin var...

— Vallahi yok...

— Seni yalancı, seniii...

— Hanımefendi, ben şoförlük bilmem... Araba kullanamam...

— Bana araba kullanan lâzım değil, sağlam karakterli erkek lâzım. Senin karakterini çok beğendim...

Yalnız benim için, eski şoförünü çıkarırmış. Bu yaz arabayla Avrupa'ya gidecekmiş, benim karakterime ihtiyacı varmış. Arabayı da başka bir sahici şoför kullanırmış.

Çok adam denemiş şimdiye kadar... Sağlam karakterliyiz, diye geliyorlarmış, ama çürük çıkıyormuş karakterleri... Çok memnun kalacakmışım, beni her bakımdan tatmin edecekmiş.

O sırada birden,

— Osmaaan, Osmaaan! diye birine seslendi.

Sonra bana,

— İşte kocam! dedi.

— Aman ben kalkayım... diye telâşlandım.

— Niye? Tanıştırmak için çağırıyorum.

Barda içmekte olan bir adam, elinde viski bardağıyla yanımıza geldi:

— Osman, bak yeni şoförümüze...

(Devamı var)

Evinizdeki

NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ

için

KONYALI

daima emrinizdedir.

(AK—123)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 26 —

Ayağa kalktım, el sıkıştık.

Yerime otururken, yine bir-iki iğne battı altıma. Çaktırmadan pantalondan içeri elimi sokup iğneleri çıkarmaya çalışıyordum. Batan iğnelerin acısından suratımı buruşturuyorum. Osman Bey bu suratımı çok beğendi,

— Çok mahcup bir delikanlı... dedi karısına.

— Yaaa... Kocam sıyrık şoförlerden hoşlanmaz da... Zevkimi beğendin mi Osmancığım, seçerken seni düşündüm. Biliyordum beğeneceğini...

— Siz anlaştınız ya, mesele yok...

Sonra üçümüz birlikte yukarı çıktık. Tepinmekten her yanım hamlamış, iğnelerden sünnet çocukları gibi apışımı açа açа yürüyorum. Nasıl kurtulsam da gitsem burdan diye düşünüyorum. Müsaadelerini rica ettim. Müzayede bana ev adresini yazdırttı. Kocası,

— Yarın bekliyoruz... dedi.

Burdan Jipsi Kenan'la gideceğiz sanıyordum. O koca köşkün birkaç kere altını üstüne getirdim, Kenan yok, yok... Birkaç liram vardı ama, barda iki-üç kadeh içtim ya, paralar bitti... Cebimde biraz bozuk para kalmış. Önce bahçeye çıkıp, sık ağaçların arasına girdim. Pantalonu sıyırıp bütün iğneleri çıkardım. İğneleri çıkarınca koca pantalon içinde, bayramda eski elbise giydirilmiş yetim çocuklara döndüm. Gün de ağarmış... Düştüm yollara... Cebimde ancak vapur parası var. Herkes bana bakıp bakıp gülüyor... Halim gülünmiyecek gibi değil ki... Sabahın köründe simokinli bir adam yalpalıya yalpalıya, yollara düşmüş... Simokin üstümden kaçıyor, savaş dönüşü cepheden gelen yaralı askere dönmüşüm...

Şoförlük mü? Ne şoförlüğü canım... Eve gidince o gün yataktan kalkamadım. Ertesi gün Jipsi Kenan'a gidip, olup bitenleri anlattım.

— Ben sana söylemedim mi, dedi, sen orda nasıl olsa bir iş bulursun diye... Devlet dairelerinden iyidir, hiçbir işsizi boynu bükük çevirmezler. Senelerden beri, benim geçimim bu yoldan...

— İyi ama ben şoförlük bilmem ki...

Oysa, Kenan'ın dediğine göre, Müzayede Hanım dedikodudan çok korktuğu, çekindiği için, evine girip çıkan erkeğin resmen bir işi olsun istermiş. Çekemiyenler dedikodu çıkarırlarsa «Altyanı bir şoför parçası, eve de girer, odaya da... Kala kala ben bir şoför parçasına mı kaldım...» diye dedikoducuların ağzını tıkarmış. Müzayede o kadar iyi kalpli bir kadınmış ki, yanına şoför diye aldığı delikanlılardan birçoğunu üniversitede okutup doktor, mühendis, eczacı, dişçi yapmış... Ama eli ekmek tutan Müzayede'yi bırakır savuşurmuş.

Jipsi Kenan,

— O Müzayede Hanım var ya, dedi, Allah razı olsun ondan, tek başına Maarif Vekâletininn yapamadığı işleri yapar. Hükûmet gibi kadın dedikleri, işte bu kadın...

— Ne gibi? diye sordum.

— Ne gibi olacak, Maarif Vekâletinin parasız okuttuğu yüksek tahsil gençlerinden daha çoğunu okutur, yetiştirir bu kadın. Memlekete büyük hizmeti vardır. Adı tarihe geçecek bir kadın... Hükûmet bir insana parasız yüksek tahsil yaptırtsa, arkasından hemen «mecburî hizmet» ister. Müzayede Hanım, yetiştirdiği, okutup meslek sahibi yaptığı gençlerden mecburî hizmet de istemez. Neden istemez? Çünkü o iş, olursa gönüllü olur, metazori olmaz, mecburiyet yok, anladın mı? Memleketimizde Müzayede Hanım gibi daha on beş - yirmi kadın olsa, memlekette yüksek tahsil yapmamış delikanlı kalmaz.

— Maarif Vekili olacak kadın...

— Ne demek? Zaten, o da amatör bir Maarif Vekili sayılır. Kadın, gönlünün çektiği, gözüne kestirdiği delikanlıyı şoför diye yanına alıyor, okutuyor, yüksek tahsil yaptırıyor, meslek sahibi ediyor' Sonra da işinden çıkarmıyor, kendileri bırakıp bırakıp gidiyorlar kadını:

— İyi ama Kenan, ben şoförlük bilmem birader...

— Yahu, ne lâf anlamaz adamsın... Hani devlet dairelerinde birkaç yerin kadrosunda meselâ çöpçü diye, kapıcı diye, şoför diye bordroya geçmiş adamlar vardır. Ne çöpçülük ederler, ne kapıcılık, ne bekçilik, ne bahçıvanlık... Ama her aybaşı resmî daireye gidip, maaşlarını alırlar. İşte bu iş de böyle... Sen Müzayede Hanımın kadrosunda şoför olarak gösterileceksin elâleme karşı, ama şoförlük etmiyeceksin, işin başka olacak...

Ben, fakirlik yüzünden okuyamadığım liseyi bile bitiremedi-ğim için, bu iş benim aklıma yattı.

— Öyleyse, ben hemen gideyim...

Jipsi Kenan,

— Neee, diye bağırdı, sen o gece gitmedin mi onunla birlikte? Ohooo, iş kaçmıştır kardeşim. Kadın sana teklif eder etmez, sen hemen he diyecektin. Müzayede Hanım, çoktan şoför bulmuştur kendine... O kadın şoförsüz duramaz. Bulmuştur birini... Memlekette bu kadar çok yüksek tahsil yapmak isteyen fakir genç var kardeşim... Sen o gece hemen gidecektin onlarla...

— Nasıl giderdim yahu... Altım bütün iğne yarasıydı, kan içinde kalmışım. Yürüyemiyordum ki... O vaziyette olmaz ki... Gideyim bir kere.

— Git bakalım, hiç zannetmem ama, inşallah şansın vardır da, şoförlük kadrosu boştur...

Müzayede Hanımla kocasının verdikleri adrese gittim. Aman beyim, aman... Öyle bir ev ki, bir küçük saray... Müzayede Hanımın huzuruna çıkmak için kaç kişinin önünden geçtim, hepsinden izin ala ala...

Beni salona aldılar. Müzayede Hanımla kocası da salonda. Fakat, o benim iki gece önce gördüğüm kadın değil katiyyen. Tamamen değişmiş, bambaşka bir kadın... Sanki burası, bir İngiliz lordunun malikânesi, bunlar da karı-koca, İngiliz asılzadeleri... İkisinin de ellerini sıktım.

Kocası, gayet soğuk ve gayet kibar,

— Buyrun efendim, bir isteğiniz mi var? dedi.

Ayaktayım. Otur bile demediler. Ne diyeceğimi şaşırdım... Tuh, nerden geldim buraya?

— Hanımefendi beni şoför alacaktı da... diye kekeledim.

«Söz, karar senin» demek ister gibi adam karısına eliyle bir işaret yaptı. Müzayede Hanım,

— Aldık efendim, dedi, dün bir şoför aldık... Maalesef kadro tamam...

Yahu, kadın genel müdür gibi konuşuyor. Allah Allah, iki gece önce başını göğsüme dayayıp da ağlayan, «Aman yuvamı kurtar, bana iyilik et» diye yalvaran bu kadın değil miydi?

Ne diyeceğimi şaşırdım. Yer yarılsa da yerin dibine girsem... Efendim, bu yüksek sosyete insanları bir başka oluyor, bir zamanları bir zamanlarına uymuyor. Sanki perde altında karakucak güreştiğimiz kadın bu değil...

Herhalde, beni tanımadılar diye,

— Hanımefendi, dedim, benim karakterimi beğenmiştiniz... Galiba şimdi beni hatırlıyamadınız...

Müzayede Hanım, soğuk bir yüzle,

— Hatırladım efendim... dedi.

Bu kadın, o kadın değil... Yoksa ben mi şaşırdım. Hanedan ailesinden insanlar bunlar.

Öyle bozuldum ki, dönüp gidemiyorum da bir türlü... İnsan bu vaziyetlerde ne halt edeceğini de bilemiyor. Ben bu sefer,

— Bendeniz, dedim, maalesef tahsilimi tamamlıyamamış bir vatan evlâdıyım. Bana bir yardımınız dokunabilir Hanımefendi. Her hususta bana itimad edebilirsiniz. Sâyenizde ben de yetişir, vatanıma, milletime faydalı bir insan olurum.

Kocası çeyrek dudak kıvrılışıyla alaylı alaylı gülerek,

— Lûtfen, şoförümüze isminizi, adresinizi kaydettirin. Kadroda münhal olunca, biz size mektupla bildiririz efendim... dedikten sonra, çenesini kaldırıp burnuyla kapıyı gösterdi. Tabiî hemen dönüp gitmek var ya, ben iyice bozulmuş ve şaşırmıştım, bir de üstelik salondan çıkınca şoförü aramaz mıyım... Buldum. Affedersin, sümük gibi de bir oğlan...

— Hanımefendinin yeni şoförü siz misiniz? dedim.

— Evet... dedi.

— Adresimi yazmanızı emrettiler...

— Dışarda Dursun Efendi vardır, onu bulun, o yazar efendim...

— Şoför ehliyetiniz var mı sizin? dedim.

— Yok ama alacağım yakında... dedi.

— Affedersiniz, ama arabayı kim sürüyor?

— Çok mu lâzım... Var bir şoför.

— Peki siz?

— Çok meraklısınız. Ben kim ya mühendisi olacağım, daha bir senem var...

(Devamı var)

Evinizdeki

NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ

için

KONYALI

daima emrinizdedir.

(AK—130)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 27 —

Hepsinin Allah belâsını versin... Bir çıktım ki ordan, hiç sormayın...

Başımdan geçen bu eski vakayı ben bir tarihte Hasan Köselek'e anlatmıştım da, o da tanıyormuş, «o kadının asıl adı Müzayede Hanım değil, Betül'dür, ona adıyla sanıyla Tatlı Betüş derler» demişti. Yıllar geçti, bir daha da ne gördüm, ne de hakkında bir şey duydum. Bildiğim bu kadar... Hasan Bey'i görecek misiniz... Çok iyi. Lûtfen selâmlarımı ve hürmetlerimi söyleyin... Betül Hanımın, ne kadar hayırsever olduğunu Hasan Bey daha iyi bilir, anlatmıştı bana... Hayır cemiyetleri menfaatine, nasıl dudaklarını ve yanaklarını... duydunuz demek... Peki efendim... Güle güle... Hasan Beye hürmetler ederim...

ERKEK KÂZIM BEYİN KARISI SARIŞIN BEBEK

Oooo, eski bir macera o efendim, çok eski... Bir gençlik macerası. Bilmem ki, şimdi zihnimi toparlayıp da anlatabilecek miyim? Aşağı yukarı yirmibeş seneyi geçti... Ama ne dersiniz, bazı sahneler, sanki bugün yaşamışım gibi aynen gözümün önünde... Hele o Erkek Kâzım Bey'in kıçcebinden tabancayı çıkarıp da masanın üstüne koyması... Hah hah hah...

Tıbbiyenin üçüncü sınıfına geçmiştim; baktım ki beceremiyorum, Hukuk'a atladım. Hukuk'a başladığım sene babam öldü. Bana kim para gönderecek de bakacak... Koca İstanbul şehrinde bir başıma kalakaldım.

Ne demiştiniz adını? Betül Hanım mı? Hah, işte onu o sıralarda tanıdım. Ne tuhaf şey, kocasının adı aklımda da, onunkini unutmuşum; hayret doğrusu... Valla bende hiç hafıza kalmadı yani.

Ne diyordum? Evet... Kocasının adı? Şey... Hay Allah, bak, şimdi de onun adını unuttum. Hah, Erkek Kâzım Bey... Kocası Erkek Kâzım Bey'di. Meşhur bir adam, onu herkes tanır. Siz bir kere Erkek Kâzım Bey'i bulsanız... Belki de ölmüştür. Daha o zaman, çok yaşlıydı. Ama hâlâ onu tanıyanlar vardır. Hoş Betül Hanımı da herkes tanır ya... Efendim, ismini unutmamın sebebi, o zamanlar «Sarışın Bebek» diye meşhurdu da, ondan... Pek öyle Betül Hanım filân diyen yoktu doğrusu... Siz onu yine Sarışın Bebek diye arıyacaksınız.

Haaa... Ne diyordum? Ben bir şey anlatıyordum size?.. Evet, evet...

Nur içinde yatsın, peder ölünce, ben bu koca İstanbul içinde bir başıma kalakaldım. İzmirli bir arkadaşım vardı, velâkin, affedersiniz, gayetle hergele bir oğlan, can çocuk... On senedir mi ne, güyâ üniversitede talebe... Artık babası para göndermekten bıkmış, adamın canına taketmiş...

Sahi, ben size ne anlatıyordum kuzum? Kim? Betül mü? Haaa, evet, Sarışın Bebek yani... Tamam...

Birkaç sene evvel menenjit geçirdim de, ondan bir türlü zihnimi toparlıyamıyorum. Dehşetli unutkan oldum.

Lâf nerden açılmıştı? İzmirli mi? Kim İzmirli? Haa, arkadaşım, öyle ya...

Bu İzmirli arkadaşım, acıyıp da para göndermesi için babasına, ameliyat olacağım, diye mektuplar yazardı. Adamcağız, bu acıklı mektupları aldı mı, yüreği dayanamaz, hemen para gönderirdi. Neme lâzım, eliaçık oğlandı, doğrusu ben çok yardımını görmüşümdür. Allah selâmet versin, seneler var, onu da gördüğüm yok... Şimdi ben nerden geçtim bu lâfa? Kim? Haaa, tamam, öyle ya Sarışın Bebek'i anlatıyordum.

Sonra, o arkadaş parasız kalınca «Neremden ameliyat olsam acaba?» diye bana sorardı. Ben de meselâ «Apandisit ameliyatı ol» dersem, «Apandisit ameliyatına az para gönderiyor» derdi. «Kulak ameliyatı ol öyleyse...» desem, bu sefer de «İki kulağımdan da ameliyat oldum» derdi. Bir gün,

— Gel seninle bir pansiyon tutalım; ben gördüm, Beyoğlu'nda kıyak pansiyonlar var... dedi.

Neydi arkadaşımın adı acaba? İnsan en yakın arkadaşının ismini bile unutuyor. Şe... Şe... Şe şe... Hah, Eşref... İsmi Eşref.

— Eşref, biliyorsun ki bende metelik yok, dedim, ben yemek parası bulamazken, pansiyon kirasını nerden veririm?

— Sen bana tehlikeli bir ameliyat söyle, ben parayı bulurum... dedi.

Ben de lâf olsun diye,

— Nasıl olsa şimdi kış, her taraf kar... «Yolda kayıp düştüm, belkemiğim kırıldı, alçıya koyacaklar» diye yaz... dedim.

Hemen oturdu bu Şeref... Nasıl? Eşref mi? Kim Eşref?.. Öyle ya, benim arkadaşım... Tamam... Bir telgraf yazdı babasına: «Ayağım kayıp düştüm, belkemiğimi alçıya koyacaklar. Tafsilâtlı mektup postada.»

İkimizde de telgrafı çekecek para yok. Sonra Şerif... Kim? Şerif canım... Ha Eşref, ha Şerif hepsi bir... Başka bir arkadaştan borç alıp telgrafı çekti. Arkasından da gayet acıklı bir mektup yazdı; çok mütehassıs bir doktor alçıya koymazsa kambur kalabilirmiş... İki gün sonra şıp diye para gelmez mi! Geçmiş gün, yalan söylemiyeyim, ikiyüz lira mı ne... O zaman çok para... Biz hemen gittik Beyoğlu'na, Tarlabaşı'nın ara sokaklarından birinde bir evin bir odasını kiraladık, içinde eşyası da var; üçüncü katta, sokak üzerinde...

Şimdi ben ne münasebetle anlattım bunu? Tarlabaşı'na nasıl geldik? Başka bir şey anlatıyordum ben size... Ha, evet...

Sonra efendim, aradan bir-iki gün geçince Şakir'in babasından... Pardon, Eşref'in babasından bir mektup geldi ki, zehir zemberek... İki kelimesini köpek koklasa kudurur. Adam mektubuna «Ulan şeyoğluşey!» diye başlıyor. Meğer parayı gönderdikten sonra farketmiş ki, bizim Şükrü... Ay aman, işte Eşref diyecektim... Bizim Şerif, geçen sene de «Kayıp düştüm, belkemiğim kırıldı, alçıya koyacaklar» diye babasından para istemişmiş...

Adam mektubunu şöyle bitiriyor: «Bundan sonra, öldüm, leşim yollarda kaldı, aman cenaze parası gönderin, desen yine benden on para yok!..»

Ne olacak, hazır para çabuk biter. Birer kat da elbise yaptırınca bir-iki hafta içinde para suyunu çekti. Bir sabah Şakir... Şey işte aman, Eşref çıktı evden... Ben açlıktan bitmişim, hiç kıpırdamadım. Artık uyumuş kalmış mıyım, yoksa bayılmış mıyım, gecenin bir vakti, Şeref beni dürterek uyandırdı.

— Bak sana neler getirdim, ulan burda açlıktan geberecek sin ben olmasam... dedi.

Ceplerinden yağlı kâğıtlara sarılmış küçük paketler çıkardı. Her paketten pastalar, bisküvitler, küçük sandviçler çıkıyor; cepleri tıklım tıklım fındık, fıstık dolu... Ben hemen atıştırmaya başladım. Birazcık kendime gelince,

— Babandan para mı geldi? Bunları nasıl aldın? dedim.

— Nerdeyse sabah olacak, uykum var, dedi, sen ye de karnını doyur; sabaha anlatırım.

Baktım, sarhoş... Soyunmadan yatağa girdi. Sayıklar gibi,

— Bundan sonra sırtımız yere gelmez, geçimin yolunu bulduk... dedi.

Sonra efendim... Ben size bunları niye anlatıyordum? Bir şey anlatmak içindi... Haa, öyle ya Sarışın Bebek, tamam...

O kadar çok yiyecek getirmiş ki, ertesi gün de yedik onları. Akşam olunca,

— Hadi bakalım!.. dedi.

— Ne olacak?

— Gel benimle, öğrenirsin...

Gece, bir lüks gazinoya daldık. Şinasi... Yani şey... Neydi ismi? Hah, Eşref,

— Yiyebildiğin kadar ye, iç! dedi.

— Sonra, parasını vermeden kaçacak mıyız yoksa? dedim.

— Yok canım, dedi, bu gece burda düğün var.

— Senin akrabalardan biri mi evleniyor?..

— Benim burda akrabam filân yok...

— Damat tarafı arkadaşın filân mı?

— Yahu, ne damadı tanıdığım var ne gelini... Biz bu koca İstanbul şehrinde enayiliğimizden aç kalıyormuşuz. İstanbul'da her gece böyle en az elli yerde düğün oluyor. Bundan sonra açlığa paydos! Hangisini beğenirsek, hangisini gönlümüz seçerse, her gece en lüks düğün salonuna, en zengin düğüne dalacağız.

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 5555—134)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 28 —

Ye Allah ye! Ben dün gece denedim.

— Ya bizim yabancı olduğumuzu anlarlarsa...

— Kim anlıyacak kardeşim... Kız tarafı zanneder ki, biz damat tarafından; damat tarafı da zanneder ki gelinin akrabasıyız... Bunlar daha düğün gecesi, birbirlerinin akrabalarını bilmez, tanımazlar ki... Yiyip içip eğlenmene, gülmene bak...

Hakikaten o gece öyle yaptık. Damatla gelin ilk dansı yaptıktan sonra, sırayla ordakilerin ellerini sıkmaya başladılar. Gelin, dâvetlileri öpüyordu da.. Bizim yanımıza gelince, biz de ellerini sıkıp tebrik ettik, saadetler diledik. Gelin, sol yanımdaki kadını öptükten sonra, beni de şap diye yanağımdan öptü, herhalde kocasının akrabalarından biri sandı... Damat da, karısının bir akrabası diye öptü beni... Biz iyice öpüştük. Haydi sofraya... Garsonlar vızır vızır dolaşıyor. Ye yiyebildiğin kadar, iç içebildiğin kadar... Kimsenin kimseyi tanıdığı yok, bizi nerden tanıyacaklar.

Derken dans başladı mı efendim! Bizim Şakir... Nasıl? Evet, Eşref diyecektim işte... Bizim Eşref,

— Ben şu karşıki kızı dansa kaldıracağım, sen de birini şavulla, başının çaresine bak! demesiyle fırladı, karşı masadaki kızı kapıp pistte döndürmeye başladı. Ben de sarhoş olmuşum zaten, karşıma çıkan ilk kadının önünde başımı eğdikten sonra, kolumu beline dolayıp piste çektim. Şişman ve yaşlı bir kadın, terden sırsıklam olmuş, teharet pudrası gibi de kokuyor. Efendim, siz bendeki talihe bakın, gelinin annesini dansa kaldırmamış mıyım! Âdettir ya, dans ederken kadına birkaç iltifat çakınca, kadın da bana,

— Siz nesi oluyorsunuz? dedi.

Ben demek iyice sarhoş olmuşum ki, birden boş bulunup,

— Eniştesi oluyorum... demez miyim?...

Kadın büyük bir şaşkınlıkla,

— Kimin eniştesi? diye haykırdı.

Pot kırdığımı anladım ama, nasıl çevirsem lâfı?

— Ben efendim, dedim, karımın kardeşinin eniştesi olurum, karımın kardeşi de gayet tabiî olarak benim kayınbiraderim olur yani... Ve kayınbiraderimin ablası da benim karımdır, karımın kardeşinin de ben eniştesi olurum o zaman... Bilmem anlatabildim mi?

Sahi, ben size bunları ne münasebetle anlatıyorum? Lâfı bir yere getirecektim ama ben, neydi kuzum? Ha evet, Sarışın Bebek...

Ne diyordum?.. Ben bir şey diyordum? Tamam, ben lâfı arap saçına çevirince, kadın, hiç bir şey anlamayan bütün insanlar gibi,

— Anladım, dedi, yani bizim damadın nesi oluyorsunuz?

— Hı hıı... Hıh hııı...

Ben bir güldüm.

— Çok yakını olurum hanımefendi... Bir içtiğimiz su ayrı gider, o kadar yakın işte...

— Arkadaşı mısınız?

— Arkadaş da deseniz olur, akraba da deseniz olur... Ama akrabadan da, arkadaştan da yakın...

Şu orkestra sussa da kadından bir kurtulsam... Neyse efendim, ben dans esnasında kadını idare ettim... Biz o gece içkisiyle, sazıyla, dansıyla bir güzel eğlendik. Sabaha karşı eve döndük. Şair'in cebi yine pastalarla, böreklerle, âlâ mezelerle dolu... Şakir mi kim? İşte benim İzmirli arkadaşım... Yani, Eşref işte...

Sonra sonra ben de alıştım ya bu yola... Biz her gece bir düğün salonuna dadandık. Sabahlara kadar yiyip içip eğleniyoruz. Vallahi milyonerler o safayı süremez. Her gece beş-on yerde nasıl olsa düğün var. Biz en lüks otel, gazino salonlarını seçiyoruz. Ne kadar zengin düğünü olursa, o kadar tehlikesiz ve emniyetli... En lüksünden yaşamaktayız. Biz bu düğünlerde ahbaplar, dostlar da edindik. Kimisi evine çağırıyor, gidiyoruz da... Ne bilsinler bizim kim olduğumuzu? Kimisi, gelinin akrabası, kimisi de damadın akrabası sanıyor.

Yalnız bir gece, az kalsın enseleniyorduk. O gece biz içkiyi fazla kaçırmışız. Sabaha karşıydı. Damat yanıma geldi, beni bir kenara çekti,

— Affedersiniz, şu adamı tanıyor musunuz? dedi.

Bir de baktım, bizim Şinasi, şey aman, işte o... Ben pişkinliğe vurup,

— Tanımaz olur muyum, dedim, tabiî tanıyorum...

Damat,

— İkidebir Jale'ye sarılıp sarılıp «Allah bahtiyar etsin yavrum» diye şapur şupur öpüyor. Anladık akraba filân ama, bu kadar da olmaz ki canım? dedi.

— Jale kim? diye sormaz mıyım?

Oğlan aval aval suratıma bakıp,

— Jale canım, karım... dedi.

— Haaa, bizim Jale... E, Jale'yi öper canım, ne var yani bunda? Ben de Jale adında başka bir kadın sandım da bayağı sinirlendim. E artık müsaade et de Jale'yi öpelim delikanlı...

Damadın sırtına, samimiyete getirip bir-iki yumruk indirdikten sonra,

— Yoksa daha ilk geceden karını bizden de mi kıskanıyorsun? dedim.

— Estağfurullah...

— Daha neler... Amcası da mı öpmiyecek?

Oğlanın suratı allak bullak olup,

— Ne amcası? dedi.

— Eşref amcası... Yani Jale'nin amcası değil canım; bizim Jale'nin babasının amcasının kardeş çocuğunun amcası ne olur? Dolayısiyle Jale'nin de amcası olur, öyle değil mi?

Oğlan benim yüzüme bir zaman baktıktan sonra hızla yürüyüp gitti. İşin sarpa sardığını anlayınca, Şadan'ı aramaya başladım. Şadan mı? İşte şey... Hay Allah, Eşref diyecektim... Ara ara yok... Bir de ne bakayım, yine geline yapışmış «Allah mesut etsin yavrummm!» diye kızı öpmüyor mu! Eteğinden çekip gelinden zorla ayırdım,

— Çabuk çıkalım, başımız derde girecek... diye fısıldadım.

Sarhoşluktan dili dolanarak,

— Şu masadan bir şeyler almadan bir yere gidemem... diyor.

— Yahu, ben doldurdum cebimi, yürü!

— Dur, bir şişe de viski alalım...

Ben bunu itekaka zorla çıkardım dışarı. Evet, o gece az kalsın enselenecektik.

Ben ne maksatla anlatıyorum bunları size? Lâfı bir yere getirecektim ama... Haa, öyle ya Sarışın Bebek...

Biz bir gece yine bir düğünde, ama şahane bir düğündü, iki kız kardeşle tanıştık. Tanıştık dersem, neyin nesi olduklarını bildiğimiz yok ya, yalnız sabaha kadar çılgınlar gibi dans ettik. İş yalnız dansla da kalmadı ha... Büyüğü benimle, küçüğü de Şerif'le... Ne dedim ben, Şerif mi, şey diyecektim işte... Kızların büyüğünün ismi Betül... Sarışın Bebek dedikleri oymuş, biz sonradan öğrendik.

(Devamı var)

REKLÂM LARINIZ İÇİN

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 11331—142)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 29 —

Yaz gelince, bizim işler bozuldu; çünkü düğünlere yazın kesat giriyor. Halbuki sigara paramızı bile düğünlerden çıkarıyorduk. Yazın, o büyük, lüks salonlarda düğün yapmıyorlar.

O kadar sefalet içindeydik ki, ben artık, ne olursa olsun memlekete dönmeye karar vermiştim. Sonra efendim... Bu hayat çok tuhaf, anlaşılmaz bir muamma. O zaman dönüp memlekete gitseydim, hayatımın istikameti değişecek, belki de taşralı bir çiftçi olup kalacaktım. Memlekete dönmek için bir yol parası arayıp duruyorum.

Bir gün Şadan'la... Aman Eşref diyecektim... Eşref'le serseri serseri dolanırken, Gümüşsuyu'ndan aşağı iniyoruz, sol önümüzde, kurbağa biçiminde, kırmızı renkli, gayet lüks bir hususî araba durdu. Biz de gayet tabiî arabaya yol verdik. Ama araba gitmiyor, boyuna klâkson çalıyor. Baktım, direksiyonda kanarya sarısı saçlı bir kadın, yanında bir kız daha... İkisi de bize bakıp gülüyorlar. Yahu kim bunlar? İçerden arabanın kapısını açmazlar mı?

— Merhaba... Gelsenize çocuklar... Nereye gidiyorsunuz?

Ben çarpıldım, ağzımdan lâf çıkmıyor. Şa... Şe... Şe... Eşref'in ağzı kalabalıktır bereket versin. Kızlarla konuşmaya başladı. İşimiz varmış acele de kızların arabasına binemezmişiz. Ama müsait bir zamanda onlarla buluşmalıymışız, en yakın zamanda... Kızların telefon numarasını aldı; onlara telefon edip buluşacağız.

Kanarya sarısı saçlı olanı arabayı sürerken, bir isim söyleyip,

— Selâmlar... dedi.

Araba gitti. Yahu kim bunlar? Biz düğünlerde o kadar çok insan tanıdık ki, işte onlardan ikisi olacak... Düşüne düşüne bulduk. Bir gece sabaha kadar bir düğünde arkadaşlık ettiğimiz Betül'le kardeşi...

Bu Şeşe Eşref delirmiş,

— Arkadaş, dedi, biz bu kızlarla evleneceğiz...

— Oğlum, delirdin mi sen? Açlıktan senin beynin döndü galiba...

— Yürü eve...

Pansiyon sahibi kadına da borcumuz olduğundan, eve geldiğimizi duymasın diye, ayaklarımızın ucuna basarak, eski merdiven tahtalarını gıcırdatmadan odamıza çıktık.

Şükrü... Benim arkadaşım işte... Bu sefer annesine bir mektup yazdı. Aşağı yukarı şöyle bir mektup:

«Biricik sevgili anneciğim,

Bu mektubum eline geçtiği zaman, belki de ben artık hayatta olmıyacağım. Şu anda mektubumu bile zorlukla yazıyorum. Yatakta inlemekteyim. Zavallı anneciğim, belki de oğlunu bir daha göremiyeceksin. Hakkını helâl et sevgili anneciğim. Doktorlar, acele ameliyat olmazsam, ancak bir haftalık ömrüm kaldığını söylediler. Böbrek ameliyatı olmam, böbreğimin birini almaları lâzım geliyormuş. Ameliyat için dörtyüz lira istiyorlar. Ama benim, artık babamdan para istemeye yüzüm yok. Şimdiye kadar babama çok yalan söyledim, utanıyorum. Onun için sakın bana sen de para gönderme, istemem. Ben babamın fedakârlığına lâyık bir evlât olamadım. Elvedâ anneciğim...

Istırap içinde inliyerek son günlerimi yaşarken bu bedbaht oğlunu affetmeni senden rica ederim. Yalvarırım, sakın para göndermeye kalkma! Ben yaptığım fenalıkların cezasını hayatımla ödemeliyim. Elvedâ anneciğim...

Bir son ricam var; sakın bu mektubum babamın eline geçmesin, zavallı babacığımın kalbinin parça parça olmasını istemem, aslâ istemem, para istemem, göndermeyin, olmaz mı?

Son arzum şudur: Mezarıma çiçek dikmeyin, ben buna lâyık değilim...

Elvedâ sevgili anneciğim.

Bedbaht oğlun şe şeşe Eşref»

Yazdığı mektup, size anlatabildiğimden çok daha acıklı. O kadar acıklı ki, kendisi bile yazarken ağladı. Ben de okuyunca ağladım. Karşılıklı ağlaşıyoruz. Domuz gibi sağlam olduğunu bildiğim halde, mektubu okuyunca, bana bile hemen ölecekmiş gibi geldi.

Gene evvelâ onun aklı başına geldi de,

— Enayi gibi ağlamayı bırak da, mektubu postaya verelim çabuk... dedi.

Mektubu postaya verdikten sonra beklemeye başladık, iki gün, üç gün... Postacı bizi bulsun diye odamızdan çıkmıyoruz. Dördüncü gün, telgraf havalesiyle beşyüz lira geldi. Beşyüz lira çok para... O zaman, orta derecede bir memurun maaşı anca yüzelli lira...

Rüştü dedi ki... Rüştü mü kim? Peki, benim arkadaşımın ismi neydi? Eşref'ti öyle ya... Eşref dedi ki:

— Arkadaş, biz bu fırsatı kaçırmıyalım. Biz bu kızlarla evleneceğiz...

— Delilik etme, sen şaşırdın mı? Onlar bir yüksek aile kızı... Bizim gibi zibidiyi ne yapsınlar?.. diyorsam da anlatamıyorum,

— Evlenmek mecburiyetindeyiz, istikbalimizi kazanmalıyız artık... diyor.

— Kızlar razı olsa bile ailesi razı olmaz... Nasıl evleniriz?

— Oğlum, biz kızları iğfal edeceğiz.

— Biz, öyle mi?

— Biz ya... Kızları iğfal edince, ailesi de evlenmemize razı olacaklar ister istemez.

— Peki, nasıl iğfal edeceğiz?

— Basbayağı... Herkes nasıl ediyorsa biz de öyle ederiz.

Arkadaşım otuzunda var, ben daha yirmiüç, yirmi dört... Evet ama, o zamanlar başkaydı, biz her ne kadar ele avuca sığmaz delikanlı geçiniyorsak da, daha gözümüz açılmamış. Yani demek istiyorum ki, kız iğfal etmek şöyle dursun, bu işlerin nasıl olduğuna dair kulaktan duyduklarımızdan başka en küçük bir malûmatımız, en ufak bir tatbikatımız yok.

— Ben yapamam! dedim.

— Sen erkek değil misin? dedi.

Bu sözü çok ağırıma gitti,

— Ya kız iğfalinden hapse atarlarsa? dedim.

— Oğlum, kızların yaşı onsekizden büyük, yani ikisi de faili muhtar... Sonra da bunlar yüksek aileden olduklarından, bizi mahkemeye verip dillere düşmek istemezler.

— Nasıl iğfal edeceğiz...

— Sen o işi bana bırak... Kızları, bir gazinoda içirip iyice sarhoş ettikten sonra, atarız bizim odaya...

— Yahu, bu rezil odaya o kızlar getirilir mi?

— Sarhoş edeceğiz kardeşim, odamızın ne halde olduğunu farkedemezler. Evde de iyice içiririz, ikisi de feleğini şaşırır. Kendilerinden geçer, yere serilirler. Ondan sonrası artık bize kalmış bir iş... Sabah olup da, kızlar eyvaaah diye ağlamaya başladı mıydı, niyetimiz ciddîdir, biz sizinle mesut aile yuvası kurmak istiyoruz deriz.

Başım belâya girecek diye çok korkuyordum ama, arkadaşımı bırakmayı da bir türlü kendime yediremiyordum. Nihayet kendi kendime bir kurnazlık düşündüm; varsın o küçüğünü iğfal etsin, ama ben Betül'ü iğfal etmiyecektim. Arkadaşa karşı kalleşlik olacak ama, ne yapayım, olursa olsun... İşin ucunda hapisane var, sonra da itiraf edeyim ki, o işe benim cesaretim de yok, rezil olmaktansa, namusu elden bırakmamak iyidir.

Şakir... Şakir mi dedim, Eşref işte... Telefon etmiş, kızlardan randevu almış. Bir pastanede buluşacakmışız.

O sabah, odamızı içkiyle doldurduk, her çeşit içki aldık, onları bir bölük asker içse hepsi sarhoş olur.

Giyinip kuşandık, süslenip püslendik, tam evden çıkarken postacı mektup getirdi; Eşref'in babasından... Hiç unutmam, mektup şöyle başlıyor: «Ulan cibilliyetsiz hergele dölü!»

Annesine yazdığı mektubu babası evde bulup okumuş, kadının gizlice beşyüz lira gönderdiğini de öğrenince küplere binmiş adam. Aklımda kaldığına göre mektupta şöyle bir şeyler yazılıydı:

«İnsanlarda iki, pek nadir olarak da üç böbrek bulunur. Yolladığın mektupları çıkarıp hepsini yeniden okudum. Mektuplarında yazdığına göre, şimdiye kadar dört kere apandisit, altı kere bademcik, üç kere ülser ameliyatı olmuşsun, beş kere kırılan belkemiğini alçıya koydurtmuşsun, iki kere kulak ameliyatı geçirmişsin,

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 6272—146)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 30 —

İki kere sağ ciğerini, tam beş kere de böbreklerinden birini aldırtmışsın. Aldırdığın eski böbreklerini unutup annene yazdığın mektuptaki böbrek ameliyatıyla, şimdi altıncı böbreğini de aldıracaksın. Sana Allah, dört ciğer, altı böbrek, beş kulak vereceğine, ne olurdu birazcık da vicdan verseydi... Senin gibi evlâdım yoktur, seni bütün mirasımdan mahrum ediyorum ve seni evlâtlıktan reddediyorum, Annene, mezarıma çiçek dikmeyin, diye yazmışsın. Hele senin habis vücudün yeryüzünden kalksın, ben senin mezarına ne dikeceğimi çok iyi bilirim... Ulan vicdansız, ulan...»

Adam mektubunda, oğlu üniversitede okuyacak diye yıllardır mallarını satıp savup ona nasıl para yetiştirdiğini, oğlunun arkadaşlarının çoktan hâkim, doktor, kaymakam olduklarını yanayakıla yazıyordu.

Mektubu okuyunca çok canı sıkıldı,

— Babam çok haklı, dedi, görüyorsun ya başka çarem yok, kızı iğfal edip evlenmeye mecburum.

Buluşacağımız pastaneye gittik. İçimden, inşallah gelmezler, diye dua ediyordum. Ben de talih mi var... Beş-on dakika sonra ikisi de geldi.

— Nereye gidelim?

— Boğaz'a...

Atladık bir taksiye, Boğaz'da bir gazinoya gidip içmeye başladık. Ordan çıktık, haydi başka bir gazinoya... Arkadaş, işi çabuk bitirmek için dayıyor rakıyı kızlara... Onların da içmem dediği yok... İç Allah iç... İçmem demelerini bırak, sarhoş olacakları da yok. Gece oldu, biz hâlâ içiyoruz. Beynim, başım, gözüm dönmeye başladı. Eşref'in de dili peltekleşti. Kızlara bir şey olduğu yok, boyuna gülüyorlar. Fakat içkinin tesiriyle bana bir cesaret gelsin beyim, hiç sorma... Betül'ü gözüme kestirdim iyice. Ne olursa olsun, sonunda ölüm bile olsa ben bu kızı iğfal ederim evvelallah...

İtiraf edeyim ki, ben hayatımda bu Betül kadar... Hey gidi, geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

Eşref durmadan atıyor kızlara. İki ay sonra ikimiz de doktor çıkıyormuşuz. Biz çok zenginmişiz. Ailemiz bize her ay beşer yüz lira gönderiyormuş.

Muhabbeti koyulaştırdık. Eşref'in kulağına yavaşça,

— Aman kendini kolla, kızlardan evvel sen sarhoş olacaksın... dedim.

O da bana,

— Sen kendine bak, ayağa kalkınca tökezliyorsun, o kadar içme! diye fısıldadı.

Kızların ikisi de rakıyı su gibi dikip lıkır lıkır içiyorlar. Bizim boşalan kadehlerimizi de dolduruyorlar. Baktım, başedemiyeceğim, kadehimdeki rakıyı onlara çaktırmadan aradabir masanın altına boşaltıyorum. Ama iki kadehi boşaltsam, üçüncüsünü içmek icap ediyor. Geceyarısını bulduk. Çıktık gazinodan ama ne çıkma... Ben düz yolda yere kapaklandım. Eşref, beni yerden kaldırayım derken, üstüme yuvarlandı. Betül gülmekten ölecek...

Şimdi biz bu kızları nasıl edip de odamıza götürüp iğfal edeceğiz? Eve gidelim diye teklif etsek, ya reddederlerse... Yuvarlanmıyalım diye kızlar kolumuza girdi. Allah Allah... Ben bu Betül'ü iğfal etmeyi iyicene kafama koydum. Sonunda assalar bile değer Allah için...

— Her yer kapandı, şimdi biz nerde içeceğiz? dedim.

Dememle, ayaklarım birbirine dolanıp yere kapaklandım bir daha...

Betül,

— Bir arabayla sizi evinize bırakalım da artık biz gidelim... dedi.

Bindik bir taksiye. Biz dördümüz arabanın arkasına sıkıştık, şoförün yanı boş. Kızlar şarkıya başladı. Ben öyle sarhoşum ki, aradabir dalıp gidiyorum, Betül'ün kahkahasıyla toparlanıyorum. Ben sarhoşluğun verdiği cesaretle elimi Betül'ün beline dolayınca,

— Rica ederim... diye ciddileşip geri çekilmez mi?

Fena halde bozuldum, hem de utandım. Belli, hakikaten kibar aile kızları... Pekiy, biz bunları nasıl iğfal edeceğiz?

Eşref de bir münasebetsizlik yapmış olacak ki, bu sefer öbür kız,

— Yooo, dedi, arkadaşlık hududunu tecavüz etmek yok...

Araba bizim evin kapısına gelince, ben yüzümü kızdırıp,

— İster misiniz çocuklar, biraz da bizde içsek?.. dedim.

Betül,

— Eve çok geç kaldık ama, dedi, çok oturmamak şartıyla içelim, peki..

Merdivenlerden çıkarken Eşref biriki basamak yuvarlandı. Betül, eksik olmasın, arkamdan iterek, merdivenden çıkmama yardım etti.

Epiyce arandıktan sonra, Allaha şükür, oda kapısının anahtar deliğini bulup anahtarı soktum, kapıyı açtım.

— Buyrun!

— Çabuk içki...

Kızlar, babalarının evi gibi rahatça yayıldılar. Eşref bana,

— Bunlar rakıdan sarhoş olmuyor, bu sefer şaraba başlıyalım da karışık içince bozulsunlar... diye fısıldadı.

— Şarap içelim mi?

— Aaa, daha iyi...

Başladık şaraba... Daha ilk bardakta benim midem döndü. Zor yetiştim helâya... Yıkanıp temizlenip döndüm ki, kızlar, yere yuvalanmış olan Eşref'in kolonyayla başını oğuşturuyorlar. Bizim halimiz rezillik...

Betül,

— Bu şişe bitti, başka şişe var mı? dedi.

Ben,

— Var, deyip, tökezliyerek dolaba koştum, koca şarap şişesini açtım.

Bir maşrapa suyu da Eşref'in başından aşağı boca edince, oğlan ayıldı.

— Aman Eşref, sıkı dur arkadaş!..

Hafiften içermiş gibi yapmaktayız. Kızlar avucumuzun içinde ya, bizde parmak oynatacak hal kalmamış.

İkimiz de musluğa koşup koşup, açılmak için yüzümüze su çarpıyoruz. Eşref, bana dışarda,

— Kızlar galiba kıvamına geldi, az daha gayret!.. dedi.

Göremediğim için,

— Sesin geliyor ya, sen nerdesin Eşref? dedim.

— Kapı arkasındayım, buraya düştüm, dedi, tut elimden kalkayım...

Benim aklım başımdan gidip gidip geliyor.

— İğfal edecek miyiz Eşref?

— Dur hele... Kız dediğin olmuş meyva gibi avucuna düşecek ki, işte o zaman...

Betül,

— İçki yok mu? diye bağırıyor.

— Şarap bitti, rakı içelim mi?

— Getir!..

Kadehlere koyuyorum diye rakının yarısını yerlere döktüm.

Yahu, ne bu imansızların sarhoş olacağı var, ne de bizim şey yapacağımız...

— Hadi içsenize!..

Sonra efendim... Ben sonrasını artık bilmiyorum. Bir de gözümü açtım ki, ortalık zifirî karanlık... Ben nerdeyim? Her yanım kırılıyor. Zihnimi bir türlü toparlıyamıyorum, kendime malik değilim... Şöyle bir yokladım etrafımı... Evet, burası bizim oda, ben de karyolanın altındayım...

Zorla ayağa kalkıp elektriği yaktım. Bir de baktım ki, Şinasi... Ne Şinasi'si canım, Eşref diyecektim, kapı arkasına yüzükoyun yere serilmiş. Zorla uyandırdım onu... Ne oldu bize... Aman kızlar... Yahu nerdeyiz? Saat kaç? Vay başım...

Yaaa, işte böyle delikanlı... Ben kuzum lâfı nereye getirecektim?. Şimdi nerden açıldı da, efendim? Haaa, biz Sarışın Betül denilen kadına çatmışız... Biz onu kız sandık ya, meğersem evli kadınmış. Ne bilirsin, anca yirmiüçünde filân gösteriyor... Erkek Kâzım Bey'in karısı değil miymiş!.. Yanındaki de, bizim kardeşi sandığımız, Betül'ün üvey kızı değil miymiş, yani Erkek Kâzım Bey'in özkızı...

Toparlanıp, kendimize gelmeye çalıştık. Oda kapısı ağzında bir yazılı kâğıt. Eşref'in babasından gelen mektubun altına Sarışın Bebek şunları yazıp bırakmış:

«Beyler,

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 6273—153)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 31 —

Bu gece için ikimiz de size çok teşekkür ederiz. Doğrusu çok iyi eğlendik sayenizde. Sabaha kadar «iğfal» gibi acaip lâflar sayıkladınız, korkulu rüyalar gördünüz galiba... Siz uyuyakalınca, biz saat ona kadar oturup kendi başımıza içtik. Müsaadeniz olmadan, dolabınızdan iki şişe votkayla üç şişe de bira aldığımız için özür dileriz. Herhalde iki-üç gün kendinize gelemezsiniz. Yine görüşelim. Telefon numaramızı ve ev adresimizi yazıyoruz. İkinize de büyük geç miş olsun. Selâmlar, sevgiler...»

Evet, biz kırksekiz saat uyuyup kalmışız. Üç günde de kendimize ancak gelebildik.

Kim? Eşref mi? Haa, o efendim, sonradan politikaya atıldı. Milletvekili filân oldu. En son gördüğümde ticaret yapıyordu. Uzun zamandır görüşemedik.

Siz en iyisi, ya Erkek Kâzım Bey'i bulun, yahut da Şe.. Şeşe... Neydi? Hah, Eşref'i bulun... Çünkü Eşref, sonradan evlerine gitti, Erkek Kâzım Bey'le de tanışmış. Bana anlattıydı bir şeyler ama, geçmiş zaman, unuttum. Sarışın Bebek diye meşhur olduğunu da, ben Eşref'ten öğrendim.

Meğersem, çok namlı bir kadınmış... Erkek Kâzım Bey acaba sağ mıdır ki... Zannetmem, Sarışın Bebek'e dayanamamıştır. Öyle kadına dayanılmaz. Allah korusun, yahu o kadar içti de, bana mısın demedi be... Pes!

Merak ettim doğrusu, affedersiniz ama siz bu kadını niçin arıyorsunuz? Ne? Akrabanız mı? Sahi mi? Tuuu... Bilsem, anlatmazdım vallahi... Çok affedersiniz... Ama ben hakikati anlattım. Anlattıklarımın eksiği var, fazlası yok... Estağfurullah... Bir şey değil... Güle güle...

İKİ KATLI PRENSES FEŞAFEŞ

Bonjuuur... Siz, Prenses Feşafeş'in kuzeni? Bravoo... Çok genç. Ben sizi en az otuz yaşında zannediyordum. Size veririm en çok onsekiz yaş. «Kö dit vu?» Hayret!.. Yirmibir yaşında? «Emposibl...» Hiç göstermiyorsunuz, bir çocuk gibi siz... Ama ben görmeden zannediyordum ki, otuz yaşında varsınız. Niçin, çünkü Prenses Feşafeş benim çok eski dostum... Nasıl derler ki, Türkçe? «İl ya kelk an.» Fransızca biliyor musunuz? Ah yazık!.. Anadilim Türkçe, «natürelman.» «Me» fakat... Çok zaman kaldım Ööropa'da, biraz zor şimdi benim için Türkçe... Fransızcayı Türkçeden daha rahat konuşuyorum. «İt iz veri diffikulti.» İngilizce biliyor musunuz? Ah yazık!..

Siz hiç görmediniz halanızı? Babanız da görmedi? Halanızın prenses olduğunu bilmiyor muydunuz? Hayreet! «Kö dit vu!..» Evet, prensesti, hem de pek meşhur bir prenses... «A kuva panse vu?»... Nasıl derler? Niçin öyle düşündünüz? Anlatırım tabiî... Niçin anlatmıyayım? «İl niya pa dö kuva...»

Şimdi mi? Tabiî yine prensestir. Bir kadın bir kere prenses oldu mu, artık hep prenses kalır... Şimdi nerde olduğunu bilmiyorum. Herhalde yine Arabistan'da filân, öyle bir yerlerde olacak... Ööropa'da da olabilir. Yaz aylarını Fransa'nın, İtalya'nın cenup «rivaj»larında geçirirdi. «Rivaj» demek ki yani, sahil, Akdeniz sahilleri... Hattâ ben en son kendisini Kan'da mı, Nis'te mi, yoksa Montekarlo'da mı, öyle bir yerde görmüştüm.

Şimdi nasıldır bilemem, ama o zamanlar çok «ragutan» bir kadındı, yani, nasıl denir Türkçe, çok «Kaptivan»... Nasıl söylesem? Erkeklerin hislerini kamçılayan, insanı kendine kulköle eden bir tip... «Söla e dö tut sertitüd dan le şoz»... Bilmem, anlatabildim mi?

Efendim? Ne kadar çok ismi var diye şaşıyor musunuz? Başka başka kadınlar mı diye, şüpheye düşüyorsunuz, öyle mi? Yooo... Monşer, halanız büyük kadın, çapı büyük... Onun için birçok isimleri olması normal... Son derecede zengin bir hayatı var, dolu dolu yaşadı... «E til riyen dö plü bo?» Yani... Nasıl derler? Bundan daha güzel bir şey var mı?

Nasıl? Zaman zaman çok süfli hayat mı yaşamış? Ne çıkar bundan monşer? Konservatif bir düşünce... Siz daha çok gençsiniz, toysunuz... «İl vu siye mal dö parle ensi...» Eeeee, nasıl denir ki Türkçede... Yani, halanız için böyle konuşmak size yakışmaz... Büyük kadın monşer... Ne yazık ki küçük bir memlekette dünyaya gelmiş. Ööropa'da olsaydı böyle bir kadın tarihe geçer, aşk tarihine, belki edebiyat tarihine, sanat tarihine, politika tarihine...

Prenses Feşafeş'in aradığınız kadın olduğunda şüpheniz mi var? Olabilir monşer, «possibl» o başka kadın... Söyler misiniz, şimdiye kadar hangi isimleriyle karşılaştınız?

Oooo, defterinize not ettiniz demek?.. Lûtfen okur musunuz? Evet?... Tatlı Betüş. Makbule. Betül Hanımefendi. Sonra? Şişli Güzeli. Sarışın Bebek. Lokum Betül. Müzayede Hanım. Bayan Döviz. Müstesna Hanımefendi... «Ön moman!» Bayan Döviz mi dediniz? Hih hih hih... Hih hih hih... Ta kendisi... Eveeeet... Biz ki... Nasıl derler... Size garânti ederim ki, Madmazel Döviz, Prenses Feşafeş'in kendisidir. «Jö se söla avek sertitüd.» Pardon... Yani, bunda hiç şüpheniz olmasın... Çünkü, Prenses Feşafeş olmadan evvel, yüksek sosyetede Madmazel Döviz namıyla maruftu.

Pardon... Siz, Madmazel Döviz'in halanız olduğuna emin misiniz? Öyleyse tamam monşer, sonradan Prenses Feşafeş olduğuna ben şahitim, aradığınız kadının ta kendisi...

Onun hakkında bildiklerimi bütün teferruatıyla öğrenmek istiyorsunuz? «Sölman...» Pardon... Nasıl anlatayım... «Entim en sökre» nasıl derler? Sır kalması lâzım bazı şeyler var ki... Halanız olduğuna göre sizi belki müteessir eder diye... Etmez demek... Öyleyse anlatırım... Siz istediniz diye anlatıyorum... «Jö man lav le men...» Benden günah gitti artık...

Bir şey sorabilir miyim? Mersi... Bugüne kadar ailesi hiç arayıp sormamış bu kadını... Babanız bile daha görmemiş, tanımıyor... Şimdi neden onu bulmak istiyorsunuz böyle? Yaaa, akraba hasreti demek? Bravooo.. Yoksa halanızdan bir yardım mı istiyeecktiniz? Onun zengin olduğunu duymuşsanız... Eveeet, demek bir dâva mevzuu var? Bulunması lâzım geliyor...

Bende bir zamanlar, ama çok eskiden «Jinekofobi» başladı... Ne demek mi? Bilmiyor musunuz ne demek Jinekofobi? Nasıl anlatmalı... Bir erkek hastalığı... Yani insanda kadından korkma

oluyor, tiksinme oluyor. Ben o zaman kadınlardan korkuyordum, yine de korkarım kadından... İşte o sıralarda bir arkadaşım vardı, Baygın Sedat derler, yahut Süzük Sedat derler... Gözlerini süze süze, baygın baygın baktığı için öyle demişler. Bende Jinekofobi başlayınca, Süzük Sedat'la çok iyi arkadaş olduk. Her zaman beraberiz. Anlatabiliyor muyum... Baygın Sedat'la birbirimizden hiç ayrılmıyoruz, nereye gitsek beraber... Bir mevsim sonu balosuna gitmiştik. İşte Prenses Feşafeş'le tanışmamız orda oldu. Hattâ ben «Feşafeş diye bir isim duymadım, mânası nedir?» diye sormuştum da izah etmişlerdi. Feşafeş'in Türkçesi fışırtı demek... Madmazel Döviz, bir Arap Paşasıyla evlenip prenses ünvanını almış ya, işte bu paşa'yla ilk karşılaştıklarında, üstünde taftadan bir tuvalet varmış. Salonda salına salına yürüdükçe, tafta tuvaletin yere sürünen, bacaklarına dolanan etekleri fışır fışır eder, fışırtılı bir ses çıkarırmış. Arap Paşası da, bu fışırtıya hayran olup «Aman ne feşâfeş, aman ne feşâfeş!..» demiş. Ondan sonra da evlenince karısının adını Feşafeş koymuş, böylece halanız Prenses Feşafeş olmuş... Prenses Fışırtı demek ama, Türkçesi iyi olmuyor. «Banalite» var fışırtıda, ama Feşafeş «tre joli», hih hih hih!..

Prenses Feşafeş'in, bizim eskiden tanıdığımız Madmazel Döviz olduğunu söyledikleri zaman pek şaştım. Çünkü çok değişmiş... Âdeta tanıyamadım. Madmazel Döviz iken, Ööropalı bir kadın formundaydı. Paşa'yla evlenince, bildiğimiz Arabistan Prenseslerine benzemiş... Klâsik Arabistan prensesi ki, sipesiyalitesi fıstık gibi olmalarıdır.

(Devamı var)

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 6274—158)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 32 —

Prenses Feşafeş o zaman, gözleri sürmeli, şişmanca, iki gerdanlı bir kadın. Nasıl mı prenses olmuş... Gayet kolay. Güzel kadın için prenses olmak dünyanın en kolay işi... «Paregzampl» bir güzel kadın, Arabistan memleketlerinden birine gitse de bir deveye binse ve onu bir Arap şeyhi, bir Arap kralı, bir Arap prensi görse, o kadını prenses yapmadan bırakmazlar. Çünkü o zaman Araplarda şeyhlerin, prenslerin sayısı fellâhların sayısından bile çoktu. «Tre normal.» Çünkü bir Arap Kralı, yahut prensi, diyelim çok aza kanaat etse de yirmi kadınla evlense, bu yirmi kadından her biri beşer çocuk doğursa yüz çocuk eder; bu yüz çocuktan yarısı erkek olsa, demek bir prensten elli prens dünyaya çıkıyor. Sonra o prenslerin de yirmişer karıdan ellişer prens çocukları olsa... Anlatabiliyor muyum? Bu dünya yüzünde tavşanlarla domuzlar, bir de prensler çok ürerler. «Revolusyon» nasıl derler, ihtilâller olup da kökleri kazınmasa, domuzları vurmasalar, tavşanları rahat bıraksalar, dünya yalnız domuz, tavşan, prens ve prensesle dolar. Bereket versin, kendilerine de dünyada yer kalsın diye insanlar ihtilâller yapıyorlar da, biraz yer boşalıyor.

Yani demek istiyorum ki, bu Arap prensleri, elinden tutsa bir kadını, onu prenses yapmadan katiyen salıvermezler. Benim tanıdığım kaç kadın, kız var, hepsini de Arap prensleri prenses yaptılar; bir aylığına Arabistan çölüne giden prenses olmadan dönmüyor monşer. Herkesin ayrı bir huyu var, öyle değil mi, Arap şeyhlerinin, kralların, prenslerinin de huyu bu işte, elinen geçirdikleri kadını prenses yapmadan bırakmıyorlar. Bir dokundular mı, şıp prenses... Yani, kolay... Arabistan demek o zaman, prenses fabrikası demek. Ve sonradan prenses olanların akıllısı, Arabistan'a gidip de prenses oldu mu bir kere, artık orda durmuyor, ver elini doğru Ööropa'ya... Ööropa demek, prenses deposu demek, fabrikadan çıkıp depoya giriyorlar.

Meğerse Süzük Sedat, Prenses Feşafeş'in eski kocası değil miymiş! Evlendiklerinden benim hiç haberim yok. Çünkü ben o zaman Ööropa'daydım, beş-on sene kaldım Ööropa'da. İşte o zaman Süzük Sedat'la Madmazel Döviz evlenmişler. Madmazel Döviz demiş ki Süzük Sedat'a, «Ben erken yaşta çok yoruldum, bir çocuğum olsun istiyorum» demiş. Süzük Sedat çok yakışıklı, güzel adam... Evlenmişler. Ama Süzük Sedat'ın nasıl olsun çocuğu? «Empossibl.» Çünkü o da hasta, jinekofobi... Kadından tiksiniyor monşer, benim hastalıktan... İğreniyor kadından. Madmazel Döviz'le, pardon, artık madam... Madam Döviz'le evlenmiş, çünkü Madam Döviz de para var çok... Ne zaman gidiyor Ööropa'ya, çok mal getiriyor. «Nuvo parti»... Biliyorsunuz? Süzük Sedat koca olarak «Tre goşeri» pardon, pardon... Yani çok beceriksiz... «Galanten» ama «goşeri...» Nasıl derler, iş yok... Madam Döviz kaderine razı oluyor, ne yapsın çocuğu yok ama, yakışıklı kocası var... Fakat çok erkek arkadaşı var Baygın Sedat'ın, karısı kıskanıyor çok... Sonra Baygın Sedat kaçıyor evden, Madam Döviz'i bırakıyor.

Nasıl derler, çok yıkılıyor Madam Döviz, seviyor çünkü kocasını. Bedbaht oluyor çok... İçkiye veriyor kendini. Başlıyor başka türlü çalışmaya... Biliyorsunuz nasıl? Başka başka erkeklerle her gece... Randevu evine düşüyor, ama çok lüks bir ev.

O zamanlarda memlekete bir Arap kralı geliyor; Haybe Kralı mı, Haybetiye Kralı mı, Hayraniye Kralı mı, bir kral işte... Protokol icabı krala arkadaş lâzım... Kralın yaverine «Majesteleri hangi rengi sever?» diye soruyorlar. O da «Kral sarışınları ve dolgunları sever» diyor. Protokol müdürü, her zamanki politik kombinezonlarda yaptığı gibi, randevu evi sahibine telefon edip, «Tombul bir sarışın istiyoruz, akşama gönderin!» diye sipariş veriyor. Yüksek sosyete etiketini en iyi bilen kim var? Madam Döviz... Hem sarışın, hem de balıketi... Telefon edip söylüyor Madam Döviz'e. «Me malşans monşer»... Madam Döviz de o gün saçlarını siyaha boyatmamış mı! Hiç haberi yok ki, Majesteleri sarışın istiyor. Gidiyor saraya... Protokol müdürü karşısında simsiyah saçlı bir kadın görünce «Vaaay, misafirimiz koca bir krala sen kazık mı atıyorsun?» diye kızıp Madam Döviz'i kovuyor. Ve o gece monşer, yüksek sosyetenin abonman olduğu evi, ahlâk zabıtası basıyor... «Malörözman».

Madam Döviz bundan çok müteessir oluyor. O günlerde de bizim yerli kadınlardan prenses olanlar çok var, moda olmuş... Madam Döviz'in tanıdıklarından birçoğu prenses olmuş... Madam Döviz de hem kendisini yüzüstü bırakıp giden Süzük Sedat'tan intikam almak, hem de uğradığı hakareti hazmedemediği için prenses olmaya karar veriyor. Maksadı, kendisini kovan protokol müdürüne, prenses olarak elini öptürmek... Ne irade monşer!.. Prenses olması için de Arabistan'da bir yere gitmesi lâzım. Arabistan'a barlardan konsomatris, dansöz ihraç eden bir artist ajanı vasıtasıyla gidiyor Arabistan'a... Tek prenses olsun diye, üç yıl monşer, Arabistan'da gezmedik bir yer bırakmıyor. En sonunda kendisini prenses yaptırmaya muvaffak oluyor. «Kö lö Senyör e grand». Pardon... Yani, demek ki Türkçe, Allah ne büyüktür...

Daha evvel de söylemiştim kralın akrabalarından bir paşa ile, bir baloda karşılaşıyorlar. Tafta tuvaletin yerleri süpüren eteklerinin çıkardığı fışırtı üzerine, paşa ağzının suları akarak hayranlıkla «Aman ne feşâfeş, aman ne feşâfeş!..» diyor. Böylece evleniyorlar. Paşa ile evlenince de Prenses Feşafeş namını alıyor.

Düğünlerine Kral hazretleri de şeref veriyor: Kral hazretleri, Prenses Feşafeş'i görür görmez, gözleri dönüp «Bu kadını neden bana daha evvel göstermediniz?» diye bağırıp çağırmaya başlıyor. «Ha sizin, ha bendelerinizin...» diye kral hazretlerini zorla teskin ediyorlar.

Tabiî daha sonra kocası Prenses Feşafeş'i saraya götürüyor. Paşa, çok ârif bir adammış, lep demeden leblebiyi anlıyanlardan. Ağzının tadını bilen kralın ağzının sulandığını görünce, ziyafetten sonra karısını saraya emanet edip çekip gitmiş. Böylece Prenses Feşafeş o gece kralın hususî misafiri olmuş. Fakat monşer, ne kadın, koca krala eteğinin ucundan bile dokundurtmamış, koklatmamış. Çok tecrübeli kadın monşer... Kendisi söylese inanmazdım, ama başkalarından duydum, o gece az kalsın kraliçe bile olacakmış. Hakkıdır, öyle kadına prenseslik az gelir... «Ensantiyabl» bir kadın... Pardon... Nasıl derler, yani haris, gözü doymıyan bir tip...

Kral misafirlerini erkenden başından savıp da Prenses Feşafeş'le başbaşa kalınca, bir kovalamacadır başlamış... Kral kovalar, Feşafeş kaçarmış... Sarayın koridorlarında sabaha kadar kovalamaca oynamışlar. Evet, kral elini bile süreememiş... Tam eli eteğine değecekken «Benim gibi biçare namuslu bir kadın, majestelerine lâyık değildir» deyip fırlar, kaçarmış. Sonra da krala «Aman Majeste, yavaş koşun, göbeğiniz düşecek» der, kahkahalarla gülermiş. «El lui pri ön rir fu.»

Dünyada ne namuslu kadınlar var... Paşa, karısı Prenses Feşafeş'e hiç güvenmese, onu geceyarısı misafirliğine krala emanet eder mi?

Sabaha kadar sarayın koridorlarında dört dönmüşler. Kral hazretleri bakmış ki, muradına nâil olamadan, kalbi duracak, kanter içinde soluk soluğa hemen bir siyasî plân düşünüp «Seni kraliçe yaptım!» diye bağırınca, Feşafeş'in de zaten istediği bu, hemen dizlerinin bağı çözülüp, koridorun köşesine, sütunlardan birinin dibine yığılmış. Kral da Feşafeş'in yanına çökmüş. Kraliçe olmak ümidiyle Feşafeş'in yayları gevşemiş. Zaten bu kadar kaçması, cilvesi de ondan ya... Kralı iştahlandırıp iştahlandırıp, kraliçeliği koparmak maksadı... Fakat Kral hazretleri bütün gece Feşafeş'i kovalamaktan, dili bir karış dışarda soluyup duruyor. Nerde Feşafeş'i kraliçe yapmak, zavallı kralda serçe parmağını kımıldatacak derman bile kalmamış. Feşafeş'e «Beğendin mi yaptığını, şu halime bak!» demiş.

(Devamı var)

TÜRKİYE İŞ BANKASI Kültür Yayınlarından

YENİ BİR ESER

DANTE

HAYATI VE ESERLERİ

Yazan: **Ord. Prof. İ. Hikmet Ertaylan**

Umumi Tevzi Yeri: Anıl Yayınevi (İst. Vilâyet karşısı)

(Faal: 6566—166)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 33 —

Monşer, çok şanssız bir kadın halanız... Aksilik monşer. O sabah ihtilâl olmamış mı? İhtilâlciler Kralı, Prenses Feşafeş'in eteğinin altında solurken yakalamışlar. Kralı da memleketten sepetlemişler. Ne aksilik monşer, o kadar zaman olmamış da, tam ihtilâl olacak zamanı bulmuş... Yani, ihtilâl öğleden sonraya kalsa, Feşafeş kraliçe olacak... Evet, resmen kraliçe olamamış ama, gene de hususi şekilde kraliçe olmuş sayılır; çünkü kralın «Seni kraliçe yapacağım» diye sözü var; kral sözü mühimdir.

İhtilâl olup bitince, Prenses Feşafeş de saraydan çıkıp kocasının evine gelmiş tabii...

İhtilâlciler, Kralın akrabalarını da asıp kesecekler, memleketten kovacaklar diye, akrabaları kralın aleyhine dönmüş. «Mal önet!» Pardon, yani nasıl derler Türkçe ki, namussuzluk...

Paşa, Prenses Feşafeş'e - mil pardon - «Sen orospuymuşsun, benim karım olamazsın...» diyor. «Çünkü» diyor, «sen bana ihanet ettin, o hain kralla sarayda bir gece geçirdin.» Prenses Feşafeş de «Beni saraya sen kendin götürüp, elinle orda bırakmadın mı? Sen değil misin beni orda bırakıp gece haberim olmadan saraydan tüyen?..» diyor. Paşa da «Ben bıraktımsa seni, emaneten bıraktım» diyor.

Düşünün monşer, ne acı... Prenses Feşafeş ne kadın, ne büyük kadın, feleğin çenberinden geçmiş, hiç lâfın altında kalır mı... Mil pardon monşer, iskarpinini eline alıp «Ulan pezevenk, bu senin yaptığın pezevenkliğin bile kanununa sığmaz. Ben bunca pezevenkle iş yaptım, hiçbiri senin gibi kalleş çıkmadı...» diye üstüne yürüyüp, Paşa Hazretlerini dövmeye başlamış.

İhtilâlciler de kralın akrabalarının evlerini basıyorlarmış. Prenses Feşafeş'in iskarpinle kocasını dövdüğü sırada, ihtilâlciler de Paşanın konağına dalmışlar ki, ne görsünler, paşa yerde «İmdaaat! Yaaa Medeeeet!» diye feryad edip, kendisini öldürmeye gelen ihtilâlcilerden yardım istiyor.

Katiyen «ridikülize» etmiyorum, aynen... Aynen böyle olmuş...

Efendim, Kral memleketten kovulunca, Paşa «Bu kadar fedakârlığım boşuna mı gitti, ben karıyı saraya boşuna mı bıraktım!» diye çok kızıyor... Kim olsa kızar monşer...

Ne dediniz? Nasıl? Kabahat paşada mı? Ben sizin fikrinizde değilim. Evet, paşa kendisi Prenses Feşafeş'i Krala götürüp saraya bırakmış ama, ne bilsin adam ertesi sabah ihtilâl olacağını, ertesi sabah Kral hazretlerinin memleketten kovulacağını bilemezdi ki... Bilse hiç, böyle bir fedakârlığa katlanır mı? Çok kızmış Paşa. Ama kim olsa kızar.

Kral kovulunca, ihtilâlciler Paşa'nın bütün malını mülkünü elinden alıp, ona küçük bir maaş bağlamışlar. Bunun üzerine Prenses Feşafeş de «Ben bu herif başvekil olsun diye bu kadar fedakârlığa katlanayım da makbule geçmesin ha? Ben bu dargelirli herifle yaşıyamam» deyip boşanıyor. Aslında ikisi de haklı... İkisi de fedakârlıkta bulunmuşlar ama, «mal şans», netice alamamışlar... Yoksa, ihtilâl olmasa, Prenses Feşafeş'in başvekil karısı olması da mümkündü.

Prenses Feşafeş boşanınca, Paşa da «Zaten namusuma dokunuyordu, onun için ben boşadım» diyerek haysiyetini korumuş.

«İl niya nüll sertitüd dan le şoz dü mond.» Ah pardon... Demek ki Türkçesi, dünya varlıklarına hiç inan olmaz, bugün var, yarın yok...

Şimdi efendim, ismi bilinseydi, kayıt defterine bakar hemen bulurduk. Bir ipucu verseniz bana... Acaba aile kadını mı? Çünkü evli aile kadınlarından da uygunsuz vaziyette yakalanıp buraya getirilenler çok oluyor. Pekiy Mümtaz Bey, hiçbir bilgi vermedi mi bu kadın hakkında? Yaa...

Aşağı yukarı hastanemize ne zaman geldiğini bilseydiniz... Geçen sene mi yatmış buraya? Ayını da bilseniz, bakardık defter...

Aşk ve Polis Romanları

* Bu romanlar rastgele yabancı eserlerden dilimize çevrilmedi.
* **Bu romanlar, dünya edebiyatını dolduran binlerce eser arasından titizlikle seçildi.**
Bu romanları en usta kalemler, en güzel türkçe ile dilimize çevirdi.
* Bu kitaplar karton kapak, beş renkli kuşe gömlek içindedir. Tertemiz basılmıştır ve iplik dikişle dikilmiştir. Üç yanından kesilmiştir.
* **Bu kitaplar AKBABA YAYINEVİ neşriyatıdır.**
* **Her ayın birinci ve onbeşinci günü bir kitap çıkacaktır. Her kitap 5 liradır.**

Birinci kitap: **KÖR ŞEYTAN** çıktı.

UMUM DAĞITIM MERKEZİ : BATEŞ

(AK: 169)

tere... Eşkâli nasılmış? Siz de bilmiyorsunuz... Ama size anlattıklarına göre kavgacı, hırçın bir kadınmış... Vallahi beyim, bunların içinde kavgacı olmayanı yoktur ki, hepsi kavgacı, hırçın, farfara... Kaç yaşlarındaymış? Kırkını geçkin... Belki elli yaşında filân... Hıı, onların mesleği için çok geçkin... Öyleyse çok düşük bir kadın olacak bu... Zührevi Hastalıklar Hastanesine ilk düşüşü müymüş? Haa, çok girip çıkmış... Sabıkalılardan desenize... O zaman bulmak biraz kolaylaşır. Hastanemizde yatanlar arasında mutlaka onu tanıyanlar vardır.

Başka bir malûmat yok mu? Vallâhi çok zor beyim...

Hafif topallıyor muymuş dediniz? Sol gözünün altından dudağına kadar bir yara izi varmış dediler size? Haaa, anladıiım... Canım, tanımaz olur muyum hiç? Bizim devamlı müşterimizdir... Yırtık Leylâ derler ona... Bir lâkabı da Yamalı Leylâ... Suratında derin bir yara izi var da ondan böyle demişler. Yamalı Leylâ, yahut Yırtık Leylâ diyince, piyasadaki kadınlar tanır onu hep... Füüü, gayet eli maşalı, bir kadındır... Aman beyim, onunla bir ordu asker başedemez. Emniyet sicilinde onun mutlaka sabıka dosyası vardır... Çok iyi hatırlıyorum, gelirlerdi bize sivil taharri'ler...

Ama Yırtık Leylâ geçen sene gelmedi hiç... Son gelişi buraya, iki seneyi geçiyor. Evet, öyle ya... İki seneyi geçti. Çoktan beri buralara düştüğü yok... Size onun yeri mi lâzım? Mutlaka kendisini bulup konuşmalısınız? Öyleyse, durun bakayım... Onu içerdeki kadınlar bilir... Halit Efendiii... Gel buraya! Çabuk bana Melâhat Hanımı çağır...

Beyim, onun bir son vakası oldu burda... Korkunç bir şey... Hatırladıkça hâlâ tüylerim ürperiyor... Bunca senedir ben burda nelere şahit olmuşumdur, ne facialara, ne cinayetlere, ne kavgalara... Ama Yırtık Leylâ'nın yaptığını kimse yapmadı... Anlatsam şaşarsınız beyim... Anlatayım.

Geldiniz mi Melâhat Hanım... Siz, Yırtık Leylâ'yı hatırlarsınız, değil mi... Tabiî, işte o kadın... Şimdi bize Yırtık Leylâ'nın yeri lâzım, acaba nerdedir? Koğuşa gidin de lütfen, sorun kadınlara, bakalım, nerde olduğunu bilen var mıymış? Mutlaka bilirler... Eskiler bilir. Hepsine sorun teker teker...

(Devamı var)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 34 —

Yırtık Leylâ, bu küçük kızı yanına aldı, onu koruyor. Hattâ o zaman benim kulağıma geldiğine göre, kızı işletecekmiş de, ondan himaye ediyormuş. Ne yalan söyliyeyim, ben de inandım. Çünkü bu fahişeler yaşlanıp da kendileri çalışamaz olunca, yanlarına böyle bir kız alır, onu çalıştırıp sırtından geçinirler.

Sonra, o size anlatacağım cinayet olunca anladık ki, hiç de öyle değilmiş. Biz işin aslını sonradan küçük kızdan öğrendik. Yırtık Leylâ, kıza demiş ki, bilmem yalan bilmem doğru, ben size kızın o zamanki ifadesini naklediyorum... Yırtık Leylâ da eskiden bir evde evlâtlıkken, daha küçük yaşta onu da bir herif iğfal etmiş, ondan sonra da sokağa düşmüş... Kıza, başından geçenleri anlatıp ders verirmiş hergün. Bana kalsa yalan... Kızın gözünü korkutmak için bu yalanı uyduruyor ki, kız aklını başına toplasın da, kadın simsarlarının eline düşmesin. Yırtık Leylâ da öyle evlâtlık hali filân yok. Evet edepsizliğine gayetle edepsiz ama, oturup doğru dürüst konuşunca da haza hanımefendi... Ne diyorum size, birkaç ecnebi lisanına vâkıf kadın... Hiç öyle evlâtlık olur mu? Güya kıza anlattığına göre, bir köylü kızıymış da, üveği anasının yüzünden onu babası bir doktora evlâtlık vermişmiş... «Köyümün adını bile bilmiyorum, yalnız evimizle bir de evin arkasındaki meşe ağacı hâlâ gözümün önünde» dermiş. O cinayetten sonra kız anlattı bunları bize...

Bir gün akşama yakın saatlerdeydi. Kadınlar hastanenin bahçesinde geziniyorlar. Ben de gene odamdaydım. İki polisin arasında bir adam getirdiler, küçük kızı iğfal eden adam... Polisler kızla adamı yüzleştirecekler. Kızı çağırdık buraya. Kız adamı görünce ağlamaya başlayıp «Evet, beni iğfal eden bu adam» dedi. Zabıt tutuldu. Polisler adamı dışarı çıkardılar. Bir-iki dakika geçti geçmedi, dışardan bir feryat duyduk... Bir de pencereden ne baksam beyim, o Yırtık Leylâ var ya, iki polisin arasındaki herifi yakalamış, doğram doğram doğruyor. Herif feryat ediyor ki, feryadı göklere sığmaz... Hep birden dışarı koşuştuk. Yırtık Leylâ'yı zaptetmenin imkânı yok. Beyim o kadın, o sıska, hastalıklı kadın, bir çelik beden olmuş, o iki polis, ve daha beş-on erkek, adamı elinden alamıyorlar.

(Devamı var)

Eveeet... Bu Yırtık Leylâ'yı ben çok iyi bilirim, eskiden güzel kadınmış doğrusu. Ama hastaneye ilk düşüşünde bile artık güzelliği kalmamıştı. Yalnız, cami yıkılmışsa da mihrap yerinde derler ya, işte öyle... Sonra sonra iyicene bozuldu. Sesi kalınlaştı, boğuk boğuk, âdeta hırıldar gibi konuşuyordu. Çirkinleşti de, çok çirkinleşti, yüzüne bakılacak hali kalmadı... Halbuki eskiden hastaneye yattı mı, nah böyle ziyaretçisi gelirdi. Bizim burasını belki de bilmezsiniz, piyasası yüksek, güzel bir sermaye kadın düştü mü buraya, ev işleten kadınlar o sermayeyi birbirlerinden kapmak için yarışa girerler: Senin evinde çalışacak, benim evimde çalışacak diye... Yırtık Leylâ'yı paylaşamazdı mamalar. Her gün hediyeler getirirler, paralar verirler. Çook gönlü gözü tok bir kadındı neme lâzım. Kendisine ne gelirse hepsini dağıtırdı burdakilere. Hastabakıcılara, hademelere filân bol bahşiş verirdi doğrusu...

Sonra çok kültürlü kadındı haaaaa... Birkaç lisan bilirdi beyim. Bizim buranın doktorlarıyla Fransızca konuşurdu ki, doktorlar onun Fransızcasına cevap vermekte âciz kalırlardı. Demek efendim, yüksek bir aileden kadın... Eee, düşmez kalkmak bir Allah... Biz burda çok şeyler gördük beyim... İnsan ne oldum dememeliymiş, ne olacağım demeliymiş...

Az müsaade edin, ben size eski defterlerden onun kaydını bulurum şimdi. Halit Efendiiii! Bana geçmiş üç senenin giriş defterlerini getirir misiniz?

Fakat, son gelişinde çok düşkündü, birden çökmüş. Hiç geleni gideni, ziyaretçisi olmadı. Öyle sessiz dururdu bir başına. Kimseyle de konuşmaz. Fakat bir kızdı mı, hiç zaptolmaz... Birkaç vakası oldu da ordan bilirim. Bir koğuş kadını, önüne katar kovalar.

Getirdiniz mi Halit Efendi... Bu defterlerden birinde olacak... Bakalım... Şimdi buluruz. Az müsaade edin... Hah işte, ben söyledim size. Okuyorum defterden: «Hakiki hüviyeti malûm olmayıp ve kendi ifadesine göre nüfus cüzdanı ve nüfus kaydı da bulunmayan ve ahlâk zabıtası sicilinde ve muhitinde Yırtık Leylâ ve nam-ı diğer Yamalı Leylâ namı ile maruf sabıka-i mükerrere eshabından olup, polisçe tanzim olunan zapta ve merbut fezlekeye göre, ... tarihinde, gece saat 2,30 da Taksim gezisi parkındaki ağaçlar arasında bir erkekle uygunsuz vaziyette görülerek bekçiler tarafından derdest edilip ahlâk zabıtası ekibine teslim edilen...»

Hakikî hüviyeti malûm değil. Vallahi ben size bir şey söyliyeyim, bu türlü vakalar çok olur burda. Ahlâk zabıtasının yakalayıp Zührevî Hastalıklar Hastanesine sevk ettiği kadınlardan bazıları iyi aileye mensup olur veyahut evli olurlarsa hüviyetlerini gizlerler. Ama polis nasıl olsa onların hüviyetlerini tesbit eder. Fakat Yırtık Leylâ'nın hakikî hüviyeti tesbit edilemediğine göre, ben bu kadından şüpheleniyorum beyim... Siz de mi şüpheleniyorsunuz? Belki polis o sebepten arıyor. Efendim, bu kadın yüksek sosyeteye mensup asîl bir familyadan olmalı. Ailesi bilinmesin diye hüviyetini gizliyor. Belki de bu yollara düştü diye ailesi reddetmiştir, kimbilir... Çünkü beyim, o kadar kül türlü bir kadın başka türlü bu yollara düşemez.

Bakın burdaki son vakasını anlatayım. Zaten ondan sonra da bir daha görmedim ya, gelmedi buraya...

Hâlâ hatırımda... Nasıl hatırımda olmaz, unutacak gibi değildi ki...

Hastanemize onüç yaşında bir kız çocuğu getirmişlerdi. Bir adam bu kızı iğfal etmiş. Kız muayenede hastalıklı çıktı. Demek herif bir de üstelik hastalıklıymış, aşılamış kıza da... Kızı yatırdık hastaneye, tedavi ediliyor. Yırtık Leylâ da o zaman hastanede.

Kız küçük ama, güzel bir kız... Böyle güzel bir kız düştü mü hastaneye kadın simsarları onları hiç kaçırmaz. Para verirler, yardım ederler, bakarlar ki kıza sonradan hastaneden çıkınca kızı ellerine alıp çalıştırsınlar.

Aşk ve Polis Romanları

* Bu romanlar rastgele yabancı eserlerden dilimize çevrilmedi.
* **Bu romanlar, dünya edebiyatını dolduran binlerce eser arasından titizlikle seçildi.**
* Bu romanları en usta kalemler, en güzel türkçe ile dilimize çevirdi.
* Bu kitaplar karton kapak, beş renkli kuşe gömlek içindedir. Tertemiz basılmıştır ve iplik dikişle dikilmiştir. Üç yanından kesilmiştir.
* **Bu kitaplar AKBABA YAYINEVİ neşriyatıdır.**
* **Her ayın birinci ve onbeşinci günü bir kitap çıkacaktır. Her kitap 5 liradır.**
* Birinci kitap: **KÖR ŞEYTAN** çıktı.
* İkinci kitap: **GEL EVLENELİM!**

UMUM DAĞITIM MERKEZİ : BATEŞ

(AK—172)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 35 —

Yırtık Leylâ, kızı iğfal eden adamın geldiğini öğrenince, bu parmaklarının arasına birkaç jilet sıkıştırmış. Adam dışarı çıkınca, herifin neresi gelirse veretmiş jileti... Adamı parça parça doğruyor. Beyim, adamdan bir kan fışkırıyor, bir kan fışkırıyor, bu bizim bahçe hep kan gölü oldu. Belki yirmi erkek varız, adamı Yırtık Leylâ'nın elinden kurtaramıyoruz. O koca herif, jiletleri yedikçe öküzler gibi böğürüyor, fakat kadının pençesinden kurtulamıyor ki... O yana kaçıyor, Yırtık Leylâ tepesinde; bu yana fırlıyor, Yırtık Leylâ ensesinde... Adamı pırasa gibi doğruyor canım... Yırtık Leylâ, hiç sesini çıkarmadan, büyük bir dikkatle işini görmede, adam kesmiyor da, sanki bir evkadını mutbakta havuç doğruyor. Beyim, ben diyeyim yarım saat, siz deyin bir saat... Adamı kurtaramadık elinden. Doktorlar, hademeler, polisler, hep uğraşıyoruz. Allah tarafından o Yırtık Leylâ'ya bir kuvvet gelmiş ki dev kuvveti, ayırmaya gelenleri elininn tersiyle bir itti miydi, beş adım öte savuruyor... Canavar olmuş Yırtık Leylâ...

Adamı gözgöre boğazlıyor yahu... Salhanede sığır boğazlar gibi boğazlıyor. Neyse beyim, adamı dışarı aşırtıp kapıyı kapadık da, kurtardık. Adamı cankurtaranla alıp götürdüler. Bilmem, öldü mü, kaldı mı... Ama sağ kaldıysa da artık ondan hayır gelmez, yarım kalmıştır.

Yırtık Leylâ'nın eli, yüzü, gözü, üstübaşı kan içinde... Şu karşıki duvarın dibine çöktü, derinden bir,

— Ooooh, çektikten sonra, işte şimdi intikamımı aldım... dedi.

Bana öyle geldi ki, sanki kendisini iğfal edip de bu yollara düşüren herifi kesip doğramış gibi rahatladı.

Bir zaan sustu. Nöbetçi doktorlarla arası iyiydi. Nöbetçi doktor,

— İyi mi yaptın Leylâ, dedi, başın derde girecek...

Bunun üzerine beyim, Leylâ'yı bir gülme tutsun...

— Ben zaten ölmüşüm, dedi doktora, belâdan korkan kim?

Sinirli sinirli gülüyor, katıla katıla... Güldü güldü...

Doktor,

-- Hiç ellmeyin, bırakın kendi haline... dedi.

Bir zaman güldükten sonra, bu sefer ağlamaya başladı. Alıp koşuğa götürdüler.

İşte Yırtık Leylâ'yı son görüşüm bu oldu. Bir daha da buraya hiç gelmedi. Bilmem, o işten dolayı hapse mi attılar, ne oldu...

Buyrun Melâhat Hanım... Sordunuz mu? Ne diyorlar? Nerdeymiş? Bilen yok mu? Tanıyorlarmış ama, demek şimdi nerde olduğunu bir bilen çıkmadı... Yaaa... Uzun zamandır ortalarda görünmüyormuş demek... Çalışmıyormuş... Pekiy Melâhat Hanım, teşekkür ederim. Gidebilirsiniz...

Çok yazık... Koğuşlardaki kadınlardan da nerde olduğunu bilen yok... Vah vah... Üzüldüm... Nerde bulabilirsiniz acaba? Valla beyim, ne diyeyim, kimbilir belki de ölmüştür... Kurtulmuştur zavallı...

Güle güle efendim... Güle güle... Hiçbir şey değil, ne olacak, vazifemiz beyim. Güle güle...

MİS KAMEPA'NIN GÖBEĞİ, KOPÇA KOPARAN, LÂSTİK SÖKEN, FERMUAR PARALAYAN, DANSÖZ KEKLİK

Bilmez olur muyum, bilmez olur muyum hiç... Hem de iyisini bilirim, gayetle iyi tanırım... Yok canım, ne Betül'ü?.. Evet, Betül ya, onun piyasadaki asıl ismi Gülcan Keklik'ti. Betül dedin mi, kimse tanımaz... Onun icin sen bulamıyorsun oğlum; dansöz Gülcan Keklik diye arıyacaksın... Hoş, aradan seneler geçti, şimdi kimbilir nerelerdedir ya... Onu, sen en iyisi bar sahiplerine, paviyonculara, gazinoculara filân soracaksın. Bilse bilse gene ancak onlar bilir. Ama Betül diye ararsan, nafile, bulamazsın... Ben de onun Betül olduğunu bir tesadüfle öğrendim. Malûm ya, bu dansöz kısmının seksen türlü ismi vardır, hangisi esastır, hangisi sahtedir, vallahi onu polis de, ahlâk zabıtası da bilemez.

Ben o zamanlar, İstanbul Belediyesinde Beyoğlu kısmında tahsilât şefiydim. Ne demek tahsilât şefi biliyor musun, gözünü aç oğlum, kral demek kral... Yani, o zamanlar Beyoğlu'nun kralıyım.

Sen şimdi beni böyle görüyorsun ya, heheeey, bir de o zamanlar görecektin ki... Allah bilir, sen o zaman ananın karnına bile düşmemiştin daha... Beyoğlu semti kâmilen benden sorulurdu. Sen şimdi bu halime bakma, bana Beyoğlu'nda açılmadık kapı yoktu.

Yaaa, delikanlı... Sonradan sol tarafıma nüzül indi de, işte böyle kaldım. Allaha şükür, beterin beteri var, demişler. Sağ tarafıma nüzül inseymiş, konuşamazmışım da... Hamdolsun, konuşuyorum. Biz yaşta insanların belinden kuvvet çekilir, bütün kuvvetleri dilinde toplanır. Allah göstermesin, bir de konuşamadın mı, öl daha iyi...

İsteseydim o zaman, vallahi hanlar, apartımanlar dikerdim. Ama yapmadım, Allah biliyor ya, namusum dairesinde çalıştım. Benden önceki tahsilât şefi, Belediye'ye bir, kendine üç hisse ayırırmış... Çok namussuzluk! Ulan, Allah'tan kork, yolsuzluğun bile bir hududu vardır yahu... Allah şahidim, ben öyle yapmadım... Bir bana, bir belediyeye, bir bana, bir belediyeye... Benimkisi, al sana, al bana, bu bana, bu sana... Bende yalan yok oğlum... Hepsini alırsan, Belediye batar yahu... Belediye batınca da, sen de batarsın... O zaman tahsilât şefliği kalır mı? Belediye olmayınca, kimden neyi tahsil edeceksin? Bizim bazı arkadaşlar, arkalarından söylemek gibi olmasın ama, gayet gaddardır. Olmaz! Biraz da Belediye'yi düşüneceksin ki, o da seni düşünsün... Hem efendim, para neyine lâzım? Her kapı açık diyorum oğlum; ye, iç, eğlen, giyin, kuşan, gez, toz... Ulan, daha Allahtan belânı mı istersin? Para başka neyine lâzım, mezarına mı götüreceksin...

Bakma sen benim Darülâcezeye düştüğüme. Ben burda kendi paramla bakılıyorum. Emekli maaşım var, biraz da mülküm vardı; hepsini Darülâcezeye bıraktım... Yaa... Şimdi hâtıralarımla başbaşa yaşıyorum. Bunca yıl, memlekete, vatana hizmet ettim, hepsi helâl olsun. Hiçbir vatandaş benden tacizlik getirmemiştir. Hiçbir şikâyete uğramadım. Çünkü herkese mülâyim davranırdım, her vatandaşa muamelem usulü dairesindeydi.

O zamanlar, bir komser Recep Bey vardı, gayetle iyi arkadaşım. Biz, hep onunla gezer tozardık. Komser Recep de, hani bir komser Recep ki, Allah Allah, Beyoğlu'nda yürürken, vallahi korkudan kaldırım taşları bile titrerdi. Biz o zaman lar, delikanlıyız, senden az daha kabacayız... Her gece, barlarda eğleniyoruz. En çok devam ettiğimiz de Kordon Ruj denilen bar ki, Türkçesi galiba Kırmızı Uçkur demekmiş. Her neyse, benim Almancam zayıftır, onun için mânasını pek iyi bilemiyorum. Kordon Ruj'un sahibinin daha biriki barı, gazinosu var, Kürt Zeyno derler ki, sizden iyi olmasın, herif gayetle açıkgöz, candan bi arkadaş... Doğrusunu istersen, gayet yüksek seviyede bir... Nasıl söylemeli, pezevenk desem, hiç yakışık almaz, muhabbet tellâllığı da münasip değil... Hani «Keyif pezevengi» derler ya, işte onlardan... Fakat, herifin seviyesi yüksek, her işini yaparken, karıncanın bile belini incitmeden, nezaket dairesinde yapıyor.

(Devamı var)

İşte dünyanın en güzel romanı:

Kör Şeytan!

Okuyup bitirdikten sonra tekrar okumak isteyeceğiniz büyük heyecan romanı!

Karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş. Fiatı 5 lira

Dağıtma merkezi: BATEŞ — İSTANBUL

Bu romanlar:

Her ayın 1 inci ve 15 inci günleri satışa çıkacaktır.

İkinci Kitap:

Gel Evlenelim

15 Eylül salı günü bütün kitapçılarda...

Akbaba Yayınevi Sunar

(AK: 177)

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 36 —

Bizim de bu Zeynel Bey'in Kordon Ruj'una daha sık gidişimizin sebebi, o zaman Zeynel Bey Avrupa'dan Macar kızları getirtmiş ki, her biri dünyayı yangına vermeye yeter ateş parçası. Onlar piste çıkıp da bacak sallamaya başladı mı, uzaktan bakanın gönlü tutuşuyor.

Haaa, unuttum söylemeyi, Komser Recep Bey, gayetle vatanperver ve son derecede vazifesine bağlı bir arkadaştı neme lâzım, şimdi burda kendi yok, Allahı var... Evet, her gece barlara gelir ama, vazife aşkıyla gelirdi. Çünkü, malûm ya, hırsız takımı, dolandırıcı milleti, suiistimal yapan, ihtilâs yapan memurun enayisi, paraları yemek için bu barlara düşerler. Komser Recep'in gözü hep müşterilerin üstünde... Bir herif, bu barlara dadanıp da, konsomatris karılarla bol para yemeye başladı mı, Komser Recep'in kulakları, av kokusu almış tazı kulağı gibi dikilirdi. Böylece birçok hırsızı, soyguncuyu, suiistimal yapan memuru enselemiştir. «Ne lüzumu var, suçluyu yakalamak için arkalarından koşmaya, onlar nasıl olsa buralara düşerler, ben ağımı kurdum, bekliyorum» derdi. Çok adam enselemiştir. Bu yüzden de birçok takdirname aldı, gayet gözde bir polisti. Böyle olunca da, onu kimse yerinden kıpırdatamıyor. Hem her gece kendisi eğleniyor, hem de vazifesini yapıyor.

Efendiiim, derken bu Kordon Ruj'a bir herif dadandı, her gece mi her gece geliyor, avuç dolusu para döküyor. Yaşlı da bir adam... Hemen, Komser Recep Bey'in kulakları dikildi. Adam, anadan doğma polis efendim... Onda polislik Allah vergisiydi. Yolda giderken, önünde yürüyen adamın ensesine bakar «Bu herifin mutlaka bir suçu var, suçlu bu herif!..» derdi. Ve de yakalar karakola tıkar herifi, iki-üç dakika içinde herifin sahiden bir suçu olduğu meydana çıkardı. Şaşar kalırdım. Enseden suçlu nasıl anlaşılır oğlum, bir düşünsene... Artık kendi kendime, bu kadar da isabet olmaz ya, galiba Beyoğlu'na çıkanların hepsinin bir suçu var ki, bizim Recep kimi ensesinden tutsa, mutlaka bir suçunu itiraf ettiriyor, derdim. Anla artık, Recep Beydeki polislik kabiliyetini...

Bizim Recep, Kordon Ruj'a her gece gelen o pinpona kancayı taktı. Birkaç gün sonra,

— Tamam, dedi, öğrendim hepsini...

Efendim, bu adam, milyoner biriymiş, Fransızca, İngilizce filân da biliyor. Evliymiş de. Ama bu barda çalışan Macar kızlarından birine vurgunmuş. Her gece o Macar kızını alıyor masasına, çatır patır gâvurca konuşuyor kızla... Bizim Zeynel Bey de pek memnun bu adamdan, çünkü herif her gece mi her gece avuç dolusu para bırakıyor.

Komser Recep Bey,

— Bu herifin bir dalgası var ama, nedir anlıyamadım... dedi, hırsız olamaz, dolandırıcı olamaz, memur değil ki suiistimal ya da ihtilâs yapmış olsun... Zengin olduğuna, ecnebiye lisanlarını da bildiğine göre bu herif olsa olsa casustur...

Gayetle kuvvetli mantığı vardı.

Derken efendim, birkaç zaman sonra, bu herif geliyor bara, az sonra da genç, güzel bir kadın geliyor yanına, ama güzel ki, nasıl... Tasavvur edemezsin, öyle bir güzel... Acaba, Macar kızı yanında kaç para eder...

Geliyor bu kadın, o ihtiyar herife yalvarıyor, yakarıyor, ağlıyor, ama ne yapsa boş, sonunda herif kovuyor yanından. Kadın da ağlıyarak, bir arabaya binip gidiyor. Ertesi gece gene geliyor...

Öğrendik efendim. Gu güzel genç kadın, o herifin karısıymış. Her gece gelip kocasına «Ayıptır. Senin içtimaî mevkiine yakışmaz. Hadi eve gidelim» diye yalvarır, ağlarmış.

Bir gece gene böyle o herif karısını yanından kovunca, kadın gitmedi; bu sefer adam, karısının yanında o Macar kızını masasına çağırdı. Kadın,

— Bu Macar karısının benden ne üstünlüğü, ne marifeti var, bir öğreneyim... dedi.

Az sonra Macar kızının numarasının sırası geldi. Lâmbalar söndü, Macar kızı tüller içinde yarı çıplak çıktı piste... Renkli ışıklar da üstüne çevrilmiş, başladı oynamaya.

Kadın da ağlıya ağlıya dönüp gitti. Ertesi akşam, gene kocasının arkasından geldi ki, zilzurna sarhoş, yıkılıyor. Kocasının yanına gitti.

Biz, onlarınkinin arkasındaki masadayız. Bu komser Recep Bey'in bir kabiliyeti daha var, Allah vergisi birader, yirmi metre uzakta fısıltıyla konuşulanları bile duyar. Evet, polisin kulağı işte böyle olacak. Velâkin, o gece kadın da kocası da bağırarak konuştuklarından, sözlerini ben de duyuyorum, Zeynel Bey de...

Kadın yaklaştı kocasına, sandalyeye oturmadan,

— Artık benden günah gitti, dedi, ben elimden geleni yaptım... Anladım artık, sen gönüllü bir pezevenksin, pezevenklikten hoşlanıyorsun... Bundan sonra ben de yapacağımı bilirim. Bak, elin herifleri gözü önünde nasıl soyunulup oynanırmış, gör de öğren bakalım... Bundan sonrası senin bileceğin iş...

Bunu söyleyip, başka bir masaya geçip oturdu. Garsonu çağırdı, bir şişe şarap getirtti. O şişeyi içtikten sonra garsona,

— Bu barın sahibi nerde? Görüşmek istiyorum... Haber verin!.. dedi.

Zeynel Bey kurt ki kurt... O zaten çoktan kokuyu almış, pusuda bekliyor. Ağzı sulanarak güldü, ellerini oğuşturmaya başladı. Gayetle kuvvetli iş adamı ve özel teşebbüsçüydü.

Garson haberi getirince,

— Biraz sonra, al yazıhaneme getir... dedi.

Biz geçtik yazıhaneye. Az sonra kadın geldi ki zom olmuş...

Zeynel Bey, babacan bir edâ ile,

— Buyrun evlâdım, buyrun kızım... Oturun... Bir isteğiniz mi var? dedi.

Kadın çöktü koltuğa. Bir bakıyor ki bizim Zeynel'e, ben işte o zaman numarasını verdim, bu kadın anasının gözü... Yahu, birden değişmiş kadın. Kestirmeden isteğini söyledi:

— Ben sizin barda dans etmek istiyorum...

Sen şu Zeynel Bey'deki ağızlara bak hele:

— Aman kızım, aman yavrum... Nasıl olur, sizin gibi bir hanımefendi... Çok rica ederim...

Kadın tok tok,

— Bırak bunları, dedi, canın isterse... Ben de gider, başka bir barda dans ederim... Bar yok değil ya...

Kalkar gibi yapınca Zeynel Bey,

— Size yardım etmek isterdim, dedi, ama dans etmesini biliyor musunuz?

— Dans oryantal dediklerinden işte... Bilip de nesini bilecekmişim... Bir kere denersiniz... Hemen bu gece çıkarım dansa...

Onca yıllık Zeynel bile şaştı da,

— Aman... diye ağzından bir ses çıktı.

— Ne amanı, işine geliyor mu? Senden para istiyen de yok, bir denersin, işine gelirse... Şimdi çıkar oynarım... Orkestrana söyle, çalsın alaturka bişey... Yalnız, söyleyin de bana bir şişe daha şarap getirsinler...

— Hiç oynamış mıydınız eskiden?

— Göbek atmak değil mi bu, çalgıya uydurup göbek atmak alt tarafı. O kadarını becerirım. Çocukluğumdan beri oynarım zâti...

Bu sefer Komser Recep,

— Evli değil misiniz siz? dedi, kocanızın izni olmadan oynayamazsınız ki...

— Evli değilim... dedi.

— O bey kocanız değil mi?

— Nikâhlı değilim...

— O zaman da belediyeden müsaade almak lâzım...

Kadın kalktı ayağa,

— Uzattınız, dedi, canınız isterse...

Avının elinden kaçacağını anlıyan Zeynel Bey,

— Bu gece için bir defalık deneyelim... dedi.

Bir şişe daha şarap getirdiler.

— Ama sarhoş olursanız...

— Merak etmeyin siz, hele bir meydana çıkayım da...

Bardaki dansözlerin elbiseleri getirildi ki, içlerinden hangisi bedenine uyarsa onu giyecek...

Zeynel Bey,

— Oynayamaz ya, dedi, bir değişiklik olsun işte... Bir gecelik deneriz...

Biz geçtik salona. Az sonra, salonun lâmbalarının sönmesiyle, orkestra bir alaturka oyun havası vurmaya başladı, pistin projektörleri de yandı. Pullu elbiseler içinde bir dansöz çıktı ki piste oğlum, Allah Allah... Daha tarihler, böyle bir göbek atan, kalça kıvıran dansöz yazmamış... Yahu, bu ne iş!..

Onca yılın Zeynel Bey'i dahi, hapt olup kaldı.

— Elimden bu kadar dansöz geçti, böylesini daha hiç görmedim... dedi.

Bir omuz titretiyor, bir gerdan titretiyor, vay babasının canına... Komser Recep Bey,

— İmkânsız, dedi, bu kadın evvelden biliyormuş bu dansı...

Zeynel Bey,

— Hayır, dedi, bilmediği doğrudur. Ördek yavruları yumurtadan çıkar çıkmaz, suya girer yüzerler. Onlara yüzmesini öğreten mi var?.. Bizim kadınlarımız da göbek atmakta böyledir birader. Bu bir Allah vergisi... Başka milletlerde katiyyen yoktur. Analarından doğunca, bir saz takımı oyun havası çalsa, fırlar ortaya göbek atar bizimkiler...

(Devamı var)

Galata Köprüsü

Dili yok, derdini döksün çilekeş köprümüzün,
Yaralanmış da tedavi görüyor böğründen...
Temelinden çöküvermek gerekir: Çünkü onun
Günde binlerce Cadillac geçiyor üstünden!

Necdet Atılgan

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 37 —

Bunca şark dansı yapan dansöz var, hangisi bir hocadan ders almış, dans öğrenmiştir. Bunların ya kafaları kızar, ya coşarlar, ya da çeker çeker kafayı, yaaa Allah deyip çıktılar mı ortaya, çıkış o çıkış, artık tutma, salver gitsin...

Dans bitti, alkış, alkış, alkış... Bir dans daha, bir daha...

Danstan sonra, kadının adının Betül olduğunu işte o zaman öğrendik.

Hemen ertesi gün de, muameleler tamamlandı. Zeynel Bey kurt olduğundan, kadını elinden rakipleri kapmasınlar diye bir sıkı mukavele yaptı.

— Sana bir dansöz ismi bulmalı... dedi.

Piyasadaki dansözlerin yarısından çoğunun ismini hep Zeynel Bey uydurmuş. Dakikada isim uydurur ve de o isim piyasada tutar.

— Sen, dedi, keklik gibi dans ediyorsun, senin adın Gülcan Keklik olsun...

İşte Gülcan Keklik'in yıldızı böyle parladı oğlum... Onun için, sen Betül diye aradığından bulamıyorsun onu... Gülcan Keklik desen, eskilerin hepsi bilir... Haa, sonra sonra, Gülcan Keklik'e halk, Gülcan Teklik demeye başladı, sebebi de efendi oğlum, malûm ya «teklik» demek, bir lira, demektir; bu kadın da son derecede cömert, hayır sahibi ve fakir fukaranın gönlünü hoş eden takımından olduğundan, ona «Teklik» adını taktı halk... Evet, gayetle hayırsever ve gönül almasını bilirdi. Gelgelelim, Zeynel Bey'e de, bizim Recep Bey'e de ve de bana, katiyyen o bakımdan hiç yüz vermezdi her ne hikmetse... Biliyor musun, Keklik'in bu muamelesi, Zeynel Bey'in bayağı haysiyetine dokundu. Öyle ya canım, ne demek olsun, bir koca Zeynel Bey olsun da... Allah, Allah... Zeynel Bey arkasında, Recep Bey arkasında, ben arkasındayım. Biz aramızda anlaşacağız ama, Keklik'i yola getirmenin imkânı yok...

Neyse oğlum, Keklik Kordon Ruj'da dansa başlayınca, bütün öteki artistlerin, yıldızların, dansözlerin papucu dama atıldı. O dünya güzeli Macar kızlarının revüsüne, atraksiyonlarına bile kimsenin aldırdığı yok. Varsa Keklik, yoksa Keklik... Kordon Ruj adam almaz oldu. O çıktı mı dansa, millet ölüyor. Böyle şey görülmemiş... Onun yüzünden, Zeynel Bey dünyanın parasını kazanıyor her gece... Tüller arasında dans ederken çekilmiş bir resminden afişler yapılmış, bütün İstanbul sokaklarının boş duvarlarını donatmışlar. Renkli ışıklarla geceleri «Gülcan Keklik» adı parlıyor sokaklarda...

Asıl mühimmi de ne biliyor musun, hani bu kadının bir kocası vardı yo, o herifi göreceksin... Köpekler gibi ayaklarına kapanıp yalvarıyor Gülcan'a, ağlıyor, «bütün malımı senin üstüne yapayım» diyor, «Nikâh kıydıralım, nikâhlı karım ol!» diyor. Soyunup ortalığa çıkınca kadının kıymeti arttı. Fakat, bu Keklik çok hain bir kadınmış, onca yalvarmalara katiyyen merhamete gelmiyor, kalbi bir parçacık yumuşamıyor. İskarpininin burnuyla, sanki pis bir paçavrayı itermiş gibi, yerde kıvranan herifi iteliyor «Senin gibisi bundan hoşlanır, defol! Soyunup ortaya çıkınca mı kıymetim arttı, hadi git Macar karılarına!» diyerek herife olmadık hakaretler yapıyor. Yahu, insanın bir erkek olaraktan, erkeklik namına haysiyeti kırılıyor be... Adam, baktı ki Gülcan'ın taş kalbini yumuşatamıyacak, bu sefer bize döndü, yalvarmaya başladı. Zeynel Bey'e ne isterse verecek, paraysa para, malsa mal, tek Keklik oynamasın...

Zeynel Bey de, Keklik'e anlattı bunu. Oğlum, kız bunu duyunca,

— Bundan sonra o herifi buraya sokarsanız, bir daha ben de burda dans etmem! diye resmen protesto etmez mi?

Zeynel Bey, altı aylık mukavele yapmış; kim mukaveleden cayarsa büyük tazminat ödeyecek. Keklik ne dese beğenirsin:

— Peki, öyleyse, yarın tazminatı ödeyip ayrılıyorum...

Öbür barcılar, Keklik'i kapmak için para dökmeye hazır. Bu sefer Zeynel Bey yalvarmaya başladı. Çünkü Keklik başka bara geçti mi, buranın bütün müşterileri de gürrr diye oraya akacak. Ama bana sorarsan, işin aslı başka; bu Zeynel Bey Keklik'e abayı yaktı, ondan ayrılmak istemiyor.

İşte ondan sonra o herifi bara da sokmaz oldular. Herif, sabaha kadar barın kapısında bekliyor, it gibi ayazda titriyor. Arada bir yolunu bulup içeri dalacak, Keklik'e yalvaracak olursa, Keklik'in emriyle barın fedaileri herifi yakalayıp içeri atıyorlar, eşek sudan gelene kadar bir güzel sopa çekip, bar kıpısı önüne yığıp bırakıyorlar. Herif, dayak yemeye razı,

— Dövün, dövün... Tek onu dans ederken göreyim de, dövün, kemiklerimi kırın! diye yalvarıyor.

Artık herif, Keklik'in dans etmesine de, her ne yaparsa yapmasına da razı oldu da çoktan, tek istediği yeter ki, geceden geceye o da başkaları gibi onun vücudünü görsün. Bir gaddar kadın ki, yahu, ona bile müsaade etmiyor.

Bizim Komser Recep Bey'i dersen, hiç eski komser Recep Bey değil. Vazifeyi mazifeyi iyice boşladı. Her gece barda Keklik'e bakmaktan, başka bir yere, bardaki öbür müşterilere bakamıyor ki, hangisinin hırsız uğursuz olduğunu anlasın da yakalasın...

Mukavele tarihi biter bitmez, Keklik başka bir gazinoya aktarma etmez mi! İşte o zaman kıyametler koptu. Keklik'in namı büsbütün aldı yürüdü. Gazetelerde her gün bir iki çıplak resmi çıkıyor. Çukulata kartlarında resimleri basılıyor.

Zeynel Bey komser Recep'e,

— Kardeşim Recep, dedi, bak bunca senelik arkadaşız. Ne olacaksa senden olacak. Göster kendini birader!

Recep Bey, bunun üzerine gene eski formuna girip aşk ile şevk ile vazifesine dört elle sarıldı. Keklik, hangi gazinoda, hangi barda, paviyonda dans ediyorsa Recep Bey de orda. Kadına kancayı taktı. Recep Bey birine kancayı taktı mı, artık o insan bir daha iflâh olmaz. Recep Bey her gece bir zabıt tutturuyor: «Dansöz Keklik, namı ile maruf ve ahlâk zabıtamızca müseccel kadının millî ahlâk ve adâba muhalif olarak, son derecede tahrik edici hareketlerle ve gayetle müstehcen etvar ve kıyafet ile bilâ entari ve bilâ kombinezon bir vaziyette, ehalinin ar ve haya hislerini rencide ettiğini mübeyyin işbu zabıt varakası tanzim ile gereğinin ifası dileği ile arz ve takdim kılındı. İmza, imza, imza...»

Keklik yandı. Her gün karakol karakol dolaşıyor, savcılığa gidiyor, ifade üstüne ifade veriyor. Oğlum, ben böyle bir inatcı kadın görmedim. Yahu, bize birazcık yüz verse kurtulacak ve de son derecede rahat edecek. Katiyyen yüz vermiyor... Aleyhine birçok dâvalar açıldı. Kıl kaldı ki mahkûm olup, hapse girecekti. Bir sefer de mahkûm oldu ama, tecil edildi cezası.

Bunun üzerine ne yaptı biliyor musun, katiyyen açık saçık dans etmedi. Tamamiyle tersine, her yanı kapalı, çarşaf gibi, aynen çarşaf, kapkara bir elbiseyle çıkmadı mı piste... Evet, her yanı kapalı. Ve böylece dans oryantal yapmaya başladı. Dans ederken coşuyor coşuyor, efendim, yalnız bileğine kadar kollarını, bir de diz kapağına kadar bacaklarını açıyor. Ayağında kalın siyah çoraplar var ama, sanki oynarken çorap aşağı kaymış gibi yapıyor. O kapkara, kapalı elbise içinden, tozpenbe kollar, manolya beyazı dizkapağı, diz çukurı meydana çıkmıyor mu, yahu millet deli olacak, çıldıracak... O eski açık saçık dansları kaç para eder, bu kapalı dansı daha çok tuttu. O gazinoda yer kapmak için herkes birbirine giriyor. Masalar karaborsaya bindi. Böyle şey görülmemiş canım...

Keklik, gazetelere, mecmualara beyanat veriyor:

— Ben, vücudümü göstererek müşterilerimden alkış bekliyen dansözlerden değilim. Ben, sanatımı gösteriyorum. Çok kapalı bir kışlık manto içinde bile dans etsem, kıymetbilir ve sanattan anlayan müşterilerim, benim sanatımı takdir ederler.

Keklik o kapkara elbise içinde şark dansına başladı mı, seyirciler barbar bağırıyorlar:

— Kekliiik... Yaşşa Kekliiik!... Biraz da sanatını göster yavrum, sanatını görelim!..

Bunun üzerine Keklik, düşen çorabından baldırlarını göstermiyor mu, kıyametler kopuyor.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizahi Mecmua ●

SAHİBİ : Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 38 —

Bizim Recep Bey de her gece bir fezleke tanzim ediyor: «Millî örf ve an'anelerimize muhalif olarak, bedenine son derece yapışık kapalı bir elbise içinde, kadınlığın mahrem vücut hatlarını tebarüz ettirmek sureti ile alâmeleinnas dizkapağına kadar bacaklarını açmak sureti ile baldırlarını teşhir eden ve böylece kalkımızın cinsî arzularını kamçılamakta olan, Keklik namı ile meşhur dansöz hakkında icap eden kanunî muamelenin ifası için işbu fezlekenin tanzim ile takdim kılındığını...»

Haydi Keklik, Emniyet Müdürlüğüne, haydi savcılığa, haydi mahkemelere...

Fakat katiyyen pes etmiyor yahu... Ama ne de olsa yıldı biraz. Bunun üzerine yazın turneye çıktı. Artık bir kere adı çıkmış, dillere düşmüş, gazetelerin diline dolanmış ya, her gittiği yerde polis de peşinde...

Anadolu'da bir şehre gitmiş, neresiydi unuttum, orda bir sahnede, tüllü, boncuklu bir elbiseyle yarı çıplak dans ederken, nasıl etmişse, sutyeni fora etmez mi? Sutyen düşünce, seyirciler bir azmışlar ki, Allah korusun, oranın milleti hep ayaklanmış. Keklik'in sabıkası var ya, hemen bir zabıt tutup adliye'ye vermişler. Keklik, savcılıkta «Efendim» demiş, «Ben sutyenimi mahsustan fora etmedim, sutyen kendiliğinden sıyrılıp düştü. Çünkü efendim, lâstikler, kancalı kopçalar çürük, ben dans ederken hiçbiri dayanmıyor. Lâstikler çatır çatır kopuyor, kopçalar, çengeller patır patır sökülüyor. İsterseniz, dans ederken gelin, siz de görün...»

Bir adlî mesele çıkmış ortaya: Mahsustan mı sutyeni fora ediyor, yoksa kasd-ı mahsusu yok da, sahiden lâstikler çürük de dayanamıyor mu? Bu noktanın anlaşılması için, bir bilirkişi heyeti seçmişler. O taşra vilâyetinin bütün ileri gelenleri, bilirkişi heyetine girmek için «Aman bu işten anlarım» demeye başlamış. Kimisi «Ben lâstik mütehassısıyım» kimisi «Hiç kimse kopçadan benim kadar anlıyamaz» demeye başlamış.

Bilirkişi gelmiş gazinoya. Bizim Keklik, çalgıcılara,

— Oynak bir hava vurun! demesiyle, çıkmış şanoya başlamış oynamaya...

Bir oynamış, bir oynamış... Bilirkişi olanlar kendilerinden geçip de,

— Aşağıdan yavrum aşağıdan... Çalkala Kekliiik!.. diye nağra savurmaya başlamazlar mı!..

İki çalkala, üç ırgala, derken oğlum, sırttan sutyeni tutan lâstik, pat diye patlayıp da sutyen on metre ileri fırlamaz mı?.. Sutyen fora, Keklik'in göğsü çıkmış mı ortalığa... Aman Allah!.,

Bilirkişi olanlar,

— Aman nasıl oldu, iyice anlıyamadık, dur hele... Şunu bir daha görelim... Biz namus üzerine yemin vermiş bilirkişiyiz, ilmî rapor vermemiz icap eder... Aman Keklik, bir daha oyna yavrum... Sutyenin lâstiğini nasıl kopardığını iyice anlıyalım... demişler.

Ve de bir hiyle olmasın diye, bilirkişi olanlar kendileri, sutyenin lâstiğini Keklik'in sırtından iyice düğüm edip bağlamışlar. Ayrıca kopçaların çengellerini de geçirmişler. Keklik yürümüş şanoya.

— Çalsın sazlar!

Keklik başlamış yeniden.

— Döktür yavrum... Kıvıiiir!.. Aşşağdan, yukardan!.. Aşşağdan!..

Çat, çat, çat... Kopçaların çengelleri sökülmüş gene. Pat pat pat, lâstik patır patır patlamış gene. Üç kere mi, beş kere mi ne tekrar tekrarlatmışlar. Keklik'te, Allah nazardan saklasın, öyle bir göğüs var ki, lâstik, kopça, çengel dayanmıyor. Vapurların, iskele babasına bağlanan halatları var ya, Keklik'in göğüslerini işte bu halatla sıkıca bağlasan, maşallah öyle bir göğüs var kızda, halatları söküp atacak...

İyi mi? Keklik'e bir ceza verememişler, çünkü sutyeni fora etmekte hiçbir kasdı yok, kasıd olmayınca suç olmaz. Yalnız,

— Aman kızım, demişler, çok sallama ki, sutyenin lâstiğini kopartmıyasın...

Keklik ordan başka bir yere turneye çıkmış. Burda başına daha büyük bir kaza gelmiş. Bu sefer de dans ederken, oyun elbisesinin pullu külotu bacaklarından fırlamaz mı!.. Bak şu tersliğe... Her geceki oyunda aynı kaza oluyor. Komşu vilâyetlerden, onları da geçtik, taa uzak yerlerden Keklik'in dansını görmek için ahali oraya dolmuş. Otellerde, hanlarda yer kalmamış da, millet sokaklara dökülmüş.

Hadi gene zabıt, hadi gene savcılığa... «Efendim, ben - affedersiniz - külotumu mahsustan fora etmiyorum. Fermuarlar çürük, tutmuyor, ben ne yapayım...»

Hadi gene bilirkişi...

— Oyna Keklik yavrum!..

Bi o yana, bi bu yana, çaat, fermuar bi yana, külot öte yana... Aman bu ne iş!.. Dur şu fermuarı bu sefer de ben kapatayım, bir kapatayım ki, bakalım bu sefer sökebilir mi? Bir çift camus olsa, artık bu fermuarı sökemez. Sökemez mi? Bir aşağıdan, bir yukardan... Çatır çatır fermuarın dişleri sökülür...

İşte o günden sonra Keklik'in yeni bir reklâmı başladı: «Memleketimizin medar-ı iftiharı kopça koparan Dansöz Gülcan Keklik», «Dans oryantal kraliçesi lâstik paralayan Keklik Gülcan», «Şark dansları yıldızı, fermuar söken Keklik...»

Keklik'in namı aldı yürüdü. Fakat, gelgelelim kıza hiç rahat vermedik. Zabıt, fezleke, karakol, savcılık, ifade, Emniyet Müdürlüğü, mahkeme... derken, Keklik'in de canına taketti.

Hiç unutmam bir gün gene bir başka gazinoda dansa çıkacaktı, biz de her zamanki gibi orday-dık. Dansa çıkmadan önce yanımıza geldi. Recep Bey'le Zeynel Beye dedi ki:

— Benimle çok uğraştınız, ama kimsenin âhı yerde kalmaz. Ben artık bu hayattan çekiliyorum. Siz de muradınıza eremediniz ya, avucunuzu yalayın... Yalnıız (Parmağını Recep Beye salladı) gün ola harman ola, eğer ben de Lokum Betül'sem, bunları senin yanında bırakmıyacağım. Günün birinde sana otomobilimin kapısını açtırıp kapattırmazsam, bana da Lokum Betül demesinler...

İşte ancak biz o zaman, Keklik'in Lokum Betül olduğunu öğrendik.

Üçümüz de süt dökmüş kedi gibi sustuk. Keklik yanımızdan gittikten on dakika mı, onbeş dakika mı sonra, Komser Recep birden ayıkıp,

— Yahu, dedi, şimdi sizin ikinizin gözü önünde bu karı bana hakaret etmedi mi? Siz de şahit değil misiniz? Vazife başında bir devlet memuruna hakaret ne demek, devletin kendisine hakaret sayılmaz mı? Şu iki paralık dansöz de kim yahu... Şimdi ben zabıt tutup da, şu dansöz parçasını karakola sürüklemez miyim?

Zeynel Bey,

— Kanun her neyi icap ettiriyorsa onu yapmak vazifendir arkadaş, dedi, ben de senin arkandayım...

Keklik o gece işte son dansını yaptı, bir dans ki, nasıl anlatsam, dille tarifi mümkün değil... Millet çılgınlar gibi alkışlıyor, çatalı, tabağı birbirine çarpıyor, masaları, sandalyeleri kaldırıp yere savuruyor. Herkes kendinden geçmiş...

Komser Recep,

— Davranın, zabıt tutmak gerek... dedi.

Davrandık davranmasına, velâkin Keklik'i nerde bulacaksın, koydunsa bul, uçup gitmiş Keklik... Gidiş o gidiş...

ÇİFT MOTORLU DANSÖZ MİS KAMEPA'NIN AYVA GÖBEĞİ

Yok canım, daha da neler... Nerden çıkarmış benim Keklik'e âşık olduğumu? Lâf!.. Geç beyim, rica ederim... Yok öyle şey... Keklik'e asıl âşık olan kendisiydi, sırılsıklam âşıktı. Katiyen, benim hiçbir ilgim ve alâkarlığım yoktur. Ne münasebet!.. Haa, bak komser Recep de âşıktı, onlar ikisi vurgundu kıza. Bu benim mesleğim, bizim meslekte, yanında çalıştırdığın dansöze âşık oldun mu yandın bir kere...

Demek şimdi Darülâcezede... Vah vah... Nüzüllü demek... Seneler var görüşemedik. Ooo, siz ne bakıyorsunuz, o benden çok yaşlıdır, babam yerinde adam... Recep Bey'in de ne olduğunu bilmiyorum, kimbilir nerdedir. Ama terfi ettiği zamanı çok iyi biliyorum, başkomser oldu, sonra izini kaybettim.

Onun terfii de çok bir enteresanlık bir iştir yani... Baktım ki payitahtımız Ankara, günden güne büyüyor; İstanbul'dakilerden başka, bir de Ankara'da gazino açayım, dedim. Ankara'da derme çatma iş olmaz, Ankara'nın şanına lâyık bir iş yapmalı, dedim.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

İLÂN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 39 —

İkinci, üçüncü sınıf bir bar açmaya değmez. E benim de bu meslekte, haddimiz olmayaraktan, bir şerefimiz var, namımız var... Namımızla mütenasip olsun, dedim, kıydım paraya, çok bir lüküs ve en ekistırasından bir gazino açtım ki, birinci sınıf turistik bir yer oldu. İlk senesini büyük zararla kapadık. Ertesi yıl gene zarar... İstanbul'da kazanıp Ankara'da batıracağız... Benim gazinonun çok bir lükslüğüne diyecek yok ama, zararın sebebi şu ki, o zaman striptiz daha yeni çıkmış, diğer öteki gazinolar hep Avrupadan striptizci karı getirmiş, biz striptizcinin iyi bir cinsini bulup da getirtemiyoruz.

Benim bir ayağım İstanbul'daysa, bir ayağım da Ankara'da. Derken bu bizim Recep Bey Ankara'ya nakledilmez mi? Durup dururken... Recep Bey çok kızdı «Ben» dedi, «bu kadar sene sadıkane hizmet edeyim, gecemi gündüzüme katıp çalışayım da, buna karşılık bir de Ankara'ya sürsünler, öyle mi? Vazife aşkının mükâfatı bu mudur!» deyip istifayı bastıysa da, istifası kabul olunmadığı gibi, bir de başkomserliğe terfi ettirilerek gene Ankara'ya naklolundu. Recep Bey, bu başkomserliğe terfi işine büsbütün şaştı; çünkü lise tahsili bile olmadığından başkomserliğe terfiini mümkün değil sanıyordu. Terfi edince sevindi. «Demek bunda da bir hayır var» diyerek Ankara'ya gitti. Ben de sık sık iş icabı Ankara'ya gittiğimden Recep Bey'le her seferinde buluşuyorduk. Bir de öğrendim ki, Recep Bey'i, vekillerden birisi hususî olarak emrine almış. Yani işi iş bizim Recep'in. Onun işi iş ama, benim işler gayet boktan gidiyor. İstanbul'da kazandığım parayı, Ankara'daki gazinoda eritiyoruz. Bir sene zarar, iki sene zarar... E buna dayanılmaz. Ben Avrupa'dan striptizci getirdim ama, bizim striptizci alâka ve ilgi toplıyamadı. Çünkü o zaman Ankara'da bir gazinoda Mis Kamepa denilen bir striptizci var, herkes onu görmeye gidiyor.

İşlerin kötüye gitmesinden bir gün ben dert yanarken, bizim Recep,

— Yahu, dedi, sen şu Mis Kamepa'yı ayartıp da gazinona alamaz mısın? O karı o gazinodayken, Ankara'daki başka hiçbir gazino iş yapamaz. Çünkü, seninki gibi lüküs gazinoya fakir fukara takımı gelemez. İstanbul'daki iş başka, Ankara'nın işi başka... Burda gazinoya ekâbir gidecek, hükûmet adamları filân gidecek, zengin ve muteber tüccarlar filân gidecek ki, gazinocu da para kazansın. Onun için sen ne yap et, şu Mis Kamepa'yı ayarla, ayart onu gazinona al!

— Nasıl olur, kadının mukavelesi vardır...

— Ben kadınla ahbabım, benimle gayet iyi konuşuyor...

— Yahu kadın Türkçe bilir mi?

— Bilmez.

— Sen gâvurca bilir misin?

— Bilmem...

— E, nasıl konuşuyorsun?

— Efendim, bu kadın, bizim vekil beyle çok sıkı fıkı ahbap, aralarından su sızmıyor. Malûm ya, ben de her gece vekil beyfendinin arabasındayım. Mis Kamepa numarasını yaptıktan sonra her gece arabaya alıp Vekil Beye götürüyorum. Bazan da vekil beyle birlikte arabaya biniyorlar. Biz işte kadınla böyle böyle ahbaplığı ilerlettik, kaşla gözle, işaretle, mişaretle anlaşıyoruz. Kadın benden pek bi hoşlaştı. Bir görsen kardeşim, bir âfet-i cihan bu karı... Aman şunu ayartmanın bir yolu...

Bir gece, Recep Beyle beraber, Mis Kamepa'nın çalıştığı gazinoya gittik. Benim gazinoda her gece ancak iki-üç masada müşteri var, halbuki bu gazino tıklım tıklım dolu... Recep Bey,

— Hep bu Mis Kamepa'nın yüzünden gazino doluyor... dedi.

Mis Kamepa'nın numarası başlıyacak. Salonun ışıkları söndü, pistin projektörleri yandı. Evet, artist ortaya çıkarken salonun ışıkları karartılır ama bu kadar da karartılmaz, biraz ışık olur, âdet böyledir. Recep'e,

— Salon zifirî karanlık oldu, acaba neden bu kadar kararttılar salonu? dedim.

Recep dedi ki:

— Mis Kamepa soyunmaya başladı mı, neden salonu böyle zifirî karanlığa boğduklarını anlarsın... Striptize burda daha yeni başladığı günler, salonu bu kadar karartmıyorlardı, ama sonraları baktılar ki olmuyor... Çünkü çok ayıp oluyor, kadın soyunurken erkek seyircilerin suratları değişiyor. Herkes birbirinden utanıyor, ertesi gün de alay ediyorlar birbirleriyle. Şimdi kendin de göreceksin ya, Mis Kamepa soyunmaya başladı mı, kendini tutmanın imkânı yok. Kimi masayı avucuyla sıkıştırıyor, kimi, örtüleri koparıyor, kimi şaşkınlıktan bardağı, kadehi deviriyor. Görülmemiş bişey bu kadın...

Pistin ışıkları yandı, bir de baktım ortada korkunç bir orangotan...

— Yahu, bu ne?

— Şimdi görürsün...

Pistin bir köşesinde de korkudan titriyen bir kadın... Orangotan başladı kadını kovalamaya... Kadın kaçar, çığlık çığlığa, orangotan kovalar. Derken o koca orangotan bir pençe atıp, kadının üstünden mantosunu sıyırdı. Kadın kaçtı gene... Orangotan ardında... Bir pençe daha... İşte böyle böyle o orangotan pençesini ata ata kadını soyup çırılçıplak etti. Kadın, yerde acıdan kıvranıyor. Orangotan dersen, etrafında yalanıp dolanıp duruyor... Sonunda, orangotan kaptığı gibi çıplak kadını kollarının arasında içeriye kaçırdı.

Bereket, ışıkları birden yakmadılar da, seyirciler derlenip toparlanmaya vakit bulabildi.

Recep Bey,

— Nasıl? dedi.

Şöyle bir silkinip kendime geldikten sonra,

— Kadında hüner varmış birader, dedim, bunca adam boşuna doldurmuyor gazinoyu...

— İstersen, ben bu gece arabada yolunu yapayım, bir ağzını arıyayım kadının...

Recep Bey, arası iyi olduğundan vekil bey'den de yardım görerek meseleyi kadına açmış. O da,

— Çalıştığım gazinocuya, mukaveleyi feshedince tazminatımı ödesin, her gece de beşyüz lira verirse onun gazinosuna gelirim... demiş.

Gecede beşyüz lira o zamanlar duyulmuş bir para değil. Ama hepsine razı oldum. Mis Kamepa geldi benim gazinoya. Gelir gelmez de bizim gazino müşteri almaz hale geldi, her gece tıklım tıklım ve de bütün müşterilerimiz hep silme ekâbir takımı... Mis Kamepa sonraları bir numara daha çıkardı. Orangotan onu soyup da çırılçıplak edince, tek ışık kalıyor, bu ışık da küçüle küçüle, yalnız Mis Kamepa'nın göbeğini gösteriyor, başka hiçbir yeri görünmüyor kadının. İşte o zaman, o göbek, ama ne göbek beyim, dönüyor da dönüyor, dönüyor da dönüyor... De ki bir motor, değirmentaşını döndürüyor. Kadının bu göbek döndürme numarası bir tuttu ki, hiç sorma... Çift motorlu diye lâkap taktılar.

İşimiz gıcır... Tam ben belimi doğrultacağım... Gelgelelim, kadın rahat durmuyor ki... Müşterilerimiz içinde ne kadar ileri gelen ve büyük adamlarımız varsa, hepsine ayrı ayrı pas veriyor. Yahu, nerdeyse kadın, hükûmet buhranına sebep olacak... Herkes birbirine düştü. Ankara'da yüksek sosyete muhitinde Mis Kamepa'dan başka lâf konuşulmaz oldu. Erkekler övünüyorlar:

— Mis Kamepa'yla dün gece beraberdik...

— Mis Kamepa bana âşık...

Dedikodular yayıldıkça yayıldı. Yüksek sosyete aileleri birbirine girdi. Kadınlar,

— Bu ne biçim ahlâksız karıymış, kocalarımızı baştan çıkarıyor... diye şikâyete başladılar O kadın, öbürünün kocasına şikâyet ediyor, öbürünün karısı, ötekinin kocasına şikâyet ediyor:

— Aman şu karının elinden kocamı kurtarın!.. Mesut aile yuvamız yıkılacak!

Basbayağı siyasî bir mesele oldu kadın.

Efendim, kabahatin başı, Mis Kamepa olacak namussuz karıda. Zaten memlekette ileri gelen adam kaç kişi, ulan hepsine birden pas verilir mi, hepsiyle birden kırıştırılır mı? Bir tanesiyle kaynat, yaşa istediğin gibi... Lâkin kadının gözü doymuyor...

Herkes birbirine düştü. Sonunda da olan oldu, «Mis Kamepa'nın sınır dışı edilmesi» için hükûmetten karar çıktı. Eyvaaah!.. Ben haberi Recep Bey'den aldım:

— Mis Kamepa sınır dışı edilecek, bu vazifeyi de bana verdiler... Yarın sabah götüreceğim...

Aman... N'olacak şimdi? Yandık biz...

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 40 —

Haber vermek için o akşam Recep Bey'le birlikte Mis Kamepa'nın kaldığı otele gittik. Recep Bey, yarı işaretle yarı Türkçeyle, kararı bildirince kadın bir gülme tuttursun da bülbül gibi Türkçe olarak,

— Beni burdan kimse dışarı atamaz!.. demesin mi?

Şaşıp kaldık.

— Neye atamazmış! Hükûmet kuvvetleriyle atılacaksın...

— Beni hiçbir kuvvet atamaz... Çünkü...

Gülüyor.

— Neymiş?

— Çünkü ben Türküm ayol... Hay enayiler, beni tanımadınız, ben Gülcan Keklik değil miyim kakavanlar... Baktım sizin elinizden kurtuluş yok, baldırımı açsam «ahlâkı bozdu» diye zabıt tutarsınız, belimi göstersem «ahlâkı bozdu» diye mahkemelere verirsiniz... Ya öyle mi? Ben de Avrupa'ya gidip, striptizci oldum, iki-üç sene dışarlarda sürtüp Mis Kamepa diye geldim buraya...

— Deme!.. Amma da değişmişsin kız... Hiç tanımadık...

Recep Bey'e,

— Seni Ankara'ya aldırtan kim? dedi, ben sana dememiş miydim «Sen benimle çok uğraşma, ben sana otomobilimin kapısını açtırır kapattırırım sonra» diye.

Recep Bey,

— Pes, dedi, ben sana pes ettim...

— Demek ben ellisinde, altmışında masum kocaları ayartıp ahlâkını bozuyormuşum... Vah ağucuk koca bebekler... Siz beni burdan bir yere gönderemezsiniz. Burası benim memleketim... Bu sefer göstermedik yerimi bırakmadım, , neden gene eskisi gibi zabıtlar tutamadın?

Recep Bey,

— Anlamam, ben emir aldım, seni götüreceğim... deyince,

— Bana bak, dedi, hani yanımda bir Alman var, her gece orangotan kılığına girip beni soyuyor; kafamı kızdırma, sonunda o orangotan kılıfını sana giydirtir, o işi de sana gördürürüm... Git söyle ben ecnebî değilim...

Evet, işte böyle... Sınır dışına atamadılar. Bu iş de böylece gizli kaldı. Keklik de bir daha dansözlük filân etmedi, bir daha da onu görmedik... Yalnız duydum ki, çok zengin bir adamla evlenmiş...

Fakat bişey söyliyeyim mi, işte sana yemin, hem vallahi hem billâhi, hani o soyunduktan sonra ışık göbeğinde toplanıyordu da, göbeğini döndürüyordu ya, ben daha o göbeği ilk görüşümde «Yahu, imkânı yok bu kadın yabancı olamaz, bu göbek bizim yerli göbek...» dedim ve tanıdım. Bunca yılın adamıyım, hiç tanımaz mıyım yerli göbeği... Halis bizim yerli malı göbek. Ne kadar kendini değiştirmişse de, gene de göbeğinden anlaşılıyor. Bildiğim halde ben nasıl oldu da ecnebi artisti diye yuttum. işte buna hâlâ yanarım...

SON DERECEDE ENTELLEKTÜEL BİR KADIN

Size yanlış söylemişler. Ben şöyle böyle tanırım... Evet, hakkında çok şeyler duydum ama, yakından tanımam, o kadar iyi bilmem... Yalnız bir gece görebildim ben Naime Hanımı. O gece de evi o kadar kalabalıktı ki, fazla bişey de konuşamadık

Efendim? Ne biliyorsam, sizi ilgilendiriyor, öyle mi? Ne bakımdan ilgileniyorsunuz acaba, sorabilir miyim? Yoksa siz de mi şairsiniz? Öyle bile olsa, Naime Hanım herhalde şimdi yaşlanmıştır. Peki, kendisini bulsanıza... Siz de onu arıyorsunuz demek... Niçin? Akrabanız oluyor... Hımmm... Halanız mı? Yaa...

Bilmiyorum kardeşim, hiç bişey bilmiyorum... Başkalarından duydum efendim, dedikodu... Hem sonra seneler geçti, şimdi hiçbiri aklımda yok ki...

Halanızı tanıdığımı size kim söyledi? Sedat Bey mi? Acaba hangi Sedat Bey? Nasıl? Baygın Sedat mı? Hımmm... Bizim Sedat... Şimdi nerde Sedat? Yaa... Ben onu Avrupa'da bir yerlerde sanıyordum. Öyleyse Sedat bey anlatmadı da, bana neden gönderdi sizi? Sedat daha iyi tanır... Hasta demek, yaa... Çok mu hasta? Eee, tabiî... O benden çok yaşlıdır. Ben daha lisede talebeyken, o koskoca adamdı. Hattâ sanat dergilerine tenkidler yazardı. Ben de o vesileyle tanıdım onu.

Ben o zamanlar şiir de yazardım. Bakmayın, şimdi burda o-otomobil acenteliği yaptığıma. Şimdiki işimle bir münasebeti yok ama, maalesef o zamanlar bir nebze şairliğimiz de vardı. Hahhahhah... Hiç şairlik halim yok, değil mi? Bakmayın siz görünüşüme; ruhum incedir, çok hassas bir kalbim vardır. Kendimi methetmek gibi olmasın ama, iyi şiirler yazardım. Arasıra şimdiki şiirlere bakıyorum da yani, onlarınkine şiir demeye bin tane şahit ister; şiiri de rezil ediler. Vaktim olsa yine şiir yazmak isterim ama, nerdeee, işten güçten vakit yok ki...

Gençliğimde bir miktar şiir yazdım ama, tabii istiyerek olmadı, mecbur kaldım da ondan şair oldum. Katiyyen içimden gelerek değil... Efendim, annem üveğiydi. Lisenin onuncu sınıfında da çakmıştım. Yaşım da ilerlemiş, yirmiiki yaşındaydım. Evde huzur yok... Babamla aramız açık. Üstelik fakiriz de... Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de hasta oldum, çok zayıf düştüm. Verem olduğumu sanıyordum. Verem olmamışım ama bana öyle geliyordu. E bu durumda bir genç, şair olmaz da ne yapar? Ben de mecbur oldum şiir yazmaya. Çok güzel şiirler yazıyordum vallahi... İnanmazsınız ama, çok beğenilirdi şiirlerim. Hassasımdır, çok rakik bir kalbim vardır, bakmayın bu halime siz. Hiç göründüğüm gibi değilimdir. Yolda giderken dilenen sakat bir çocuk görsem, hiç dayanamam, görmemek için ya başımı çeviririm, ya yolumu değiştiririm...

Malûm ya, her işin bir piyasası vardır. Meselâ şimdi ben, otomobil acenteliği, yedek parçacılık yapıyorum, değil mi, işin piyasasının içine giremezsem, bu işi yürütemem. Tabiî şairlik de böyle... Ben o zaman kendi kendime şiirler yazıyorum ama, şiir piyasasına girmeyince şair olunmaz ki... Neyse, ne demişler hani, arayan mevlâsını da bulur belâsını da, demişler. Ben de araya araya şiir piyasasının içine düştüm. Evet, her işin ayrı bir piyasası var. Şair takımının, muharrir filân kısmının da oturdukları kahveler, buluştukları yerler, meyhaneler ayrı... Ben de düştüm bunların aralarına. Hattâ bu vesileyle mecmualarda birkaç şiirim de çıktı.

İşte o günlerde bizim şair muhitinde herkesin ağzında bir «Naime Hanım», «Naime Hanımefendi» lâfıdır dolanıp duruyor. Piyasanın ne kadar şairi, gazetecisi, muharriri varsa, hepsi tanıyor Naime Hanımı. Benim bir iyi huyum vardır -huyumu seveyim- bilmediğim bir şey geçti mi bir yerde, hiç bilmiyormuşum gibi davranmam, sanki ben de biliyormuşum gibi yaparım, ama lâfa da pek karışmam... Çünkü insan bozum olur. Sonra sonra, o bilmediğim meselenin ne olduğunu ondan bundan duya duya öğrenirim. İşte Naime Hanım'ın da kim olduğunu böyle öğrendim.

Bu Naime Hanım, herkesin ağızbirliği ettiğine göre «Son derecede entellektüel» bir kadınmış, öyle ki Türkiye'de entellektüellikte onun üstüne başka bir kadın yokmuş. Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da filân, onsekizinci, ondokuzuncu asırlarda ve şimdiki zamanda böyle bir takım entellektüel kadınlar varmış. Ama bu Naime Hanım, bizim memlekette bu türlü entellektüel kadınların ilk nümunesiymiş.

Anlıyabildiğime göre, son derecede entellektüel kadın olmak öyle kolay bir iş değil. Çünkü, bir kere çok zengin olacak ki, evinde haftanın bir günü memleketin bütün meşhur siması, elit tabakası, şairleri, mairleri, ressamları, messamları, muharrirleri filân toplansınlar, yesinler, içsinler, konuşsunlar, münakaşa etsinler.

Naime Hanım'ın evinde bu işe elverişli gayet zengin ve geniş bir salon varmış; oraya «Çarşamba Salonu» denirmiş, her çarşamba orada toplanılırmış.

Yine konuşmalardan anladığıma göre, Naime Hanım'ın salonuna girip çıkmıyanlar katiyyen sanatkâr sayılmıyorlar. Piyasasına girdiğim halde neden beni şair saymadıklarını işte o zaman anladım. Naime Hanımın Çarşamba salonuna girmeyince şair olmanın imkânı yok. Şair, muharrir, romancı filân olmak için bir kere oraya girilecek. Sen ne kadar şair olsan, şiirler yazsan, çok kıymetli şiir kitapları çıkarsan, Naime Hanım'ın salonuna girmedikçe şairliğin tescil olunmuyor. Hani Ticaret Odasında kaydı olmayan bir insan nasıl bir muteber tüccar olamaz, bankalarca imzası tanınmazsa, şairler için de Naime Hanım'ın Çarşamba salonu öyle.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 41 —

Tüccarın Ticaret Odasına girmesi gibi, şair de ille Naime Hanım'ın Çarşamba salonuna girecek ki, onun şairliği tasdik edilmiş olsun.

Gelgelelim, Naime Hanım'ın Çarşamba salonuna girmek kolay değil, gayetle zor bir iş... Bir şair önce birçok basamaklardan geçecek, azbuçuk tanınaack şair diye, şiirlerinden bahsettirecek, bir şeyler bişeyler bişeyler yapacak ki, ancak ondan sonra Naime Hanım'ın Çarşamba salonuna girme hakkını elde edebilsin de sahici şairliği anlaşılsın.

Ben bunları öğrenince nasıl etsem de şu salona girsem diye derinden derine düşünmeye başladım. Yalnız ben değilim ha, daha birçok insan, Naime Hanımın salonuna girmek için uğraşıp duruyor.

Bu Naime Hanımın salonu, akademi filân gibi bir yermiş. Çok ünlü politikacılar filân da gelirmiş oraya, yani gelmeye can atarmış ya, içlerinde ancak sanatsever olanlar lûtfen kabul olunurmuş.

Ben artık bir polis hafiyesine döndüm. Onu tanıyan arkadaşlara hep Naime Hanım'ı sorup, hakkında bişeyler öğrenmeye, bilgi toplamaya çalışıyorum. Bu kadar ilgilenmemin sebebi de, duyduğuma göre bu Naime Hanım fakir fukara olan şairlerin elinden tutar, onları adam edermiş. Yani hem adam olmak için, hem de şairler arasına girmek için, Naime Hanımla tanışmaktan başka çarem yok. Edebiyat tarihine giden yol, Naime Hanımın salonundan geçiyor. Salonun devamlıları var ki, onlar artık üstad...

Naime Hanım bir sanat eksperi, o bir kere bir şiire «Güzel» dedi mi, tamam, o şiir güzel... «Şaheser» dedi mi, şaheser... Yeter ki o kadın damgasını vursun...

Naime Hanım için, birbirini tutmaz şeyler söyleniyor. Meselâ sizi bana gönderen Sedat var ya, onun dediğine göre bu kadının eskiden sanatla, edebiyatla hiç ilgisi yokmuş. Zengin bir kocası varmış. Günün birinde kadın durup dururken «Ben muharrir olacağım» diye tutturmuş. Kocası zengin ya, Naime Hanım tek yazacak yer bulsun diye, karısı için hususî bir mecmua çıkarmaya başlamış. Naime Hanım bu mecmuaya kadın meseleleri üzerine yazmaya başlamış.

Sedat da Naime Hanımı bu mecmua vesilesiyle tanımış. Kadının mecmuasına edebiyat tenkidleri yazarmış.

— Bende o mecmuanın tam koleksiyonu vardır hâlâ... demişti.

— Aman, ne olur, görebilir miyim?

Sedat bir gün buluştuğumuz kahveye getirdi. Mecmua topu topu onbir sayı çıkmış. Hemen çevirdim sayfaları, Naime Hanımın yazılarını aradım, ama Naime diye bir imza yok. Meğer o zaman, Ayseli Gülgül takma adıyla yazarmış. Maksadım, kadının yazılarını okuyup düşüncelerini öğrenmek de, bir kolayını bulup tanışınca, ona göre konuşup gözüne girmek.

Hâlâ unutmuyorum, mecmuanın ilk sayısındaki yazının başlığı şuydu:

«Cinsî münasebet saadetin ölçüsü müdür?»

Yazı aşağı yukarı aklımda, şöyle bişeydi:

«Ruhiyatçı bilmem kim - şimdi unuttum adını - yaptığı tetkik sonunda şu neticeye varmıştır ki, cinsî münasebet saadetin ölçüsü olsaydı, mevcut ailelerin yüzde sekseni çoktan yıkılmış olurdu. Mesut aile yuvalarının yüzde sekseninde cinsî münasebetin tatminkâr olmadığı bir hakikattir. Buna rağmen...» falan filân...

Bu yazı çıkar çıkmaz, Naime Hanımın kocası çok kızmış,

— Sen evimizin sırlarını nasıl açıklarsın, ben bunun için mi sana mecmua çıkartıyorum? demiş.

Bunun üzerine Naime Hanım da mecmuanın ikinci sayısında «Analık ve karılık» başlıklı daha terbiyevî bir yazı yazmış. Diyordu ki yazısında:

«İlk çocuk dünyaya geldikten sonra izdivaç sarsıntılar geçirir. Çünkü erkeğin baba olma isteğini, kadın, kendisini sevmediği mânasına alır. Erkek de, çocuk dünyaya geldikten sonra karısının kendisiyle eskisi kadar ilgilenmediğinden şikâyet eder. Analıkla karılığı birlikte yürütmek zordur. Onun için anneler, bir göğüslerinden yavrularını emzirirlerken, öbür yanlarının da kocalarına ait olduğunu unutma malıdırlar.»

Hele «İhanet bir suç mudur?» başlıklı bir yazı vardı, onu hiç unutamıyorum:

«Henüz insanları hatâları ile kabul edecek bir toplum ahlâkı anlayışına maalesef gelinemediği için, bugün hâlâ ihanet bir suç sayılmaktadır.

İhanet ettiğiniz düşüncesini kocanızın kafasından silmek için suçlara dikkat etmelisiniz:

1 — Beğendiğiniz erkek tiplerini kocanıza samimiyetle anlatınız ki, beklenmedik ânî durumlarda kocanız bir sürprizle karşılaşmış olmasın.

2 — Herhangi bir erkek sizi rahatsız ediyorsa, bu durumu kocanıza anlatınız ki, o erkeğin evinize rahatça girip çıkmasını temin ederek dedikoduları önlesin.

3 — Aile dostlarınızdan birinin sizin için kötü niyet beslediğini anlarsanız, önce bunu kocanıza anlatın, sonra da o erkeği sık sık evinize dâvet ederek kocanızla dost olmalarını sağlayın...»

Mecmuanın onbirinci sayısına gelince Naime Hanımla kocasının arası iyice açılmış. Adam «Sen bizim bütün aile esrarımızı fâş ettin âleme» diyormuş. Naime Hanım da kocasına «Ben realist bir muharririm» cevabını veriyormuş.

Bunlar da yetmezmiş gibi, bu sefer de Naime Hanım «Aşk spor mudur, değil midir?» diye kocasıyla sıkı bir tartışmaya girmez mi? Efendim, kadının mantığı çok kuvvetliymiş. Bu kuvvetli mantığıyla bir kere kocasını, aşkın da otomobil sürmek gibi, avlanmak gibi bir spor olduğuna inandırabilirse, ondan sonra rahat edecek. Adam, kocalık vazifesi bakımından araya bir yabancının ortak olarak girdiğini görüp de kızacak olursa, Naime Hanım da ona «Ayol, ne kızıyorsun, biraz spor yapıyorum» diyecek. Gelgelelim, kocası artık buna dayanamamış «Anlaşılan, sen beni sevmiyorsun, ayrılalım...» demiş. Herif Karun gibi zenginmiş, onun için Naime Hanım kocasından ayrılmak istemiyormuş. Kocasına «Nankör!» demiş, «seni sevmesem, hiç bu kadar fedakârlıkta bulunur muydum... Geçen sene Paris'teyken, seni görmek için onbeş günlüğüne Avrupa'yı bırakıp da yanına gelmedim mi? Bu fedakârlığımı nasıl da unuttun? Yazık, sen kadın kalbinden anlamıyorsun.»

Kocası mecmuayı kapattırmış.

Ben o zamanlar bu Naime Hanım yüzünden bir dedektif olup çıktım.

Efendim, bu kadın, benim anladığıma göre, mânen tatmin olmak istiyor. Kocası da iş adamı, mânevî dalgalara vakti yok ki, ne yapsın... Ben de iş adamıyım ama, bir zamanlar şiirle de uğraştığımdan bu dalgalardan anlarım. İşte şiirin hayatta faydası budur; benim manevî dalgalara da aklım erer.

Kocası mecmuayı kapatınca Naime Hanım da, sosyetenin akıl hocası oluyor, bu sefer eskiden mecmuada yazdıklarını, ihtiyacı olanlara ağızdan anlatmaya başlıyor. Bilenlerden dinlediğime göre, Naime Hanım'ın evi o zamanlar, bir özel okula dönmüş, bütün yüksek sosyete oraya dadanmış. Ev dolup dolup taşıyormuş. Meselâ, kızlarına nasıl koca bulacaklarını öğrenmek isteyen Yüksek Sosyeteye mensup anneler, akıl danışmak için Naime Hanıma koşarlarmış. Yüksek sosyeteden bir kız kocasız kalmaz katiyen ama, demek bunlar orda bile koca bulamıyacak cinsten olanlar...

Naime Hanım, dersini verirmiş onlara:

«Kızlarınızın dâvetine erkek arkadaşları gelmiyorsa, anne olarak bu dâveti siz yapmalısınız ve erkek arkadaşını kızınızla evde başbaşa bırakmalısınız. Kızlarınız, erkekleri umacı sanmamalıdırlar; erkeklerin umacı olmadıklarını bilfiil tatbikatla öğrenmelidirler. Kızlarınıza, kendilerine güvenmeleri için, tecrübeler kazanmaları için yardım ediniz!»

Kadınlara da ders verirmiş: «Kocanızı sıkmayınız, serbest bırakınız ki, siz de serbest kalasınız! Siz kendi hayatınızdan da bilirsiniz ki, insanlar kendilerine yasak edilen şeylere koşarlar. Kocalarınıza hiçbir şeyi yasak etmeyin ki, siz de yasaktan kurtulabilesiniz. Bütün kadınlar, kocalarını serbest bırakmazsa, bu durum, sizin için de felâket olacak demektir!»

Gitgide bu Naime Hanım, bir dişi evliya gibi bişey olmuş. Başı darda kalan ona koşarmış. Niyeti, verdiği bu dersleri bir kitapta toplamakmış.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 42 —

İşte tam bu sıralarda Naime Hanımın hayatında çok önemli bir değişme oluyor. Kadın birdenbire kocasına «Senin ruhun kaba... Ben seninle yapamam. Sen benim ruhumdan anlamıyorsun...» demeye başlıyor. Bunu o kadar çok söylüyor ki, adam da kendi ruhunun kabalığından şüpheye düşüp «Ruhumun kabalığını nerden anladın?» diye soruyor. Naime Hanım da «Senin hayatında şiir yok ki...» diyor. Kocası meraka düşüyor, bunca zamandır ruhunun kabalığından hiç şikâyet etmeyen karısına birden acaba ne oldu? Bir de tahkikata girişiyor ki, mesele başka... Bir genç şair varmış, bir toplantıda Naime Hanımla tanışmış, orası da böyle bir danslı filân yermiş. Naime Hanımı dansa kaldırmış. Dans ederlerken, oğlan başlamış kadının kulağının dibinde mırıl mırıl mırıldanarak şiirler okumaya. O zamanlar, evet muharrir olmak istiyor ama, Naime Hanımın şiirle miirle hiç ilgisi yok. Hattâ şiirden hiç hoşlanmazmış. Kulağının dibinde mırıldanan şaire birkaç kere «Rica ederim, kesin şu mırıltıyı!» filân diyorsa da oğlanın aldırdığı yok. Hattâ, diyorlar ki, Naime Hanım o kadar sinirlenmiş ki bir ara kendinden geçip terbiyesini bile bozarak «Kulağımın dibinde mırıldanıp durma ulan!» diye de bağırmış. Ama oğlan yüzsüz, mırıldanır dururmuş. Naime Hanım, oğlanın kolundan sıyrılıp bırakıyor dansı, oturuyor yerine. Oğlan bırakmıyor ki peşini, yanına oturuyor, durmadan şiirler okuyor. Kadın kaçıyor, oğlan arkasından... Yani, Naime Hanıma iyice balta olmuş... O günden sonra Naime Hanımın peşini hiç bırakmamış. Kadını kıstırdı mı, ağzını kulağına yanaştırır, başlarmış şiir okumaya. Oğlan sonradan arkadaşlarına itiiraf etmiş ki:

«Ne yapayım, başka hiçbir çarem yoktu. Naime Hanımı ilk gördüğüm gece, o sabah intihara karar vermiştim. İntihardan vazgeçtim, kendi kendime, ne diye ölecekmişim... Yaşamalıyım» dedim. Yaşamak için de ilk çıkan fırsatı yakalamaya karar verdim.

Naime Hanım, bitürlü kulağını o şairin ağzından kurtaramıyormuş. Hattâ bir keresinde artık dayanamamış da,

— Yeter ulan namussuz, beni serseme çevirdin. Sus, çenen tutulsun! diye bağırarak oğlanın kafasına, içindeki dondurmayla bardağı indirmiş. Oğlanın başı yarılmış, yüzünden aşağı kanlar aka aka, sanki hiçbir şey olmamış gibi, yine kadının kulağına eğilip,

— Alışacaksınız, alışacaksınız!.. Bir kere alıştınız mı, artık şiirsiz yaşıyamıyacaksınız... diyor, yine mırıl da mırıl şiirler okuyormuş. Naime Hanım şak diye düşüp bayılmış. Oğlan, iki dizi üstüne kadının yanına çöküp yine devam etmiş şiire. Naime Hanım gözünü açmış ki, oğlan kulağının dibinde şiir mırıldanmıyor mu? Kadın,

— Ayyyy!.. diye bir ses bırakıp yeniden bayılmış.

Sözün kısası, ne yapmışsa başedememiş, oğlanın şiirlerinden kurtulamamış. O yüzden mapus gibi evine kapanmış. Bu sefer oğlan telefonu açar, telefonda şiirler mırıldanırmış. En sonunda beyim, işte böyle böyle, insan nasıl kendini zorlıyarak içe içe günün birinde sigara tiryakisi olur da, bir daha sigarayı bırakamazsa, Naime Hanım da şiire alışmamış mı... Kadın, şiirsiz duramıyor, hem de şiir kulağına mırıldanacak. Başlamış bu sefer oğlanı aramaya, bunu bulunca da,

— Aman bana biraz şiir oku, ne olur... diye kulağını şairin ağzına dayarmış.

Oğlan kulağının dibinde şiir mırıldanmazsa, Naime Hanım yerinde duramaz, sinir krizleri geçirirmiş. Yatarmış oğlanın dizine,

— Oku mırıl mırıl... dermiş.

Zavallı Naime Hanım öyle bir hale gelmiş ki, şiirsiz bir dakika duramıyor. Gece uyurken bile, birisi kulağının dibinde şiir mırıldansın istiyor. Eroinman gibi bişey olmuş. Hani nerdeyse, o şair oğlanla kırıştıracak. Fakat böyle bişey yapmak da istemiyor. Onun istediği, kocası da şairleşsin de, kulağına şiirler mırıldansın; o zaman oğlanı savacak başından. İşte bunun için, kocasını tahrik edip de şairleştirsin diye o sıralarda boyuna kocasına «Sen şiirden anlamıyorsun. On para etmezsin... İnsan dediğin şiirden anlamalı...» diye söylenmeye başlamış. Yani Naime Hanım, oğlanı başından dehleyip namusunu kurtarmak istiyor. Bunun için de kocasının şiir yazması lâzım.

Zordur beyim zor; bir iş adamının sonradan şairleşmesi çok zordur, başımda olduğundan bilirim. Herif de karısını seviyor, ne yapsın, başlamış şiir dersi almaya. Tanıyanların söylediğine göre, adam o hızla şiire devam etseymiş, yani az daha dişini sıksaymış, bir zaman sonra dünyanın en büyük şairi olup çıkacakmış.

Kocası şiir yazmayı öğrenmiş, başarmış, ama yalnız şiir yazmakla şair olunmaz ki... Oğlan, saçından tırnağına kadar şairmiş. Bir kere iyice sıska, tabiî açlıktan... Darmadağınık saçları, yüzünü gözünü kapamış. Bakışları hülyalı ve derin, sebebi de zavallı oğlan hep uykusuz, nerde akşam orda sabah... Üstbaş dersen, perperişan, yani mühmel dediklerinden; bir iyi elbisesi yok ki giysin zavallı... Sonra, gayetle dalgın. Nasıl dalgın olmasın, oğlanda mecal kalmamış, zihni çalışmaz olmuş. Gözler, esrarkeşlerinki gibi süzgün. Oğlanı, bir ordu asker içine koysan, kim görse «İşte bu şairdir!» diye tanır. Şairi bilenler tanıyanlarla da konuştum. «Sülük gibi, sümük gibi bir oğlandı. İnsanın içinden, hemen suratına iki tokat atası geliyor, hem de elinin tersiyle...» diyorlardı. Hattâ kaç kişi konuşma sırasında, birden oğlanın yüzünü görünce,

— Aman, bana az müsaade et, gidip şu oğlana iki tokat atıp geleyim... dermiş.

— Size bişey mi yaptı? diye sorulunca da,

— Yoo, tanımam bile, ama içimden tokat atmak geliyor... derlermiş.

Naime Hanımın kocası, ders alarak, meşk ederek, şiirde günden güne ilerliyor ama kendini nasıl şairleştirsin, kolay mı? Herif namlı iş adamlarımızdan, koskoca gövde, burnundan iki metre önde giden bir göbek, kat kat katmerli ense, çeneden göğse sarkmış gerdan... Böyle adamın şairleşmesi kolay mı? Ama adam, karısına olan aşkından her şeye katlanmış, günden güne zayıflamış, çökmüş, gözleri baygınlaşmış, endamı incelmiş... Ama öbür yandan şair oğlan var ya, o da yiyip içtikçe, beslenip şişdikçe, damızlık koçlar gibi olmuş. Derken derken, şair oğlan bir mükemmel iş adamı olmuş, Naime Hanımın kocası da, şairleşeceğim derken hastaneyi boylamış.

Şahsen kendimden de bilirim, iş adamlığıyla şairlik birlikte yürümez. Şair oğlan, Naime Hanımın sayesinde sayılı bir iş adamı olunca şiire miire boşvermiş. Siz şu zavallı Naime Hanı-

HÂMİLİNE AİT 1964 YILI TAHVİLLERİ

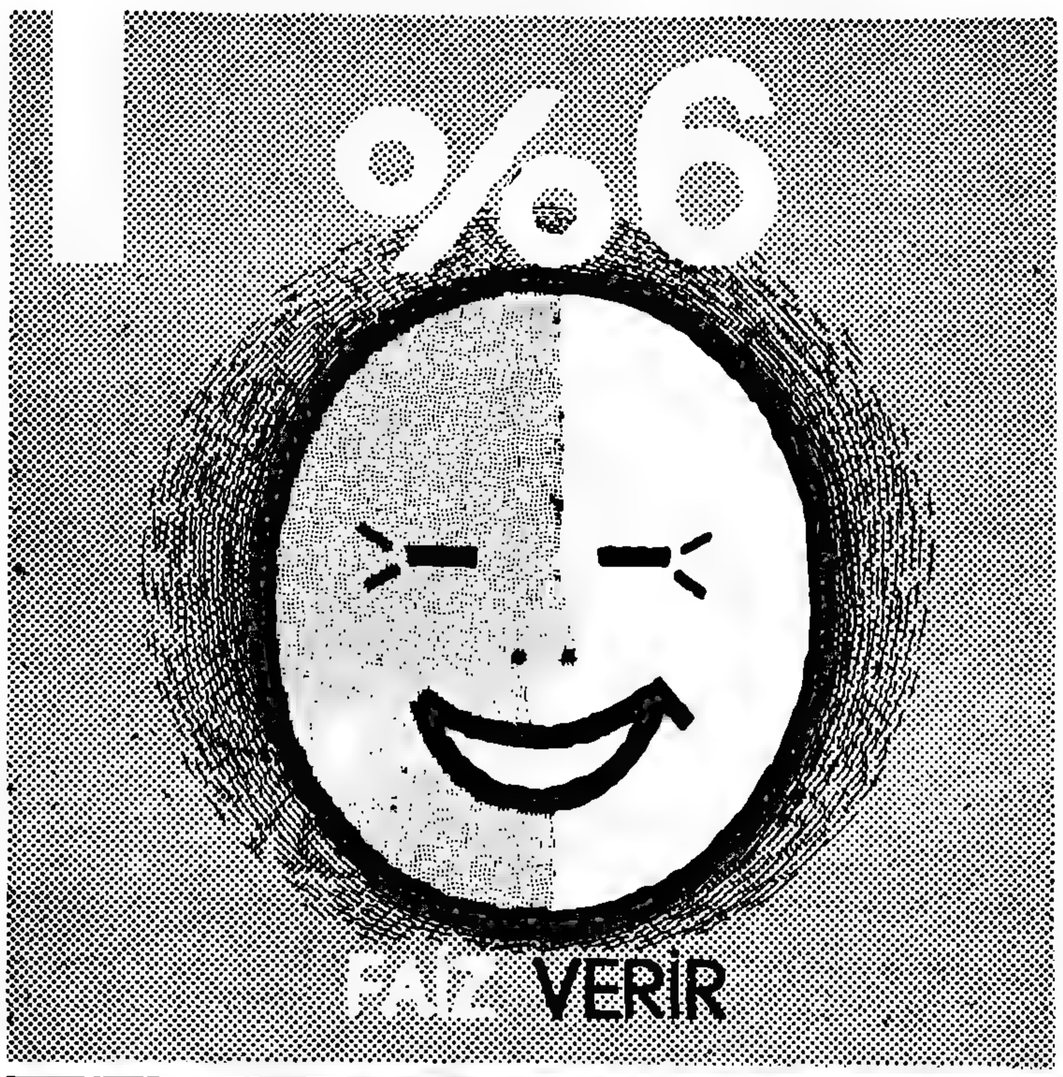

HAZİNE KEFALETİNİ HAİZ VE HER TÜRLÜ VERGİDEN MUAFTIR.

GİŞELERİMİZDE SATIŞ: 15.10.964 - 14.11.964

TÜRKİYE EMLÂK KREDİ BANKASI

(Basın: 19943—A—12149—208)

mın şanssızlığına bakın beyim... Kadın şiire alışmış, ille kulağının dibinde birisi şiir mırıldanacak. Kocası istediği gibi şair olamıyor bitürlü. Şair oğlanı dersen semirdikçe semirmiş, topçu kadanaları gibi olmuş. Naime Hanıma, çırpı gibi, sümsük bir oğlan lâzım... Başlıyor aranmaya. Onu ara, bunu ara derken, öyle bir hal alıyor ki, Naime Hanımın gözüne girip de dünyalığı doğrultmak isteyen her delikanlı işi şiire döküyor. Siz gençsiniz, o zamana yetişmediniz, bir zamanlar memlekette şair o kadar artmıştı ki, her otobüs dolusu yolcunun yarısından çoğu şairdi. Bu şair bereketi ve şiir mahsulünün artması hep Naime Hanım sayesinde olmuştur. Hattâ ben bilirim, çok kişi kendisine şair süsü vermek için makiyaj yapar da öyle giderdi Naime Hanımın çarşamba salonuna.

Ben bir kerecik gidebildim. Benim zaten kısmetim yoktur. Beni oraya götüren de Sedat Beydi, Baygın Sedat... Nişantaşı'nda çok geniş bir apartıman dairesiydi. Kapıdan girdik, önümdeki Sedat, ilk gördüğü kadını, yapıştı öptü, ikincisini de, üçüncüsünü de öptü, boyuna öpüyor. Şimdi ben ne yapsam diye düşünüp dururken, Sedat'ın kollarından kurtulan kadın bana yöneldi. Demek buranın âdeti budur diye ben de öptüm. Burda öpüşmek «merhaba» demek gibi bişey... İçeri geçtik, Sedat kimi kadının elini öpüyor, arkadan da yanağını öpüyor. Ben de ona uydum. Yalnız ben o türlü el öpmeye alışık olmadığımdan, ilk seferinde kadının öptüğüm elini; alışkanlıkla bir de alnıma koymaz mıyım?

Salonda kadınlı erkekli belki kırk kişi vardı. Kimisi İngilizce, kimisi Fransızca, kimisi de Almanca konuşuyor. Arada bir Türkçe konuşanlar da var. İçkiler gırla, mezeler gani... Ben nasıl etsem bir punduna getirip Naime Hanımla kendimi ilgilendirsem diye «Son derecede entellektüel kadın»ın arkasında dönüp duruyordum. Bir tenhada yakalasam, hemen yanaşıp kulağının dibinde şiirlerimi mırıldanacağım. Bitürlü bu fırsatı ele geçiremedim.

Duyduklarıma göre ben Bayan Entellektüeli, orta yaşlı bir hanım sanıyordum, halbuki hangi güzellik müsabakasına soksan birinci gelir, öyle taze ve güzel...

Benim bulunduğum gece salonda birkaç profesör, başyazar, tiyatrocu filân da vardı.

Peşinde koşa koşa, sonunda kadını koridorun sonunda bir yerde sıkıştırdım. Ne olursa olsun deyip, birden yanaştım, kulağının dibine sokulup bir şiirimi okumaya başladım. Ben şiire başlar başlamaz Naime Hanım,

— Müsaade edin, çok sıkıştım... dedi.

Hakikaten kadını sıkıştırmıştım. Ama başka çare yok... Kadın yine,

— Anlamıyor musunuz, sıkıştım diyorum size... deyip fırladı, önündeki kapıyı açmasıyla içeri daldı. Meğer kadının sıkışması başka bir sıkışmaymış.

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Hesad

İngiliz korkunç bir hastalığa yakalanmıştı. Yaşayabilmesi için her sene kanının değiştirilmesi lâzımdı.

İlk sene, İngiliz, dev yapılı, gürbüz bir İskoçtan kan satın aldı ve yüz sterling ödedi. İkinci sene de aynı adamdan kan aldı ve elli sterling ödedi. Nihayet üçüncü sene de sıhhatini kazanmak için aynı İskoç'tan kan aldı ve beş sterling ödedi. İskoç üç sene zarfında fiyatın bu kadar değişmesinin sebebini sorunca İngiliz izah etti:

— İlk sene kanım yüzde yüz İngilizdi. Bir İngiliz olarak ödedim. İkinci sene yüzde elli İskoç kanına sahiptim yarı yarıya ödedim! Bu sene ise yüzde yüz İskoç kanı taşıyorum. Zaten size bu parayı bin güçlükle tedarik edebildim.

* * *

Telgraf

Samuel yeğeni Blume'a gelişini haber vermek istiyordu. Telgraf çekmekten başka çare yoktu. Ama kelimesi 20 franktı. Bu Samuel için bir servet demekti. Zengin olmadığı için bu parayı ödeyemezdi!.. Postaneden çıkarken imzanın yalnız bir kelime sayıldığını hatırladı. Kalemi eline aldı ve kâğıda:

«Dikkat! İmza Samuel Lévy, amcanız yarın saat 8 de geliyor!» yazdı.

* * *

Tembih

Rudi karısına ertesi akşam diplomatik bir yemeğe dâvetli olduklarını söyledi sonra;

— Sağımda Fransız elçisinin karısı, solumda da sen oturacaksın, dedi. Bilirsin bu tip yemeklerde benim uykum gelir, eğer uyuyacak olursam, şarabı kadehe yukardan boşaltarak beni uyandır olur mu?

Dâvette karısı, Rudi'nin tembihini tam zamanında yerine getirdi. Uykusu tamamen açılmayan diplomat gözlerini araladı;

— Maria dedi, oturağım nerede?..

— Allahım! Verdiğin ekmeğe ve dinlettiğin şarkıya şükürler olsun!

Senaryo

Marius film artisti olmak için aşındırmadık stüdyo kapısı bırakmamıştı. Nihayet ona muazzam bir «Teknikolor Süper prodüksiyon»da kısa bir rol verdiler. Marius sadece kafesinden kaçan bir arslanın önünde koşacaktı. Rejisör ona rolünü anlattı ve ilâve etti:

— Arslan'la aranızda 200 metre mesafe olacak!

Marius telâşla sordu:

— Emin misiniz?

— Tabii! Senaryoda böyle yazıyor, okumanız kâfi.

Rejisör Marius'ün hâlâ tereddüt ettiğini görünce:

— Anlamadığınız bir şey mi var?... dedi.

— Şey, dedi, Marius, arslan da senaryoyu okudu mu?

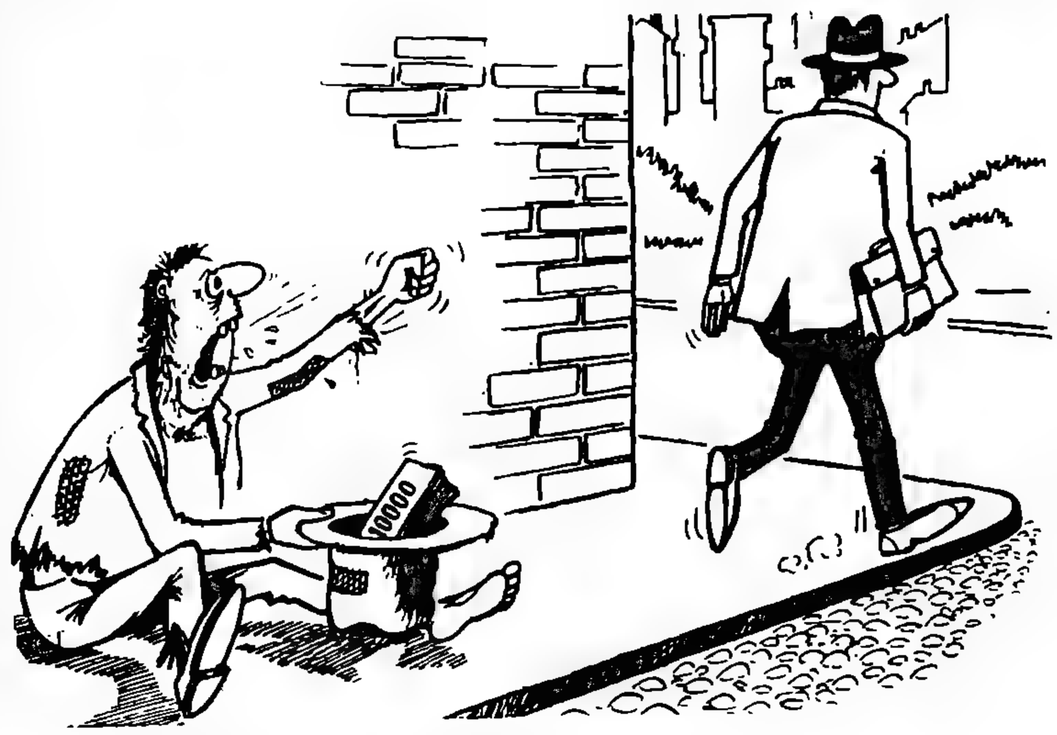

— Cimri herif.. Pinti herif... Çingene herif.. Yalnız bir milyon mu?..

— İtalyan —

* * *

İkizler

Aron, Moïchele ve Sarah ancak roman ve piyeslerde görülen tipik bir aile üçlüsü meydana getirmişlerdi. Sarah'ın dünyaya bir çocuk getirmesi çok yakındı. Aron Moïchele'e:

— Sarah'ı doğumevine götür, ona göz kulak ol diye tembihte bulundu. Sonra masrafları paylaşırız!

Birkaç saat sonra Aron Moïchele'den şu telgrafı aldı:

— Tebrikler! Sarah ikiz doğurdu. Benimki öldü!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 43 —

O gece bir daha da, benim olduğum yerden kaçtı. Benim zaten şansım yoktur. Hoş ben yine Allaha şükür bir iş adamı oldum ama, ne zorlukla... Halbuki o gece Entellektüel kadının himayesine girebilseydim, çok daha kolay yollardan şimdi büyük servet sahibi olacaktım.

O Naime Hanımın arkasını yine de bırakmazdım ya, bir iki gün sonra Avrupa'ya gitmiş. Bir daha da ne gördüm, ne de hakkında bişey duydum.

Demek Sedat çok hasta... Ağır öyle mi? Entellektüel hanımefendiyi asıl o bilir, hasta olmasaydı çok şeyler anlatırdı size, Nerden aklında kalmış da beni hatırlamış... Benim otomobil yedek parçacılığı yaptığımı da biliyor, ha?

Siz şimdi halanızın nerde olduğunu, eski şairlere soracaksınız, onlar bilir belki... Eski şairlerden hangisine, Entellektüel hanımefendiyi sorsanız, hepsi bilir...

Ben şiiri bırakalı çok oldu... Ama güzel şiir yazardım. Çok rakik bir kalbim vardır, hassasımdır, bakmayın siz şimdi böyle göründüğüme. Dış görünüşümden belli olmaz ama, kendimi methetmek gibi olmasın, şairliğim iyidir yani...

YÜKSEK SOSYETENİN KIZ ENDÜSTRİSİ

Eşref Bey'i mi aradınız? Buyrun... Benim... Evet, Eşref benim!.. Halit Bey mi gönderdi dediniz? Eski arkadaşım? Üniversiteden? Acaba hangi Halit? Tıbbiyede okuyormuş, sonra hukuka geçmiş... Bir kadın meselesi? Betüş mü? Haaa Betüş... Anladım, Bizim Halit yahu... Hay Allah... Otursana oğlum, otur şöyle... Nerde şimdi Halit, ne yapıyor? Hasta mı? Yaaa, vah vah... Menenjit geçirmiş ha... Vah vah... Hafif de nüzül var, öyle mi? Gidip göreyim şu Halit'i yahu... Hafızası zayıflamış, demek... Eh, yaşlılık... Bende de hafıza diye bir şey kalmadı ya... Dün yediğim yemeği unutuyorum da, taaa eskiden olanları hiç unutmuyorum; bu insan hafızası bir acaip canım... Eee, delikanlı, beni aramanın sebebi? Betül Hanımı arıyorsunuz... Hımmm... Bir miras meselesinden... Hımmm... Anlıyorum... Yaaa, demek Betülcük öldü ha... Vah vah vah... Çok varlıklı kadındı, velâkin çok hovardameşrepti... Ama gene de epiy mirası kalmıştır. Miras size mi düşüyor? Haa, ölüp ölmediğini de bilmiyorsunuz? Öyleyse ne mirası bu? Haaa, anladıım... Betüş bulunacak ki, miras meselesi halledilsin... Eveeeet...

Fakat evlâdım, ben Betüş'ün izini kaybedeli çok oldu... Füüü, yıllar geçti aradan... Ne diyor Halit? Erkek Kâzım mı? Hahhahhah... Yahu ne günlerdi... Demek şimdi siz, Betüş hakkında onu tanıyanlardan malûmat topluyorsunuz... Peki, anlatayım... Yalnız sen şu kapıyı kapayıver bir zahmet... Ne olur ne olmaz, içerden bizimki duyar muyar da, kadın miletinin kıskançlık kavgası hiç çekilmez. Anlatamam ki, yirmi şu kadar sene öncenin işi olduğunu...

Halit, Erkek Kâzım Bey'i tanımaz, görmedi. Kaç kere, «Gel, gidelim. Kadın bize adresini bırakmış. Ayıp olur gitmezsek» dedim, dinletemedim. Bizim Tarlabaşı'ndaki bekâr odamızda sabahlamıştık ya... Halit'le ben içkiden zom olup sızmışız. Onlar sabaha kadar içmişler, sonra da bizi ekip gitmişler. Bir de mektup bırakmış Betüş...

Biz, onları kızkardeş sanıyorduk. Değillermiş. Betüş'ün yanındaki kız, kocası Kâzım Bey'in kızıymış. Yani Betüş'ün üveği kızı. Ben hayatımda bu kadar anlaşmış üveği anayla üveği kız görmedim. Neydi kızın adı, dur bakayım... Hay Allah... Pervin mi, Perihan mı, «p» li bişey... Hah, Piraye... Kızın adı Piraye...

Vah Betüşcük vah... Şimdi nerelerdedir kimbilir... Ben, onun çok iyiliğini görmüşümdür. On sene üniversiteye gittim, mezun olmadım. Fakat on yılda üniversitede öğrenemediğimi Betüş'den öğrendim.

Bıraktığı mektuba evinin adresini, telefonunu yazmış ya, ben buna bir gün telefon ettim. Daha o zaman, ben bunun evli oldu ğunu filân bilmiyordum.

Telefonda bana,

— Ben de sizi çok merak etmiştim. Ayılıp kendinize geldiniz mi? dedi.

Bir de alaycı ki... Onların bizim odaya geldiklerinden bir hafta sonra telefon ediyorum, kadın bana «Ayıldınız mı?» diye soruyor. Ben de pişkinliğe vurup,

— Biz içkiden sarhoş olmadık, sizin güzelliğinizden kendimizi kaybettik... dedim.

Hemen, evlerine gelmemi söyledi.

— Acaba münasebet alır mı? dedim.

— Aa, tabii... Gelin, bekliyorum... dedi.

Gittim. Osmanbey'de bir ev... Beni çok samimî karşıladı. Evde yalnızmış. Piraye sokağa çıkmış. Yalnız dersem, bir erkek hizmetçi vardı evde. Ben nerdeyse, evlenme teklif edecektim ki, evli olduğunu söyledi. Piraye'nin de üveği kızı olduğunu o zaman öğrendim. Şaşıp kaldım. Söz arasında,

— Kocam çok sert adamdır, belki adını duymuşsundur... Kâzım Bey...

— Hayır, duymadım hiç... dedim.

Ama beni bir korkudur aldı. Çok fena bozuldum,

— Müsaade ederseniz, ben artık gideyim... dedim.

Korktuğumu anladı, bir kahkaha savurup,

— Ayol anlasana, dedi, sana kocam çok serttir diyorum, kocanın sertinden korkulmaz...

Az oturdum ben gene...

— Bana gene telefon et... dedi.

— Telefonda ya kocanız çıkarsa? dedim.

Güldü.

— Bizim evde iki telefon var, dedi, biri Piraye'yle benim, biri de kocamın... Krozman olmasın diye, herkes yalnız kendi telefonunu kullanır.

Neler var, ne aileler var dünyada yahu...

Neyse uzatmıyalım, Betüş'le arkadaş olduk. Hani sinema artisti kadınlarla erkekler «Aramızda arkadaşlıktan başka bir şey yok» derler ya, bizimki öylesi değil, sahiden arkadaş olduk... Aramızda başka hiçbir şey yok... Beraber gezip dolaşıyoruz dışarlarda, eğleniyoruz. Geceyarısı, bazı da sabaha doğru onu evine bırakıp gidiyorum. İlle de eve gel, bizde kal, diye ısrar ediyor ama, ben korkudan geceleri evine giremiyorum. Çünkü kocasının çok sert bir adam olduğunu başkalarından da duydum, hattâ sosyetede adamın lâkabı «Sert Kâzım», «Erkek Kâzım Bey»...

Ben hayatımda bu kadar içkiye dayanıklı insan görmedim. Bir iki ay böyle gezip dolaştık. Fakat aramızda aşk filân yok, çünkü kadın hiç oralı olmadığı gibi, aramıza da öyle bir mesafe koymuş ki, ben de ister istemez ona uymak zorunda kalıyorum. Ben artık kendi kendime şöyle yorumluyorum: Kocası zengin, itibarlı, sert, kıskanç, yani tam bir koca ama, kadını *mânen tatmin edemiyor*. Zavallının manen tatmine ihtiyacı var. Onun için benimle arkadaşlık ediyor.

Sanki o ilk gece beraber içtiğimiz, bizim odada sabahladığımız Betüş değil, bambaşka bir kadın...

Bazı geceler Piraye de bizimle geliyor. Gazinolara gidiyoruz, balolara gidiyoruz, içiyoruz, eğleniyoruz... Paralar hep Betüş'ten. Çünkü, onun samimiyeti karşısında ben de ona durumumu olduğu gibi anlattım. Yalnız benim anlıyamadığım bir şey var, bu kadar sert olan kocası, Betüş'ü geceleri bile yalnız dışarıya nasıl bırakıyor? Şaşılacak şey... Lâf arasında bunu kendisine sordum, «Kocamın bana sonsuz itimadı vardır» dedi. Hakikaten itimad edilecek bir kadın, neme lâzım...

Piraye'yi de öyle seviyor ki, bir kadın kardeşini, kızını bile bu kadar sevemez. Derdi günü, Piraye'yi evlendirmek. Doğrusu ya, ne saklıyayım, ben önce ümitlendim... Belki, dedim, hani Piraye'ye koca olarak beni düşünüyor da, ondan bana böyle ciddi davranıyor. Sonra bir gün bana «Kız endüstrisi» hakkında bir konferans çekince, apışıp kaldım. Meğer neler bilirmiş, şaştım kaldım...

Kocasının bir iş için Almanya'ya gittiği bir sıraydı. Betüş, Piraye, ben, onların bir tanıdıklarının düğününe gittik. Düğün, Çiftehavuzlar'da bir köşkte oluyor. Köşk dediğim yer, saray gibi bir yer... Geniş, bir küçük orman gibi bahçesi var. Bahçeye belki kırk tane döner ocağı koymuşlar. Bunlara, Amerikan modasına uyup «Döner siteyşin» diyorlar. Tabağını kapan, döner istasyonuna yanlayıp tabağını döner kebap doldurtuyor. Bahçelere kurulu masalarda, bildiğin, bilmediğin ne kadar yiyecek, meze, meyva, içki varsa, hepsi dolu... (Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 44 —

Demir bahçe kapısının önünde yol, otomobil sergisine dönmüş, her markadan en son model arabalar sıralanmış, renk renk, pırıl pırıl... Düğün evi sahibi olan oğlanın babası müthiş bir iş adamıymış. Gazeteler, bir hafta, on gün öncesinden, bu düğünün nasıl muhteşem olacağını yazmaya başlamışlardı.

Betüş,

— Biliyor musun, dedi, bu düğüne ne kadar para harcandı?

— Ne kadar?

— Tam üçyüzbin lira...

Hayretten sesimi çıkaramadım. Betüş,

— Bizde, dedi, bir de «men'-i israfat kanunu» varmış, hiç duydun mu?

— Hayır...

— Men'-i israfat kanunu ne demek biliyor musun? Böyle düğün gibi törenlerde lüzumundan fazla para harcayıp israf etmemek demek. Kanun israfı yasaklamış... Bir köylü düğününde onbin lira harcansa, Jandarma isterse düğün sahibi parasını israf ediyor diye mahkemelerde süründürür.

Betüş'ün ne kadar çok şeyler bildiğine her zaman şaşmışımdır.

— Bu düğüne üçyüzbin harcandı diyorsun...

Çok da küfürbazdı. Yemiş iskelesi küfecileri gibi küfür ederdi. Kadına küfür hiç yakışmaz ama, Betüş'e çok yaşıkırdı, çok tatlı küfür ederdi, şiir okur gibi... Hem de ne yakası açılmadık küfürler...

Bir okkalı küfür savurduktan sonra,

— O kanunlar buralarda geçmez, onlar fakir fukara için yapılmıştır, dedi, bak meselâ kumar oynamak da yasaktır ama, fakirler için yasaktır. Bizim sosyete kulüplerinde yasak mı kumar... Hükûmet fakir fukaranın ahlâkını koruyor. Bu ..... çocuklarında artık bozulacak ahlâk kalmamış ki, nesini korusunlar...

Piraye, köşkteydi. Galiba içerde dans ediyordu.

— Piraye'ye bundan daha muhteşem bir düğün yapacağım inşallah... dedi, ama iyi bir enayiler kralı arıyorum Piraye'ye koca olacak...

Bu sözleri üzerine, ayağım suya erdi, Piraye'den de ümidimi kestim.

Söve saya konuşuyordu:

— Ulan, sanki dünyada hiç kimse evlenmemiş, evlenmenin ne olduğunu bilmiyor da, Hazret-i Âdem'den beri evlenmeyi ilk bunlar icat ediyorlar... Acaba bunlar, bildiğimizden başka türlü mü yatağa giriyorlar da bu kadar böbürleniyorlar... Herhalde yatakta bilmediğimiz bir şey yapacaklar...

— Peki, sence neden?

— Neden olacak, dâvetlilere bak, neden olduğunu anlarsın Burda yetmişiki milletten adam var, hepsi de iş adamı... Düğün dâveti bahane... Maksatları burda iş kombinezonları kurmak, yani dalavere... Oğlanın babası, bu gece kimbilir ne yeni iş münasebetleri kuracaktır. Bunlar geberince, cenaze merasimleri de işte bu düğün gibi olur. Birbirlerinin cenazelerine koşarlar ki, orda yeni dolaplar çevirsinler, yeni iş münasebetleri kursunlar. Dargınların bile barışmalarına vesile olur. Şimdi bu p..... bu düğüne üçyüzbin lira harcamış ama, onu bu gece bir iki yeni iş münasebeti kurarak beş on misliyle çıkaracaktır.

Her zaman küfür ederdi ama, o gece büsbütün coşmuştu.

— Ben bu namussuzların ciğerlerini bilirim... dedi.

Sanki kendisi bunlardan değilmiş gibi konuşuyordu.

— Nerden biliyorsun? dedim.

— Bilmez miyim hiç... Kocam olacak alçaktan biliyorum...

— Şaşıyorum Betüş. Hem bunları beğenmiyorsun, hem de Piraye'ye bunların içinden koca arıyorsun...

— Başka türlüsü olmaz da ondan... Piraye bir kere bu çarka girmiş. Bir kadın orospu bile olacaksa, en iyisi olmalıdır. Geneleve düştü mü, on para etmez. Ben kocama işte onun için kızıyorum ya... İnsan pezevenk olacaksa, en iyisi olmalı ki, herkesten itibar görsün...

Boyuna içiyorduk.

— Piraye, kız endüstrisinin malıdır, dedi, değişmez ki... Ben onun kız endüstrisinin en iyi malı olmasını istiyorum...

«Kız endüstrisi» lâfını ilk ondan duyuyordum.

— Kız endüstrisi nedir? dedim.

— Anlatırım, dedi, burası serin... Hadi içeri girelim...

Köşke girdik. Salon, salon, salon... Salonlardan biri antika eşyalarla dolu, müze gibi bir yer... Birisi şark salonuymuş, kıymetli şark eşyalarıyla dayalı döşeli... Bu salonlar kalabalıktı. Başka bir salona girdik, daha tenhaca... Burası da modern salonmuş. Bir acaip eşyalar... Koltuk gibi sarı, yeşil, mavi, turuncu bezle, demir çubuklar üstünde bir şeyler var da, üstüne oturmak bir mesele... Bir oturanı görsem, nasıl oturulacağını öğrenip ben de oturacağım... Bu modern koltukların insan neresine sırtını koyacak, neresine kolunu dayayacak belli değil İnsan, sırt konulacak yerine kıçını koyar da rezil olur... Betüş oturunca, ben de ona bakarak yanındaki koltuğa oturdum ama atik davranmasam, yuvarlanıp bacaklarım havaya gelecekti. Betüş,

— Stil mobilyalar işte böyle, dedi, koltuğa insan kazık üstündeymiş gibi oturacak... Muvazeneli durmak için üstünde canbaz olmalı. Tam bize göre işte, modern...

— Endüstri diyorum. Kız endüstrisi vardır. Hiç duymadın mı? Kızları, zengin kocaya verecek gibi yetiştirmeye kız endüstrisi denir. Zengin koca ne demek kendine gel!... Kız, zengin kocayı tavladı mı hem kendi istikbali güneş gibi parlıyor, hem ailesinin. Onun için zengin koca adaylarına kız yetiştirme endüstrisi kurulmuştur. Burada gördüğün bütün kızlar, bu endüstrinin mahsulleri. Şunların duruşuna, oturuşuna, gülüşüne bak, ellerinin biçimine bak... Parmakları bile bir başka türlü bükülür. Mendil tutmak, etek tutmak başka. Bunlar kendiliğinden olur mu? Şunlardaki edaya bak, cilveye bak... Hey Allahım

— Dediğin doğru. Ama ben bunları Allah vergisi sanırdım.

— Allah vergisi olsa, bütün kızlar böyle olur.

— Gerçekten öyle... Ben bu kızlara bakıp şaşardım «Hey Allahım» derdim, «Ulan bu kızlar bu cilve döktürmeyi kimden talim ederler?» Öyle ya bacak bacak üstüne atışları bir başka, iskarpin topuğunu, cins arap kısrağının yer eşmesi gibi, sinirli sinirli vuruşları başka... Sonra «Demek kendiliğinden bunlar böyle» derdim «Nasıl yumurtadan çıkan palaz, kimse ona yüzmesini öğretmeden suya dalar yüzerse bu kızlar da doğuştan cilveli» derdim.

— Öyle olsa, kenar mahalle kızı da bunlar gibi olur. Hiçbir zaman kenarın kızı, sosyete kızı gibi olamaz. Bunlar dersi, ilkin annelerinden alıyorlar. Her kız anası, kızının menejeridir; kızını zengin erkeklerin beğeneceği gibi yetiştirir. İşte buna kız endüstrisi denir.

Yüksek sosyetenin kız en-

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 20057—218)

düstrisinde, bir kere kız, kuru fasulye gibi, nohut gibi, mercimek gibi kuru şeyler yemiyecek. Bu endüstrinin birinci şartı, yaş yemek.

— Kuru fasulye ucuz olduğundan mı?

— Ucuz olması neden? İtibarı yok da ondan. Ne kadar pahalansa gene kuru fasulye yenilmiyecek. Çünkü bunlar gaz yapıyor. Sosyete kızında katiyen gaz olmıyacak... Çünkü gaz, güzelliğin baş düşmanı. Neden bu sosyete kızları ilik gibi. İşte bundan... Fasulyeymiş, nohutmuş, börülceymiş, mercimekmiş, öyle şeyler yemezler. Çünkü gaz, ten rengini bozuyor bir, adaleleri sertleştiriyor iki... Kız dediğin yumuşacık olacak. Parmağını dokundun mu, etine gömülecek. Hepsi de böyle olmaz. Sert etlisi de olur ama, o sertlik başka, gaz sertliği değil... Öyle sert adalelisi olur ki, şöyle göğsünün ucuna bir fiske vurdun mu, on dakika «vuuuu!..» diye öter, ses çıkarır. Yani odun gibi sert değil, lâstikli sert.. Elini bastırdın mı, geriye teper; içinden yaylı gibi. O sertlik başka...

Bizim eski mahallede, ben çocukken... Bir doktorun evinde evlâtlıktım da o zaman; işte o mahallede...

— Evlâtlık mı?

— Evet... Neye şaştın öyle!.. Evlâtlıktım ya... Babam, beni küçükken köyden alıp bu herifin yanına evlâtlık vermiş. Annemi, babamı hiç hatırlamıyorum. Yalnız köyde, bizim evin arkasında kocaman bir meşe ağacı vardı, işte o ağaç şimdi bile gözümün önünde, hiç unutamıyorum. Görsem, hemen tanırım. Akşamları, köyün yaşlıları bu ağacın gölgesinde otur, konuşurlardı. İçlerinden biri: «Kız, Güllüü! Koş, su getir!» diye bağırırdı. Eve koşar, destiyle yahut bakraçla su getirirdim.

— Güllü mü? Kim Güllü?

— Ben... Benim adım Güllü'ydü o zaman... İşte bizim o eski mahallede ben çocuken ne güzel kzlar vardı, hepsi de bir içim su... Sonradan ne oldu? Hepsi de hapı yuttu... Neden? Hep kuru fasulyenin, nohutun, mercimeğin, börülcenin yüzünden... Namussuz gaz, güzelim kızları mahvetti. Ucuz diye çingene palamutu yemekten, bol diye lodos baygını torik yemekten, tok tutar diye tahin helvası yiyip üstüne halis terkos suyu içmekten zavallı kızlarda güzellik mi kalır? Yenilen şeyin, insanın biçimi, görünüşü üzerine çok büyük etkisi vardır. Eski hocaların enseleri, göbekleri nasılmış!.. Sığır budu yemekten adamlar biçim değiştirmişler. Eski mollalar pilâv kaşıklamaktan pilâva dönerlermiş. Karşıdan baktım mı, molla değil, pilâv kazanı canlanmış gidiyor.

Bizim mahallenin zavallı kızları da mahvoldular. Sosyete kızı öyle mi? Fıstık yer, fıstık gibi olur, lokum yer lokum gibi olur, kaymak yer kaymak olur...

— Yani bunlar hiç kuru fasulye, nohut, börülce yemezler mi?

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Dekolte

İki küçük oğlan boylarından büyük meselelerden bahsediyorlardı.

Biri ötekine;

— Dekolte ne demek biliyor musun? diye sordu.

Öteki hemen atıldı: :

— Pek emin değilim ama acaip bir şey olsa gerek!

Çünkü bu dekolteyle büyük ablam bir nişanlı yakaladı, küçük ablam da iki taraflı zatürree!

* * *

Tavsiye

Doktor hastayı muayene ettikten sonra:

— Sıhhatinize dikkat etmelisiniz! Şimdilik bir sinir buhranı başlangıcı, ama tavsiyelerimi yerine getirmediğiniz takdirde...

Dedi, ve ciddî bir tavırla ilâve etti:

— Size bir ay müddetle, sinema, tiyatro, okuma, radyo, televizyon, kadın, tütün ve içki katiyen yasak! Buna mukabil bol bol eğlenebilirsiniz!

Yazısız

HEDİYE

Arkadaşım Hansla birlikte bir kırtasiyeci dükkânına gittik. Ben bir defter satın almak istiyordum, Hans ise bir şişe mürekkep istedi, benim ve dükkândakilerin hayret dolu bakışlarımız önünde şişeyi başına dikti ve içti. Bu yaptığı hareketin mânasını sorunca şu açıklamayı yaptı:

— Bugün karımın doğum günü, kendisine bir dolma kalem hediye etmek istiyordum da...

* * *

Zatürree

Ring'teki boksörler birbirlerini kıyasıya dövüyorlardı. İki raund arasında en çok dayak yiyeni menacerine sordu:

— Acaba onu yenebilir miyim?

— Tabii, tabii! Etrafındaki havayı hareket ettirmeğe devam edersen, çok geçmez esaslı bir zatürreeye yakalanır!...

* * *

Hapı yutunca..

Genç adam anlatıyordu:

— Amcama doktor onbeş hap yazmıştı... Üçüncüyü içtikten sonra öldü...

Dinleyenlerden bir kadın atıldı:

— Ah zavallıcık! Ya onbeş hapı da yutsa idi ne olacaktı kimbilir?..

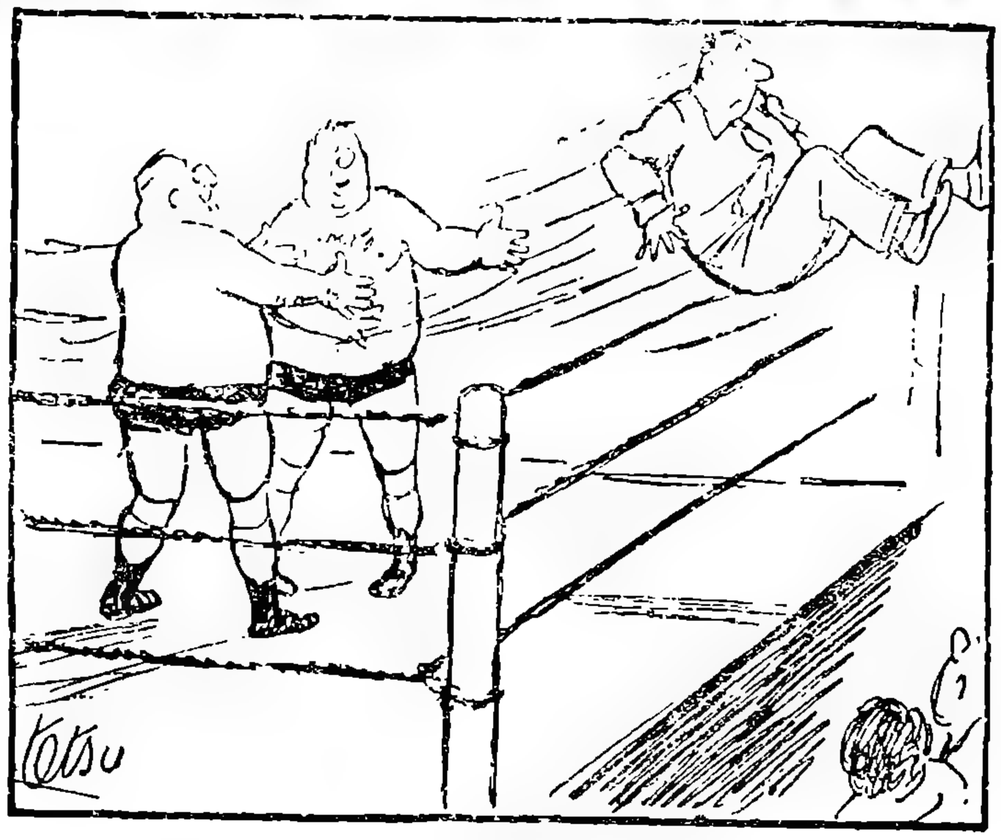

— Haydi lan!.. Biz hakem istemiyoruz!..

Sekreter

İki ortak iş hayatlarındaki her şeyi güzel güzel paylaşıyorlar, ama sıra sekretere gelince kıyametler kopuyordu.

Bir gün arkadaşının yokluğundan istifade eden Antoine sarışın, dilber sekreterin yanına yaklaştı:

— Bu akşam benimle burada fazla mesai yapabilir misiniz? dedi,

Kadın başını salladı:

— Çok üzgünüm ama imkânsız!

— Niçin?

— Ortağınızla bu gece randevum var. Eğer ısrar edeseniz, öbür geceye belki...

— Peki ama, niçin yarın gece olmuyor?

— Oh! İki gece üstüste kocamı aldatmak dürüst bir iş olmaz da!...

Ölü tahtakurusu

Otel müşterisi öfkeyle aşağı indi. Elinde tuttuğu ölü tahtakurusunu otelciye göstererek:

— Bu ne rezalet! diye bağırdı... Şuna bakın hele!

Otelci yatıştırmak istedi:

— Bir ölü tahtakurusu için bu kadar öfkelenmeyin a canım!

— Ben ölü tahtakurusu yüzünden öfkelenmedim, dedi beriki... Ama baş sağlığına gelen hısım akrabası ve eşi dostu yüzünden...

— Çocuklara bakmaktan bir türlü evlenme dairesine gitmeye vakit bulamadık!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 45 —

— Yerler. Ama bu (ağır bir küfür salladı) ... larımın altı ayda, senede bir kuru fasulye yemeleri çok büyük hâdise olur. Hani fakir fukara evlerinde meselâ baklava nasıl yenirse ancak yılda bir iki, nasıl hâdise olursa, bunların kuru fasulye yemeleri de işte öyle... Ya dadandıkları, İstanbul'un kenar köşesinde üçüncü sınıf, pis bir lokanta vardır, oraya dadanmışlardır bu züppeler, gider orda kuru fasulye yerler, sonra da birbirlerine anlatır dururlar, yahut evlerinde pişirtirler aşçılarına... Sonra da ballandıra ballandıra anlatırlar.

Her Allahın günü kuru fasulye, *mercimek yemekle* ayda, yılda bir yemek hiç bir olur mu?

İşte böyle, yüksek sosyetenin en çirkin kızı, bizim eski mahallenin en güzel kızından daha güzel olur çıkar... Endüstri bu... Ne yapar eder, çirkin kızı dünya güzeli yaparlar. Endüstri çocuk oyuncağı değil arkadaş. Bu endüstrinin kendine mahsus bir de estetiği var, anladın mı? Dünyanın en gudubet kızını, bu estetik kaidelerine göre endüstriye sokup çıkardılar mı dünyanın en güzel kızı olur...

Baktılar ki bir kızı ne yapsalar güzelleştiremiyorlar, çirkinliğine endüstri bile vız geliyor. O zaman da kıza bambaşka biçim verirler, orijinal bir tip yaratırlar. «Kızın havası var!» derler. Havalı kızlar çok makbuldür.

Bak meselâ şurda bir kız var, sırtı bize dönük...

— Evet...

— O kızın ağzı nasıl?

— Kuş inciri gibi...

— Sen onun ağzını eskiden görecektin. Pazar günü kepenklerini yarı indirmiş, gizliden satış yapan pastırmacı dükkânı gibi bir ağzı vardı. Zavallı kızın dişleri ağzına sığmamış da dudaklarını, yanaklarını yarıp patlatmış. Allah vermesin böyle bir ağız... Ama kızın babası çok zengin, Karun... İşte bu kızla zengin diye bir şair evlendi. Ama kızın ağzına bakmağa şair bile dayanamadı. Şair deyip geçme, o da insan, o da Allahın bir kulu...

Sonradan baktı babası, işin oluru yok, kızını Amerika'ya gönderdi. Ne de olsa, Amerika kız endüstrisinde bizden çok ileri... Orda her sahada sanayi ilerlemiş. Kızı işte bu hale getirdiler, dünya güzeli oldu; ağız değil, lokum...

Kız yetiştirme endüstrisi, çok büyük endüstridir. Bu endüstrinin yetiştirdiği kız, hemen zengin koca bulur. Bu kızlar, yabancı okulda okuyacaklar. En azından bir yabancı dil bilmeleri şart. Kocaları Avrupaya götürünce kolaylık olur. Bu endüstrinin yetiştirdiği kızlar, şiir, roman, hikâye, müzik, resim, tiyatro, film, dedin mi, hepsini bitirmişler.

Bilmedikleri olmaz. Hangi taşı kaldırsan altından çıkarlar. Sanat üstüne konuşmaya başladılar mı ağzın açık kalır... Yalnız çok konuşmaları doğru değildir. Eşeledin mi biraz altını, çabucak dibini bulursun, sözleri, bitiverir. Ondan sonra dönüp dolaşıp hep aynı sözleri söylerler. Onun için, bu kızları kocaları hiç durmadan öpecekler ki, karıları öpüşmekten vakit bulup da ağızlarını açıp konuşamasınlar. İlkin dinliyene çok enteresan gelen sözleri, tekrarlandıkça yavanlaşır. Eğer kocaları, durmadan öpüp ağızlarını kapamazsa yandılar. İki satır operadan, üç satır Sagan'dan, Sartre'dan, dört satır Sait Faik'ten... Oradan geçerler resim sergisine, biraz da ondan. Daha sonra konser... Baş edilmez bu endüstrinin mahsulü kızlarla. Onun için tanışır tanışmaz, birden samimî olup, hemen dudaklarına yapışacaksın ki, hep aynı plâk çalar gibi hep aynı sözleri, konuşup seni bıktırmasınlar.

Bak, bak, şu kadına iyice bak... Açık mavi dantel tülden bir tuvalet giymiş. Kime benziyor, dikkat ettin mi? Tanımadın mı? Tıpkı Bugo Mansfeild'e benzer. Nasıl bilmezsin canım, bizim gazetelerde bile, iki üç günde bir yarı çıplak resimleri çıkar. Meşhur Amerikan artisti, en çok göğüsleriyle meşhur. «Çift bombalı seks füzesi» diye dünyada nam yapmış... İşte bu demin önümüzden geçen İpek, Mansfeild'e çok benziyor. Mansfeild eskiden William Dick'yla evliydi hani... Nasıl tanımazsın canım, William Dicky dedin mi, dünyanın bütün yüksek sosyete karıları titreme nöbeti geçirir. Bu Dick'nin bir marifeti varmış, Hollywood'daki bütün kadın artistleri, yalnız göğüslerini görünce kim olduğunu şıp diye tanırmış. Hattâ bir keresinde bir arkadaşıyla büyük bir parasına bahse girmişler. Bilmem hangi film stüdyosunda çalışan ne kadar yıldız varsa toplamışlar bunlara baştan ayağa kapalı elbiseler giydirmişler, ama yalnız göğüsleri açık, ortada. Dicky çıplak göğüslere bir bakışta kim olduklarını söylemiş, yalnız birinin önüne gelince «Bunu tanıyamadım. Hollywood'da böyle göğüslü kadın yok» demiş. Meğer neymiş biliyor musun, Produktörün biri Dicky'yi yanıltmak için, sırtından aşağı bir yere iki takma göğüs koymuşmuş; arkasını dönüp de Dicky'ye doğru geri geri yürüyormuş. Yani bu Dicky denilen herif, kadın göğsü uzmanı... Dicky, beşinci karısı Simone Verlane'den ayrılınca gazeteciler «Karılarınızın içinde en tatlı hâtıra bırakan hangisidir?» diye sormuşlar. O da «Üçüncü karım Bugo Mansfeild» demiş «Onun göğüslerindeki estetiği hiçbir kadında bulamadım. Şimdi gelse, onunla yeni baştan elli kere evlenirdim» demiş. Bu haber, bütün dünyaya yayıldı. Bir dedikoduya göre, güya Dicky'nin bu sözleri, bir takma göğüs firmasının reklâmı içinmiş. Çünkü Bugo Mansfeild'inkinin biçiminde takma göğüsler satış rekoru kırmış... Biz ne de olsa geri kalmış bir memleketiz. Amerikanın, Avrupanın yüksek sosyete kadınlarının gardroplarında yalnız elbise yok, çeşit çeşit de takma göğüs var. Erkek, hangi biçim göğüsten hoşlanırsa, onlar da adamına göre göğüs takarlar.

William Dicky'nin İstanbul'a geleceğini gazeteler yazınca, bu İpek'de bir telâş bir telâş... Çünkü, yüzü, vücudü aynen Mansfeild'e benziyor, yalnız göğüsleri bir başka biçim. E bu Dicky denilen herif de göğüs meraklısı. İpek koşuyor hemen Doktor Baha'ya, sosyetenin kız endüstrisinin en büyük fabrikatörü. Anladın mı, yani estetik ve plâstik cerrahî mütehassısı. Kuru odunu alır eline, estetik ameliyatla adam biçimine sokar. Herif işte böyle bir mütehassıs. Mansfeild'in göğüslerinin ölçüsü milimine kadar belli, her yandan çekilmiş resimleri de var. İpek, gidiyor Doktor Baha'ya «İşte bu örneğe bak, ona göre göğsüme biçim ver, tıpatıp böyle olacak!» diyor.

Ameliyattan sonra mahkemelere düştüler. İpek «Göğsünün tenasübünü arttırmak için ameliyat yapan plâstik cerrahi mütehassısının, göğsünün birini istediğine uygun biçime soktuğunu, ama öteki tekinin tenasübünün arzu ettiği gibi olmadığını iddia ederek» Doktor Baha aleyhine yüzbin liralık tazminat dâvası açtı. İpek, doktordan alacağı bu parayla Amerika'da yeniden ameliyat olup göğsünü istediği biçime sokturacağını söylüyordu.

Şimdi dâva mahkemede. Bakalım ne olacak... İpek'in dediğine göre, göğsünün biri, verdiği ölçüye göre iki derece mi, üç derece mi ne, az sola aşağı bakıyormuş. Tabii bu arada Dicky İstanbul'a geldi de gitti. Zavallı İpek'in iştahı kursağında kaldı.

Günahı boynuna, gûya Doktor Baha'nın İpek'te gözü varmış da, Dick elinden kapar diye mahsustan kızın göğsünün birinin ucunu azıcık eğri yapmış. Yoksa Baha eğer istese, affedersin, maltız keçisinin memelerini onsekizinde kız memesi biçimine sokar. Herif mesleğinin ehli... Anladın mı sen şimdi bu yüksek sosyete denilen insan çöplüğündeki rezaletleri... Bu kız endüstrisini öğren de, ilerde lâzım olur belki sana da...

Betüş'ün o geceki konuşmasından şaşkına döndüm.

— Sen sanki bunlardan değilmişsin gibi konuşuyorsun. Bak, sen onların hepsinden de güzelsin...

— Sen bana bakma... Niçin sana yakınlık duydum. Yoksa âşık mı oldum sandın... Beni eski hayatım kendine çekiyor, anladın mı? Ama kurtulamam artık... Benim de elbet bir namussuzluğum vardır; yoksa bunların içinde ne işim vardı? Demek, seninle de bir işim var ki... Değil mi? Sonra anlarsın sen de bunu... Piraye'yi de yetiştiriyorum, ona istediğim gibi bir koca bulayım hele...

MANDEPSİYE BASMAYAN KISKANÇ KOCA

Betüş, ille de beni kocasıyla tanıştırmak için ısrar ediyordu. Hem kocam çok serttir diyor, hem de beni tanıştırmak istiyor.

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ : Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI : Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 46 —

Benim çekindiğimi görünce,

— Kocamı çok beğeneceksin bir kere tanış da, dedi, koca sert oldu mu, anla ki karısı yumuşaktır. Bir kere tanıştırayım sizi, ondan sonrası kolay...

Sonunda istediğini yaptı. Kocasının İstanbul'da olduğunu bilmiyordum. Evindeydik. Gece içiyorduk masada. Hizmetçisi Reşit de, girip çıkıp öteberi getiriyordu bize. Piraye yoktu evde. Birden Reşit girip de, Betüş'e,

— Beyfendi geldi... deyince, benim elim ayağım kesildi.

Betüş,

— Ayol ne o, sapsarı kesildin... dedi.

— Bilmem... dedim.

— Ben sana kaçtır kocanın sertinden korkulmaz demedim mi... demeye kalmadı, Kâzım Bey içeri girdi. Aman Allah... Benim iki iriliğimde bir adam, gözleri ateş saçıyor.

Kimi insanın şaşılası bir görünüşü vardır. Böylelerinin yüzlerine baktığımız zaman, kimisinde yalnız göz, yalnız burun, yalnız ağız görürsünüz. Sanki suratlarında burundan, ya da gözden başka hiçbir şey yoktur. Ağızları, burunları, gözleri, güzellikleri ya da çirkinlikleriyle, biçimlilikleri ya da biçimsizlikleriyle öyle tesir eder ki insana, yüzdeki bütün öbür şeyleri yokmuş gibi gösterir. Böylelerine bakınca karşınızda bütünüyle bir adam değil de, baştan aşağı bir burun, ya da ağızmış gibi görürsünüz. Onları şöyle bir tanıyıp yanlarından ayrıldığınız zaman, kafanızda onlardan salt bir burun bir çift kulak hâtırası kalır.

Karşımda dikilen sert bakışlı adam da öyleydi, sanki yalnız bıyıktı. O sivri bıyık, adamın bütün suratına hâkimiyetini kurmuş ve sanki bıyığını kesseniz adamlığı kalmıyacak, kişiliği bitecek başka bir yaratık olup çıkacaktı.

Betüş, yerinden kımıldamadan,

— Hoş geldin şekerim! dedi.

Ama ne de şeker Allah için... Şeker değil, herif biber, hem de sivri Arnavut biberi...

Adamın yüzü biran, ama yalnız biran Betüş'e cevap verirken yumuşadı, yılıştı:

— Biraz vardı işim nonoşum!..

Bunu söyler söylemez, suratı yine asıldı. Gözleri üstüme çivilenmiş, üç metre ötemde, öyle dikilmiş duruyor. Hay Allah, ben ne haltedeyim şimdi yahu... İçimden kendime sövüp duruyorum: Ulan, ne haltetmeye elin herifinin evine girersin!.. Karıdan ekmek çıktığı da yok. Bugüne kadar akıntıya kürek çektik...

Siz olsanız benim yerimde ne yaparsınız? Kamyon farı önünde şaşırıp sinmiş tavşan gibi pısıp kaldım. Ayağa mı kalksam. Herife kendi evine «Buyrun, hoş geldiniz!» mi desem? Yoksa, tabanları yağlayıp kaçsam mı?

Evet, herif önümde dikilmiş öylece duruyor. Artık ben o şaşkınlıktan karşımda bir insan görmüyorum da, sadece bir bıyık... Koskoca bir bıyık önümde duruyor. Gözlerini bile kırpmıyor... Döğüşe hazır hint horozları nasıl tüylerini diker kabartırsa, adam işte öyle bıyıklarını kabartmış, üstüme ha atıldı, ha atılacak... Nerdeyse, kanat yerine kollarını çırpıp ötecek, sonra sıçrayıp tepeme binecek.

Bu durum belki beş on saniye ancak sürdü ama, bana sanki beş on saat gibi geldi.

Betüş,

— Şekerim, yorgun musun? dedi.

Adam bir acaip şiveyle,

— Yok be yorgun... dedi.

— Gel otur öyleyse... Seni Eşref Beyle tanıştırayım... Dostumuz Eşref Bey... Kocam Kâzım...

Adam, iki adım atıp önüme geldi, kirpiklerini birleştirip beni saçımdan ayağıma bir süzdü, sonra elimi öyle bir sıkıp sallադı ki az kalsın can acısından bağıracaktım. «Re» lerin üstüne bastıra bastıra,

— Müşerrref olduk efendim... dedi.

— Şeref bendenize ait... dedim titriyerek.

Reşit, ona da kadeh getirdi. Betüş kocasının kadehini doldurdu.

— Şerefine şekerim...

Kadeh tokuşturduk. Adam kadehiyle benim kadehime öyle bir vurdu ki, az kalsın kadeh kırılacaktı, yalnız içinden birkaç damla rakı sıçradı... Hemen hemen hiç konuşmadan içiyorduk. Arada Betüş bir şeyler söyleyip kendi kendine gülüyor, ben de gülermiş gibi yaparak soğuk soğuk sırıtıyordum. Ama Kâzım Bey hiç konuşmuyor, sağ bıyığının altındaki yüzünde bir adele titreyip duruyordu. Adamda tik vardı. Birdenbire,

— Namuuus! diye bağırdı.

Ben az kalsın sandalyeden yere düşecektim. Sırtımdan aşağı ter süzüldüğünün farkındaydım Betüş,

— Sen yine bugün bir şeye mi sinirlendim şekerim? dedi kocasına.

— Nasıl sinirlenmezsin yahu... Namus... Bir erkek dünyada niçin yaşar?

Bu soruyu bana soruyordu. Sağ yanağındaki adalenin titremesi artmıştı.

— Niçin yaşar?

Cevabını yine kendisi verdi:

— Namusu için...

Adamı yumuşatayım diye,

— Tabiî... hiç şüphesiz... Namusu için... Hakkınız var beyfendi... diye bir şeyler kekeledim.

— Var bir herif, sözüm burdan dışarı, bakar âlemin karısına, kızına... Çok kızdım...

Betüş,

— Aman Kâzımcığım, gene o eski mesele mi? İki aylık iş, hâlâ unutmadın mı? dedi.

— Nasıl unuturum? İki ay olmuş, iki sene olmuş... Ne zaman aklıma gelir, kafamdan duman çıkar... (Bana döndü) hakkım yok mudur?

— Haklısınız...

— Neden? Çünkü, bu namus işidir, hiç şakaya gelmez...

Betüş,

— Ben telefona gidiyorum, telefon edeceğim, siz konuşun erkek erkeğe... Zaten ben o hikâyeyi çok dinledim... dedi.

Beni bu herifle bırakmasın diye yalvaran bakışlarla yüzüne baktım, ama Betüş hiç oralı olmadı.

— Ben de zaten gidecektim. Vakit geçti. Müsaadenizi rica ederim... diye yerimden kımıldayınca, adam iki koca pençe olan elleriyle iki omuza abanıp beni yerime çökertti:

— Olmaaaz vallahi... Yeni başlamışız muhabbete... Buyrun...

Kadehimi doldurdu.

Geçende gitmişiz bir baloda, kızım var Piraye, karım var Betül yanımda... Orda var efendim bir herif, bakar âlemin karısında, kızında yiyecek gibi... Namus dalgasında hiç yoktur şakam. Herife dedim: «Bre ne bakarsın karılara, kızlara... Ayıptır! Hiç karı görmedin mi?» Başladım buna bağırmaya...

Kâzım Bey anlattığı o adama bağırıyormuş gibi, yüzüme bakıp bana bağırıyordu:

— Namussuz! Alçak!... Hergele!.. Bilmem ne! Ulan şeyoğlu şey!..

O kadar kızgındı ki, o bağırdıkça geri geri çekilmek zorunda kalıyordum. Onca küfürden sonra birden yumuşayıp,

— İçmiyorsunuz ama... dedi.

Kadehleri yuvarladık. Ben lâf olsun diye,

— Var öyle namussuzlar, buyurduğunuz gibileri... derken, birden,

— Vay namussuz! diye haykırınca, bana söylüyor diye korkudan elim titreyip çatalı düşürdüm.

— Ondan sonra efendim, ben aldım ayağımın altına... Vurdum, vurdum...

Bunları söylerken de elindeki bıçağı tabaktaki ete öyle bir hırsla batırıyordu ki, korkudan nerdeyse «İmdaaat!» diye bağıracaktım. Her «vurdum!» dedikçe elindeki bıçağı, çatalı kılıç gibi, önündeki piliç kızartmasının karnına sokuyordu.

— Vurdum, vurdum, vurdum, vurdum...

Şaşkınlıktan,

— Öldü mü beyfendi? dedim.

— Belkim de ölmüştür, bilmiyorum. Çünkü otuz kişi zorla aldılar elimden, götürdüler hastanede... İçelim...

— İçelim beyfendi.

— Her erkek kaldırmaz. Neden? Çunkim... Ne gibi? Meselâ... Hayvan bilem hayvanken dişisini kıskanır. Değil mi yaa... Ben çok kıskanç bir erkek oldu ğumu her zaman çekinmeden ilân etmişim ve bundan dayima iftihar ederim. Erkek dediğin karisini kıskanacak. Kadın miletini başı boş bıraktın mı, olmaz. Ne de olmasa, kadın ka dındır.

Ne de olsa efendim, kari mil leti, aksi işte o kadar... Bir kanmaz, iki kanmaz, üç kanmaz... Dört, kanmaz, beş kanmaz, altı kanmaz, yedi kanmaz...

— Evet sekizinde kanar...

(Devamı var)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası
Kapak: Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 47 —

— Sekizincide kanmazsa dokuzuncuda kanar. Nerden biliyorum? Çunkim bendeniz çok kari kandirmiş ve hâddim olmıyaraktan baştan çıkarmışımdır. Ep erkeğiz. Başımızdan çok geçti malûm ya... Kendimi metetmek gibilerden olmasın, tav etmişimdir çok karıları... Beyfendi, ben var ya ben, söylemesi ayip, çok bir kıskanç adamımdır.

Bilirim bir karı ki, bir zaman vardı dalgamız. Bana anlatmıştır bir hikâye meselâ... Karının kocası kafası ep esap kitap ile dolu olduğundan uğraşamamış karısıylan... Başını boş bırakmış. Yok vallahi karıda bir kabahat...

Adamın kafasında çok mühim bir cebir mi ne meselesi varmış. Bir türlü efendim çözemiyor adam meseleyi... Erif bir gün tarifesini bozmuş, zamanından önce eve gelmiş. Karı da zavallı şaşırmış ne yapacak, evdekini sokmuş efendim, gardolaptan içeri... «Sen» demiş, «biraz burda istirahat et, ben şimdik kocamı uyuturum.» Erif çıplak, yok zamanı elbise giyecek... Boyle işler, er erkeğin başında gelir meselâ... Ep erkeğiz, biliriz, malûm ya... Kadın, erifi dolaba sokuncaz «Aman» demiş «olur da kocam seni yakalarsa, al şu kâğıtları, bunda kocamın matematik meselesi vardır. Hemen kendisine gösterirsin.»

Adam içeri giriyor. Demek, bey biraderim, adamın içine doğmuş, içeri girmesiylen, doooğru, efendime söyleyim, gardolabın kapısını açıyor kim, soyunup da elbisesini, picamasını giyecek... Ne açsın, bir de bakıyor kim, karşısında dimdik bir erif, em de çirilçiplak... Adama «Beybirader, sen kimsin?» diye sormadan, o matematik meselesi angi meseleyse, adama kâğıtları uzatıp, başlıyor o meseleden anlattirmaya... Deme, affedersin, zanpara da biliyormuş matematikten... Bak bak sen, bu zanparalık zenatinde er bir bilgi lâzım geliyor zamanında insana... Kocası bakıyor ki, karşısındaki erif, matematikte derya... Adam, gardolabı mardolabı unutup «Aman beybirader, gel şu matematik meselesinin içinden birlikte çıkalım. Hay Allah senden razı olsun» diyerek, zanparanın elinden tutuyor, koltuğa oturtuyor. Zanpara don gömlek titriyor soğuktan. Ama kocanın gördüğü yok bir başka şey...

Benim başıma da bir iş gelmiştir bir zaman... Haydi içelim...

— İçelim...

Nerde bu Betüş... Beni bu deliyle başbaşa bırakıp gitti.

— Betüş ilen evlenmeden önce benim vardı başka bir karı... Ayıptır söylemesi, siz yabancı değilsiniz çunkim de anlattiriyorum. Yataktayiz. Kulağıma tıkırtılar geliyor, odanın içinde bir tıkır tıkır... Fare desem olamaz, neden çunkim, yapyeni apartmanda yok bir delik... Deliksiz almışım. Bu fareler angi delikten giriyorlar?.. Bulsam bir delik, tıkayacağım. Ertesi akşam, gene tıkırtı... Baktım olmayacak, en seçme avcı kedilerden altı tane aldım.

Otomobille kedileri getirip, saldım evden içeri... Canavar gibi kediler, üç gün de aç bırakılmışlar, fare değil, köpek yakalasalar parçalayıp yiyecekler. Affedersiniz, siz yabancı sayılmazsınız biz yattık yatağa. Bendeniz uyumuşum. Uykumun arasında bir kedi miyavlamasıylan sıçradım. Bir de bakem efendim, yatakta kari yook. Bre aman... Bir bağırdım, karım koştu geldi. «Neredesin?» dedim ama çok sert dedim. Çünkim kızmışım, geberttireceğim. «Ben uyur-gezerim, gece yataktan kalkıp geziyorum. Allah vermesin, çok kötü bir hastalık» dedi. Öyleysam nedir kedi bağırır?» dedim. «Uykuda gezerken kedinin kuyruğuna basmışım» dedi. Biz efendim yeniden yattık affedersin. Ama durmaz kedilerin bağırması, uyuyabilirsen uyu... Yahu yoksam bu kediler efendim açlıktan birbirilerini mi yiyorlar? Er gece er gece böyle... Baktım olmıyacak, kedileri bıraktım sokakta. Kediler efendim canavar olmuş, az kalsın mahallede canlı adam bırakmıyacaklardı. Neysem uzatmıyalım, hususî bir kapan yaptırdım ama ne kapan... Yatak odasına koydum kapanı... Velâkin durmiyor tıkırdı. «Kari, nedir bu tıkırdı?» dedim. Dedi «Faredir.» Eh, faredir faredir. Elbet fareyse girecek kapanda... Velâkin başladı em tıkırdı, em de fısıltı... «Aman bayan, şimdi da başladı fiskos...» dedim. «Çok yoruluyorsun nonuşum, ondan geliyor kulağına sesler. Yat uyu...» dedi. Fiskostan uyunmaz. Yahut fareler üğrendi konuşmasını mı yoksam, bu nedir...

Derken bir gece de, efendime söyleyim, başladı gülüşmeler... Biz elektriği söndürünces başlıyor gülmeler. Hıımmm.. Var bunda bir iş. Kariyi aldım önümde, «Bana bak» dedim, «biz bu farelerin bir çaresine bakmazsak, bu hayvanlar geceden geceye gelişiyorlar. Böyle giderse bu namussuz fareler bir gece de bizimle konuşmağa başlıyacaklar. Gel şu fareleri namusumuzla temizliyelim. Ben başka erkeklere benzemem, elimden vallahi bir kaza çıkacak...» Ne dese beğenirsin: «Aman aldırma, konuşursa varsın konuşsun. İnsan farenin sözüne aldırış eder mi» dedi. Vallahi doğru... Biz efendim, yepyeni apartımanın altıncı katında oturuyoruz. Bu fareler angi delikten giriyorlar içeri? Bir gece, karima göstermeden gizlice o koca kapani kurdum, yatağa girdik.

Gece yarısı,

— İmdaat! yandım!.. diye bir ses.

Hemen işi çaktım. Karıma,

— Bana bak bir kaza çıkacak şimdi elimden. Ben arkamı dönüyorum, görmemiş olayım. Görürsem, kapana sıkışan fareyi vurmak lâzım. Sen elektriği aç, farenin kapana sıkışan elini kurtar. Yoksa elimi kana bulayacağım... dedim, sırtımı duvara dönüp, namus belâsı, horlıyarak uyuma taklidi yaptım. Her iş olup bittikten sonra, kadını aldım önüme:

— Bana iyi bak, gözümün içine bak, dedim, ben başka kocalara iç benzemem. Çünkü neden? Ben yaşarım namusum ve aysiyetim için. Er angi bir kocanın aysiyeti gitti mi elinden, o kocayı at çuplukte, beş para etmez. Bugüne kadar efendime söyleyim, fareydi mareydi diye, kocama yutturdum sanıyorsan, aldanıyorsun. Senin kocan kül yutmadiği gibi efendim, çürük tahtalara da basamaz. Yutmuş gibi görünmüş isem, namus yüzünden. Hemen boşamışım karıyı, almışım bu Betül'ü...

— Çok iyi yapmışsınız...

Ben böyle söyler söylemez, başını burnumun dibine sokup bıyıklarının ucunu suratıma dayadı, gözlerini gözlerime dayadı.

— Yoksam biliyorsunuz herhangi bir dedikodu?

— Hiçbir şey bildiğim yok! diye geri çekildim.

— İçelim!

— İçelim Beyfendi.

— Bu bizim sosyete muhitinde var çok dedikodu çünküm. Ondan yoksama sormuşum. Belkim duymuşsunuzdur herhangi bir dedikodu bilâkis bizim için... Hem vallahi yalan, hem billâhi... Neden? Çünküm, ben dedikoduya hiç meydan vermem. Her erkek kaldırmaz böyle şeyi malûm ya...

Yaniya anlattıracağım size, ben bu bizim karimlan evleneceğim zaman, var boyle dedikodular... Benim kari boyle nam salmıştı. Velâkin bendeniz aldırmam er bir dedikoduya... Onun bunun lâfına boş verdim. Neden? Çünkim ben kariya hiç göz açtirmam. «Kısrak binicisine göre kişner» demişler. Kadın kısmı da, kocasına göre cilvelenir. Neysem uzatmiyalım efendim, ben son derecede kıskanç bir kocayımdır. Bir sesimi çıkartmam, iki çıkartmam, üç, beş çıkartmam, ama bir de patlarsem. yanmışsındır. Bundan sonra evinden dışarda çıkmak yok. Oturacaksın burda ve benden emir çıkmayınca kapı dışarı adım atmak yok. Boylece bilesin.

Bu söz üzerine karımın ödü patladı. Bilâkis, koca dediğin kari kısmısını idareyi bilmeli. Karim,

— Lan, öpüşmenin yasah olduğunu bilmiyon mu?..

— Bir tıkırdı duyarsan ne yaparsın? dedi.

— Vallahi kendimi intiyar ederim... dedim.

Şimdi size yalan gelir belkim, oldu, bir daha karım evinden aberim olmayıncaz iç dışarı çıkmaz. Çunküm er bir dayima başında kontıroldayım. Benim gözümden iç bir şey kaçmaz. Er sabah, evden çıkarken karimin bütün iskarpinlerinin tabanına tebeşirle imzamı atarım. Karım görmez. (Kurnaz kurnaz gülerken, bıyıkları titredi.) Nasıl bendeki kurnazlık. Şeytanın bilem aklinda gelmez. Akşam eve gelincez, karima gustertmeden, bakarım iskarpinlerinin tabanlarında, imzam ep yerli yerinde. Anlarım ki dışarda çıkmamış. Koca milleti, gözünü dört açacak kardeşim. Kari kısmında iç inanmak yok.

Bay Bıyık ballandıra ballandıra bu tebeşirle imzayı anlattı. Kadehleri diktikçe çenesi de açıldı. Hiç durmadan namus üstüne nutuk veriyordu:

— Var öyle delikanlılar efendim, namusda göz koymuştur...

— Haklısın beyefendi, öyle sütü bozuklar da vardır şüphesiz. Onların aile arasına alınması hiç doğru değil tabiî..

— Er bir insan bir değildir çünküm... Ben öyle bir insanın iki gözünü birden çıkarttırırım. Ama zatıâliniz alınmayasınız üstünüze. Var öyle namus düşmanı, yok mi...

— Beş parmak bir olmaz beyfendi...

Herif belâ...

— İnsan niçin yaşıyor? diye bağırarak fırladı.

— Namus için... dedim.

— Hah, bravo... Tamam, namus için yaşıyor insan kardaşım. Ben namusumda toz kondurtmam... Bir lâf çıksın, vallahi öldürttürüm.

Biri yan baksın namusuma, baksın... Bakamaz...

— Bakamaz beyefendi, ne haddine...

— Baktırmam... Ölüm ölüm bir ölüm... Bir erkek, eğer erkek ise, ailesini kıskanacak...

— Kıskanacak tabiî, hiç şüphesiz...

Adam içtikçe çıldırıyordu.

— Namus...

— Tabiî beyefendi, namus işi başka bir işe benzemez. Namusla şaka olmaz...

Ne desem yatıştıramıyordum.

— Değil ki gözünde koymuş, şöyle bir yandan bakmış olsa vallahi geberttiririm. Bir insan yaşıyor namus için... Öldür ama velâkin namus için öldür. Doğru cennete...

— Ben de tamamiyle sizin fikrinizdeyim. Başkalarının karılarına yan gözle bakanların Allah gözünü kör etsin de sürüm sürüm sürünsünler inşallah... Bendenize artık müsaade, bir işim var da...

— Yooo... bırakmam vallahi... Muhabbet kesilmez yarıda...

Namus için ben...

— Ben de sizin gibiyimdir. Bendeniz namus meselesinde bir pire için bir yorgan yakarım.

(Devamı var)

MİLLETLER GÜLÜYOR

Şaka

Numa, Bruxelles'e tatilini geçirmeğe hareket etmeden önce, arkadaşları ona sıkı sıkı tembih de bulunurlar:

— Orada, herkes, her an şaka yapar. Sokakta birini durdurup yol sorarsın, sana can-ı gönülden izahat verirler. Bir saat sonra bunun bir şaka olduğunu farkedersin. Onun için sana ne derlerse tam aksini yap!

Numa Bruxelles'e iner inmez Laeken sarayını görmek ister, bir polisten yolu sorar;

— Laeken çok uzaktır, mösyö! Laeken'e gitmek için 87 numaralı tramvaya binin, tam önünde inersiniz!

Numa teşekkür eder ve uzaklaşırken kendi kendine düşünür:

— Hımmm... 87 tam aksi istikamete gidiyor olmalı!. 78 numaralı tramvaya binersem istediğim yere giderim herhalde!...

78 numaralı tramvayı arar, bulur, biner. Tesadüfen bu hatta Laeken'den geçmektedir. Numa isabetli düşünüşünden dolayı kendi kendini tebrik eder. İnmeye hazırlanırken kapıda şöyle bir yazı görür:

«İnerken sağ elinizle, sol elinizi tutun, yere ilk önce sağ ayağınızı basın!...

Numa süratle düşünür, hesabı yapar:

— Sol elimle sağ elimi tutup sol ayağımı yere koyacağım demek...

Biraz sonra Laeken sarayı gözükür. Numa heyecanla kendini, usule göre tramvaydan aşağı atar ama sırtüstü düşerken ensesi taşa çarpar.

Tramvay durur, vatman yerde boylu boyunca yatan Numa'nın yanına yaklaşır:

— Size çok kızgınım! diye bağırır Numa, eğer arabanızda yazdığı gibi hareket etseydim, yüzüm şimdi ne halde olacaktı?.

— Allah kahretsin seni karı, nereden aklına geldi çocuğa Nikita adını koymak..

— Altından mı?

— Hayır, fındıktan!

Meşhurlar ne diyorlar?

* Yatak dünyanın en tehlikeli yeridir, insanların % 50 si orada ölür. **Mark Twain**

* * *

* «Evli çiftler, ayrı ayrı odalarda yatmalı mı?.»
Sorusuna Marlène Dietrich:
«Hayır, demiş, ayrı ayrı şehirlerde..»

* * *

* Raymond Devos arkadaşına şöyle dert yanıyordu:
— Paranın yapmadığı şey yok azizim! Rockfeller hizmetçisine, karısı olmasını söyleyince güle oynıya kabul etmişti. Ama ben karıma hizmetçim olmasını söyleyince benimle alay etti!...

* * *

* Maurice Grouzarre'a göre bazı zararsız istatistikler:
Yetmiş senelik normal bir hayatta:
Bir sene telefon başında geçer. (Kadınlar için bu süre üç yıldır,)
Paris'te kadınlar süsleri için beş sene harcarlar (Napoli'de ise sadece altı aydır)
Seksen fransızdan biri bâtıl itikatlara sahiptir.
Üç fransızdan biri yakından veya uzaktan kiliseyle ilgilidir!
Üç kapıcıdan biri at yarışlarında tahmin yürütür!

Davet

Peter Ustinov İskoçya'da bir otele köpeğini kabul edip etmiyeceklerini sorar ve şu cevabı alır:

«Sayın Bay, otuz senedir otel işletiyorum. Şimdiye kadar bir köpeğin çatal bıçak çaldığını, ağzında sigara, yatağa girdiğini, çok gürültülü sarhoş olduğunu ve parasını ödemeden gittiğini hiç görmedim. Onun için köpeğinizi kabul etmemek için sebep bulamıyorum.

Şunu da belirtmek isterim ki; eğer size bir tavsiye mektubu verirse, sizi müşterilerim arasında görmekten büyük bir zevk duyacağım!...»

Noel hediyesi

İskoçya'da, yaz aylarında, bir kitapçının vitrininde şöyle bir ilân vardı: «Tatile gideceklerin dikkatine!»

«Noel'de hediye edeceğiniz kitapları şimdiden alırsanız onları okuma imkânını bulursunuz!»

* * *

Kitapçının yanındaki terzinin vitrininde de şöyle bir ilân vardı:

«Bu fırsatı kaçırmayın! Büyük tenzilâtlı satış!.» «Pantalonun her bacağı sadece on şiling'tir. İki bacağı alana, pantalonunun kalça kısmı bedava verilir!»

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 48 —

— Evet... Yakacaksın yorgaaani... Namus bu, kan ile temizliyeceksin. Biliyorum ki var er angi bir ayileler, namus işinde pek oyle düşkün değildir.

O «Namus» diye bağırıyor, ben «Namus» diye bağırıyorum.

Allah çok şükür namus diye bağıra bağıra bir yandan da rakıyı çeke çeke sızdı, başı göğsünün üstüne düştü. Ama yine de,

— Namus, namus... diye sayıklıyor.

— Namuss, namusss!.. diye tıslarken yanakları şişip şişip iniyordu.

Birden uyanmasın diye korkumdan ben de onun gibi,

— Namus, namus... diye mırıldanarak toparlandım. Kendimi sokağa atmak için yine böyle mırıldanıp yavaş yavaş ayağa kalkarken, birdenbire arkamdan tiz bir kahkaha duyunca, sırtıma kurşunlar boşalıyor sanıp ürktüm, birden,

— Hayy... diye bağırdım.

Arkamda kahkahalarla gülen Betüş'tü. Ben, şaşkınlıktan hâlâ bir elim kalbimin üstünde «Namus, namus!» diye mırıldanıp duruyordum.

Betüş, gülmekten iki büklüm koltuğa yığıldı, gözlerinden yaş geliyordu.

— Neredeydin demindenberi? diye fısıldadım.

— Banyodaydım... dedi, siz başbaşayken ben de fırsat diye banyo yaptım. Hadi o her zamanki gibi «Namus» diye bağırıp duruyor; peki sana ne oluyor da «Namus» diye tıslayıp duruyorsun?

Ayağa kalktı. Üstündeki ince elbiseyi çıkarmadan, omuzlarından aşağı kaydırarak sıyırdı.

— Reşiiit!.. diye seslendi.

Vale geldi.

— Beyfendiyi al da yuvasına götür...

Reşit, bıyıkları göğsünün üstüne düşmüş olan Kâzım Bey'i koltuklarının altından tutup kaldırdı, bir kolunu omuzuna atıp sürükliyerek adamı çıkardı.

Betüş'ün ayaklarının dibinde ipekli elbise tortop duruyordu. Betüş, iki kolunu boynuma doladı. Böyle bir şey ilk oluyordu. Şaşırdım. Hem de korkuyordum.

— Aman, kocanız? dedim.

— Kocam mı, diye güldü, o çoktan yuvasına girdi. Onun yuvası vardır. Ben sana kaç kere «kocaların sertinden korkulmaz; koca ne kadar sert olursa, karısı da o kadar yumuşak olur» dememiş miydim?

Koluma girip beni yatak odasına sürükler gibi soktu.

— Kocam çok kıskançtır, dedi, sana da anlattı mı tebeşir hikâyesini... Yeni tanıştığı her erkeğe bu masalı anlatır.

— İskarpininin altına tebeşirle imza attığı yalan mı?

— Doğru... İlk zamanlar bu budalalığı yapardı. Sonra bana itimadı arttı demek ki, vazgeçti bu budalalıktan... Sanki, yeni iskarpin alınamaz mı başka? Budala işte... Neye böyle yaptığını, «Namus!» diye bağırdığını anladın mı? Başka ne yapsın, elinden başka şey gelmiyor. Başka erkeklerin bana yaklaşmalarını önlesin diye işte böyle atıp tutup gözdağı veriyor.

Yataktaydık.

Zalim bir kadındı Betüş... Erkek Kâzım Bey'e öyle acıdım ki...

SERT KOCANIN HASTALIĞI

O geceden sonra Betüş'ün evine yerleştim. Artık bir aile olduk, kaynaştık birbirimize. Fakat Erkek Kâzım Bey huyunu hiç değiştirmedi. Her akşam geliyor, birlikte içiyoruz. O yine «Ben asarım keserim!» diye namustan sözediyor. Geceyarısına doğru sızıp kalıyor. «Namus, namus!» diye sayıklıyor.

Betüş yine her zamanki gibi,

— Reşiiit!.. diye bağırıyor.

Vale geliyor.

— Reşit, kaldır Beyfendiyi yuvasına!

Reşit, Kâzım Bey'i koltuk altlarından tutup sürükliyerek çıkarıyor.

Sonra Betüş, kollarını boynuma doluyor, yatak odasına giriyoruz.

Bir gece yine Betüş:

— Reşiiit! diye bağırıp da Vale içeri girince, ben artık alıştım ya, kendimi aileden sayıp, işgüzarlık ettim, Betüş'ten önce:

— Kaldır oğlum Reşit, Beyfendiyi yuvasına götür!.. dedim.

Bu sözüme Betüş bir kızsın, bir içerlesin... Vay efendim, ben ne karışıyormuşum. Böyle bir sözü, karısı olarak ancak o söyliyebilirmiş. Zevce olarak kocasına karşı vazifeleri varmış. Hiç bir zaman bu vazifelerini ihmal edemezmiş. Yüksek seviyeli insanların kendilerine mahsus âdetleri ev kanunları varmış. Ben bunları bilmiyormuşum. Kaba bir adammışım. Ne hakla onun aile vazifesine karışıyormuşum. O kendisi kocasına ne isterse söylermiş, ama bana ne oluyormuş. Hüngür hüngür ağlıyordu.

Ben sana bir şey söyliyeyim mi oğlum, bu senin akraban olan Betül de kocası da düpedüz deliydi. Yahu ben ne yaptım, ne söyledim de bana öyle çıkıştı, hiç anlıyamadım ki... Kendisi durmadan kocasını da, yüksek sosyeteyi de batırır, söylemediğini bırakmaz, sanki ben ne söyledim ki... Oğlum, bunların hepsi dejenere. Ama darılma sözüme akraban diye... Anlat dedin de anlatıyorum.

Neyse efendim, ben bunu yalvar yakar susturabildim. Af diledim. Ağlamaktan gözleri şişmiş. Bu vaka ilk kavgamız oldu. Yani kadın, sosyetenin kanunlarına son derece riayetli.

İşte böylece yaşayıp gidiyoruz. Yalnız benim anlıyamadığım bir şey var: Reşit, Erkek Kâzım Bey'i koltuk altlarından tutup sürükliyerek yuvasına yerleştirdikten sonra biz Betüş'le yatağa girdik mi, tam sevişirken Betüş, yatağın yanındaki ipi çekip bir çıngırak çalıyor. Bu çıngırağın ne demeğe geldiğini bir türlü anlıyamıyorum. Soruyorum, söylemiyor. Bir kere çok ısrar ettim.

— Bu çıngırak, bizim Reşit içindir. Ben söylemeden yatmaz da... Yatması için çıngırağı çalıyorum.

İyi ama tam öyle zamanda mı çıngırak çalınır... Hem bir kere değil ki, birkaç kere çalıyor.

Bazan da sabaha kadar birkaç nöbet çıngırak çalıyor. Benim elim onun omuzuna gitti mi, onun eli de çıngırağın ipine gidiyor: Çıngır çıngır...

Hani gazetelerde çıkan evlenme ilânları vardır ya; elâleme duyururlar: Bakın, duyun ha, biz marifet yaptık!

Betüş de öyle, çıngırağı çalıp haber veriyor gibi: Çıngır çıngır!.. Duydunuz mu?

Bu çıngırak benim midemi bulandırdı ama, neyin nesi olduğunu anlıyamadım. Adaaam sende, ne olursa olsun, bana ne?.

Betüş'ün bir huyu daha var: Karanlıkta uyuyamıyor. Onun için sabaha kadar lâmba yanıyor. Ben de inadına aydınlıkta uyuyamam. Nasıl uyuyayım, bir yandan şıkır şıkır lâmba yanıyor, bir yandan çıngır çıngır çıngırak çalıyor.

Evde merak ettiğim bir şey daha var: Erkek Kâzım Bey'in her gece kargatulumba götürüldüğü yuvası neresi? Ben evde böyle bir yuva göremedim. Pirâye'ye sordum.

— Babamın yuvasını Betüş yapıyor ya... diye alaya vurdu. Kâzım Bey'in nerde yattığını bir türlü anlıyamadım.

İşte böylece geçinip gidiyorduk. Derken, Erkek Kâzım Bey, her nedense, günlerden sonra beni karısından kıskanmaya başladı. Olur şey değil... Adama ne oldu birdenbire? İlk günler aldırdığı yoktu.

Bir sabah Betüş'le kocasının kıskançlık kavgalarını duydum. Betüş kalkmıştı yataktan, ben daha yatıyordum. Sanki kulağı-

(Basın: 22153—A—13390—235)

mın dibinde konuşuyorlarmış onların ağız kavgalarını duydum. En sonunda Kâzım Bey karısına:

— Ya o- ya ben!.. İkimizden birini tercih et!.. diye kestirip attı.

Betüş:

— Neden böyle sinirlendiğini. kıskançlığa kapıldığını hiç anlıyamıyorum, dedi, bu ilki değil ki..

— İlk değil ama, öbürleri çekip giderlerdi. Bu herif eve postu serdi. Bunun gideceği yok...

— Daha iyi ya... Dedikodu olmaz hiç olmazsa... Sen açık söyle şunu: yoksa artık hoşuna gitmiyor mu?

— Gitmiyor. Bu herifi istemem, o kadar...

Bunlar ne biçim konuşmalar, hiç anlıyamıyorum. Bu evde esrarengiz bir işler dönüyor ya...

Betüş kocasına:

— Ben adama durup dururken yolveremem. Hem niçin kovacakmışım elin garibini, mü kemmelen vazifesini yapıyor.

Ne diyor bu kadın yahu...

Bunun üzerine o koca adam, Erkek Kâzım Bey, hüngür hüngür ağlıyarak, karısına:

— Görürsün öyleyse, dedi, ben de senden intikamımı almazsam, bana da Erkek Kâzım demesinler...

Sesler kesildi. Ben bu konuşmalardan hiçbir mâna çıkaramadım. Acaba nerede konuşuyorlardı ki, sesleri ayan beyan duyuluyordu.

Kâzım Bey işine gitti. Ben banyo yaptım, tıraş oldum. Sokağa çıktım. Akşam geç geldim eve. Erkek Kâzım Bey, büyük bir samimiyetle:

(Devamı var)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul

İLAN FİATI ::
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

MİLLETLER GÜLÜYOR

Ufak tefek adam

Bardan çıkan ufak tefek adamın ağzı burnu kan içinde, bir gözü mosmordu.

Oradan geçmekte olan kibar bir adam merakla sordu:

— Mösyö sizi kim dövdü?..

— Şu barda kereste gibi bir adam var o!...

— Peki, benimle beraber gelin de şu meseleyi halledelim.

Kibar adam, ufak tefek adamla beraber bara girdi, herkül kılıklı adamın yanına yaklaştılar.

— Bu beyin gözünü morartan siz misiniz?...

— Evet n'olacak?...

— Bir daha yapabilir misiniz?...

— Lâfı mı olur, dedi iri yarı adam ve ufak tefek adamın sağlam gözüne bir yumruk indirdi.

O zaman kibar adam ufak tefek adamın kolundan tuttu:

— Gelin dedi, boşuna çene patlatmışım aptalın biriymiş!...

* * *

SAĞIR PİRELER

Bir ilim adamı pire üzerinde çalışmalar yapıyordu. Binlercesi arasından itinayla seçtiği bir pireyi, beyaz bir kâğıt üzerine koydu:

— Pire sıçra! dedi:

Pire sıçradı.

Âlim pireyi aldı, bacaklarını kesti, ve eski yerine bırakıp, tekrar bağırdı:

— Pire sıçra!

Pire sıçramadı.

Âlim hemen not defterine şunu yazdı:

— Ayaklarını kesince pire sağır oluyor!...

— Aman ne güzel çocuklar.. Aralarında ne kadar var?
— Dört tane «gebeliği önleyici hap!»

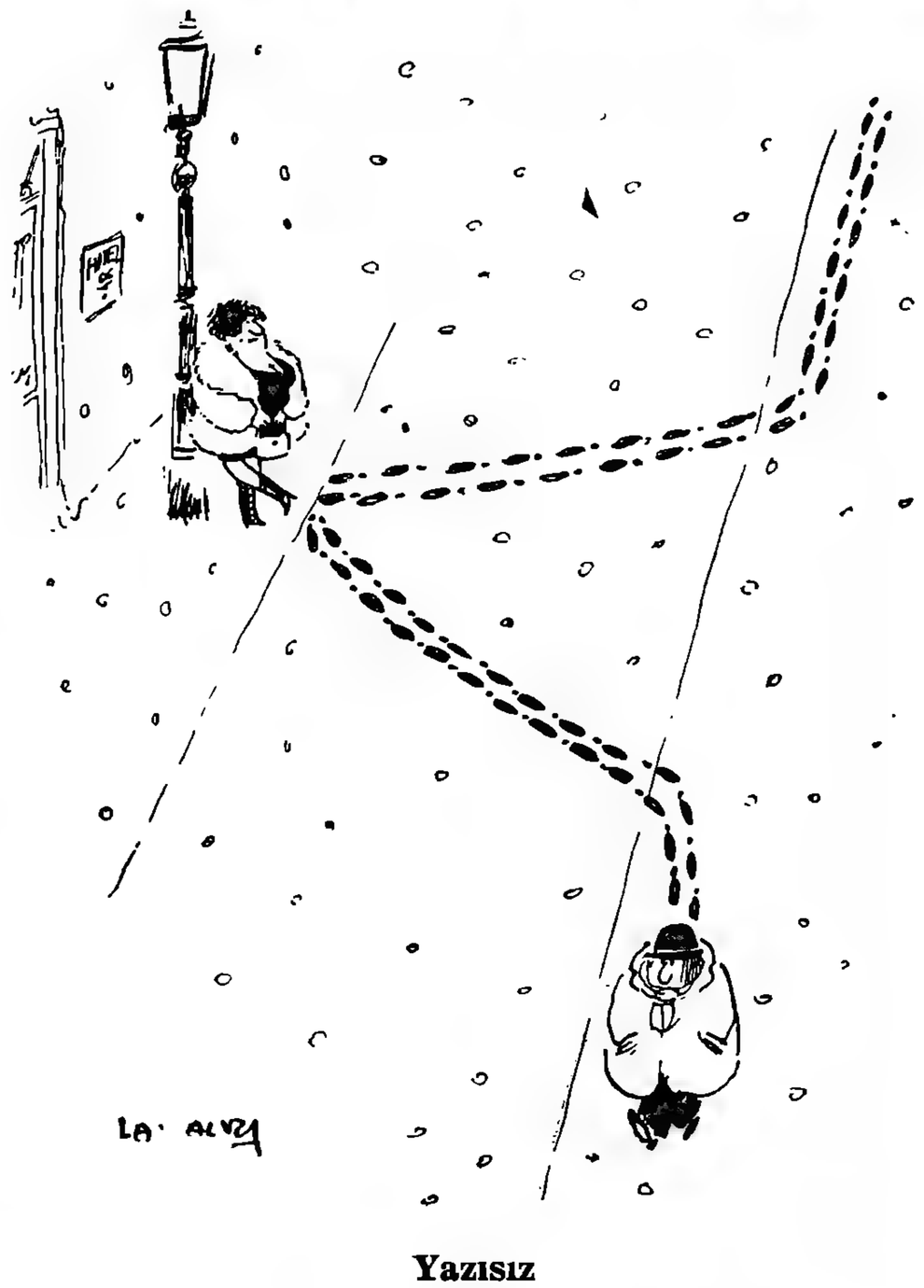

Yazısız

Bisiklet

IL 1942.. İkinci Dünya Savaşının en hararetli günleri... Calino paraşütçü olarak harbe katılıyor. Arkadaşlarıyla beraber, onları Fransa'ya götüren uçakta kumandanın talimatını dikkatle dinliyorlar...

— Önce diyordu kumandan, ikiyüze kadar sayın! İlk halkayı çekin, birinci paraşüt açılacak! Sonra üçyüze kadar gene sayın, ikinci halkayı çekin, öteki paraşüt açılacaktır... Üçüncü işiniz, ayaklarınız yere değer değmez paraşütü katlayacaksınız, eğer mümkünse, bir yere gömeceksiniz!.. Dördüncü işiniz: Kuzey batı istikametine doğru ilerliyeceksiniz. Beşinci işiniz, Grande Breteche'e varmaktır! Altıncı iş: Kışın yapraklarını dökmeyen ağaçlardan müteşekkil ormanı katedip tam batı ucundan çıkacaksınız! Yedinci iş: U ve S ile gösterilen noktalara göre 35 derecelik bir açı yaparak ilerliyeceksiniz. Ta.. ki karşınıza bir duvar ve saman yığını çıkana kadar. Sonra saman yığınının altındaki saklı bisitletlerle şehre ineceksiniz!

Calino uçaktan atlar atlamaz söylenenleri harfiyen tatbik eder: Birinci halkayı çeker, paraşüt açılmaz. İkinciyi çeker, o da açılmaz. Yerle gök arasında kalan Calino bağırır:

— Başından beri bu iş aksi gidiyor, Allah vere de bisikletleri yerinde bulsak!!!

SEKİZ

Buz revüsü kocaman afişlerle bir artist aradığını ilân ediyordu. Namzetlerden en iddialısı emprezaryoya müthiş numarasını anlatıyordu:

— Mavi Tuna valsiyle buzun üzerinde 6 çiziyorum.

— O da bir şey mi? dedi emprezaryo, bana boşuna vakit kaybettiriyorsun, çocuk işi bu!

— Durun, ama bunu tek ayakla değil, ayni anda sol ayağımla 6, sağ ayağımla da 2 çizmek suretiyle yapıyorum!

— Bir göz doktorundan iyi gördüğünüze dair rapor getirmedikçe size kızımı veremem!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 49 —

— Nerde kaldınız dostum, merak ettik, dedi, bu gece hep beraber pavyona gideceğiz. Sizi bekliyorduk. Yeni bir striptiz yıldızı gelmiş, şahâne bir kadınmış!..

Pirâye:

— Aman baba, Betüş'ü kıskandıracaksın... dedi.

Kızının bu sözü Erkek Kâzım Bey'in hoşuna gitti, keyifli keyifli güldü.

Hep birlikte paviyona gittik. İçkilerimizi içtik. Bir ara Erkek Kâzım Bey yanımızdan gitti, bir daha da görünmedi. Striptiz yapan artisti seyrettik, hakikaten şahâne... Betüş pek beğenmedi. Bu striptizin bize öyle ince tekniğini anlattı ki, şaşırıp kaldım.

— Aman Betüş, dedim, sanki striptiz yapmışsın gibi konuşuyorsun... dedim.

Gülümsiyerek:

— Kimbilir, belki de yapmışımdır... dedi.

Pirâye, Betüş'ün yanaklarından öpüp:

— Betüşümün yapmadığı yoktur... dedi.

Dünya yüzünde bunlar gibi anlaşmış, sevişen bir tane daha üveği ana-kız yoktur.

Sabaha karşı kalkacağımıza yakın Erkek Kâzım Bey çıkageldi.

— Nerdeydiniz Kâzım Bey...

Çapkın çapkın gülümsiyerek:

— Gözlerim miyoptur da, dedi, yakından göreyim diye başka yerden seyrettim.

Eve geldik. Ben öğleye kadar uyumuşum.

Biz artık hemen her gece o paviyona gidiyoruz. Erkek Kâzım Bey istiyor da ondan, gidelim diye ısrar ediyor. Striptiz numarasının başlıyacağına yakın yanımızdan kayboluyor. Striptiz bitince çıkıp geliyor.

Bir gece yine paviyondayız. Sabaha yakın bir saatte, önce paviyonun lâmbaları söndü, pistin projektörleri yandı. Striptiz yıldızı, çıktı ortaya. Müzikle birlikte, dans ederek soyunmaya başladı.

Biz her gece geldiğimizden, striptizcinin her hareketini ezberlemiştik, önceden biliyorduk. Erkek Kâzım Bey'in hatırı için geliyorduk zaten...

Artist soyundu, soyundu, soyundu... Tam en son apışarasındaki boncuklu üçgeni de çıkarıp attı ki, bir şangırtı koptu, şangır şungur... Ben zelzele oldu sanıp fırladım. Bereket, hemen lâmbaları yaktılar da olanı biteni gördük...

Bir de ne bakalım: Paviyonun bar kısmında ne kadar içki şişesi, içki takımı, bardak, kadeh madeh varsa, hepsi yerde... Şişelerle birlikte, şişelerin durduğu raf da devrilmiş... Bütün şişeler kırılmış. Şampanyalar, köpüklü şaraplar, biralar köpüre köpüre akıyor. Rakılar, şaraplar, votkalar, likörler, viskiler birbirine karışmış, hepsi karışıp bir kokteyl olmuş. Ortalığı mis gibi alkol, meyva suyu kokusu sardı. Rafın altından bir kafayla, şişe kırıkları arasından da bir el uzanmış... Cavlak bir kafa ve cavlak kafanın iki yanından hançer gibi iki bıyık... Bıyıklarından hemen tanıdım: Bizim Erkek Kâzım Bey... Kan revan içinde zavallı... Kırılan şişelerden akan karışık içkiler içinde boğulacak adamcağız. Zorla rafın altından çıkardık. Durmadan inliyor ve yarı baygın sayıklıyor gibi:

— Karımdan intikam alacaktım... Karımdan intikam alacaktım!.. deyip duruyor. Paviyonun sahibi koşup geldi. Barmen'e: «Nedir bu rezillik?..» diye bağırdı. Barmen de o zaman «vallahi benim kabahatim yok» dedi. «Bu adam geldi, sana istediğin kadar para vereyim, dedi,bana müsaade et de, şu şişelerin durduğu rafların arasından striptiz yapan artisti seyredeyim, dedi. Neye gidip de rahat rahat masada otururak seyretmiyorsun? dedim. «Ben röntgenciyim. Masada oturup rahat rahat seyredemem. İlle delikten seyretmeliyim» dedi. «Olmaz, patron darılır» dedim. Çok yalvardı. «Ben bu işi keyfimden yapmıyorum. Karımdan intikam almak için yapıyorum» dedi.

Sonra efendim... Barmene yalvarmış, yakarmış. Senin karın yok mu, demiş, gün ola harman ola, insan insana lâzım olur, demiş. Bir gün ben de sana yardım ederim, demiş. Müsaade et de şu karımdan intikam alayım, bu gece de başka kadını gözetliyelim de anlasın, aklı başına gelsin, demiş. Barmen de adama acımış. Peki, demiş.

Demiş ama, karanlıkta şişelerden birini devirir diye:

— Bölmenin arkasından dikizle demiş.

Bu sefer Erkek Kâzım Bey:

— Öyleyse, müsaade et de, demiş, şu kontraplâğa bir anahtar deliği açayım da delikten seyredeyim, zevkini çıkarayım... demiş.

Çakıyla delik açmış. Hani o stil sandalyeler var ya, üstünde devrilmeden durmak için canbaz olmak lâzım, işte o sandalyelerden birinin üstüne tünemiş, striptiz başlayınca gözünü deliğe uydurmuş. Tam striptizci artist, o boncuklu üçgeni bacaklarının arasından çıkarırken, zangır zangır titriyen Erkek Kâzım Bey'in de başı dönüp, gözleri kararıp dengesi bozulmuş, yallah deliğin üstüne, haydi hep birden şangur şungur aşağı...

Barmen, paviyonun sahibine:

— Vallahi benim kabahatim yok!.. diye yalvarıyordu.

Arabaya binip eve geldik. Betüş çok kızmıştı. Kocasına:

— Artık bu iş burada biter, dedi, bütün âleme rezil oldum, dillere düştüm. Yarından tezi yok, Amerika'ya gidiyorum... Artık ben bu memlekette duramam...

Başı gözü sargılar içinde, ama kanlar sargı bezlerinin dışına vurmuş, Erkek Kâzım Bey, inliyerek Betüş'e yalvarıyordu:

— Karıcığım, bir daha sana ihanet edersem, istediğini yap!.. Betüş'ün kararı kesindi:

— Hiç boşuna yalvarma, bundan sonra sen beni rüyanda bile göremezsin!..

Bu sefer Pirâye ağlamaya başladı:

— Betüş, beni bırakıyor musun?

Betüş:

— Şimdiye kadar, senin için tahammül ettim, dedi, ama artık dayanamıyacağım...

Pirâye'nin yalvarıp ağlamasına dayanamayan Betüş de ağlamaya başladı. Manzara hem komik, hem acıklıydı; benim bile gözlerim yaşardı.

Betüş:

— Peki Pirâye, senin hatırın için biraz daha sabredeceğim... dedikten sonra:

— Reşiiit!.. diye seslendi.

Gelen valeye:

— Beyfendiyi yuvasına götür! dedi.

Reşit, inliyen Erkek Kâzım Bey'i koltuklarının altından tutup sürükliyerek çıkardı. Pirâye:

— Benim biricik Betüş'üm!.. diyerek öptü Betüş'ü, gitti.

Ben sinir içindeydim. Ne yapacağım bilemiyordum. Çünkü, Erkek Kâzım Bey'in paviyonda başına gelenlerden sonra, artık bu evin esrarı çözülmüştü. Demek her gece Erkek Kâzım Bey, bir delikten Betüş'le beni dikizliyordu. Onun için demek geceleri lâmbayı söndürmüyordu. Olur rezalet değil...

Betüş:

— Ne ayakta duruyorsun? dedi.

— Artık gidiyorum Betüş... dedim.

— İşte gördün olanları, dedi, beni bu vaziyette bırakıp da mı gideceksin...

— Senden bunu hiç ummazdım... dedim.

— Hatırlar mısın, dedi, hani sana bir düğünde bir gece «Benim de ne namussuz olduğumu

(Basın: 22153—A—13390—235)

bir gün öğrenirsin!» demiştim, işte öğrendin... Seni boşuna mı eve, yatağıma alıyordum...

— Sana hiç yakıştıramadım...

— Buna gelene kadar ben daha neler neler yapmışımdır; bu bir şey mi?

Kan beynime sıçradı:

— Yazıklar olsun... dedim.

— Şimdi bana ahlâklı adam numarası yapma! dedi, o kadar ahlâklı adamdın da ne diye bu eve girdin? Evli olduğumu bile bile hem de... Kaç zamandır kimin parasıyla geçiniyorsun? Kocamın değil mi? Buna karşılık elbet senin de bir vazifen olacak... Sanki Pirâye'yle beni, Tarlabaşı'ndaki o pis odana niçin çağırdığını bilmiyor muyum? Sen baksana bana, acemi çaylak!.. Ben senin gibi çok ahlâklı (ağır bir küfür savurdu) gördüm. Hadi, gir yatak odasına da soyun!..

Hayret!.. Sanki ipnotizma edilmiştim. Girdim odaya, soyunup yattım. Betüş, ilk o gece lâmbayı söndürdü. Gün ışımıştı, yattık. Betüş, içini çeke çeke ağlıyordu. Ben uyuya kalmışım.

Öğleden sonra uyandım. Sanki hiçbir şey olmamış gibiydi. Betüş, beni evden dışarı çıkmaya bırakmadı. Hepimiz evde kaldık.

Gece yine içtik. Yine erkek Kâzım Bey:

— Namus! Namus! diye sayıklamaya başladı.

Yine Betüş:

— Reşiiit! diye seslendi.

Gelen valeye:

— Beyfendiyi yuvasına götür! dedi.

Reşit, Kâzım Bey'i çıkardı. Biz yatak odasına girdik. Betüş lâmbayı söndürmedi. Yattık. Betüş, elini ipe atıp çıngırağı çalmaya başladı, çaldı, çaldı...

(Devamı var)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası
Kapak: **Şaka Matbaası**

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul

İLAN FİATI ::
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

⊙

Fiatı : 100 kuruştur.

MİLLETLER GÜLÜYOR

Ne yapayım?

İskoçyalı karısına otomobil kullanmasını öğretiyordu. Her şey yokuşun üst başına gelene kadar çok iyi gitmişti. Araba dik yola sapar sapmaz frenleri patladı. Kadın telâşla haykırdı.

John arabayı durduramıyorum! Ne yapayım?

— Sükûnetini muhafaza et! Pahalıya malolmıyacak bir şeyin içine girmeğe bak!...

* * *

Yüzme

Gölde boğulmak üzere olan adam:

— İmdat, imdat! diye bağırıyordu.

Kıyıdan, onu, hiçbir şey yapmadan seyreden adama bir kere daha bağırdı:

— İmdat, imdat! yüzme bilmiyorum!

— Ben de, dedi öteki adam, ama senin gibi gürültü yapmıyorum!...

* * *

Sür'at devri

Amerika'da iki işçi konuşuyorlardı:

— Bizim fabrika, işçilerinin dertleriyle çok yakından ilgileniyor. Meselâ işçinin biri pazartesi günü ölse, ailesi salı günü tazminat çekini muhakkak alır.

— O da bir şey mi? Bizim idare Empire States Building'in 45. katındadır. Geçen hafta işçinin biri kendini 80. kattan attı. Bizim hizamızdan geçerken çekini bizzat aldı!..

— Bırak şu doğumu kontrol hikâyesini... Daha sokakta çocukların oynaması için yer var!

Mektup

Sevgili Amcacığım,

Bu kalemi tutarken yüzümün utançtan kızardığını hissediyorum. Ama bana acıyacağınızı da biliyorum.

Size nasıl söyliyeyim bilmem ki? Biraz paraya ihtiyacım var!.. Hayır, hayır! Sizin bunu bilmenizi istemiyorum!

Bu mektubu size John'la yolluyorum, cevabınızı bekleyecek.

Sizi çok seven yeğeninizin hürmetlerini lütfen kabul edin.

Paddy.

Hamiş: Hayır, çok hem de pek çok utanıyorum. John'un arkasından koştum ama yetişemedim. Allahım, onu yolundan çevirecek bir şeyler yap! Ya sizi evinizde bulamasın, veyahut mektubu kaybetsin! **P.**

Amcanın cevabı:

Sevgili yeğenim Paddy,

Üzülme. Allah duanı kabul etti. John mektubu kaybetti!

Amcan

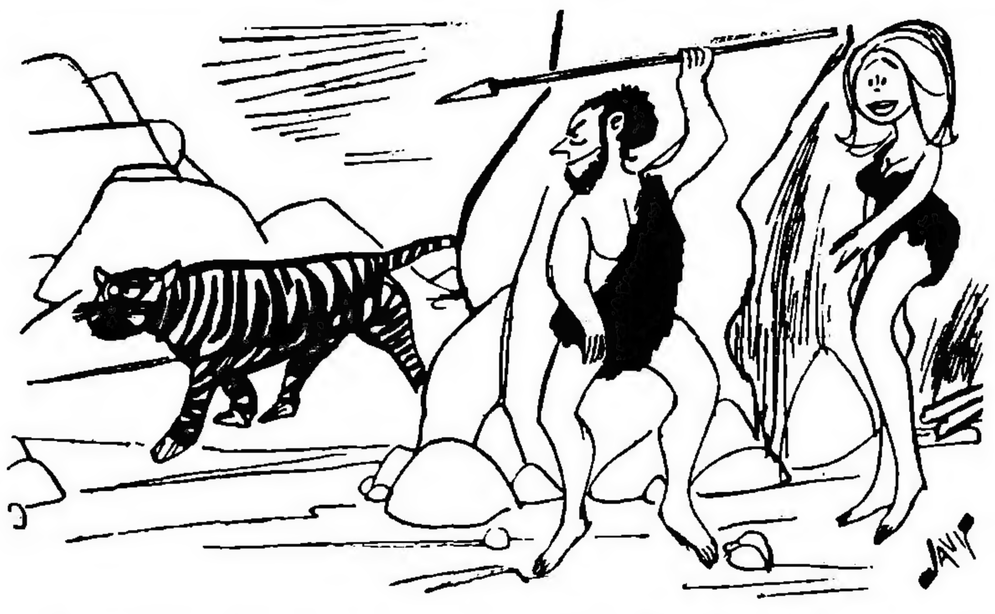

— Dur dur, boşuna vurma... Çizgili kürk şişman gösteriyor beni!

Doğum kontrolü

Doğumun kontrolü için Fransa'da yapılan istatistiklerde şu neticeye varılmıştı.

«En çok doğumun vuku bulduğu yerler, saat altı ve yedi arasında demiryolunun yakınında bulunan evlerdir. Çünkü bu saat, kalkmak için erken, tekrar uyumak için de geçtir!...

* * *

Niçin?

Yayaya çarptıktan sonra, otomobil yoluna devam etti ve on metre ilerde durdu.

Şoför başını pencereden çıkarıp, seslendi:

— Biraz daha dikkatli olun!

Yaya bin güçlükle ayağa kalkarken:

— Niçin dedi, geri geri mi geleceksiniz?

* * *

Bahşiş

İlk defa Chicago'nun lüks bir lokantasına giden yıldız namzedi, garsonun elinde, kızartılmak için şişin üzerine dizilmiş et parçalarını görünce merakla yanındaki Jim Durante'a sordu:

— Bu nedir?

— Mühim bir şey değil! dedi Durante, sadece on dolar bahşiş veren bir müşteri!

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 50 —

— Niçin o kadar çok çalıyorsun? dedim.

— Kocamın uykusu ağırdır, kolay kolay uyanmaz... dedi.

— İyi ya, bırak adamcağız uyusun, neden rahatsız ediyorsun?

Cevap vermeyince:

— Anlıyorum, dedim, Kâzım Bey'den aldığın paraları haketmek için vazifeni yapıyorsun... Çünkü sen içtimaî mevkiinin kanunlarına riayet edersin...

Bu ağır sözleri, dün geceki hakaretinin acısını çıkarmak için söylemiştim.

Kızmadı, güldü:

— Budala, dedi, evet Kâzım Bey milyoner ama, ben ne milyonlar görmüştüm...

Doğrusu ya seviyordum. Tıpkı kocasının bir gün ona bağırdığı gibi:

— Ya o, ya ben? dedim.

Halime acır gibiydi.

— Pirâye'yi evlendirmeden ondan ayrılamam... dedi. Pirâye'yi yalnız bırakırsam düşük, seviyesiz orospu olur da ondan... Hani sana bir gece, bir kadın kötü yola düşecekse, o işin en ustası olmalıdır demiştim...

— Niçin ille de kötü olacak? Namuslu kadın olamaz mı?

— Olamaz, elinde değil... Bu sosyetenin içinde doğup büyümüş, hep böylelerinin arasında. Başka türlüsünü hiç görmemiş ki... Namuslu bir adamla evlense, hem kocasına yazık olur, hem kendisine... Hadi bırak şimdi bunları da...

İpi çekip çıngırağı çalmaya başladı. Kan beynime sıçradı. Birden yataktan fırlayıp:

— Bu rezalete tahammül edemem... diye bağırdım.

Hiç umursamadan:

— Sen bilirsin!.. dedi.

Giyindim. Geceyarısı çıkıp gidecektim. Tam odadan çıkarken:

— Hiç iyi yapmıyorsun, dedi, bu yaptığımız ahlâklı bir iş değil ama, sen de kendini pek ahlâklı sayma!..

Beni çağırsın diye bekliyordum. Ama çağırmadı.

— Sana bir şey söyliyeceğim, dedi, sen politika hayatına atıl, ancak politikada muvaffak olabilirsin...

— Neden? dedim.

— Çok cahilsin de ondan... dedi.

— On sene üniversiteye gittim... dedim.

— Daha iyi ya... dedi, ben senin profesörlerini de çok gördüm...

Çıktım odadan, kendimi sokağa attım. Karanlık bir geceydi.

Onu unutmak için politika hayatına atıldım. Politikaya atılınca da ister istemez ticarete başladım.

Onu yıllarca görmedim. Aradan kaç sene geçti. Bir gece arkadaşlarla bir bara gitmiştik, üçüncü sınıf bir bardı. Onu gördüm. Çok değişmiş. Çirkinleşmiş. O kadar çökmüş, ihtiyarlamış ki, şaştım. Yüzünde bir yara izi vardı. Gözünün biri küçülmüştü nedense... Ama ben onu yine de tanıdım. Boynunda asılı bir sepet içinde sigara satıyordu. Çağırıp sigara aldım.

— Betüş! dedim.

Anlamazdan geldi.

— Siz Betül değil misiniz? dedim.

— Ne Betül'ü, hangi Betül?.. dedi.

— Ben İzmir'li Eşref'im! dedim.

Yürüyüp gitti. Garsonu çağırıp, sigara satan kadının adını sordum.

Garson:

— Ona yanpiri İclâl derler... dedi.

— Neden yanpiri diyorlar?

— Baksanıza yanpiri yanpiri yürüyor. Kadının bir hastalığı varmış, gittikçe de artarmış bu hastalık. Elleri, ayakları büzülüyor. Kolunun biri çolaktır...

Arkasından baktım, hakikaten bir ayağını sürüyerek yanpiri yürüyordu.

Belki de o değildi kimbilir... Ama bana oymuş gibi geldi. Boynundaki beni gördüm. Gözlerinin renginden de tanıdım. Ama o kadar değişmişti ki...

Neydi o günler, «geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer» demişler.

Belki de o değildi de benzettim. Erkek Kâzım Bey öldüyse, ki ölmüş olmalı, mirası ona kalmıştır. Şimdi milyonerdir.

Gidiyor musunuz? Güle güle oğlum... İzini bulursanız, ne olur bana da bir haber verin, olmaz mı? Aman karım duymasın... Çocukların kulağına filân gider de... Güle güle, güle güle...

KEDİLERE CİĞER VEREN KADIN

Affedersiniz, yani, ben seni sivil polis zannetmiştim de, annadın mı... Çünkü, her akşam her akşam buraya geldiğinden annadın mı, sivil polistir muhakkak, dedim. Yani, affedersin... Ahlâk Zabıtası olsan, annadın mı, gelip burda oturmazsın her akşam her akşam... Ahlâk zabıtası olsa, baskın verir, annadın mı, yaşı küçük kız arar, sonacığıma vesikasız kadın arar... Ben zaten, onsekizinden küçük kız kullanmam... Neme lâzım... Çalışacaksa, yaşını büyütsün öyle gelsin, dil mi? Mahkemeler ne güne duruyor yani... Ben kanunsuz iş yapmam, annadın mı... Çünkü, insanın her dayim başı belâya girer... Baskın yapar ahlâk zabıtası, tak, kapatır barı... Neme lâzım beyim, doğru dil mi yani? Bende çalışanların hepsinin artiz vesikası olacak... Var öyle haybeden pavyonlar, affedersin sokaktan kız toplar, doldurur dükkâna... Yok âbi, bende yok... Bende o iş yok, annadın mı?

Ben senin aradığın karıyı bildim. Sen Yanpiri Nejlâ'yı arıyorsun, dil mi? Odur o... Ona burda Yanpiri Nejlâ derler. Ben acırım annadın mı, yazık garibe... Ama sokmam buralara... Ayağını bastırmam eşikten annadın mı... Pis be, suratına bakılacak gibi değil yani... Çünkü bizim burası, affedersin, kibar bir yerdir ne de olsa yani... Efendiden müşterilerimiz var... Sokmam o sebepten. Ama çok acırım... Gelir her gece buralara, çağanoz gibi yanpiri yanpiri yuvarlana yuvarlana, düşe kalka gelir. Çok sarhoş be kardeşim... Çekilmiyor yani, affedersin... Renkli ispirto içiyor annadın mı? Bütün polisler tanır onu... Kimse sesini çıkarmaz... Annadın mı, garibanı... Çok küfür eder, ama bildiğin gibi değil. Ağzı pis... Kime olsa basar kalayı, affedersin, annadın mı... Bişey yapamazsın ki, zati Allah vurmuş vuracağı kadar, annadın mı... Yanpiri demelerinin sebebi, bir yanı hiç tutmuyor fukaranın, annadın mı... Bi yanını sürükliye sürükliye geziyor buralarda affedersin... Eskiden bu kadar da çarpık değildi be kardeşim, gittikçe çarpılıyor... Bir kolu hiç tutmaz meselâ... Bu kış kıyamette yatar sokak ortasına, çamurlara, affedersin basar gamatoyu, nasıl küfür eder... Polis ne yapsın böylesine...

Demek şimdi sen onu arıyorsun... Allah Allah, nasıl bulamadın... Valla, şaştım... Her gece gelir buralara... Bekle, biraz daha... Gelir... Mutlak gelir, annadın mı... Tak, düşer buralara...

Vakti zamanında güzel karıymış, bilenler var... Hattâ bir zamanlar, Abanoz'da bir evde çalışıyormuş da, millet evin kapısında kuyruğa girermiş onun için... Çok cinayet işlenmiş, affedersin, onun için... Bunların sonu böyle işte, annadın mı... Şimdi nasıl mı geçiniyor? Nasıl geçindiğini bilmem. Onun geçinmesinden n'olacak yani affedersin... O bişey verir, öteki bişey verir, annadın mı, bir şişe ispirtonun yolunu bulur, tamam mı?

Sen şimdi mutlak onu görmek istiyorsun yani? Lâzım sana?.. N'apıcan yahu? Yani affedersin, sen sordun da ondan... Bişeyinizi filân mı yürüttü? Öyle huyu yoktur yani... Kaldırımcılığını hiç duymadım. Çünkü bizim buralarda her bi çeşit adam insan bulunur. O sebepten insanın foyası çıkar annadın mı? Yanpiri Nejlâ için öyle bişey duymadım, affedersin...

Yaaa!.. Akraban oluyor yani... Ondan arıyorsun. Buna çok sevindim, annadın mı... Al şu kadını kurtar buralarda sürünmekten. O da insan affedersin, al götür annadın mı... Belkim de bir hastaneye yatırırsın meselâ. Çok bir sevaba gireceksin.

(Sonu var)

— Yeni yılın şerefine, karıcığım!..

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 51 —

Sana doğru söylemişler, buraya gelirdi her gece... Bizim burda bir kız var, Yanpiri Nejlâ'nın küfretmesine baylır mı nedir, affedersin karıyı kapıda bir saat bağırtır, sonra para verir annadın mı!

Bak şimdi ben de merak ettim yani, ne zamandır göründüğü yok buralarda... N'oldu kadına be? Yoksa kıkırdayıp kaldı mı biyerlerde? Kurtulmuştur fukara, annadın mı... Yatacak yeri yok, gidecek yeri yok...

Aysel'e «Bırak şu Allahın garibini, bağırttırıp durma kapı önünde» derim. Zevklenir namussuz Aysel... Bazı da, kapı önünden gitsin diye ispirto mangırını ben veririm de, annadın mı, savarım buralardan... O da böyle bulmuş yolunu... Allah seni inandırsın, bizim buranın polisleri bile acır da ona para verir...

Mutlaka görmelisin yani? Onun yerini Aysel bilir bilirse... Dur sen, Aysel'e soralım...

Ayseeeel!.. Aysel!.. Aysel nerde, gördünüz mü? Aysel gelmedi mi? Çağırın bana...

Aysel, gel otur kızım. Bi dakka... Senin her gece bağırttığın Yanpiri var ya... Tamam... İşte bu arkadaşımız, onu arıyor. Yerini biliyor musun Yanpiri Nejlâ'nın.

Bak namussuza, demek her gece buraya senin için geliyor zannettim? Delikanlıyı gözüne mi kestirdin yoksa... Aynasız değil kızım, yardım istiyor senden annadın mı...

Bak, doğru... İngiliz Konsolosluğundan aşağı, tamam, o yokuş... Orda her akşam kedilere ciğer dağıtırmış. Yirmi otuz kediye ha? Hepsine ciğer veriyor? Bak yahu, bak be... Ulan aferin karıya... Gelsin bu gece, namussuzum, ispirtosu benden... Söyleyin ona, her gece uğrasın vestiyere, nafakasını alsın... Kedilerin anası yahu, annadın mı! Şimdi daha çok sevdim...

Aysel kızım, neye gelmiyor buralara çoktandır? Sen de görmüyorsun ha? Ama olsa olsa o yokuşta olur diyorsun akşamları... Sokak kedilerine ciğer verir?.. Kediler, tam saati geldi mi, toplanır Yanpiri Nejlâ'yı beklerlermiş... Gözlerim yaşardı namussuzum... Affedersin, bu karıya helâl be...

Sen şimdi arkadaşım, yarın akşam, o yokuşa damlıyacaksın, tamam mı? Orda kedilerle beraber onu bekliyeceksin... Ben de buralarda görürsem, alakorum... Hiç merak etme, annadın mı... O iş tamam... Bizim bütün kızlara söylerim şimdi... Buluruz evelâllah... Dii mi ki sen bu insaniyetliği gösterip o kadını kurtaracaksın, tamam... Annadın mı... Tamam diyorum sana...

Güle güle arkadaşım... Seni sevdim yani, annadın mı... Yarın gece gene gel. Ne parası yahu... Bırak Allaşkına... Bu gece benim misafirimsin, annadın mı... Olmaz namussuzum... Burası senin arkadaşım...

Affedersin, kadının kedi sevmesine bayıldım be... Ben de çok severim kedileri de annadın mı... Evde, affedersin beş kedi var yahu... Ulan aferin kadına... Vay Yanpiri Nejlâ vay... Tevekkelli kanım kaynıyormuş kadına be...

Güle güle arkadaşım, güle güle...

NEDEN AĞLAMIYACAKMIŞIM?

Gel pisipisi... Bu da bu akşam çıktı ortaya... Tekir, koca tekir, domuz tekir, açgözlü pis, al işte... Bırak onunkini ulan, bırak diyorum sana... Açgözlü boksoyu... Pamuk, al kızım... Dur veriyorum işte... Atlamayın ulan üstüme, parçalıyacaksınız beni be... Araap, miskin arap, uyuz arap... İşte orda alsana ulan.. Bırak sarmanınkini, bırak diyorum...

Ne var be? Ne istiyorsun? Kimmişsin? Mahmut mu? Ne Mahmut'u? Hadi, çek arabanı... Git işine be... Benim yiğenim filân yok... Al voltanı diyorum... Hadi bas!..

Gel kızım, gel benim Sarımanım, gel... Pamuğunkini kapma be... Alsana işte, önünde, pis kedi...

Çekilsene başımdan yahu? Deli misin sen? Nerden Şanlılar köyünden mi geliyorsun? Nerden gelirsen gel... Cehennemin dibine kadar... Bas ulan...

Otele motele gidemem... Bende iş yok oğlum, yıkıl! Otele gidemem. Beni otele almazlar ki... Üüüü, hangi otel be... Bişey mi konuşacaksın? Yahu, senin başka işin yok mu? Ne söyliyeceksen söyle burda... İstemem be... Git, defol!..

Gel boncuk, gel, gel oğlum... Senin ciğerini kaptılar mı şekerim.. Al, al boncuk... Tekir, koca tekir, pis tekir... Bırak ulan, gebe hayvanı bırak alçak!

Yahu, gitsene başımdan... Sen lâf anlamaz mısın... Bende o iş yok diyorum oğlum... Ne halası? Ben senin halan mıymışım... Şanlılar köyü de neresi?.. Şanlılar köyünden Güllü... Güllü... Evlâtlık vermişler doktora? Eee, n'olacakmış? Bana ne?

Benim asıl adım? Benim asıl adımdan sana ne ulan? Onun bunun çocuğu, çekil başımdan...

Neden ağlamıyacakmışım? Ağlarım işte... Sana ne? Kimse karışamaz benim ağlamama... Sen benim kâhyam mısın? İster ağlarım, ister yine ağlarım... Karışma sen benim ağlamama...

Betül metül diye birini tanımıyorum ben... Ne lokumu? Betüş de kim? Bilmiyorum dedim ya sana... Hangi prenses ulan? Çekil be... Ağlarım, sen karışma... Kimse benim ağlamama karışamaz, anladın mı sen? Hadi git... Neye ağlamıyacakmışım... Ağlamak için senden müsaade mi alacağım? Sarsak Mecdi Bey mi? Sana ne benim ağlamamdan... Evlâtlık Makbule... Hah hah hah... Karışma ulan ağlamama... Benim kocam filân yok...

Yiğenimmiş... Sen nerden çıktın?..

Ben milyon filân istemiyorum oğlum, ne milyon istiyorum, ne milyar... Git beee... Benim paraya ihtiyacım yok... Bana kimseden miras kalmaz. Benim kimsem yok zaten... Annem de yok... Babam da yok... Sana ne? İstemiyorum. Ben kimseden miras istemiyorum...

Alay etme benimle... Sana ne ağlıyorsam? Kim Yusuf? Baban mı? Nerden benim kardeşim oluyor? Yok benim kardeşim, kimsem yok benim... Git, git diyorum... Neden anlamıyacakmışım... Ağlarım işte... Benim Kezban mezban diye üveği annem yok...

Sen şimdi Şanlılar köyünden mi geliyorsun? Halanı arıyorsun? Ben değilim. Ben kimsenin halası değilim... Benim amcam da yok...

İstemiyorum be, zorlan mı?

Sarışın Bebek?.. Kimmiş o?..

Bırak arkamı, şimdi bağırırım avazım çıktığı kadar...

Tekir, pis tekir... Açgözlü boksoyu... Pamuk, gel kızım, al canım... Gel Arap, gel pisi... Arap arap!...

Ben kimseden para istemiyorum. İhtiyacım yok diyorum sana... İyilik de istemiyorum... Benim amcam varmış? Mısır'da ölmüş?

Bayan Döviz? Yok canım...

Sen belâ mısın be? Onun bunun çocuğu! Gitsene şurdan, hadi al voltanı...

Ağlıyorum ağlıyorum... Sana ne? Neden ağlamıyacakmışım? Pekâlâ da ağlarım işte...

Hadi git, defol... Benim param var, herşeyim de var... Hasta da değilim... Bakılmak da istemiyorum...

Sarmanım, al canım... Minik, minik...

... Duuur, dur be... Neydi senin adın? Dursana azıcık... Heeey, sana diyorum. Şiiişşşt...

Sana bişey söyliyeceğim. Sen şimdi Şanlılar köyünden mi geliyorsun? Adın neydi senin? Mahmut, sana bişey soracağım... Camiden aşağı bir yokuş vardı hani... Biliyor musun? Yokuşun solunda da köy mezarlığı vardı... Mezarlığın arkasında meşe ağacı vardı, üç tane meşe ağacı yanyana... O meşe ağaçları duruyor mu yine... Duruyor demek... Duruyor ha... İyi, çok iyi...

Hadi git... Hadi git şimdi... Bırak sen, karışma... Ağlarım istediğim gibi... Neden ağlamıyacakmışım... Hadi git artık... Güle güle... Neydi adın? Güle güle Mahmut...

Tekiiir, açgözlü pis tekir, ulan boksoyu!..

S O N

(Basın: 22153—A—13390—2)